

Josip Pečarić, Hrvatski 'ludak' i srpski znanstvenici

JOSIP PEČARIĆ

**HRVATSKI 'LUĐAK' I
SRPSKI ZNANSTVENICI**

Zagreb, 2023.

© Josip Pečarić, 2023.

Urednica:
Anđela Hodžić

KAZALO

NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ SRPSKOJ TELEVIZIJI	7
PRILOZI: PRVA SRPSKA TELEVIZIJA - JUTRO NA PRVOJ	15
PREDRAG J. MARKOVIĆ NA SCOPUSU	24
ZAHVALA MINISTRU VANJSKIH POSLOVA	26
ŠEF HRVATSKE DIPLOMACIJE GRLIĆ RADMAN/ NEĆEMO DOPUSTITI DA HRVATI U CRNOJ GORI PONOVO BUDU META PROGONA	33
A. VUKSANOVIĆ: NISAM SPREMAN ŽRTVOVATI VRIJEDNOSTI HRVATSKOG NARODA RADI MINISTARSKOG MJESTA	36
ODGOVOR STIJEPU MIJOVIĆU KOČANU	38
JOŠ O BEOGRADSKOM OBILJEŽAVANJU 25. OBLJETNICE TISKANJA MOJE KNJIGE „SRPSKI MIT O JASENOVCU“	41
NOVO KOČANOVO PISMO	47
INFORMACIJA MINISTRU VANJSKIH POSLOVA	52
PRILOZI: SRBI NIKAKO DA SE NAUČE GUBITI ..	54
IGOR VUKIĆ: SPOJ OLINJALOG UDBAŠA I VLATKE POKOS	59

JURČEVIĆ ZA DIREKTNO: GOLDSTEINA NE TREBA SMATRATI ZNANSTVENIKOM, TOLIKO SE PUTA BLAMIRAO, OD DROBILICE DO DRUGIH IRACIONALNIH STAJALIŠTA	63
IGOR VUKIĆ: KONAČAN PAD IVE GOLDSTEINA	65
GOLDSTEINA MAKNULI IZ SAVEZA ZA HOLOKAUST, TVRDI DA JE TO ‘ČISTKA NEPODOBNIH’; NO JE LI TO ISTINA?	68
AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS	73
 DODATAK : KNJIGA ČIJA JE 25-OBLJETNICA OBILJEŽENA NA PRVOJ SRPSKOJ TELEVIZIJI	 78

NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ SRPSKOJ TELEVIZIJI

Možda sam i nepravedan prema Prvoj srpskoj televiziji kada tvrdim da su nevjerovatne gluposti iznosili u emisiji JUTRO NA PRVOJ u kojoj su sudjelovali ministar Vlade republike Srbije Đorđe Milićevićem, predsednik Srpske lige Aleksandar Đurđev i Predrag Marković, 'istoričar':

<https://www.prva.rs/web-tv/emisija/jutro>

https://fb.watch/ma62FMHU_x/

Kako se i ja spominjem u toj emisiji (hvala Miljenku na obavijesti) komentirat ću samo dio koji se odnosi na mene.

Emisija počinje s tvrdnjom kako „sada Hrvati tvrde da su zločini u Jasenovcu velikosrpski mit“.

Zapravo inteligentno smještanje moje knjige koju sam objavio prije 25 godina u današnje vrijeme.

J. Pečarić, *Srpski mit o Jasenovcu / Skrivanje istine o beogradskim konc-logorima*, Hrvatski povijesni institut, Zagreb, 1998.

Poslije objave tog mog polemičnog odgovora na knjigu beogradskog genocidologa dr. Milana Bulajića bivši urednik Dnevnika beogradske TV organizirao je na Radiju Slobodna Europa (Prag) naše sučeljavanje. Dr. Bulajić je bio jako nesretan s činjenicom da je bio ismijan pa je

napisao novu knjigu. Zapravo, dr. Bulajić je jednom tu moju knjigu i knjigu «Srpski tajni rat» Philipa Cohena nazvao najantisrpskijim knjigama napisanim u povijesti. Drugom zgodom je rekao da onaj tko pročitava moju knjigu dobije želju da odmah ubije jednog Srbina. Poglavlje njegove nove knjige zove se «Ideologija genocida Cohen-Pečarić». Na to poglavlje odgovorio sam novom knjigom:

J. Pečarić, *Srpski mit o Jasenovcu II /: O Bulajićevoj ideologiji genocida hrvatskih autora*, Element, Zagreb, 2000.

Snimak našeg sučeljavanja rado je slušan među Hrvatima Australije pa je to dovelo do tiskanja engleske verzije te dvije moje knjige:

J. Pečarić, *Serbian myth about Jasenovac*, Stih, Zagreb, 2001.

Knjiga se može naći i u Yas Vashemu, ali i u mnogim knjižnicama diljem svijeta:

Serbian myth about Jasenovac

Authors: Josip Pečarić (Author), Ivana Pečarić (Translator)

Print Book, 2001

English

Publisher: Stih, Zagreb, 2001

COBISS.SI - IZUM

National library information system of Slovenia, Institute of Information Science, COBIB/COBISS

Prešernova 17, Maribor 2000, Slovenia

Slovenska akademija znanosti in umetnosti / Biblioteka SAZU

Slovenian Academy of Sciences and Arts / Library of the SASA

Novi Trg 3. Ljubljana 1000, Slovenia

Bayerische Staatsbibliothek

Ludwigstr. 16, München 80539, Germany

Biblioteca Centrală Universitară "Lucian Blaga", Cluj-Napoca,

România

Lucian Blaga Central University Library, Cluj-Napoca, Romania

Strada Clinicilor 2, Cluj-Napoca 400006, Romania

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

SUB Göttingen

Platz der Göttinger Sieben 1, Göttingen 37073, Germany

Bibliothèque nationale de France

BnF

Quai François Mauriac, Paris 75013, France

Bibliotheek Universiteit van Amsterdam

Library University of Amsterdam

Postbus 19185, Amsterdam 1000 GD, Netherlands

The British Library, St. Pancras

96 Euston Road, London NW1 2DB, United Kingdom

UCL

University College London

Gower Street, London WC1E 6BT, United Kingdom

University of Oxford

University Offices., Wellington Square,

Oxford OX1 2JD, United Kingdom

National Library of Israel

Jewish National Library

Edmond Safra Campus, Givat Ram, Jerusalem 91390, Israel

Ben-Gurion University of the Negev

PO Box 653, Beer-Sheva 84105, Israel

McGill University Library

Street address: 3459 McTavish Street, McLennan Library Building,

Montreal, QC H3A0C9, Canada

Harvard University

Harvard Library

Harvard University

Cambridge, MA 02138, United States

Yale University Library

Sterling Mem Libr 130 Wall St, PO Box 208240

New Haven, CT 06520-8240, United States

Columbia University in the City of New York

Columbia University Libraries

535 West 114th Street, New York, NY 10027-7035, United States

New York Public Library System

NYPL

Fifth Avenue at 42nd Street. New York, NY 10018-2788, United States

Library of Congress

101 Independence Avenue, SE, Washington, DC 20540, United States

United States Holocaust Memorial Museum

US Holocaust Memorial Museum

100 Raoul Wallenberg Pl., SW, Washington, DC 20024-2126, United States

University of Pittsburgh

4200 Fifth Ave, 3960 Forbes Ave, Pittsburgh, PA 15260, United States

University of Virginia

University of Virginia Libraries; University of Virginia Library; UVA Library

See individual libraries, University of Virginia

Charlottesville, VA, United States

Catholic Theological Union

Paul Bechtold Library

Paul Bechtold Library, 5416 South Cornell Avenue, Chicago,

IL 60615-5698, United States

University of Illinois at Urbana Champaign

1408 W Gregory Dr, 128 Main Libr Mc 522, Urbana, IL 61801-3692, United States

University of Alberta Library

UAL

5-02 Cameron Libr

Edmonton, AB T6G 2J8, Canada

Southwest Tennessee Community College

InfoNet Library

5983 Macon Cove, Memphis, TN 38134, United States

University of Memphis

Ned R. McWherter Library

3785 Norriswood Ave, Memphis, TN 38152, United States

University of Kansas

KU Library

1425 Jayhawk Boulevard, Lawrence, KS 66045-7547, United States
K-State Libraries

Kansas State University

1117 Mid-Campus Dr. North, Manhattan, KS 66506-1200, United States

Wichita State University

Ablah Library

Wichita State University Libraries, 1845 N Fairmount, Wichita, KS 67260-0068, United States

Texas A&M University

Evans Library & Annex; Main campus library complex

Libraries, 5000 Tamu

College Station, TX 77843-5000, United States

Nedavno sam i o našem sučeljavanju napisao knjigu:

J. Pečarić, *O sučeljavanju Bulajić vs. Pečarić*, Portal dragovoljac.com, 2021.:

http://www.dragovoljac.com/images/minifp/suceljavanje_hazu.pdf

Zato mi se čini da sam nepravedan prema Prvoj Srpskoj televiziji. Oni su zapravo na zanimljiv način obilježili 25 godina od tiskanja prvog izdanja moje knjige o srpskom mitu o Jasenovcu, zar ne? Kad već to ne smiju u RH, mogu oni koji su gubitnici u ratu, a pobjednici u miru. A kad u tome sudjeluje i jedan ministar doista je za ne vjerovati!

Međutim mnogo je zanimljivije što oni spominju i novu moju knjigu:

J. Pečarić, *Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac*, Zagreb, 2023., str. 472.

Internet izdanje:

<https://drustvojasenovac.files.wordpress.com/2023/06/trostrukijasenovac-za-cip.pdf>

Nazočni ISTORIČAR – valjda stručnjak za Jasenovac – počinje svoje sudjelovanje u emisiji:

To se nekako uvijek najviše aktivira, izrazit ću se tako, pred godišnjicu Oluje. Pred svaku godišnjicu Oluje neka nova provokacija, evo sad ovo sa knjigom...

Marković: Ta knjiga, mi malo, kako ste rekli da se zove čovek?

Evo sad ću tačno da Vam kažem, zove se Josip Pečarić.

Marković: *A tko je on? To je neki luđak kakvih ima. Znači, tu nije glavni problem. Ta margina, znači, kod njih zvanična nauka je manje više vrlo korektna...*

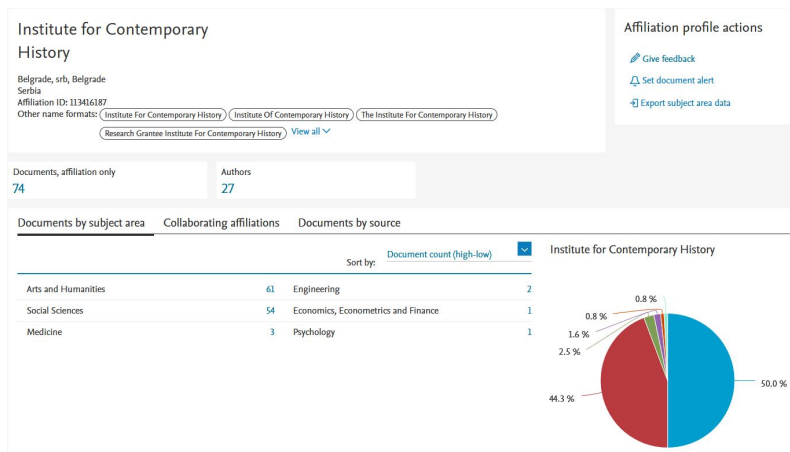
Možete li vjerovati da Srbi imaju ovakvog stručnjaka. On nema pojma za jednu od najantisrpskih knjiga u povijesti i to iz problematike o kojoj govori na televiziji.

Jesu li se urednici emisije željeli narugati tom 'istoričaru'?

Čovjek je službeno doista znanstvenik. Može se naći da ima na Scopusu 6 publicacija, 10 citata i h-indeks mu je 2. Za usporedbu luđak o kome govori imao je 28/06/2023. na Scopusu: publikacija: 799, citata: 7319, H-index: 37. pogledao sam koliko publikacija ima 'luđak' sada. Ima ih 812. Dakle od 18/06 do 08/08 13 radova ili više od dva puta nego srpski stručnjak u cijelom životu. U cijelom životu hrvatski luđak 135 puta više od srpskog znanstvenika. U znanstvenim časopisima hrvatski luđak ima 812 puta više radova od srpskog znanstvenika!

Ali da ne griješim takvim usporedbama hrvatskih luđaka i srpskih znanstvenika. Pogledao sam i učinak cijelog instituta na kome radi srpski znanstvenik. Na Scopusu daju koliko ukupno ima 27 znanstvenika iz INSTITUTE FOR CONTEMPORARY HISTORY. Imaju nevjerovatno dobar rezultat - svi oni zajedno dakle njih 27 - ima 74 publikacija. A hrvatski luđak 812. Skoro 11 puta više ima hrvatski luđak od cijelog srpskog instituta:

<https://www.scopus.com/affil/profile.uri?id=113416187>

U prilogu dajem životni učinak srpskog znanstvenika na Scopus. Vjerovali ili ne 5 od 6 publikacija su poglavlja u dvije knjige, a samo JEDAN je rad u časopisu. Hrvatski luđak je osnivač 4 časopisa koji su na svjetskim listama, a dva su Q1 i Q2 časopisi. Hrvatski luđak napravi 4 časopisa koji su na svjetskim listama, a srpski znanstvenik uspije objaviti čak JEDAN rad u takvim znanstvenim časopisima. Jasno je da njega treba pozivati na raznim televizijama, hrvatskog znanstvenika hrvatski mediji trebaju ignorirati. I srpski i hrvatski mediji to doista razumiju i tako i rade, zar ne?

Naravno teško bi tako veliki znanstvenik kakav je ovaj iz Beograda razumio da je pokazao koliko je on inteligentniji od svih iz spomenutih knjižnica koji imaju knjigu čiju 25. obljetnicu slave u spomenutoj emisiji. A i tako je on, zapravo, pokazao koliko je nesmotren bio dr. Bulajić kada se upustio u sučeljavanje s hrvatskim luđakom, zar ne? Osnivač Muzeja za holokaust sebi dopusti sučeljavanje s hrvatskim luđakom. Postavlja li jedan srpski znanstvenik pitanje je li taj drugi srpski znanstvenik zapravo bio luđak, kakav je ovaj hrvatski?

Zapravo, možda je taj novi i izuzetni srpski znanstvenik prof. dr. sc. Predrag Marković samo žrtva politike koja ga je dovela u emisiju da svojom inteligencijom zamagli osnovnu poruku koju su iz Vlade Srbije poslali kolegama iz RH. Naime oni se pitaju je li moju novu knjigu *Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac* zapravo

financirala hrvatska vlast. Uz to idu pohvale 'istoričarima' u RH koji pišu povijest na način kakav je drag srpskim vlastima. Valjda je to i

upozorenje hrvatskim vlastima da moraju biti i dalje poslušni i podržavati 'istoričare' a ne oke koji bi htjeli pisati o istinitoj povijesti što nije u interesu srpskim lažima.

A možda ja nisam sve to dobro razumio. Ipak su oni to sve povezali sa proslavom „Oluje“ u RH. Vjerojatno znaju da sam ja dva puta pisao Hrvatskom Saboru da se 5. kolovoza treba proglasiti i kao dan žalosti: **DAN ŽALOSTI ZBOG PRAVLJENA ZEČEVA OD SRBA.**

Znamo dobro da je o tome prvi govorio Slobodan Milošević, pa je to sjajan način približavanja dva naroda koji su nedavno bili u Ratu.

Dr. sc. Josip Pečarić,
Redoviti član HAZU,
Izvanjski član DANU.

PRILOZI

PRVA SRPSKA TELEVIZIJA:

JUTRO NA PRVOJ

Srpski bukvari zabranjeni u Hrvatskoj, ćirilične table su odavno razbijene u Vukovaru, a sada Hrvati tvrde da su zločini u Jasenovcu velikosrpski mit. Da li je na delu tiho proterivanje Srba iz zemlje članice evropske unije koliko je ovo samo deo standardnog folklora iz Zagreba pred godišnjicu Oluje o tome danas razgovaram sa mojim gostima ministrom Vlade republike Srbije Đorđem Miličevićem, predsednikom srpske lige Aleksandrom Đurđevim i sa Predragom Markovićem, istoričarom.

Dobro jutro gospodo i hvala Vam što ste ovog jutra naši gosti. Gospodine Miličeviću, hajde prvo da nam kažete, pre svega šta je problem sa srpskim bukvarima, šta se tačno desilo i zbog čega je nastao problem?

Miličević: Nemaju problem srpski bukvari, problem imaju oni koji već duži vremenski period, iz godine unazad sagledavaju ćirilicu i sve što je srpsko nažalost. I ja nikad ne želim da verujem, uvek pokušavam sebe da ubedim u suprotno da ne postoji nekakva sistemska mržnja da ta mržnja nikada ne prestaje, ali na žalost određenim postupcima i potezima uvek vas razoružaju, uvek vas razuvere. Znači, ministarstvo na čijem sam čelu je pokušalo, zapravo sagledavali smo sa ministarstvom prosvete, da skratim, kako da pomognemo realizaciji jednog važnog projekta a to su dopunske škole srpskog jezika za sve naše mališane koji žele da nauče srpski jezik van Srbije, bolje da nauče srpski jezik van Srbije. U dogovoru sa tadašnjim ministrom prosvete gospodinom Ružićem, mi smo se opredelili dakle da pomognemo ovaj projekat, u smislu da svakom prvaku dodelimo besplatan bukvar, da za više razrede pokušamo da obezbedimo donacije uz pomoć naših prijatelja izdavačke kuće Vulkan u vidu lektira, i da pomognemo opremanje biblioteke u dijaspori kojih u ovom trenutku ima 5 stotina.

.....

Gospodin Đurđevu također jučer smo vidjeli vest da je u Hrvatskoj osvanula nova knjiga Josipa Pečarića u kojoj se tvrdi da su ubijanja u Jasenovcu ali i širom NDH samo velikosrpski mit, kako su oni nazvali, i da su čak puštali u Jasenovcu opere zarobljenicima, da su primali poklone i slično. Kako to komentarišete?

Đurđev: Prije svega želim Vašim gledaocima koji danas proslavljaju svetog Iliju da čestitam, a ovo su dani koji 90ih godina pamtimo po tom egzodusu Srba iz Hrvatske. Tom ogromnom zločinu koji se ponavlja nekoliko puta kroz istoriju kad su naše komšije u pitanju. A ta knjiga ne iznenađuje ništa ona je prosto u sklopu tog sistemskog napada na Srbiju kao što je i ova zabrana bukvara za ono malo preostalo srpske dece i našeg naroda koji živi na teritorij Hrvatske. I to nas ne iznenađuje. Ali ono što svakako bi trebalo da nas iznenadi da mi u svom dvorištu se organizujemo na takav način da možemo da budemo adresa za svim onim preostalim Srbima ne samo tamo u Hrvatskoj nego i u Crnoj Gori, Republici Srpskoj, regionu generalno, Makedoniji, koji u Srbiji vide maticu, da u njoj vide i konkretan oslonac. Ono što u tom pravcu jeste važno da Vlada Republike Srbije, imamo i ministra u studiju, pokrene inicijativu za opoziv ambasadora republike Srbije u Hrvatskoj, jer bolje da nemamo nikakvog ambasadora nego da Jelena Milić bude ambasador, to je isto kao da smo postavili Franju Tuđmana možda čak i gore od toga. Tako da mi pre svega treba da pozabavimo svojim problemima tako ćemo lakše pomoći svim Srbima koji žive u okruženju, a pre svega onima koji žive u Hrvatskoj. Ja bi Vas podsetio da je to jedan u nizu napada na državu Srbiju, da se podsetimo da su vlasti Hrvatske zabranile posetu predsednika Srbije da položi cveće na grob u Jasenovcu svojih predaka. On je to čak i molio da bude privatna poseta, oni to nisu dozvolili. To je praktičko jedno necivilizacijsko ponašanje i ako možemo ovim putem da pošaljemo poruku našim komšijama a to je okanu da se prosto otarase tog jednog osuđenosti na provencijalni mentalitet neku vrstu zavisti prema Srbima nego da prihvate našu ispruženu ruku pored toliko zlodela koje smo od njih preživeli i da konačno krenemo putem normalizacije odnosa. Primer da to može da se desi jeste naši sadašnji odnosi sa Mađarskom, kroz istoriju smo imali također neprijateljske odnose ali ukoliko se ljudi

trude da budu normalni, razumni i razmišljaju o interesima svojih država oni će se svakako tako i ponašati. Da li će to uraditi i Hrvatska, ja mislim da zavisi o njihove političke elite, oni se utrkuju, praktički se meri njihova tamo unutarpolitička popularnost s time tko će imati veću mržnju prema Srbima i prema Srbiji.

To se nekako uvijek najviše aktivira, izrazit ću se tako, pred godišnjicu Oluje. Pred svaku godišnjicu Oluje neka nova provokacija, evo sad ovo sa knjigom...

Marković: Ta knjiga, mi malo, kako ste rekli da se zove čovek?

Evo sad ću tačno da Vam kažem, zove se Josip Pečarić.

Marković: A tko je on? To je neki luđak kakvih ima. Znači, tu nije glavni problem. Ta margina, znači, kod njih zvanična nauka je manje više vrlo korektna. Nego problem sa Hrvatskom je jedan dublji što oni nisu uveli zakone Evropske unije kad je u pitanju veličanje fašizma. Znači, za to što u Hrvatskoj se normalno radi, u Austriji bi se robijalo i u Nemačkoj, pogotovo u Nemačkoj.

Kako je moguće da jedna zemlja u Evropskoj uniji nije...

Marković: Pa to jeste neobično ali s time imaju problem i Mađari s njihovim onim strelastim krstovima. Znači postoje nekoliko tih zemalja koje su u vremena Drugog svetkog rata bili na nacističkoj strani koji imaju problem da se suoče sa tim lošim nasljeđem. Evo vam jedno poređenje, znači Hrvatska ignoriše antifašističku tradiciju, oni su sve antifašističke spomenike srušili čak hrvatske, srpske naravno. A s druge strane do skora je Hrvatska vlada bila pokrovitelj proslave u Blajburgu, proslave, komemoracije u Blajburgu će se obeležava smrt ustaša koji su se povlačile ka Austriji i da nije Austrijska vlada zabranila tu manifestaciju, dan danas bi hrvatski dužnosnici kako oni kažu išli u Blajburg da se poklone senima ustaša. A to ne rade za... Znači, ono što je problem, ima dva problema, jedno je to što, u poštivanju antifašističke Hrvatska prosto nije primenila zakonodavstvo EU, znači u evropskoj uniji se robija za negiranje holokausta i tih stvari iz drugog svetskog rata. Drugo, ono što je jako čudno je da oni slave kao najveći praznik događaj u kojem su očistili stanovništvo sa trećine teritorija. To je strašno čudno. Nijedna država nema takav praznik, evo razmislite, gledaoci nek razmisle. Države imaju razne praznike, a oni slave to što

su proterali nekoliko stotine hiljada svojih građana i slave tu pobjedu nad Miletom Martićem kao da su pobedili staljina i Hitlera zajedno. Znači taj neukus Oluje je kada vidite koga su oni pobedili, polunenaoružano stanovništvo Krajne na tom ogromnom frontu koji nije mogao da se drži na hiljadu i nešto kilometara. Znači, taj neukus je neverovatan njihovog nacionalizma. Znači mi slavimo, mi smo pobeđivali u istoriji sultane, Hitlera a oni su pobedili Mileta Martića.

A gospodine Miličeviću, profesor je također istakao da da oni nisu taj zakon uskladili sa zakonima evropske unie, kako komentarišete i to da nitko iz evropske unie, Hrvatska je članica, nije se oglasio povodom eto ovih najnovijih položaja, možemo reći, revizionizma i negiranja svih zločina i genocida u Jasenovcu?

Miličević: Međunarodna zajednica je uglavnom nema kada je reč o odnosima prema Srbiji. Postoji uvek politika dvostrukih standarda i dvostrukih aršina nažalost. Iako Srbija poštuje međunarodno pravo i principe i povelju Ujedinjenih Nacija i više puta smo o tome govorili ne očekuje Srbiju nimalo laka budućnost. Kada gledamo sadašnjost u kontekstu međunarodnog prava vi jasno vidite na koji način se pokušava predstaviti poštovanje integriteta i suvereniteta. Ono na čemu Srbija inzistira, da mi poštujemo teritorijalni integritet i suverenitet Ukrajine ali uvek stavite znak jednakosti i nemojte.. od strane velikih uvek slušamo kako je najveći sukob nakon drugog svetskog rata zapravo sukob u Ukrajini, pa čekajte, gde je tu Srbija, gde je tu 1999 kad govorite o teritorijalnom integritetu i suverenitetu, nemojte zaboraviti da je on narušen 1999 kada govorimo o našoj državi i da nikada nije prestao, da je nastavljen nakon jednostranog proglašenja nezavisnosti takozvanog Kosova. Ali samo da se nadovežem na nekoliko rečenica što je profesor rekao, on je u potpunosti u pravu. Imate državu koja je članica evropske unije koja prosto ne želi da neguje antifašističke tvorevinu, odnosno ne bašti antifašizam, sa druge strane predstavljaju sve ovo kao antifašistički projekat koji treba da zaštiti dignitet, kako sam ja svatio, žrtava. O čemu govorim. Nije bitan pisac, i u tome je profesor u potpunosti u pravu, bitno je da li je ovaj projekat finansirala država da li je ovo društvo koje je realizovalo kao projekat kao konačan cilj kao konačan rezultat ima ovu knjigu koja treba zapravo da predstavi najveće stratište i stradanje Srba, Roma i Jevreja kao mit.

Društvo koje, koliko sam ja pokušao da dođem do informacija osnovano 2014 godine koje ima za cilj upravo da se bavi istraživanjem kako su rekli trostrukog logora u Jasenovcu odnosno perioda između 1941-45, nakon drugog svetkog rata kako bi oni realnije predstavili tu sliku dešavanja u Jasenovcu.

Mislite zaista da kod njih i država daje podršku?

Miličević: Pa ako država finansira ovaj projekat. Evo neka odgovori to Hrvatska, nemojte da ja tvrdim jer uvek postavljaju da mi ne govorimo istinu da ne kažem neku težu reč. Ali evo neka Hrvatska odgovori jesu li oni finansirali ovaj projekat, da li je ministarstvo hrvatskih branitelja je pokretač i finansijer od osnivanja ovog društva i šta je bila suština projekta, ovo što je profesor maloprije pomenuo, tragično, znate šta je, bilo je pilot projekata koji su, čiji su oni bili pokrovitelji od samog početka osnivanja društva. Teza je bila da su ustaše domoljubi, a profesore, neznam da li ste čuli, da su nacisti predstavnici nacionalne manjine Nemačke koje su komunisti uništavali nakon drugog svetskog rata.

Evo imajući sve ovo u vidu gospodin Đurđev da li, eto ono Srba koji su se vratili tamo i koji su trenutno tamo, žive u veoma teškom položaju.

Đurđev: To je izuzetno mali broj ljudi, znači malopre je profesor rekao da je više stotina ljudi proterao sa svojih imanja. Oni ljudi koji su se vratili to su uglavnom stari ljudi i koji nisu ovde uspeli da se adaptiraju, koji su pokušali da sačuvaju svoja imanja i u tome teško uspevaju. Ali najveći broj ljudi se nikada neće vratiti. Prosto ne možete da se vratite na teritorij u okruženje gde ste nepoželjni u toj meri i gde imate takva istorijska iskustva i neposredno iz 90tih i iz drugog svetkog rata gde su praktično sistematski uništavani svi vaši srodnici. Ali opet bi ja da se vratimo na domaći teren da mislim da je ovo važna tema, velika tema i gdje mi ovo dok ne razjasnimo kod nas i sami sa sobom ne možemo dalje da idemo i ovo je par ekaselans društveni dijalog oko ovoga mora da se vodi. Ja bi podsetio da vlada republike Srbije ima resor za dijalog ljudska manjinska prava i da to vodi podpredsednik Vlade Republike Srbije koji je etnički Hrvat Žigmanov kojeg prosto ovih dana ne vidimo. Ja bi volio da on već sutra bude kod Vas u studiju i da odgovori na sva

ova pitanja i da vidimo koji su njegovi konkretni doprinosi, šta on doprinosi državi u kojoj živi, šta doprinosi Vladi za koju se bori narod koji zastupa. On ne zastupa samo svoju hrvatsku zajednicu u Srbiji, on zastupa prostor, radi u Vladi Republici Srbije treba da sprovodi ono što je interes Vlade Republike Srbije i mislim da je neophodno upravo u tom pravcu delovati iz razloga se podsetimo reciprociteta Tomislav Žigmanov je etnički Hrvat podpredsednik Vlade Republike Srbije i ministar u toj istoj Vladi dok s druge strane ni jednog predstavnika mađarske zajednice u Srbiji mi nemamo u vladi ni na poziciji ministra a kamoli na poziciji podpredsednika vlade ali vidimo da njihova politička elita oličena u gospodinu pastoru i te kako se trudi da sa svojom matičnom državom mađarskom napravi najbolju moguću suradnju sa Republikom Srbijom i vidimo da ima pomaka u tome. Ja bi voleo, ja se nadam, i ovim putem ga pozivam i prozivam da se čovek potruži da napravi što je bolje moguće odnose Srbije i Hrvatske. I ovim putem bi volio da ga kolega iz vlade podseti upravo u tom pravcu, i možda je upravo i najbolji trenutak i najbolji način da se krene od bukvara, da vidimo da Tomislav Žigmanov utiče na Republiku Hrvatsku da otklone taj problem sa bukvarom i da krenemo od toga da bar nešto urade korisno i za dobrobit Srba koji tamo žive.

Gospodine Markoviću, godišnjica Oluje, prvi put ove godine bit će održana i u Prijedoru na tlu Republike Srpske a sada se i to čak spočitava Srbiji.

Marković: Pa Prijedor je ispod Kozare jedan od najstradalnijih gradova u drugom svetkom ratu. Drugo, tu su izbeglice prošle kroz te krajeve kad su bežali sa svojih ognjišta. Ali ja bi hteo da dodam nešto što je važno i za republiku Srpsku i za Srbiju. Ministar Miličević i ja smo predstavnici jedne levičarske partije koja smatra da je anitifašizam jedno od najsvetlijih tradicija našeg naroda i ovo treba da nam je opomena, mi ne treba da imitiramo Hrvate, mi mora da sačuvamo antifašističku tradiciju. Znači, mi morao stalno da sebi postavljamo pitanje jesmo li pobedili u drugom svetkom ratu? Hoćemo da budemo na strani pobednika ili a strani gubitnika? Ako hoćemo da budemo na strani pobednika onda je jasno da je partizanska tradicija važna i pozitivna tradicija našoj istoriji.

A da li mislite da će se nastaviti ovakve provokacije?

Marković: Pa hoće, nema to ...

Jel' oni to pokušavaju na sve načine nekako da nas odvrate od toga da mi obiležavamo daj to proterivanja svih naših ljudi?

Marković: Ne to je stvarno, oni moraju da razmisle o tome kako zasnivaju svoj identitet. Znači, ako im je jedan ružan događaj najsvetliji istorijski datum to je njihov problem. A naše je da imamo pijetet prema žrtvama jer zapravo Oluja je jedna od najvećih tragedija u našoj istoriji. Znači, ono što nije uspeo Pavelić, uspeo je Franjo Tuđman. Pavelić je ubio mnogo Srba ali mnogo Srba je i ostalo a Tuđman je sa manje krvi ali uspeo je u tome da Srba više nema.

Miličević: To je nažalost. Neće nikada uspeti u tome da Srbija ne obeležava znak sećanja na žrtve najvećeg etničkog čišćenja nakon drugog svetkog rata. Pre svega u Srbiji je to dan žalosti, oni to na žalost proslavljaju, ali suština je u tome da je ovde reč presvega tuga prema nastradalim, nastradaloj deci, ženama, starima preko 250 hiljada prognanih i ključna stvar u svemu tome je da ta osećanja moraju da se čuju. Dugo se ćutalo u Srbiji, do 2012 mislim se ćutalo u Srbiji i uvek kada se toga setimo trebamo pre svega da sebi postavimo pitanje da li smo tim ćutanjem priznavali i prihvatili, da li smo skriveći i ostavljajući osećanja po strani zapravo prihvatili krivicu. Ne želi Srbija da ćuti i ne želi Srbija da trguje svojim stradanjem. Nije tu stvar marketinga, tu je stvar budućnosti i ovde je suština u jednoj naciji. Kada govorimo o zvaničnoj politici Srbije, o odnosima u regionu, tu je stvar valjda potpuno jasna. I predsednik i državno rukovodstvo više puta o tome govorili. Želim, dakle i predsednik i državno rukovodstvo pružilo ruku konkretno državi Hrvatskoj. Dakle ukoliko postoje otvorena pitanja možemo da ih rešimo samo kroz dijalog. Kroz dijalog možemo da dođemo do kompromisnog i pravičnog rešenja koja su uvek prihvatljiva za sve strane. Normalno je da Srbija ide ka tome da jača regionalnu saradnju, da jača odnose u regionu. Dakle, Srbija želi da sačuva mir, to je suština svega. Imamo pijetet prema svim žrtvama ali nikad nećemo gaziti kada je riječ o našem stradanju kada je reč o našim žrtvama. To nikada nemojte netko da očekuje od Srbije, ali da sačuvamo mir, da se za to borimo.

Gospodine Đurđev, ministar je rekao sada stav naše države kada su diplomatski odnosi u pitanju i to smo imali mnogo puta priliku da vidimo kakav je naš stav i na koji način se mi ophodimo uopšte prema hrvatskoj i njihovim građanima a dok sa druge strane od zvanične hrvatske smo dobivali pa eto reći ću raznovrsne reakcije kada je u pitanju reciprocitet.

Miličević: E mogu samo nešto da vam kaže, ne očekujemo mi to od drugih ali u tome valjda i jeste suština, u tome je razlika između nas i nekih drugih, izvinite

Da li mislite da zaista i sa njihove strane može da dođe normalna komunikacija, a da nije povremena?

Đurđev: Pa vreme će učiniti svoje, videt ćemo. Pošto od njihove političke elite zavisi na koji će se način to odvijati. Ispružena ruka Srba je uvek prisutna i mislim da u pom pravcu bar mi što se nas tiče radimo, što se kaže, i više nego što je potrebno u tom pravcu. Jer ipak, za neki odnos za bilo kakvu saradnju ili bilo kakav odnos potrebna je neka vrsta dvosmjernost i nije logično da se odnosi razvijaju ukoliko sa jedne strane imate neke pozitivne signale, a sa druge, u ovom slučaju Hrvatske, stalno nešto negativno i neprijateljski opredeljeno prema Srbiji i Srbima uopšte. Ova obeležavanja u Predoru je značajna stvar, to pokazuje da su Srbija i republika Srpska jedno. Tamo će biti prisutno naše rukovodstvo. Poslednih 10 godina zaista se tome pridaje značaj kakv taj događaj i zaslužuje. Tragičan je događaj, ali mi moramo prosto to da obeležavamo i da se podsećamo da nam se više takve stvari ne bi ponavljale. Kad je naša država u pitanju zaista ne možemo da ne pohvalimo neka pomeranja pozitivna ali ipak ne bi trebalo da izostavljamo i ona negativna. Ja sam na samom početku emisije rekao da što pre trebamo da opozovemo ambasadora Srbije u Hrvatskoj Jelenu Milić, jer bolje da nemamo nikoga nego da bude takav jedan profil naš predstavnik u Hrvatskoj. Mi ne možemo da očekujemo da se išta popravi na bolje ukoliko jedna takva osoba treba to da popravlja. To je sa jedna stane, sa druge strane ja ću vas podsetiti kao što je i ovaj nepoznati istoričar u profesionalnim krugovima, profesor svakako jeste tu autoritet da to prokomentariše kao što je i učinio. One navode koje je on istakao u tom njegovom pamfletu, oni se poklapaju sa izjavama koje ne tako retko iznosi episkop srpske pravoslavne crkve koji boravi i živi

na teritoriju republike Hrvatske to je vladika Jovan Čulibrak. Ja ću Vas podsetiti da je on više puta osporavao zvanične državne dokumente republike Srpske koji su radili međunarodni naučni autoriteti iz Izraela i drugih država, koji danas imaju probleme zbog tih svojih naučnih dokaza, a jedan od onih koji bi trebao da da podršku jeste upravo vladika srpske crkve Jovan Čulibrka, a ne to da osporava i bude praktično saglasan sa ovim anonimnim amaterskim istoričarom koji je zapravo u funkciji veličanja ustaškog pokreta i sve one antisrpske politike.

Gospodine Markoviću, da li mislite da svim ovim potezima ne samo da nas pokušavaju da nas odvarate od toga da obeležimo dan stradanja našeg naroda nego da se na neki način i posmevaju tome?

Marković: Pa nije to tako jednostavno, Oluja ne može baš... oni ignorišu srpske žrtve u Oluji zato što teško može bilo tko da se baš ... Zvanična Hrvatska se ne posmejava tim žrtvama nego prosto ih minimizuje ona kaže da je Oluja bila oslobodilačka akcija a te žrtve su tako neka slučajnost, jedna mala epizoda, zapravo ako vidimo da je nestao ceo narod na nekom prostoru to nije mala epizoda to je istrebljenje. To što oni nisu pobacani u jame kao njihovi preci '41 ne znači .. Prosto, promenilo se vreme ali to je deo istog projekta samo su sredstva malo drugačija.

Pomenuli ste Prijedor, eto da pitam

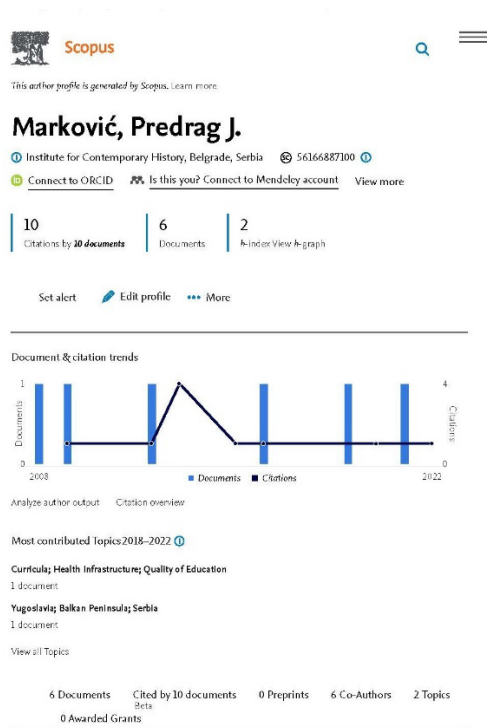
.....

<https://www.prva.rs/web-tv/emisija/jutro>

https://fb.watch/ma62FMHU_x/

PREDRAG J. MARKOVIĆ NA

SCOPUSU

Srpski Arhiv za Celokupno Lekarstvo, 2019, 147(3-4), pp. 248–255
Show abstract View at Publisher Related documents

Book Chapter
Events and Sites of Difference: Mark-ing Self and Other in Kosovo 0
Luci, N., Marković, P.
Media Discourse and the Yugoslav Conflicts: Representations of Self and Other, 2016,
pp. 83–103
View at Publisher Citations

Book Chapter
Events and sites of difference: Mark-ing self and other in Kosovo 0
Luci, N., Marković, P.
Media Discourse and the Yugoslav Conflicts: Representations of Self and Other, 2012,
pp. 83–103
Related documents Citations

Book Chapter
Events and sites of difference: Mark-ing self and other in Kosovo 6
Luci, N., Marković, P.
Media Discourse and the Yugoslav Conflicts: Representations of Self and Other, 2009,
pp. 83–103
Related documents Citations

Book Chapter
A last attempt at educational integration: The failure of common
educational cores in Yugoslavia in the early 1980s 4
Wachtel, A., Marković, P.J.
State Collapse in South-Eastern Europe: New Perspectives on Yugoslavia's
Disintegration, 2008, pp. 203–219
Show abstract Related documents Citations

Display 10 results Back to top

Author Position
Based on 3 documents for 2013 - 2022

First author	33%	
1	0	0
Document	Average citations	Average FWCI
Last author	67%	
Co-author	0%	
Corresponding author	0%	
Single author	0%	

ZAHVALA MINISTRU VANJSKIH POSLOVA

Poštovani Ministre,

Zahvaljujem se na brzom odgovoru na moju molbu:

Subject:RE: Fwd: NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ
SRPSKOJ TELEVIZIJI

Date:Wed, 9 Aug 2023 13:17:19 +0000

From:Gordan Grlić-Radman <Gordan.Grlic-Radman@mvp.hr>

To:Josip Pečarić <pecaric@element.hr>

CC:predsjednik@predsjednik.hr <predsjednik@predsjednik.hr>, predsjednik@sabor.hr <predsjednik@sabor.hr>, vida.demarin@gmail.com <vida.demarin@gmail.com>, Kabinet Predsjednika <kabpred@hazu.hr>, mjurkovi@ffzg.hr <mjurkovi@ffzg.hr>, anic@sumfak.hr <anic@sumfak.hr>, sbabic@hazu.hr <sbabic@hazu.hr>, zbaletic@eizg.hr <zbaletic@eizg.hr>, jaksa.barbic@zg.t-com.hr <jaksa.barbic@zg.t-com.hr>, ferdo.basic1@gmail.com <ferdo.basic1@gmail.com>, vberman@public.carnet.hr <vberman@public.carnet.hr>, bratulic@gmail.com <bratulic@gmail.com>, leo.budin@fer.hr <leo.budin@fer.hr>, nenad.cambj@st.t-com.hr <nenad.cambj@st.t-com.hr>, zdadic@hazu.hr <zdadic@hazu.hr>, stjepan.damjanovic@zg.ht.hr <stjepan.damjanovic@zg.ht.hr>, dekaris@hazu.hr <dekaris@hazu.hr>, gdruzic@hazu.hr <gdruzic@hazu.hr>, andrej.dujella@math.hr <andrej.dujella@math.hr>, goran.durn@rgn.hr <goran.durn@rgn.hr>, dunja.falisevac@zg.t-com.hr <dunja.falisevac@zg.t-com.hr>, nadafis@gmail.com <nadafis@gmail.com>, sgamulin@mef.hr <sgamulin@mef.hr>, gusic@hazu.hr <gusic@hazu.hr>, mhraste@pierre.fkit.hr <mhraste@pierre.fkit.hr>, ilakovac@phy.hr <ilakovac@phy.hr>, Milko.Jaksic@irb.hr

<Milko.Jaksic@irb.hr>, stjepan.jecic@fsb.hr
<stjepan.jecic@fsb.hr>, sibila@hazu.hr <sibila@hazu.hr>,
vjekoslav.jerolimov@gmail.com
<vjekoslav.jerolimov@gmail.com>,
jezic.mislav@gmail.com <jezic.mislav@gmail.com>,
mjuracic@geol.pmf.hr <mjuracic@geol.pmf.hr>,
kastelan@hazu.hr <kastelan@hazu.hr>, branko.kincl@zg.t-
com.hr <branko.kincl@zg.t-com.hr>, ikostov@hiim.hr
<ikostov@hiim.hr>, fkrsinic@izor.hr <fkrsinic@izor.hr>,
ignac.lovrek@fer.hr <ignac.lovrek@fer.hr>,
josip.madic@vef.hr <josip.madic@vef.hr>,
vladimir.markovic.hazu@gmail.com
<vladimir.markovic.hazu@gmail.com>, ured@ipu.hr
<ured@ipu.hr>, rmatasov@ffzg.hr <rmatasov@ffzg.hr>,
slavko.matic@zg.t-com.hr <slavko.matic@zg.t-com.hr>,
music@irb.hr <music@irb.hr>, andrija.mutnjakovic@zg.t-
com.hr <andrija.mutnjakovic@zg.t-com.hr>,
neidhardt@hazu.hr <neidhardt@hazu.hr>, knemec@ffzg.hr
<knemec@ffzg.hr>, dnovakov@ffzg.hr
<dnovakov@ffzg.hr>, scitaroci@gmail.com
<scitaroci@gmail.com>, dtolic@ffzg.hr <dtolic@ffzg.hr>,
morlic@gfz.hr <morlic@gfz.hr>, vpaar@phy.hr
<vpaar@phy.hr>, fparac@gmail.com <fparac@gmail.com>,
pavao.pavlicic@ffzg.hr <pavao.pavlicic@ffzg.hr>,
marko.pecina@zg.t-com.hr <marko.pecina@zg.t-com.hr>,
ivanka.petrovic@stin.hr <ivanka.petrovic@stin.hr>,
pichler@ifs.hr <pichler@ifs.hr>, Vlasta.Pilizota@ptfos.hr
<Vlasta.Pilizota@ptfos.hr>, zreiner@kbc-zagreb.hr
<zreiner@kbc-zagreb.hr>, davorin.rudolf@yahoo.com
<davorin.rudolf@yahoo.com>,
daniel.rukavina@medri.uniri.hr
<daniel.rukavina@medri.uniri.hr>, boris.senker@ffzg.hr
<boris.senker@ffzg.hr>, ivo.senjanovic@fsb.hr
<ivo.senjanovic@fsb.hr>, vlatko.silobrcic@h-1.hr
<vlatko.silobrcic@h-1.hr>, niksa.stancic@zg.t-com.hr
<niksa.stancic@zg.t-com.hr>, rizavod@hazu.hr
<rizavod@hazu.hr>, marko@imi.hr <marko@imi.hr>,

slaus@irb.hr <slaus@irb.hr>, vsunjic@hazu.hr
 <vsunjic@hazu.hr>, tadic@math.hr <tadic@math.hr>,
 rtomic@ipu.hr <rtomic@ipu.hr>, ftomic@agr.hr
 <ftomic@agr.hr>, trina@irb.hr <trina@irb.hr>,
 stanislavtuxar@gmail.com <stanislavtuxar@gmail.com>,
 udovicic.bozo@gmail.com <udovicic.bozo@gmail.com>,
 juzarevi@ffzg.hr <juzarevi@ffzg.hr>, igor.vlahovic@rgn.hr
 <igor.vlahovic@rgn.hr>, vretenar@phy.hr
 <vretenar@phy.hr>, vukicev@mef.hr <vukicev@mef.hr>,
 mirkozelic@hazu.hr <mirkozelic@hazu.hr>,
 mzi cfuch@ffzg.hr <mzi cfuch@ffzg.hr>,
 Mladen.Zinic@irb.hr <Mladen.Zinic@irb.hr>,
 gmuic@math.hr <gmuic@math.hr>, bacic@pravst.hr
 <bacic@pravst.hr>, cvitas@chem.pmf.hr
 <cvitas@chem.pmf.hr>, roncevic.i@gmail.com
 <roncevic.i@gmail.com>, mirna.situm@kbcsn.hr
 <mirna.situm@kbcsn.hr>, zeljko.tomicic@iarh.hr
 <zeljko.tomicic@iarh.hr>, davormilicic01@gmail.com
 <davormilicic01@gmail.com>, zeljko.kastelan@gmail.com
 <zeljko.kastelan@gmail.com>, aakrap@efzg.hr
 <aakrap@efzg.hr>, d_stambuk@yahoo.com
 <d_stambuk@yahoo.com>, kuzma.kovacic@gmail.com
 <kuzma.kovacic@gmail.com>, Ivo Piantanida
 <Ivo.Piantanida@irb.hr>, hgza@hrvatskigeneralskizbor.hr
 <hgza@hrvatskigeneralskizbor.hr>, Stjepan Tuđman
 <st.tugjman@gmail.com>, Vlatka Vukelić
 <vvukelic@hrstud.hr>, Hina <hina@hina.hr>, Igor Vukić
 <igor.vukic.zg@gmail.com>,
 nejednakosti@googlegroups.com
 <nejednakosti@googlegroups.com>

Poštovani akademike,
 Naravno, pomoći ćemo u prosljeđivanju Vaše zahvale.
 Srdačno,
 Gordan Grlić Radman

----- Izvorna poruka -----

Šalje: Josip Pečarić <pecaric@element.hr>

Datum: 09. 08. 2023. 13:58 (GMT+01:00)

To: Gordan Grlić-Radman <Gordan.Grlic-Radman@mvep.hr>

Cc: predsjednik@predsjednik.hr, (...)

Poštovani g. Ministre,

Želio sam ovu zahvalu znanstvenom institutu u Srbiji proslijediti i Ministru u tamošnjoj Vladi koji je sudjelovao u neobičnom obilježavanju 25. obljetnice tiskanja prvog izdanja moje knjige SRPSKI MIT U JASENOVCU.

Na žalost nisam na Internetu našao njegovu e-mail adresu pa pretpostavljam da je imaju u Vašem Ministarstvu pa mu možete proslijediti ovaj e-mail.

Čini mi se da trebam za to pitati Vaše Ministarstvo jer se radi o drugoj državi, a i nisam uvjeren da bi neko drugo ministarstvo uopće reagiralo na moju molbu.

Primjer za to: Nedavno je objavljeno da Hrvatska ima 2 Q1 i 2 Q2 znanstvena časopisa. Od njih su JEDAN Q1 i JEDAN Q2 moji časopisi. Dakle jednak broj Q1 i Q2 časopisa (50%) napravila je moja znanstvena grupa i ostatak hrvatske znanosti (50%).

Naravno, nitko to nije ni spomenuo. ali uporno ne daju ni znanstvene projekte znanstvenicima iz moje grupe, dakle onima koji su stvarali te časopise.

Unaprijed zahvaljujem,

Akademik Josip Pečarić

On 09/08/2023 11:26, Josip Pečarić wrote:

Poštovani članovi INSTITUTE FOR CONTEMPORARY HISTORY

Zahvaljujem se na sudjelovanju u obilježavanju 25. obljetnice iiskanja prvog izdana moje knjige: SRPSKI MIT O JASENOVCU.

Tako ste pokazali i institucijama u RH da su one to trebale uraditi.

S poštovanjem

dr. sc. Josip Pečarić

redoviti član HAZU

Izvanjski član DANU

----- Forwarded Message -----

Subject: NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ SRPSKOJ
TELEVIZIJI

Date: Wed, 9 Aug 2023 10:33:20 +0200

From: Josip Pečarić <pecaric@element.hr>
(...)

Drago mi je i što ste potvrdili moje uvjerenje da ću – za razliku od drugih iz Vlade – od Vas dobiti odgovor.

Istina to nije prvi put. Tako dok se neki ne usude poslati ni kurtoaznu čestitku, mada je trebala ići i uz ispriku zbog odnosa prema mojim časopisima i onima koji rade na njima, Vi ste znali reagirati tako da ste na moju molbu svojevremeno poslali i svoj govor koji je tiskan u knjizi o vašoj savjetnici profesorici sa Sveučilišta u Zadru za Boku kotorsku: J. Pečarić, *Vanda Babić Galić o Boki i Bokeljima*, [dragovoljac.com](http://www.dragovoljac.com), 2023.:

<http://www.dragovoljac.com/images/minifp/vanda.pdf>

Ta knjiga nije bila na nedavnim predstavljanjima knjiga o hrvatskim velikanima u Tisnom jer nije tiskana, ali i Vaš govor i govor Veleposlanika RH u Crnoj Gori Veselka Grubišića su bili tamo jer su tiskani i u knjizi:

J. Pečarić, *Hrvatski velikani Dalić, Modrić i Lovren*, Zagreb, 2023., str. 418.

Oba govora su prethodno dani u knjizi:

J. Pečarić, *Dalić i Modrić u mojim knjigama*, [dragovoljac.com](http://www.dragovoljac.com):

<http://www.dragovoljac.com/images/minifp/DalicModric.pdf>

Drago mi je da ste svoj odgovor poslali na sve adrese na kojima sam svoj e-mail poslao i ja. Možda je i to odgovor na već komentiran dio mog e-maila, a možda je vaš odgovor zapravo izvrсни odgovor i Vašem kolegi srbijanskom ministru koji se pita je li Vlada u RH pomogla tiskanje moje knjige o Društvu za istraživanje trostrukog logora Jasenovac. Ako već Vlada mora slušati, podržavati i 'debelo' plaćati održavanje srpskog i antihrvatskog mita o Jasenovcu, dobro je da da bar Srbi misle da se ipak usudi – makar tajno – podržavati istinu.

A Vaš odgovor je i poruka medijima koji se – slično drugim ministrima u Vladi RH – boje i objaviti slične tekstove.

Ovaj moj je ovako komentirao veliki hrvatski književnik dr. sc. Stijepo Mijović Kočan:

Dragi Joško,

Čestitam Ti obračun sa šovinistima te neke emisije na Prvoj srpskoj televiziji, maestralno si to izveo, vrijedno divljenja. Dotukao si ih do nule. Međutim, ništa od toga neće doći do njihovih slušatelja, a u novinama čitatelja jer blatiti i okrivljavati Hrvate za ono što su oni, to je već uhodana strategija velikosrpstva i ostvarivanja memorandumskih zahtjeva i namjera pokoravanja susjednih zemalja. Ta je strategija pogubna, ali valja joj se permanentno suprotstavljati, što Ti radiš bolje od ikoga i uvjerljivije od svih jer imaš jedinstven znanstvenički status i sjajno si obskrbljen za to potrebnim podacima. Još jednom – Iskreno – čestitam. Vrhunski si!

Stijepo

Zapravo u Tisno sam predstavljao i tri knjige koje su povezane s Miroslavom Tuđmanom:

1. ZAŠTO MIROSLAV TUĐMAN NIJE BIO PROFESSOR EMERITUS?;
2. PISMO REKTORU SVEUČILIŠTA U MOSTARU;
3. PROFESOR EMERITUS BORAS, A NE TUĐMAN / SRAMOTA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Na koricama sve tri je Mirovo pismo meni i Borasu u kome se on ne slaže s mojom odlukom da ne budem profesor emeritus na sveučilištu na kome je rektor netko poput Borasa. U državi kakva je RH Mira ne izaberu za profesora emeritusa, a izaberu njegovog doktoranda koji je doktorirao u 48. godini života jer se Miro sažalio, pa je ovaj poslije tvrdio da mu Miro nije bio ni mentor. Nisam siguran jesam li u pravu bio Miro ili ja. Naslov treće knjige govori mi da sam možda bio u pravu ja.

Međutim to me je natjeralo da pišem slična pisma ovome o srpskim 'istoričarima'. Na žalost nema puno razlike između ta dva sveučilišta. S onog tamo sam pobjegao, a u ovo ovdje se razočarao. A to je najbolje koje imamo, mnogi su ga završili, pa im ove moje knjige nisu drage. Pa nisu objavljivali puno ni te tekstove, kao ni ovo srpskim 'istoričarima'. Na kraju zahvaljujem se i na najnovijem reagiranju na napade na moje Hrvate u Boki kotorskoj (vidjeti Priloge),

PRILOZI

**ŠEF HRVATSKE DIPLOMACIJE GRLIĆ
RADMAN/ NEĆEMO DOPUSTITI DA HRVATI U
CRNOJ GORI PONOVO BUDU META
PROGONA**

8. Kolovoza 2023.

Hrvatska neće dopustiti da Hrvati u Crnoj Gori i njihovi politički predstavnici ponovo budu meta javnih progona u toj zemlji, poručio ministar vanjskih i europskih poslova Hrvatske Gordan Grlić Radman, nakon što su prosrpske političke i medijske strukture oštro kritizirale čelnika Hrvatske građanske inicijative Adrijana Vuksanovića zbog čestitke za Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja.

Grlić Radman je za podgorički dnevnik "Pobjeda" rekao da ga ne iznenađuju napadi iz tih političkih krugova na Vuksanovića koji, kako kaže, prijateljskoj i susjednoj državi čestita državni praznik.

"Tim se praznikom obilježava međunarodno legitimna i legalna

hrvatska vojno-redarstvena akcija Oluja, koja je Hrvatskoj donijela mir, a u Bosni i Hercegovini stvorila temelje za Dejtonski mirovni sporazum i koja je promijenila strateške odnose u ovom dijelu Europe”, istaknuo je Grlić Radman

Dodao je da je vrijeme da političke snage u Crnoj Gori koje pripadaju velikosrpskim političkim krugovima prihvate realnost i suoče se sa prošlošću, jer će se, kako je rekao, spremnost Crne Gore za nastavak europskog puta ocjenjivati i po tome.

“Europski put Crne Gore nije moguć bez suočavanja s prošlošću”

“Dakle, europski put Crne Gore neće biti moguć bez suočavanja s nedavnom prošlošću jer je EU zajednica država koja počiva na zajedničkim vrijednostima i vladavini prava u kojima nema mjesta za zločinačke ideologije i režime kao što je bio onaj Miloševićev”, rekao je hrvatski šef diplomacije.

Pobjeda podsjeća da su prosrpski internetski portali Borba i IN4S oštro kritizirali čestitku Vuksanovića nazivajući ga „domoljubom“ i „dokazanim srbomrscem“ koji “slavi etničko čišćenje u zloglasnoj Oluji”. Osuđuju, pored ostalog, i to što je on kandidat za ulazak u crnogorsku vladu „koji u svojim istupima veliča ratne zločine sunarodnjaka iz susjedstva“.

Predsjednik HGI-ja Adrijan Vuksanović, čija je stranka na nedavnim parlamentarnim izborima osvojila jedan mandat, dobila je poziv za sudjelovanje u budućoj crnogorskoj vladi koju bi trebao oformiti čelnik stranke Pokret Europa sad Milojko Spajić.

Vuksanović je odgovorio kako nije spreman žrtvovati vrijednosti hrvatskog naroda zbog ministarskog položaja, ističući da njegovo društvo nisu oni koji osporavaju pravo Hrvatima na slobodu i vlastitu državu.

Vuksanović: Ne ulazi mi se onima koji na dan sjećanja organiziraju koncert u Srebrenici

“Ne ulazi se u vlast s onima koji na dan kada srebreničke majke sahranjuju svoju djecu organiziraju koncert u toj istoj Srebrenici. Mirne savjesti odričem se takve vlasti i ne treba mi”, poručio je Vuksanović u otvorenom pismu.

On je kazao da se protiv njega vodi intenzivna medijska i paramedijska kampanja zbog čestitke koju je uputio Hrvatskoj povodom 5. kolovoza, Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Napomenuo je da je do sada uvijek čestitao sve državne blagdane Crne Gore i Hrvatske, te da će to raditi ubuduće, bez obzira na uvrede i prijetnje koje prima. On je istaknuo da rat u Hrvatskoj nije počeo Olujom, već je s njom završio. Operacija Oluja nije uzrok, već posljedica.

Svaki rat ima nevine žrtve i u tome je jedna od njegovih tragičnosti, a najveći krivac je onaj koji ga je započeo. Politika Slobodana Miloševića, koja živi svoje proljeće u Crnoj Gori, donijela je ogroman broj žrtava od Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine do Kosova. Najviše je unazadila samu Srbiju i njezin narod”, napisao je Vuksanović.

HGI i sam Vuksanović, kako je rekao šef hrvatske diplomacije Gordan Grlić Radman za Pobjedu, “ima bezuvjetnu potporu Hrvatske kao legitimni politički predstavnik tog naroda u Crnoj Gori”.

hms.ba / Hrvatsko nebo

<https://hrvatskonebo.org/2023/08/08/sef-hrvatske-diplomacije-grlic-radman-necemo-dopustiti-da-hrvati-u-crnoj-gori-ponovo-budu-meta-progona/>

A. VUKSANOVIĆ: NISAM SPREMAN ŽRTVOVATI VRIJEDNOSTI HRVATSKOG NARODA RADI MINISTARSKOG MJESTA

7. Kolovoza 2023.

Čelnik Hrvatske građanske inicijative (HGI) i ponovno, nakon neuspjeha na prethodnim izborima, u crnogorsku Skupštinu izabrani zastupnik s manjinske liste Adrijan Vuksanović obratio se u ponedjeljak javnosti otvorenim pismom, u kojem je obrazložio svoje odbijanje ulaska u novu koalicijsku većinu u formiranju te istaknuo da Miloševićeva politika „živi svoje proljeće u Crnoj Gori“. Reagirao je ponajprije na napade na sebe i prijetnje zato što je čestitao Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja. Prenosimo njegovo otvoreno pismo u cijelosti.

Ovih dana traje intenzivna medijska i paramedijska kampanja protiv mene, a zbog čestitke koju sam uputio za Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja. Do sada sam uvijek čestitao sve državne blagdane Crne Gore i Republike Hrvatske. Radit ću to i ubuduće, bez obzira na uvrede i prijetnje koje primam.

Rat u Hrvatskoj nije počeo Olujom, već je završio Olujom. Oluja nije uzrok, već posljedica. Svaki rat ima nevine žrtve i u tome je jedna od njegovih tragičnosti, a najveći krivac je onaj koji ga je započeo. Politika Slobodana Miloševića, koja živi svoje proljeće u Crnoj Gori, donijela je ogroman broj žrtava od Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Kosova. Najviše je unazadila samu Srbiju i njen narod. Nije Hrvatska vojska bombardirala Kruševac, Čačak ili Beograd, nije prešla srpsku granicu, već obratno. Građani Republike Srbije su cvijećem ispraćali tenkove tzv. JNA u osvajačke pohode na međunarodno priznatu Republiku Hrvatsku. Nakon četiri godine protjerivanja, ubijanja i maltretiranja nesrpskog stanovništva na prostoru tzv. Krajine i nakon što je srpsko rukovodstvo odbilo sve mirovne ponude (uključujući i nakaradni plan Z – 4) Hrvatska je imala prirodno, legitimno i legalno pravo da oslobodi svoj teritorij i donese slobodu svojim građanima. Za svako poštovanje je 10000 Srba koje je branilo svoju domovinu Hrvatsku od agresora iz Beograda. Uspjeh Vojno-redarstvene akcije

Oluja spriječio je da se u zaštićenoj zoni Bihać ne desi još jedna Srebrenica i još jedan genocid.

Ovih dana kad Hrvatska slavi oslobođenje od velikosrpske agresije vidimo dvoličan odnos pojedinih političara iz Crne Gore prema RH. Rado u službenim susretima izražavaju zahvalnost Hrvatskoj zbog njenog više nego partnerskog ponašanja i izuzetne pomoći u integracionom procesu prema Europskoj uniji, ističu kako žele graditi najbolje susjedske odnose, a osporavaju joj pravo na obranu svojeg naroda i teritorijalnog integriteta, nazivajući oslobođenje zločinom. Tako se ne daje doprinos jačanju međudržavnih relacija, već se demonstrira licemjerje i neiskrenost.

Svima onima koji govore da mi nije mjesto u vladi zbog stavova koje iznosim, ističem da nisam spreman žrtvovati vrijednosti hrvatskog naroda zbog ministarskog mjesta. Oni koji osporavaju pravo Hrvatima na slobodu i vlastitu državu nisu moje društvo. Ne ulazi se u vlast s onima koji na dan kada srebreničke majke sahranjuju svoju djecu organiziraju koncert u istoj Srebrenici. Mirne savjesti odričem se takve vlasti i ne treba mi.

Hrvatski narod dobro razumije Crnu Goru, jer se ona danas suočava s onom politikom s kojom se Hrvatska suočavala devedesetih godina. HGI ostaje vjerna svom nacionalnom biću i svojoj Crnoj Gori. To su kategorije oko kojih se ne pregovara.

Povezano:

[portalanalitika.me/Hrvatsko nebo](https://portalanalitika.me/Hrvatsko%20nebo)

<https://hrvatskonebo.org/2023/08/07/a-vuksanovic-nisam-spreman-zrtvovati-vrijednosti-hrvatskog-naroda-radi-ministarskog-mjesta/>

ODGOVOR STIJEPU MIJOVIĆU KOČANU

Dragi Stijepo,

Nadam se da si primijetio da sam Tvoj e-mail dao u odgovoru Ministru Grlić Radmanu uz komentar koji se odnosio na Sveučilište u Zagrebu, ka kome si i Ti bio nastavnik na kome se danas sramotno dodjeljuje titula profesora emeritusa čovjeku koji je umislio da će biti veliki stručnjak ako tu titulu ima prije profesora Miroslava Tuđmana koji je po riječima kolegice prof. emeritus dr. sc. Jadranke Lasić-Lazić napravio najviše za polje informacijskih znanosti pa iako je Filozofski fakultet još 2017. pokrenuo postupak za izbor Tuđmana za to počasno zvanje, do svoje smrti 2021. nije izabran. Da rektor je bio Tuđmanov doktorand Boras!

Zapravo je povod tim razmišljanjima bila Tvoja tvrdnja:

... ništa od toga neće doći do njihovih slušatelja, a u novinama čitatelja jer blatiti i okrivljavati Hrvate za ono što su oni, to je već uhodana strategija velikosrpstva i ostvarivanja memorandumskih zahtjeva i namjera pokoravanja susjednih zemalja.

Naime, nisam očekivao da će nešto za što Ti kao književnik i doktor znanosti tvrdiš da sam dotukao gospodu iz emisije s Prve srpske televizije, a tu je bio i jedan srpski ministar uopće doći u hrvatske medije. I još kažeš da je *ta je strategija pogubna, ali valja joj se permanentno suprotstavljati, što Ti radiš bolje od ikoga i uvjerljivije od svih (...) Vrhunski si!*

Morao sam sačekati nekoliko dana da vidim jesam li pogriješio u tom očekivanju. Tome je dao svoj doprinos i Tvoj Dubrovčanin profesor s Muzičke Akademije u Zagrebu Đuro Tikvica koji je odmah tražio dozvolu da moj tekst pošalje jednom hrvatskom portalu.

Nije objavio ni taj niti neko drugi portal, a to smo i komentirali:

Subject:Re: NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ SRPSKOJ
TELEVIZIJI

Date:Fri, 11 Aug 2023 13:47:53 +0200

From:Đuro Tikvica

To:Josip Pečarić <pecaric@element.hr>

I meni je neobjašnjivo.

čet, 10. kol 2023. 19:23 Josip Pečarić <pecaric@element.hr> je napisao:

Meni je zanimljivo da nijedan portal još nije objavio moj tekst:)))

Zapravo meni je bilo zanimljivo jer se objašnjenje može naći u nizu mojih tekstova. Ali još bolje treba samo pogledati što se događa – ne samo na Zagrebačkom sveučilištu nego svugdje oko nas.

Recimo u tvom Dubrovniku: naš dragi prijatelj ratni župan dr. Jure Burić obavijestio je o panou u dubrovačkom hotelu gdje su za Domovinski rat napisali da je bio Građanski rat.

Nagradu u RH dobiješ ako ovako opišeš događaje sa samog početka tog 'građanskog rata':

Opisujući pogibiju dvanaestorice hrvatskih redarstvenika u Borovu Selu u svibnju 1991., Snežana Šević u knjizi piše kako su oni, a naziva ih ustašama, ondje namjeravali “izvjesiti šahovnicu, simbol srama i užasa”.

“Ustaše se uplašile borbe prsa u prsa jer samo njih deset mogu klati jednog Srbina. Zbog toga se okrenuše Vukovaru. Tu su ‘hrabri domoljubi’ vadili djecu iz majčinih utroba, nizali lančić od dječjih prstića, silovali srpske žene i djevojke, odsjecali glave, vadili oči, spaljivali ljude i radili sve ono što samo bolesni um može smisliti. Srbi su morali uništiti sotonu.

<https://narod.hr/hrvatska/tko-je-snezana-sevic-uciteljica-koja-je-sirila-cetnicku-propagandu-a-koju-je-nagradio-ministar-fuchs>

Koliko sličnih primjera iz današnje Hrvatske može bilo tko dati, a ja pišem kako se u RH ne čestita kada je 50 posto Q1 i Q2 časopisa iz moje znanstvene grupe, a mojim suradnicima ne daju ni znanstvene projekte. Ti to i objašnjavaš spominjući memorandume SANU i tvrdiš i kako im se ja *permanently* suprotstavljam, i to radim bolje od ikoga i uvjerljivije od svih.

Dan nakon smrti HRVATSKOG predsjednika govorio sam u Adelaideu i pitao: ... zašto si nas tako prerano napustio? Možda i nisi. Možda si nas samo natjerao da moramo mnogo više misliti o tvome velikom djelu. Možda si nas samo natjerao da mnogo više budemo s Tobom -

nastavljajući Tvoje veliko djelo.

To me uvijek podsjeća na jednog kolegu sveučilišnog profesora koji mi je napisao da je današnji predsjednik Vlade ravan dr. Tuđmanu. Komentirao sam kako je u pravu jer je on uspio uništiti ono što je Utemeljitelj RH stvorio. Zapravo nisam bio u pravu. Tuđman je stvorio RH uz protivljenje svjetskih moćnika, a današnja RH je projekti tih istih moćnika koji su samo poslije smrti HRVATSKOG predsjednika našli osobu koja to može najbolje sprovesti. Nikad se ne može usporediti grandioznost Tuđmanovog postignuća s bilo kojim i bilo kakvim sluganstvom. Bolje je reći smiješne su takve usporedbe.

Zato stalno ponavljam da se sve one koji pomažu tim svjetskim moćnicima u toj njihovoj nakani jednostavno može prepoznati prema njihovoj podršci lažima:

1. O Stepincu;
2. Jasenovcu;
3. Pozdravu ZA DOM SPREMNI.

Uostalom pa i razgovor na Prvoj srpskoj televiziji je bio o Jasenovcu i mojoj knjizi *Društvo za istraživanje trostrukog logora Jasenovac*, a u povodu „Oluje“. S druge strane ovih dana je objavljena knjiga dvojice doktora znanosti:

N. Banić i M. Koić; JASENOVAČLI POPIS LAŽNE ŽRTVE, koja je rezultat višegodišnjih istraživanja podataka iz Poimeničnog popisa žrtava KL Jasenovac s mrežne stranice JUSP Jasenovac. I on u toj knjizi na oko 800 stranica kako piše u reklami u „Hrvatskom tjedniku“ ruše dugogodišnji KOMUNISTIČKI mit.

Valjda je to KOMUNISTIČKI mit razlog što su ovima u Beogradu zanimljivije moje knjige koje govore o SRPSKOM mitu. Sjetimo se samo Tanje Torbarine koja je govorila da je najveća VELIKA SRBIJA bila JUGOSLAVIJA. Dakle i komunistička Jugoslavija je bila VELIKA SRBIJA, pa je meni ipak ispravniji naziv SRPSKI MIR. A u Hrvatskoj je sluga uvijek bilo!

Tvoj,
Josip

JOŠ O BEOGRADSKOM OBILJEŽAVANJU 25. OBLJETNICE TISKANJA MOJE KNJIGE „SRPSKI MIT O JASENOVCU“

Kao što sam već pisao Prva srpska televizija je u emisiji JUTRO NA PRVOJ u kojoj su sudjelovali ministar Vlade republike Srbije Đorđe Milićevićem, predsednik Srpske lige Aleksandar Đurđev i Predrag Marković, 'istoričar' zapravo su na zanimljiv način obilježili 25. obljetnicu tiskanja moje knjige:

Srpski mit o Jasenovcu / Skrivanje istine o beogradskim konc-logorima, Hrvatski povijesni institut, Zagreb, 1998.

<https://www.prva.rs/web-tv/emisija/jutro>

https://fb.watch/ma62FMHU_x/

Neovisno od mojih tekstova o tom obilježavanju na portalu narod.hr. Čitajući sam taj tekst čini mi se da sam ja u svojim tekstovima nedovoljnu pažnju posvetio podnaslovu moje knjige. Evo teksta s portala narod.hr:

**Prešućena povijest: Beograd je prvi grad koji je genocidom
istrijebio Židove i nije pružao otpor nacizmu**

Narod.hr

-

13. kolovoza 2023.

Montaža: Narod.hr, izvor: Wikimedia commons

Postoje dvije velike laži vezane uz Srbiju i Beograd koje su se širile u komunističkoj Jugoslaviji. Prva je o velikom otporu nacizmu u Beogradu, gdje danas antifašističkim pokretom otpora smatraju i četnike i partizane. A druga je svjesno prešućivana istina da je Beograd prvi glavni grad u kojem je izvršen genocid nad Židovima, još u kolovozu 1942. godine.

Veliki talijanski pisac Curzio Malaparte, koji je 1941. radio kao reporter milanskog dnevnika Corriere della Sera ovako je opisao taj događaj: kaos, strah, dezerterstvo i bezvlašće koji su vladali nakon što su iz Beograda pobjegli svi vlastodršci koji su uvukli Jugoslaviju u Drugi svjetski rat. Znamo da je Beograd ponovno uvukao Srbiju i susjedne narode u svjetski rat pučem u Beogradu 27. ožujka 1941., kojim je otpočeo napad Njemačke na Jugoslaviju.

Zašto je Srbija odlučila uvući Jugoslaviju i njene narode u strašni II. svjetski rat?

Time je započeto i veliko krvoproliće, u kojem je najveće ljudske i demografske gubitke imao hrvatski narod, prema popisu iz 1948. godine. Time je počeo krvavi rat na području bivše Jugoslavije, strahovita razaranja i žrtve, osobito na području NDH (danas države

Hrvatska i Bosna i Hercegovina).

Još je vrlo važno, tako su otvorena vrata uspostavi druge komunističke države na svijetu nakon SSSR-a. To je bila obnovljena Jugoslavija u kojoj je totalitarni komunistički režim počinio strašne zločine i pogazio sva ljudska prava i društveni moral.

Taj veliki i strašni rat, gdje su poginule stotine tisuća ljudi i čiji je rezultat bio do tada neviđena diktatura komunizma, mogao se izbjeći da je Beograd htio održati poziciju Jugoslavije koju su mu sile Osovine ponudile pristupom Trojnom paktu:

Jugoslavija će biti izuzeta iz bilo kakvih vojnih aktivnosti, pa i transporta njemačke vojske prema Mediteranu. O tome se ne govori, ali bilo je država u Europi koje su izbjegle II. svjetski rat i strahovita razaranja i ubijanja na svom tlu, kao Portugal, Irska, Španjolska, Švicarska i Švedska.

Sramotni pad Beograda bez otpora 1941. godine

Evo što piše veliki talijanski pisac Curzio Malaparte o sramotnom padu Beograda 1941. godine:

“Po žutoj i brznoj matici Dunava plivali su se nagorjeli balvani, dušeci, uginuli konji, ovce, goveda. Pred nama, na drugoj obali, grad je izdisao u smrtnim mukama, dok se svuda unaokolo širio sladunjavi miris proljeća. Oblaci dima dizali su se sa stanice i iz Dušanove. **Najzad, jedne večeri, pred sunčev smiraj, kapetan Klingenberg prebrodi Dunav i u jednom čamcu sa četiri vojnika zauzme Beograd**“.

Da, u prazan Beograd iz kojeg je pobjegla vojska, ušetala je grupica njemačkih vojnika ne vjerujući onome što vidi – Srbi su prepustili glavni grad bez ijednog ispaljenog metka. Ovo i nije novost, srpska vojska je dva puta u I. svjetskom ratu napustila glavni grad Srbije bez borbe i pobjegla iz svoje države na Mediteran.

I ne samo glavni grad, već i gotovo cijelu Srbiju.

Bez otpora Nijemcima

Malo je poznato da je takva „pacifistička situacija“ prema Nijemcima bila u Beogradu i Srbiji tokom cijelog II. svjetskog rata od 1941-1944 godine. Nitko gotovo nije ni pomišljao pružiti otpor Nijemcima, osim na početku rata uspostavom tzv. Užičke republike kao zajedničke aktivnosti četnika i partizana.

Velikih borbi protiv nacizma u Srbiji nije niti bilo, sve do ulaska Crvene Armije u Srbiju krajem 1944., koja je i oslobodila Srbiju od Njemačke. Dapače, glavninu svojih četničkih snaga (JVO, službena vojska Jugoslavije i vlade u Londonu) i oružja iz Srbije je prebačeno vrlo brzo u NDH s namjerom uništenja te tek stvorene države.

Krajnji cilj četnika je stvaranje Velike Srbije u okviru federalne Jugoslavije po projektu "Homogena Srbija" poznatog srpskog intelektualca Stevana Moljevića, desne ruke ministra obrane Jugoslavije generala Draže Mihalovića.

Beograd: Samo dva njemačka vojnika ubijena u cijelom ratu, ali ne kao otpor nacizmu

Što se događalo tijekom same okupacije, između 12-13. travnja 1941. godine i 12. listopada 1944. kada je Beograd oslobodila Crvena Armija? Ništa.

Beograd je živio mirno i bez rata, bez ikakvog otpora nacizmu za razliku od većine drugih gradova Europe. Kao primjer spominjemo okupiranu Varšavu, i općenito poljski otpor protiv nacizma i njemačko-ruske okupacije i podjele Poljske.

Koliko je njemačkih vojnika u tom razdoblju okupacije Srbije stradalo u Beogradu? Istina je blizu nuli, ali nije nula.

Stradala su dvojica njemačkih vojnika.

Prvi je bio produkt slučajnosti obračuna ispred bolnice kada se vraćao iz nabavke hrane.

Drugi je bio njemački vojni poštar koji je raznosio poštu.

Sve drugo su izmišljotine komunističke historiografije i filmsko-medijsko-obrazovnog agitpropa u Jugoslaviji.

Srbija genocidom prva izvršila istrebljenje Židova

Isto tako, Srbija nosi biljeg sramote prve države u kojoj je napravljen holokaust.

Malo je poznato da je u Beogradu i Srbiji od 1937. **vladalo jako pronacističko i antižidovsko raspoloženje** koje se vidjelo na javnim tribinama, filatelističkim izložbama, proglasima, djelovanju velikodostojnika SPC-a kao Nikolaj Velimirović i drugi, ali i posebno na snažno izraženom antisemitizmu i antižidovskom raspoloženju.

Srpski antisemitizam – temelji mržnje prema Židovima postavljeni su davno prije II. svjetskog rata (2.)

Malo kasnije je Beograd postao prvi veliki grad u Europi koji je istrijebio židovsku populaciju.

Beograd: Pet logora

U kolovozu 1942. vlada Srbije na čelu sa Milanom Nedićem objavila je da je **Srbija – judenfrei** („čista od Židova“), a to znači da je progonom, ubijanjem i mučenjem “riješila židovsko pitanje”. Židovi su Srbiji su istrijebljeni uz veliku suradnju srbijanskih vlasti.

U samom Beogradu je bilo pet nacističkih logora od kojih su dva bila užasna. Nijedan glavni grad u Europi nije imao čak pet logora. U Topovskim šupama je već 1941. stradalo 5000 Židova muškaraca, a na Sajmištu u koji su dovoženi Židovi iz Srbije, uglavnom 7000 židovskih žena i djece.

Znate li za strašno ubijanje Židova iz Srbije u pokretnoj plinskoj komori?

Židovsko pitanje u Srbiji riješeno čak prije ‘konačnog rješenja’ nacista!

Spašavanje Židova u Hrvatskoj

Hrvatsku je, nažalost, proglasio ‘judenfrei’ njemački ratni zločinac Siegfried Kasche u travnju 1944., ali tek nakon Beča (1942.) i Berlina (1943.).

U Hrvatskoj je, prema riječima Židovke i stradalnice holokausta dr. Esther Gitman, postajao široki općenarodni pokret od najmanjih ljudi čak do ministara u Vladi NDH poput ministra zdravstva dr. Ivana Petrića koji su spašavali Židove do samog kraja rata, kao i vrha Katoličke crkve na čelu s Alojzijem Stepincem.

Dr. sc. Gitman na predstavljanju knjige: ‘Nadbiskup Stepinac spasio je svoju Crkvu, svoj narod i mnoge od nas’

Ono što je povijesna istina koja je prešućivana desetljećima je ovo: Emanuel Schafer, zapovjednik zloglasnog Gestapa u Srbiji izgovorio je u kolovozu 1942.: „**Srbija je judenfrei.**“, dok je SS-ovac Harald Turner nešto kasnije izjavio: “**Srbija je jedina zemlja u kojoj je židovsko i cigansko pitanje riješeno.**“

<https://narod.hr/svijet/presucena-povijest-beograd-je-prvi-grad-koji-je-genocidom-istrijebio-zidove-i-nije-pruzao-otpor-nacizmu>

S obzirom da je Srbiji obilježena 25. obljetnica moje knjige, a u Hrvatskoj ni riječi o toj obljetnici u Dodatku vam dajem samu knjigu.

Josip Pečarić

<https://www.dragovoljac.com/index.php/razno/36210-beograd-je-prvi-grad-koji-je-genocidom-istrijebio-zidove>

NOVO KOČANOVO PISMO

Na Veliku Gospu dobio sam novi komentar Stijepa Mijović Kočana:

Subject: kratko

Date: Tue, 15 Aug 2023 09:22:41 +0200

Dragi Joško,

Sve laži o Jasenovcu, sve srbske laži uopće, o svenu tomu već si govorio i pisao, ali dobro je da sve to ponavljaš, potrebno je ponavljati svaki dan!

Neću se baviti Srbima, Ti o njima znaš više nego itko, životne okolnosti su Ti to omogućile.

Mene muči kako hrvatske vlasti ne znaju vladati, kao su jadni podanici Bruxelessa i još jasniji podanici toga srbskoga mita, o kojemu Ti sve znaš.

S jedne strane svi se sjate slaviti Dan pobjede i Oluju, a onda odmah zatim, svi u Jasenovac, de facto protiv toga Dana pobjede. Ti hrvatskim vlastima dobronamjerno i prijateljski stalno pišeš, u dobroj vjeri i namjeri upozoravaš ih što valja a što ne valja, a oni, umjesto da prihvate i korisne savjete, prešućuju te, čak proglašavaju nacionalistom. Ja, međutim, i ne samo ja, ne vidim internacionalnijega Hrvata od Tebe. Niti međunarodno priznatijeg. Baš su jadničci ti naši današnja vladaoci. Svaka bi neovisnička i pametna vlast prihvatila činjenicu da je glavni grad države kojoj su na čelu trenutno jedno od svjetskih središta matematičke znanosti, zahvaljujući Tebi i Tvojim časopisima koje si udomio u Zagrebu. Vlast se, međutim, glupavo toga odriče i ne koristi ni Tebe ni to za vlastitu promociju!? To je samo jedan primjer. Drugi je Thompson. Umjesto da uzdižu heroja onoga što slave na Dan pobjede, oni ga se odriču, štoviše, dopuštaju da ga se progoni i onemogućuje. Treći je ...

Napisao sam u poruci „kratko“ pa ću tu stati.

Zahvaljujem Ti za trostruku čast koju si mi ukazao. Prva je što si napisao knjigu o meni u povodu mogega 80. rođendana, a druga i treća što smo suautori knjiga o Romanu Leljaku i prof. dr. sc. Stijepu Obadu, nedavno preminulom zadarskom profesoru povijesti.

Užitak je čitati Tvoje polemike jer si sjajno obrazovan, majstorski razpoređuješ činjenice i suvereno njima vladaš, razorno ironijski, s posrdom.

Neka te Bog poživi što dulje, tako pribrana, obitelji odana, a domovini korisna i na čast svojem narodu.

*Puno pozdrava Tvojim obitelji i svojoj porodici
Stijepo Mijović Kočan*

Teško je komentirati ovakvo pismo, pa ću samo spomenuti da je tiskan tekst mog zadnjeg komentara o hrvatskom 'luđaku' i srpskim znanstvenicima:

<https://www.dragovoljac.com/index.php/razno/36210-beograd-je-prvi-grad-koji-je-genocidom-istrijebio-zidove>

Uz to dajem samo tri komentara tog teksta.

Prvo je don Anđelka Kaćunka s kojim me povezuju i knjige:

J. Pečarić, *Don Anđelko Kaćunko*, Zagreb, 2021. str. 339.

A. Kaćunko i J. Pečarić, *Hrvatska pjesnikinja Marija Dubravac*, Zagreb, 2022. str. 424.

A. Kaćunko, J. Pečarić, *Biskup dr. sc. Mile Bogović*, Zagreb, 2023. str. 450 (u tisku).

Subject:

*Re: JOŠ O BEOGRADSKOM OBILJEŽAVANJU 25.
OBLJETNICE TISKANJA MOJE KNJIGE „SRPSKI
MIT O JASENOVCU“*

Date:

Mon, 14 Aug 2023 22:24:35 +0200

From:

Anđelko Kaćunko <crodonangelo@gmail.com>

To:

Josip Pečarić <pecaric@element.hr>

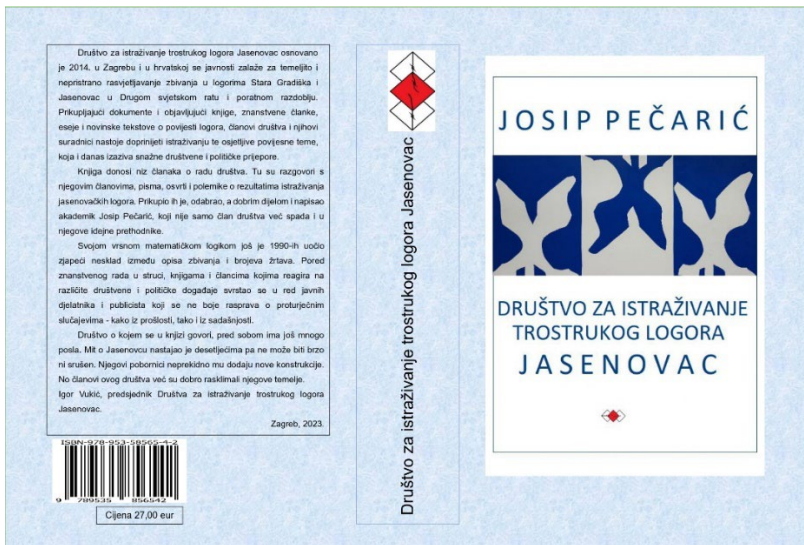
Sjajno, fratelo! Hvala ti za tu knjigu - nisam je imao...

Žalostno je što tu njihovu "čorbu" stalno moramo "podgrijavati", ali doista moramo, a tvoj doprinos je dragocjen...!
Pozdrav i blagoslov,
A.don
NB: Je li naša nova u tisku? :)

Drugi je komentar don Lazar Čibarić koji je već desetu godinu organizirao predstavljanja mojih knjiga u Tisnom:

J. Pečarić, *Ljeta u Tisnom / Don Lazar Čibarić, Zagreb, 2021. str.*

Don Lazar je uredio i korice za nekoliko mojih knjiga, a sa Igorom Vukićem i korice knjige o kojoj su razgovarali na Prvoj srpskoj televiziji:

https://drustvojasenovac.files.wordpress.com/2023/06/naslovna1-2_page-0001.jpg

Subject: *Re: JOŠ O BEOGRADSKOM OBILJEŽAVANJU 25. OBLJETNICE TISKANJA MOJE KNJIGE „SRPSKI MIT O JASENOVCU“*

Date: *Mon, 14 Aug 2023 18:01:55 +0200*

From: *Lazar Čibarić <lazar.cibaric1@gmail.com>*

To: *Josip Pečarić <pecaric@element.hr>*

Zahvaljujem na poslanom mailu (knjigu si mi već odavna dao). U prilogu šaljem link za novi broj župnog lista Karavaj. Tu su govori sa predstavljanja u Tisnome: Lito u Tsnom.

<http://www.zupadstisno.hr/wp-content/uploads/2023/08/>

[ZupniListVelikaGospa2023.pdf](#)

Pozz

Don Lazar

Treći komentar je poznatog hrvatskog publiciste Damira Borovčaka, o kojem je moja knjiga:

J. Pečarić, *Damir Borovčak u mojim zapisima*, Zagreb 2022. str. 224.

Subject: *BRAVO > RE: JOŠ O BEOGRADSKOM OBILJEŽAVANJU 25. OBLJETNICE TISKANJA MOJE KNJIGE „SRPSKI MIT O JASENOVCU“*

Date: *Mon, 14 Aug 2023 16:35:51 +0200*

From: *Damir Borovčak <damir.borovcak1@inet.hr>*

To: *'Josip Pečarić' <pecaric@element.hr>, undisclosed-recipients*

Bravo akademike i hvala na velikoj i pravoj istini.

Hrvatski neuki prodani političari trebali bi se posramiti u suočavanju s istinom o srpskom genocidu židova u 2. svj.ratu, širenju lažnih mitova kao i kukavičkom stavu prema srpskom stigmatiziranju Hrvatske u prebacivanju krivnje i umnožavanju brojeva srpskih žrtava u NDH.

Sramota da hrvatski političari šutnjom podupiru srpske laži, dopuštaju

isisavanje hrvatskog novca i pročetničkih podvala na račun današnje Hrvatske. Dosta je lažne srpsko-komunističke povijesti i srpskih podvala. Treba Beogradu već jednom reći DOSTA LAŽI – BANDO VELIKOSRPSKA.

Damir Borovčak

Iz prethodnih tekstova o hrvatskom 'luđaku' i srpskim znanstvenicima mogli ste vidjeti da sam moj prvi tekst poslao i institutu u kome radi srpski znanstvenik s Prve srpske televizije, a Ministar vanjskih poslova RH je obećao poslati ga i Ministru iz Vlade Republike Srbije koji je sudjelovao u toj emisiji.

Nikakav njihov odgovor nisam primio.

Dr. sc. Josip Pečarić
Redoviti član HAZU
Izvanjski član DANU

INFORMACIJA MINISTRU VANJSKIH POSLOVA

Poštovani g. Ministre,

Moj tekst NEVJEROJATNE GLUPOSTI NA PRVOJ SRPSKOJ TELEVIZIJI koji ste poslali kolegi srpskom ministru poslao sam i institutu u kome je zaposlen srpski znanstvenik sudionik emisije na Prvoj srpskoj televiziji. Nisam u članku naveo podatke koje sam našao u tekstu koji Vam šaljem u Prilogu. Srpski znanstvenik je ravnatelj Srpskog instituta za modernu povijest i član upravnog vijeća RTS-a. Nisam Vam odmah poslao tu informaciju jer uvijek postoji mogućnost da u drugim državama naprave nešto drugačije od pravila u RH (Vi ste izuzetak, to kažem s nadom da Vam to neće biti problem) koje je dano u naslovima dvije moje knjige: *Pišem pisma odgovora nema!*

Nisu me iznenadili pa ni iz te 'prijateljske' države nisam dobio odgovore ni iz Markovićevog instituta niti od Vašeg kolege. To je i logično jer srpski znanstvenik očito ima status u Srbiji istovjetan onom koji npr. Ivo Goldstein – danas poznatog kao Ivo Drobilica – ima u RH. Zapravo kada Ivo Drobilica nije izabran u HAZU gdje je prepoznat njegov znanstveni rad koji će dovesti do tog novog Goldsteinovog imena dobio je poziciju iz Ministarstva vanjskih poslova u Veleposlanstvu u Parizu gdje je u svom kabinetu držao sliku jednog od najvećih ubojica u povijesti.

Taj ljubitelj masovnih ubojica koji je na listama za prošlo stoljeće zauzeo visoko deseto mjesto bio je i u Komisiji Plenkovićeve vlade – komisiji za koju znam reći da je komisija za veličanje Zvijezde petokrake i kažnjavanje braniteljskog pozdrava ZDS. Mene raduje to jer doista je veliko podstignuće biti među deset najboljih u svijetu pa se ja često znam pohvaliti da smo takvi JB Tito i ja: On je među deset najvećih ubojica, a ja među deset po broju objavljenih znanstvenih radova u matematičkim časopisima.

Vjerojatno je ponašanje stranke koju je osnovao Franjo Tuđman mnogo gore od ovih u RS jer je tu što navodim Ivo Drobilica postigao kada je HAZU pokazala što misli o njegovom znanstvenom radu, a Ivo Drobilica je stalno napadao samog Tuđmana.

To je isto učinio u posljedne dvije knjige:

Tako Igor Vukić u članku SPOJ OLINJALOG UDBAŠA I VLATKE POKOS, Hrvatski tjednik, 17. 8. 2023. u prikazu Goldsteinove knjige „Povijesni revizionizam i neoustaštvo – Hrvatska 1989-2022“ piše:

Na političkom planu najveći krivac za „revizionizam i neoustaštvo“ za Goldsteina je nesumnjivo dr. Franjo Tuđman. Spominje ga na najviše mjesta u knjizi i gotovo da nema elementa Tuđmanova političko djelovanja koji Goldstein nije stavio u „revizionistički“ kontekst.

Struge strane, hrvatski povjesničar **Josip Jurčević** za *Direktno* je komentirao novu knjigu **Ive Goldsteina** **"Antisemitizam u Hrvatskoj od srednjega vijeka do danas"** kao i navode kako su zagrebački nadbiskup i kardinal **Alojzije Stepinac** i prvi hrvatski predsjednik doktor **Franjo Tuđman** bili antisemiti.

Oba teksta Vam dajem u Prilozima.

S obzirom da sam emisiju na Prvoj srpskoj televiziji doživio kao obilježavanje 25. obljetnice moje knjige „Srpski mit o Jasenovcu“ koja je bila polemički odgovor na Bulajićevu knjigu „Tuđmanov Jasenovački mit“ ne iznenađuje da je o njoj bilo riječi i u novoj Goldsteinovoj knjizi „Povijesni revizionizam i neoustaštvo“.

Zapravo ne bih volio biti nepravedan jer uvijek postoji mala mogućnost da i Vlada kojoj je nevažno što neko tako sramotno napada utemeljitelja njihove stranke nagrađuje takvog u jednom momentu odluči ponašati se logično. Zato u Prilozima dajem i dva teksta koji se odnose na Izbacivanje „historičara“ Ive Goldsteina iz hrvatske delegacije u Međunarodnom savezu sjećanja na holokaust (IHRA). Jasno je da se smjenjuje Drobilica, ali politika podržavanja i financiranja laži tj. Srpskog mita o Jasenovcu ostaje. Pitam se je li razlog tome i pojava tekstova australskog pisca i nezavisnog novinara Davida Goldmana u uglednim novinama. O tome sam pisao u nizu pisama predsjednicima Države, Sabora, Vlade i HAZU.

Srdačno Vas pozdravljam,
Akademik Josip Pečarić

PRILOZI

SRBI NIKAKO DA SE NAUČE GUBITI

18 Kolovoz 2023

„Ravnatelj srpskog instituta za modernu povijest i član upravnog vijeća RTS-a, Predrag Marković (na slici), rekao je da je proslava Oluje bizaran događaj, te da je Hrvatska vjerojatno jedina država u Europi čiji je državni praznik činjenica da su ispraznili gotovo trećinu teritorija, tvrdi, na temelju pseudo činjenica.

Da stvar bude gora, kaže on, zločine u Oluji nisu počinili pripadnici paravojnih formacija, nego regularna vojska i policija“. Usput je Marković citirao „hrvatskog književnika“ Antu Tomića: „Tu se skupe nacionalisti i pijani veterani“ (na proslavi Oluje).

Najprije ću pokušati isprovocirati člana srpskog instituta za modernu povijest Predraga Markovića i Antu Tomića. Ako ih ovo može isprovocirati, ako ovo slučajno pročitaju. Kao i još mnogi u Hrvatskoj, u BiH i u Srbiji. A radi se o utemeljenoj konstrukciji srpsko-

muslimanskog saveza protiv Hrvata o čemu ja u nekoliko navrata pišem na ovom portalu. Povodom pisma visokog predstavnika za BiH Christiana Schmidta, pod naslovom „Nad cijelim hrvatskim narodom tri desetljeća traje konstantan medijski linč od tzv. međunarodne zajednice“, koje je trebalo biti prevedeno na sve europske jezike. Uz napomenu da postoji otpor tom prevođenju. I od srpskog instituta za modernu povijest (Predraga Markovića i od Ante Tomića)? Vjerojatno da. Vjerojatno je i Predrag Marković pročitao to pismo, kao i Ante Tomić

S obzirom na važnost pisma visokog predstavnika za BiH Christiana Schmidta, to je pismo moralo privući pozornost srpskog instituta za modernu povijest. Jer u tom pismu piše da je nad Hrvatima izvršen genocid, da se Hrvate i dalje iseljava iz BiH, te da se BiH dariva Srbiji i Turskoj. Zar to pismo nije moralo privući pozornost srpskog instituta za modernu povijest? Pismo, u kojem se visoki predstavnik za BiH čudi što on, kao osoba koja se duže vrijeme profesionalno bavi politikom BiH, nije imao prilike čuti ni pročitati za stradanje osmero hrvatske djece od muslimanske granate u Vitezu, a za Ahmiće, kaže on, zna imalo politički informiran Europljanin. Pritom opisuje slučaj Vitez. Pa kaže kako su muslimani u Vitezu znali da je u pitanju lažno primirje, lažni prestanak zračne opasnosti. Da im je to objavljeno, pa svoju djecu nisu pustili van iz kuća, na igralište, na kojem je muslimanska granata usmrtila osmero hrvatske djece (ovo sam pisao nekoliko puta na ovom portalu, pa to ponavljam, baš zbog člana srpskog instituta za modernu povijest Predraga Markovića i zbog „bizarnosti proslave Oluje“, i zbog „hrvatskog književnika“ Ante Tomića.).

I tu imamo, sasvim utemeljenu konstrukciju srpsko-muslimanskog saveza protiv Hrvata, iz medijskog linča i cenzure. Gdje se ja pitam: Kakav stav prema stradanju osmero hrvatske djece u Vitezu od muslimanske granate imaju muslimanski prvaci iz politike, kulture i vjere...? Abdulah Sidran? Odnosno, kakav stav prema tom zločinu imaju Milorad Dodik i Milorad Pupovac? Isti kao Abdulah Sidran? Pritom navodim, isto takve užasne zločine nad Hrvatima od srpske strane, tjeranje Hrvata u minsko polje i korištenje Hrvata kao „živog zida“ u ratu. Pa se pitam: Kakav stav prema tjeranju Hrvata u minsko polje i korištenju Hrvata kao „živog zida“ u ratu ima Abdulah Sidran? Isti kao Milorad Dodig i Milorad Pupovac? Odnosno, kakav stav prema

slučaju Vitez ima predstavnik srpskog instituta za povijest Predrag Marković? Isti kao Abdulah Sidran? Kad tomu dodamo da muslimanski novinari i političari u BiH, danas ponavljaju srpske laži o NDH, to je dokaz da su Srbi i muslimani u BiH, i pored Srebrenice – saveznici protiv Hrvata. Jer između ostalog, Milorad Dodik, nikad ne spominje slučaj Vitez i ostale muslimanske strašne zločine nad Hrvatima u BiH. Niti Bakir Izetbegović ikad spominje srpski genocid nad Hrvatima u RS-u. Tko o čemu, Milorad Dodik o ustašama i o NDH, a Bakir Izetbegović o UZP-u i o Ahmićima. Da ne spominjemo HRT i Antu Tomića

Stoga pokušajmo zatvoriti krug velike urote protiv Hrvata... slučaj Vitez – cenzura!, Ahmići – medijski linč!, tjeranje Hrvata u minsko polje-cenzura!, slučaj obitelj Zec – medijski linč!, korištenje ljudi (Hrvata) kao „živog zida“ u ratu – cenzura!, slučaj djevojčice izbjeglice na srpskoj granici – medijski linč!, slučaj Šreter – cenzura!, slučaj „podjela BiH“ – medijski linč!, slučaj obitelj Čengić – cenzura!, „agresija (Hrvatske) na BiH“ – medijski linč!, slučaj žive zapaljene maloljetne djevojčice u Širokoj Kuli – cenzura! I novinarska nagrada Jasne Babić! Nadam se da je ovo solidna provokacija srpskom institutu za modernu povijest. Zar ne bi Srbi trebali tužiti muslimane za plagiranje povijesti NDH? Te zbog solidarnosti? Srpskih političara i mnogih intelektualaca s muslimanskom elitom u BiH? Prema slučaju Vitez, odnosno, prema navedenim srpskim strašnim ratnim zločinima nad Hrvatima? Vrana vrani ne kopa oči?

Što se tiče „bizarnosti proslave Oluje“, te iznimke u Europi što je „Hrvatska vjerojatno jedina država u Europi čiji je državni praznik činjenica da su ispraznili gotovo trećinu teritorija na temelju pseudočinjenica“. Zar su pseudočinjenice: balvan revolucija, Vukovar, RS, bježanje Rudolfa Perišina iz JNA, granatiranje Dubrovnika, egzodus Hrvata iz istočne Slavonije (Dalj), granatiranje Zadra, pokušaj presijecanja Hrvatske (Šibenski most, Maslenički most, prema Petrinji, prema Karlovcu i Okučanima), srpsko masovno silovanje Hrvatica, masovne grobnice, minska polja, srpski logori, tjeranje Hrvata u minsko polje, rušenje katoličkih crkava, korištenje ljudi (Hrvata) kao „živog zida“ u ratu, Voćin, Škabrnja, Kusonje i Borovo Naselje? Očito, to su sve pseudočinjenice za srpski institut za modernu povijest. Kao i granatiranje Zadra. Zadarski Srbi, jedne noći, po dogovoru, napuštaju

svoje domove i odlaze u vojarne. Iz vojarni, na „trećinu teritorija koji je ispražnjen“ („Krajinu). Sutradan ujutro, na grad Zadar padaju granate – nasumce. I u centru grada ostaje nekoliko snajperista, koji pucaju na Hrvate, po trgu. Hrvati bježe u podrume, neki bježe iz grada, i mnogi stradavaju u minskom polju. Neki uspijevaju doći do trajekata, kojim bježe iz Zadra, ali ih raketiraju vojni zrakoplovi, daleko od Zadra, prijelaz Prizna-Žigljen i Zadru je obustavljen dovod vode i struje.

Uistinu, Hrvatska je jedina država u Europi koja je to imala. I sad slijedi pitanje za znanstvenika iz srpskog instituta za modernu povijest: Što su zadarski Srbi mislili raditi kada se vrate u prazan razrušen Zadar, koji je razrušen njihovom krivnjom? Čistiti grad od ruševina? Kako? Kada su oni „pripadnici više klase“? I kako se onaj, koji je tajno napustio svoj dom, da bi se moglo granatirati Zadar, tako izložio pogibelnosti svog susjeda, mogao pred njim pojaviti, kada je on ostao živ u podrumu? Zar svaku punoljetnu osobu koja je namjerno i planski napustila svoj dom, da bi se grad Zadar mogao granatirati, nije trebalo proglasiti ratnim zločincem? Kao i civile koji su imali automatsko vojno oružje? Što je na Međunarodnom sudu u Haagu potvrđeno. Jedan časnik KOS-a Slobodan Lazarević je rekao da u „Krajini“ nije bilo civila, da su svi imali vojno automatsko oružje. Kao slučaj Borovo Naselje, gdje su svi imali vojno automatsko oružje. I muško i žensko, i staro i mlado, pa su izmasakrirali onih 12 hrvatskih policajaca. Kao i u Kusunjima. Također, tu je važno, i ono što kaže novinar Zoltan Kabok. A on kaže da je srpska pobuna (balvan revolucija) bila dobro organizirana, da su u njoj mnogi sudjelovali. Pa kaže kako su oni koji su imali svoje standove na obali mora, jednog dana, jednostavno, nestali s obale mora, te da su mnogi iz Zagreba otišli na godišnji odmor, sa kojega se nikada nisu vratili. Kad još tomu dodamo, da su neki vozači riječkog autoprijevoznika Autotrans, s punim autobusom „putnika“ otišli u „Krajinu“ i tamo ostali s autobusom. Kako se onda može govoriti o „ispražnjenju (stanovništva) trećine teritorija“, kada je na tom teritoriju tada bilo puno onih koji nisu stanovali na tom teritoriju?

Što se tiče „zločina u Oluji koje su počinili pripadnici regularne vojske i policije? Pa i Većeslav Holjevac je u Drugomu svjetskom ratu imao na sebi ustašku odoru kada je ubijao. Isto kao MUP-ovci koji su izvršili zločin nad obitelji Zec, pa Grubori i Varivode? I na kraju, imamo kajanje i suicid predsjednika „Krajine“ Milana Babića!? Žrtva srpskog instituta

za modernu povijest?

I što reći na sve ovo, kao „bizarno slavljenje Oluje“ i „pražnjenje trećine teritorija“? Kada je na tom teritoriju tada bilo više došljaka nego domaćih. I kada je napravljeno toliko zla Hrvatima na tom teritoriju, i izvan tog teritorija? Pa kad su Hrvati došli do oružja, „Krajišnici“ su pobjegli. Ionako velik dio njih nije mislio živjeti na tom teritoriju (odbijanje plana Z4). Taj su teritorij koristili iz strateških razloga. Za osvajanje hrvatske obale. Pravo je čudo kada to čovjek brani, i kada čovjek sebe Srbinom zove. Zbog Novaka Đokovića? A može li Novak Đoković biti kontrauteg masovnim grobnicama i srpskom masovnom silovanju Hrvatica?

Ah ta „Bizarnost slavljenja Oluje“, Dubrovačke ljetne igre, Splitsko ljeto, Božidar Vučurović, žal (osuda) „pražnjenja trećine teritorija“, srpski institut za modernu povijest i tri medalje sa SP-a u nogometu? A dolazi li književnik Ante Tomić na Splitsko ljeto i na Dubrovačke ljetne igre? Ne dolazi? Zbog pijanih veterana i nacionalista?

Jure Vukić, Tribanj/hrvatski-fokus.hr

<https://www.hrvatski-fokus.hr/2023/08/51237/>

<https://www.dragovoljac.com/index.php/razno/36204-srbi-nikako-da-se-nauce-gubiti>

Nova knjiga Ive Goldsteina o 'revizionizmu i neoustaštvu' gotovo ista kao i Pupovčevi bilteni

SPOJ OLINJALOG UDBAŠA I VLATKE POKOS

IGOR VUKIĆ

Druže sekretaru, jel' se i vama čini da su na onom zidu tamo nacrtana dva slova U?

Ali Stjepane, zar ne vidiš da je to neko dijete nacrtalo auto. Pa to su njegovi kotači dolje.

Ma vidim ja da je to auto, ali dajte da ja ipak to malo ispitam...

Autentični dijalog između sekretara SUP-a u Kutini i njegovog službenika za Državnu sigurnost odvijao se potkraj osamdesetih godina, a autoru ovoga teksta sekretar ga je osobno prepričao. Takav svjetonazor otrcanog udbaša iz doba kasnog socijalizma lijepo se odražava i u novoj knjizi Ive Goldsteina „Povijesni revizionizam i neoustaštvo – Hrvatska 1989-2022“, koja je nedavno izašla u izdanju Frakture. Udbaški pogled na svijet plus oštro oko Vlatke Pokos.

Uglavnom, svi koji imaju drukčije stavove od njega o novijoj hrvatskoj povijesti, osobito o vremenu Drugog svjetskog rata i neposrednog poraća proglašeni su revizionistima. A to su oni koji prema njegovim kriterijima „krše osnovna pravila historijske metodologije“. Goldstein objašnjava da „historičar kad se bavi određenom temom, ima gomilu podataka. Nijedan podatak ne prešućuje nego ih konfrontira i tako stvara cjelovitu sliku“. Nasuprot tome, kaže, revizionisti rade upravo suprotno: oni rade po metodi odvjetnika koji iz gomile podataka o nekom predmetu uzimaju ono što štíćeniku ide u prilog, a ono što ne ide odbacuju i minimiziraju. I kao što često biva, ono što predbacuje drugima Goldstein sam upražnjava: izvlači dijelove iz konteksta, neprecizno citira i navodi bilješke, a tekstove ne procjenjuje po činjenicama koje donose, nego prema tome uklapaju li se u njegov, pomalo djetinjasti model „prave i krive strane povijesti“.

Najgore će u knjizi proći kritičari tog njegova pristupa, koji ga

obilježava od početka do kraja njegove znanstvene karijere, o čemu su već pisali i njegovi profesori. Ako su se kritičari drznuli napisati, poput povjesničara Vladimira Geigera s Hrvatskog instituta za povijest, da Ivo Goldstein u ranijoj knjizi o logoru u Jasenovcu nije „pokazao ni 'dobre volje' ni 'zdrave pameti', naprotiv nas i dalje lobotomizira iskazujući sve osim spremnosti i sposobnosti znanstvenog pristupa“, e, sad će dobiti svoje. Goldstein mu ovdje uzvraća ocjenom da se Vladimir Geiger svojim radovima „u dobroj mjeri prometnuo u jednog od predvodnika hrvatskog povijesnog revizionizma“. I pri tome mu među ostalim smeta što je Geiger bio suurednikom četiriju knjiga dokumenata pod naslovom Partizanska i komunistička represija i zločini u Hrvatskoj 1944-1946. Naravno, Goldstein zna da su urednici odabrali dokumente (koji sami sasvim jasno govore o tom tragičnom razdoblju) na – jednostran i tendenciozan način.

Uz Vladimira Geigera, Ivi Goldsteinu je na piku i cijeli Hrvatski institut za povijest. Naziva ga „centrom hrvatskog povijesnog revizionizma“. Ne valjaju mu ni ravnatelji ni urednici HIP-ovog Časopisa za suvremenu povijest, kao što je to u devedesetim godinama bio Jure Krišto. Njega pak naziva „jednim od perjanica među povjesničarima-revizionistima“. Naravno, nije Krišti oprostio negativne kritike njegovih radova, ali ne pušta na miru ni Krištine knjige o suvremenoj povijesti Katoličke crkve na hrvatskom području, napose u Dugom svjetskom ratu i poratnom razdoblju. U Hrvatskom institutu za povijest dakle svi su revizionisti – i Mario Jareb (da o njegovu rođaku povjesničaru Jeri Jarebu ni ne govorimo) i Nikica Barić i Stipe Kljajić, Davor Marijan...

Goldsteinu se ne sviđa ni kako o Nezavisnoj Državi Hrvatskoj piše Tomislav Jonjić iako priznaje da su mu „teze argumentiranije“ od nekih drugih. Ma, ne sviđa mu se ništa što na bilo koji način odstupa od sheme nastale još prije 1990. godine. Najutjecajnijom revizionističkom knjigom 2000-ih Goldstein je proglasio „Bleiburg – jugoslavenski poratni zločini nad Hrvatima“ Josipa Jurčevića. A kad je o Jasenovcu riječ, revizionisti su svi od reda autori-članovi Društva za istraživanje trostrukog logora Jasenovac.

Ipak, u svakoj knjizi ima nešto dobro. Kao i nekad za „Bijelu knjigu“ Stipe Šuvara, tako se i za ovu bijelu knjigu Ive Goldsteina može reći da je u stvari dobar vodič za knjige i članke koje vrijedi pročitati.

A da bi nekako postigao volumen knjige i dao joj makar tako na nekom značaju – tekst se protegnuo na 572 stranice – Goldstein je popapirčio sa svih strana, uvrštavajući i razne rubne i efemerne pojave i likove poput astrologa Thea M. Ljubića, Mladena Schwartz, Mladena Šekulina iz zaboravljenog vinkovačkog lokalnog lista, sportskog novinara Zvonka Magdića i sličnih, prizivajući ponovo ocjene da se radi o „trivijalnoj historiografiji“.

Na političkom planu najveći krivac za „revizionizam i neoustaštvo“ za Goldsteina je nesumnjivo dr. Franjo Tuđman. Spominje ga na najviše mjesta u knjizi i gotovo da nema elementa Tuđmanova političko djelovanja koji Goldstein nije stavio u „revizionistički“ kontekst. Tek nešto rjeđe u knjizi spominje poglavnik Antu Pavelića. Slijedi Katolička crkva s njezinim predstavnicima, od Alojzija Stepinca do Josipa Bozanića. Packe dobivaju i bivši predsjednici Stjepan Mesić i Ivo Josipović. Mesić zbog proustaških izjava u Australiji i drugdje početkom devedesetih – iako Goldstein prihvaća drugarsku Mesićevu ispriku zbog tih zastranjenja. Josipović je generalno pozitivan, ali je suspektan njegov odlazak 2010. na Bleiburg.

Kad o tome piše, Goldstein kao kontrapunkt Josipoviću citira predstavnicu SAB-a „da tamo nemaju što tražiti jer tamo nema žrtava, pogotovo nevinih žrtava“. Ili Milorada Pupovca da je Bleiburg „mjesto obnavljanja ideologije i političkih vrijednosti koje ne mogu prihvatiti“. Kad smo već spomenuli Pupovca, može se dodati da Goldsteinova knjiga donekle sliči godišnjim izvještajima Srpskog narodnog vijeća gdje se pedantno bilježi svaki U na tarabi, a možda i na kotačima auta nacrtanog na zidu. Sliči i izvještajima nekadašnje pučke pravobraniteljice Lore Vidović koja se pored važnijeg posla također bavila „neoustaškim trivijalnostima“.

Sve u svemu, suvremeni Ilija Čvorović u svojoj knjizi-pamfletu lijepi etiketu „revizionizma“ i „neoustaštva“ svima koji, kako kaže „žele ispričati alternativnu povijest Drugog svjetskog rata“, ali tu je on, eto, budan i spreman (ako se smije upotrijebiti ta riječ) da zdravim snagama ukaže na opasne pojave. Da „zdrave snage“ nisu prejaka sintagma vidi se i iz Goldsteinova zaključka knjige gdje stoji da će „ozdravljenje jednog dana doći“, a on se nada da će „ova knjiga pomoći da se proces tog ozdravljenja ubrza“. Doktore, pomozite!

Ne valja mu ni Esther Gitman

Među „revizioniste“ je Ivo Goldstein uvrstio čak i Esther Gitman, povjesničarku židovskog podrijetla iz Sarajeva, Izraela i SAD-a, zato što je pozitivno pisala o nadbiskupu Alojziju Stepincu. „Posve nekritički je prezentirala ulogu nadbiskupa Stepinca i Crkve u spašavanju Židova i u odnosu prema vlastima NDH“, piše Goldstein. Pri tome taj vitez Legije časti i akademik Akademije nauka i umjestnosti Bosne i Hercegovine Esther Gitman posprdno naziva „hofjude“ ili „dvorskom Židovkom“.

Posve neprikladno, samo zbog njezina podrijetla, uspoređuje je s Gideonom Greifom, izraelskim povjesničarom kojeg je Srbija unajmila da zastupa sliku Jasenovca kakva je nekoć utvrdila jugoslavenska historiografija, sa 700 000 i više ubijenih u Jasenovcu i pripadajućim arsenalom horora. Ali, ako je ta ozbiljna historiografija prije 1990. – a Ivo Goldstein je u knjizi uglavnom takvom i smatra – utvrdila da je u Jasenovcu bilo 700 000 žrtava, nisu li onda i Ivo Goldstein i slični koji tvrde da je bilo od 80 do 100 tisuća žrtava također – revizionisti.

Hrvatski tjednik, 17. 8. 2023.

SMATRA I DA JE ANALIZA MIRJANE
KASAPOVIĆ TO DOKAZALA

**JURČEVIĆ ZA DIREKTNO: GOLDSTEINA NE
TREBA SMATRATI ZNANSTVENIKOM,
TOLIKO SE PUTA BLAMIRAO, OD
DROBILICE DO DRUGIH IRACIONALNIH
STAJALIŠTA**

Hana Krnić

Hrvatski povjesničar Josip Jurčević za Direktno je komentirao novu knjigu Ive Goldsteina "Antisemitizam u Hrvatskoj od srednjega vijeka do danas" kao i navode kako su zagrebački nadbiskup i kardinal Alojzije Stepinac i prvi hrvatski predsjednik doktor Franjo Tuđman bili antisemiti.

01.07.2022.

"Najprije treba naglasiti da je stručno, **znanstvenu analizu njegove knjige** dala profesorica s Fakulteta političkih znanosti u Zagrebu **Mirjana Kasapović**. Dakle, ona je to znanstvenom metodologijom napravila i to ni u kojem smislu nije znanstvena knjiga jer ne poštuje znanstvene kriterije, koncepciju ni metodologiju. Zbog toga, sve što je u toj knjizi navedeno može se smatrati njegovim privatnim stajalištima koja su motivirana različitim razlozima osobnim, političkim ili nekim drugačijim razlozima", rekao je Jurčević.

Navodi kako Ivu Goldsteina ne treba uzimati ozbiljno te je podsjetio na to da je cijela njegova znanstvena karijera od početka obilježena "gafovima".

"To je u svojim memoarima napisao njegov mentor, pokojni profesor **Miroslav Brandt**, koji ga je primio kao svoga asistenta. Bio je šokiran kada ga je upozorio da je u jednom svojem, navodnom znanstvenom

radu, naveo izvor koji uopće ne postoji. Profesor Brandt je očekivao racionalni odgovor od Goldsteina, ali ovaj je odgovorio kako to svi rade. Ostao je pri tome da navede i takav izvor. Prema tome, od njegovih znanstvenih početaka do danas radovi nemaju znanstvenu motivaciju pa tako ni vrijednost, a ni vjerodostojnost, već predstavljaju nekakva njegova osobna stajališta iz kojih stoje razni interesi, motivacije i tako dalje", kaže Jurčević.

Tvrdi kako njega ne treba uzimati u smislu toga da je znanstvenik, a da je to pokazala i recenzija Mirjane Kasapović.

"To nije ekskluzivno mišljenje, to je mišljenje i njegovog mentora. A sada je i doktorica Kasapović znanstvenom metodologijom analizirala njegovu knjigu koja nema nikakvu znanstvenu vrijednost", dodaje.

Ivo Goldstein u knjizi navodi kako je došao do otkrića o tome da su predsjednik Franjo Tuđman i kardinal Alojzije Stepinac imali antisemitske stavove.

"Ovo proglašavanje Stepinca, Tuđmana i drugih antisemitima ili slično je iz tog repertoara i tome ne bi trebalo pridavati pozornost jer se toliko puta blamirao u svojim javnim nastupima, od drobilice u Jasenovcu do ostalih, rekao bih, iracionalnih stajališta koja nemaju nikakvih uporišta", kaže Jurčević.

Goldstein je u knjizi naveo kako su se u Jugoslaviji događali "anticionistički ispadi" te da je bila to "kontinuirana protuizraelska i protucionistička politika jugoslavenske države kojom je dirigirao **Josip Broz Tito**", a od takvih stavova nije odustao ni u poglavlju o protusemitizmu u samostalnoj Hrvatskoj u kojemu opet navodi protusemitske ispade u Sloveniji, Srbiji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini.

"Socijalistička republika Hrvatska je bila pripadnica nesvrstanih zemalja i sukladno političkim interesima podupirala je cijeli niz zemalja u okruženju Izraela. Dakle, bila je protuizraelska država, ali pod politikom Josipa Broza Tita i jugoslavenske države dok s antisemitizmom nije imala veze, već s političkim i državnim interesima komunističke Jugoslavije", rekao je Jurčević.

<https://direktno.hr/direkt/jurcevic-za-direktno-goldsteina-ne-treba-smatrati-znanstvenikom-toliko-se-puta-blamirao-od-droбилice-do-drugih-iracionalnih-stajalista-278357/>

KONAČAN PAD IVE GOLDSTEINA

IZBAČEN IZ IHRE I NEMA GA VIŠE, ALI OSTAJU NOTORNE JASENOVAČKE LAŽI

**Sve je isto, samo Ive više nema. Ostaju Benčić,
Kužnar, Mataušić i Bućin koje podržavaju službenu
jasenovačku laž o 83 tisuća žrtava za koje ne
postoje nikakvi dokazi**

Piše: IGOR VUKIĆ

Izbacivanje „historičara“ Ive Goldsteina iz hrvatske delegacije u Međunarodnom savezu sjećanja na holokaust (IHRA), posve je logičan kraj njegove karijere. Loše je zapravo što se taj pad nije davno dogodio. Primjerice, u lipnju 2018. kad je na HRT-u i u Globusu iznio strašnu izmišljotinu o „drobilici“ za kosti jasenovačkih zatočenika. Ili kad je na tribini u Novinarskom domu nekontrolirano urlao na starijeg čovjeka koji mu je postavio neočekivano pitanje. Ili još davno prije, kad su njegovi znanstveni mentori i kolege počeli primjećivati kako falsificira izvore za svoje tekstove s obrazloženjem da svi tako rade.

Nažalost, njegova nazočnost u dijelu javnosti dokotrljala se gotovo do njegove mirovine. Uz relativno skroman doprinos povijesnoj znanosti, mnogo je i postigao: radio je i još radi kao profesor povijesti na fakultetu, bio je veleposlanik, član Vijeća HRT-a, član Vladinog Vijeća za suočavanje s prošlošću. Uspio je postati i dopisni član Akademije nauka Bosne i Hercegovine. Njegovo častohleplje guralo ga je i u Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti, ali nije prošao (još jednom hvala akademiku Josipu Pečariću što je spriječio njegov izbor).

Po svemu sudeći, vrhu Vlade i HDZ-a napokon je dodijalo slušati njegove aktivističke tirade, koje su se još pojačale kad mu je ove godine izašla knjiga „Antisemitizam u Hrvatskoj od srednjeg vijeka do danas“. U prigodnim intervjuima Goldstein nije propuštao optužiti Franju

Tuđmana da je svojim tumačenjem povijesti Jasenovca dao doprinos antisemitizmu u Hrvatskoj. „Tuđman nije odigrao, najblaže rečeno, pozitivnu ulogu“, rekao je u Nacionalu. Tuđmana i HDZ-ove vlade i predsjednike ocjenjivao je glavnim krivcima za navodnu desničarsku radikalizaciju Hrvatske, dijelom za poticanje, a onda za toleriranje takvog stanja.

Na izbacivanje je reagirao tipično: iznoseći laži i falsifikate. Za kolegicu s Filozofskog fakulteta, Naidu-Mihal Brandl, koja će ga zamijeniti u IHRA-i, napisao je kako „iz međunarodnih znanstvenih krugova dolaze informacije da Brandl podržava revizionističke teze u odnosu na Holokaust u NDH (poput spominjanja, u vrlo afirmativnom tonu, činjenice 'da su dvadesetorica generala u oružanim snagama NDH bili Židovi' što nije istina)“. Dr. Brandl je u demantiju ustvrdila da je to posve neistinito i ocijenila da je Goldsteinove tvrdnje „bezočne“.

Za svakoga tko poznaje rad Naide-Mihal Brandl bilo je jasno da je takva Goldsteinova tvrdnja još jedna njegova izmišljotina. Dr. Brandl je ozbiljna znanstvenica koja se drži arhivskih izvora pa prema tome procjenjuje i rad drugih istraživača. Za Goldsteina i njemu slične vjerojatno je problem što dr. Brandl uz ostalo istražuje i nevolje koje su Židovi imali i poslije rata od partizansko-komunističkog sustava (pojedinačna ubojstva i pritvaranja zbog sumnjičenja za špijunažu, oduzimanja privatne imovine i odbijanja njezina povrata, nacionalizacije imovine židovskih zajednica i sličnih stvari), što je kod mnogih hrvatskih Židova pridonijelo odlukama da se isele iz Jugoslavije u Izrael.

Goldsteinove netočnosti moralo je ispravljati i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova. On je svoje isključenje želio prikazati kao neki zaokret u politici Vlade i ministarstva, jer je naveo da su osim njega iz IHRA-e maknuti i Nataša Mataušić i Rajka Bućin, a zamijenjene manje stručnim kadrovima. Iz odgovora MVEP-a jasno se vidi kako je problem samo u Ivi Goldsteinu. „Članica izaslanstva Rajka Bućin dobila je jednako važnu poziciju imenovanjem u članstvo Radne skupine za predsjedanje IHRA-om, a premda je u mirovini, dr. sc. Nataša Mataušić i dalje aktivno sudjeluje u pripremi postava izložbe u Bloku 17 u Državnom muzeju Auschwitz-Birkenau“, stoji u odgovoru MVEP-a.

A tu je i znakovita rečenica koja potvrđuje da je on sam kriv za svoj

pad: „Na žalost, okolnosti koje nisu povezane samo s ovim angažmanom, dovele su do njegovog razrješenja kao člana izaslanstva.“ Autor izjave MVEP-a potpuno je u pravu. Ništa se bitno nije promijenilo, osim što više nema Ive. Andriana Benčić Kužnar koja je imenovana u IHRA-u pet je godina bila zaposlena u Spomen području Jasenovac i podržava službenu, krivu i propagandnu sliku jasenovačkog logora, zajedno s popisom od navodnih 83 000 žrtava. U svojim se radovima nevješto pokušava obračunati s onima koji ukazuju na arhivsku građu, dokumente i druge izvore i dokaze koji pokazuju realniju sliku, nazivajući ih, nemaštovito, „revizionistima“. Ostaju dakle i Mataušić i Bućin na čiju su postavu izložbe o deportacijama u Auschwitz, zbog različitih netočnosti oko logora u Jasenovcu i Đakovu te nekih nejasnoća u tekstovima na panoima, niz kritika iznijeli povjesničari Vladimir Geiger i Ivica Miškulin. Bila je to izložba koju je otvorio premijer Andrej Plenković, a na nekim su panoima bili podaci o žrtvama Auschwitza koje se istodobno vode i na popisu žrtava Jasenovca.

Dakle, sve je isto, samo Ive nema. Tja, i nije neki razlog za zadovoljstvo.

Hrvatski tjednik, 23. lipnja 2022.

<https://kamenjar.com/posve-logican-kraj-karijere-ive-goldsteina/>

GOLDSTEINA MAKNULI IZ SAVEZA ZA HOLOKAUST, TVRDI DA JE TO 'ČISTKA NEPODOBNIH'; NO JE LI TO ISTINA?

Vlatka Polšak Palatinuš

25. lipnja 2022.

Hrvatska za pola godine preuzima predsjedanje Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust, a u hrvatskom javnom prostoru aktualna su prepucavanja između bivših i novih članova radnih tijela čiji sastav određuju Ministarstvo vanjskih i europskih poslova te Ministarstvo kulture i medija. U medije je istupio **dr. sc. Ivo Goldstein** koji tvrdi da su on i još dvoje članova radnih tijela maknuti u "**čistki nepodobnih**", dok nove članice, kao i nadležna ministarstva, Goldsteinove navode demantiraju.

> Prof. Biočić: Krivotvorenje suvremene hrvatske povijesti uz komunističke dogme – zašto Sveučilište ne reagira?

(<https://narod.hr/hrvatska/prof-biocic-krivotvorenje-suvremene-hrvatske-povijesti-uz-komunisticke-dogme-zasto-sveuciliste-ne-reagira>)

> Goldstein opet hvali komunističkog diktatora Tita, kritizira Tuđmana, opravdava Bleiburg... (<https://narod.hr/hrvatska/goldstein-opet-hvali-komunistickog-diktatora-tita-kritizira-tudmana-opravdava-bleiburg>)

Naime, Goldstein je bio član Akademske radne skupine, a **Nataša Mataušić**, bivša dugogodišnja predsjednica Upravnog vijeća Spomen-područja Jasenovac bila je članica Radne skupine za memorijale i muzeje.

Goldstein: Mi koji smo smijenjeni smo nepodobni

"Radi se o tome da su Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova željeli imati u ovoj radnoj skupini apsolutno podobne kadrove. Mi koji smo smijenjeni smo nepodobni. Nema ni kolege povjesničara **Gorana Hutinca** koji je podnio ostavku kada je vidio što se događa. Dakle, ne samo da smo nepodobni, nego ja s punim pravom i puno argumenata mogu tvrditi da su nas naslijedili kadrovi

koji o ovim temama kojima se IHRA bavi znaju puno manje od nas', kazao je Goldstein za **Radio Slobodna Europa**.

"Republika Hrvatska dobit će ne samo podobne, nego i nekompetentne kadrove. To je pogotovo opasno i nezgodno u situaciji kada Hrvatska sljedeće godine predsjedava IHRA-om i kada će njene dvije tematske konferencije po svemu sudeći biti u Zagrebu i Dubrovniku", tvrdi Goldstein.

Tko je imenovan?

U radna tijela imenovane su sociologinja, **dr. Adriana Benčić Kužnar**, docentica na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, prije i kustosica na Spomen-lokaciji Jasenovac, a bila je znanstvena novakinja u američkom Memorijalnom muzeju holokausta u Washingtonu i u Yad Vashemu u Jeruzalemu.

Imenovana je i savjetnica ministrice kulture **Dubravka Đurić Nemec** te dr. sc. **Naida-Michal Brandl**, predstojnica katedre za judaistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je i prije blisko surađivala s Goldsteinom. Njoj smo također poslali pitanja o ovom slučaju koja ćemo, u slučaju da odgovori na njih, naknadno objaviti.

"Za svakoga tko poznaje rad Naide-Mihal Brandl bilo je jasno da je takva Goldsteinova tvrdnja još jedna njegova izmišljotina. Dr. Brandl je ozbiljna znanstvenica koja se drži arhivskih izvora pa prema tome procjenjuje i rad drugih istraživača. Za Goldsteina i njemu slične vjerojatno je problem što **dr. Brandl uz ostalo istražuje i nevolje koje su Židovi imali i poslije rata od partizansko-komunističkog sustava** (pojedinačna ubojstva i pritvaranja zbog sumnjičenja za špijunažu, oduzimanja privatne imovine i odbijanja njezina povrata, nacionalizacije imovine židovskih zajednica i sličnih stvari), što je kod mnogih hrvatskih Židova pridonijelo odlukama da se isele iz Jugoslavije u Izrael", napisao je o ovom slučaju hrvatski povjesničar, novinar i publicist Igor Vukić za Hrvatski tjednik.

> Selak-Raspudić: Neobično je da Stanković nije ništa pitao Goldsteina o seksualnom uznemiravanju na FF-u

> Dr. sc. Ante Birin o tužbi Ive Goldsteina: 'Sudskim putem pokušava zastrašiti mene i druge neistomišljenike'

> Tomislav Vuković o sudskim tužbama dr. Goldsteina: Uhodani obrazac za pretrpljene 'boli'

Žrtva čistke?

Da se uoči hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust događaju potresi, javnost je mogla doznati nakon što je u Jutarnjem listu 11. lipnja Ivo Goldstein objavio članak pod naslovom: **Moj slučaj, Kako sam i zašto izbačen iz hrvatske alijanse za Holokaust: Nisam jedina žrtva čistke nepodobnih.**

U tekstu koji je online dostupan samo za pretplatnike, Goldstein je, u kratkim crtama, utvrdio kako je žrtva čistke politički nepodobnih skupa s Mataušić, te kako na njihova mjesta dolaze manje sposobni.

Od Goldsteina smo tražili komentar i odgovore na nekoliko pitanja o ovom slučaju, a objavit ćemo ih kada ih dobijemo.

Na tekst u Jutarnjem listu reagirale su, također u Jutarnjem listu u tekstu dostupnom samo pretplatnicima, **Naida-Mihal Brandl i Andriana Benčić Kužnar.**

Ministarstva demantirala Goldsteina

Goldsteinove navode demantiralo je u zajedničkoj izjavi i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova te Ministarstvo kulture i medija.

“Ministarstvo vanjskih i europskih poslova predsjedava Radnom skupinom za pripremu i koordinaciju hrvatskog predsjedanja Međunarodnim savezom za sjećanje na holokaust (IHRA) u 2023. godini. Radna skupina, kao međuresorno tijelo sastavljeno od predstavnika tijela državne uprave i javnih institucija i ustanova, zaduženo je za pripremu i koordinaciju hrvatskog predsjedanja IHRA-om.

Hrvatsko izaslanstvo okuplja priznate stručnjake s dugogodišnjim i međunarodnim iskustvom, a na temelju prijedloga nadležnih i stručnih tijela državne uprave uključenih u proces predsjedanja. U svom djelovanju, Radna skupina usko surađuje i s članovima nacionalnog izaslanstva Republike Hrvatske pri IHRA-i, kao i s predstavnicima židovskih zajednica u Hrvatskoj.

‘Imenovani su stručnjaci’

Nastavno na imenovanje novih članova nacionalnog izaslanstva Republike Hrvatske pri IHRA-i, naglašavamo kako je riječ o stručnjacima koji svojim radom, operativno i aktivno pridonose organizaciji programa hrvatskog predsjedanja IHRA-om. Pojedini

članovi prethodnog izaslanstva napustili su ga iz različitih razloga – od vlastitog traženja prekida mandata do odlaska u mirovinu.

Tako je članica izaslanstva Rajka Bućin dobila jednako važnu poziciju imenovanjem u članstvo Radne skupine za predsjedanje IHRA-om, a premda je u mirovini, dr. sc. Nataša Mataušić i dalje aktivno sudjeluje u pripremi postava izložbe u Bloku 17 u Državnom muzeju Auschwitz-Birkenau kao voditeljica stručnog dijela projekta....”, navodi se u demantiju Goldsteinova teksta.

Tko su nove članice?

“Osporavati stručnost novih članica kojima nisu čak pravilno napisana ni imena, isticati navodne političke razloge njihova imenovanja, netočno je i zlonamjerno. Dubravku Đurić Nemec svesti na *prevoditeljicu farmaceutske industrije*, Andrianu Benčić na *prijateljicu ministrice*, a Naidu-Mihal Brandl na *prodekanicu na Filozofskom fakultetu u Zagrebu za vrijeme nametnute uprave, kada je dekan bio profesor na Veterinarskom fakultetu, Miljenko Šimpraga*, doista je zlonamjerno, jer se samo jednim klikom za pretraživanje internetskih stranica može saznati kako je Dubravka Đurić Nemec dugogodišnja savjetnica ministrice, ravnateljica uprave i načelnica sektora za knjigu i nakladništvo Ministarstva kulture i medija, ali i iznimno cijenjena članica mnogih međunarodnih udruženja.

Nadalje, sveučilišna profesorica Andriana Benčić Kužnar, bila je znanstvena novakinja u američkom Memorijalnom muzeju holokausta (USHMM) u Washingtonu i u Yad Vashemu u Jeruzalemu, objavila je brojne članke i sudjelovala na konferencijama iz područja holokausta i studija genocida.

Bila je kustosica Spomen-područja Jasenovac, i postdoktorska istraživačica na Fakultetu za baštinu, sjećanje i materijalnu kulturu na Sveučilištu u Amsterdamu. Dr.sc. Naida-Mihal Brandl je povjesničarka i arheologinja, dugogodišnja profesorica na Katedri za judaistiku, s također mnoštvom objavljenih članaka i znanstvenih radova, a što se tiče ugleda u međunarodnim krugovima dovoljno je spomenuti da ju je za istraživačicu imenovala Svjetska Židovska organizacija za restituciju (WJRO).

Vezano za doprinos dr. sc. Ive Goldsteina, njegov znanstveni rad na istraživanju Holokausta neupitan je i ostaje važan za osmišljanje

aktivnosti vezanih za stradanja Židova, komemoriranje žrtava i njegovanja kulture sjećanja. Na žalost, okolnosti koje nisu povezane samo s ovim angažmanom, dovele su do njegovog razrješenja kao člana izaslanstva”, tvrde iz ministarstava.

Tko krivo piše imena?

Napomenimo samo kako se u ovom demantiju govori kako su u Goldsteinovom tekstu na Jutarnjem listu pojedinim novim članicama krivo napisana imena, a navedena ministarstva također rade grešku te dr. sc. **Naidu**-Mihal Brandl, preimenuju u **Nadiu**-Mihal Brandl što smo u prijenosu navoda iz demantija ispravili. Također je u demantiju iz ministarstava napisano ‘katedra za Judaistiku, dok je pravilno ‘**Katedra za judaistiku**’.

<https://narod.hr/hrvatska/goldsteina-maknuli-iz-saveza-za-holokaust-tvrdi-da-je-to-cistka-nepodobnih-no-je-li-to-istina>

AKADEMIK JOSIP PEČARIĆ – ŽIVOTOPIS

Akademik Josip Pečarić rođen je 2. rujna 1948. godine u Kotoru. Tamo je završio osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, a 1972. diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Beogradu s radom iz područja nuklearne fizike. Na istom fakultetu je i magistrirao 1975. godine, a 1982. obranio doktorsku disertaciju iz područja matematike s naslovom Jensenove i srodne nejednakosti.

Nakon završenog studija radio je u Geomagnetskom institutu u Grocki te od 1977. kao asistent fizike na Građevinskom fakultetu u Beogradu. Godine 1987. se s obitelji preselio u Zagreb te zaposlio na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu kao izvanredni profesor matematike. Od 1990. radi kao redoviti profesor na istom fakultetu, od 1996. kao redoviti profesor u trajnom zvanju. Umirovljen je 2018. Do početka agresije Rusije na Ukrajinu bio je istraživač Matematičkog instituta Sveučilišta RUDN u Moskvi (Rusija).

Od 2000. godine je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, od 2016. inostrani je član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti

Za doprinos u znanosti je 1996. godine dobio Državnu nagradu za znanost (prirodne znanosti), te je 1999. odlikovan ordenom Reda Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića.

Akademik Josip Pečarić je jedan od vodećih svjetskih stručnjaka u području matematičkih nejednakosti. Jedan je od najproduktivnijih svjetskih matematičara s više od 1300 objavljenih ili prihvaćenih za tisak radova u matematičkim časopisima. Također je i najcitiraniji hrvatski matematičar, a ima preko 230 suradnika iz zemlje i svijeta (na svjetskim bazama ima:

Google Scholar: citata: 18804, H-index: 50;

MathSciNet: publikacija: 1350, citata: 6610, H-index: 26;

Scopus: publikacija: 799, citata: 7319, H-index: 37;

WoS: publikacija: 809, citata: 6683, H-index: 34..

Prema istraživanjima sa Sveučilišta Stanford u Kaliforniji (SAD) Pečarić je po broju objavljenih radova na 2289. mjestu njihove liste za cijelu karijeru od 195605 svjetskih znanstvenika, a prvi iz RH je 14537. Na njihovoj listi za zadnju godinu koja ima 200409 znanstvenika Pečarić je po broju objavljenih radova na 2194. mjestu, a prvi iz RH je 13456.

Osim velikog broja članaka u međunarodnim matematičkim časopisima, autor je ili koautor 40 monografija. O jednoj monografiji je u poznatom časopisu Amer. Math. Monthly, July-August 1991, poznati matematičar D. Pedoe objavio cijeli članak, a izdavačka kuća Element pokrenula je seriju „Monographs in inequalities“ u kojoj je do sada tiskano 20 monografija.

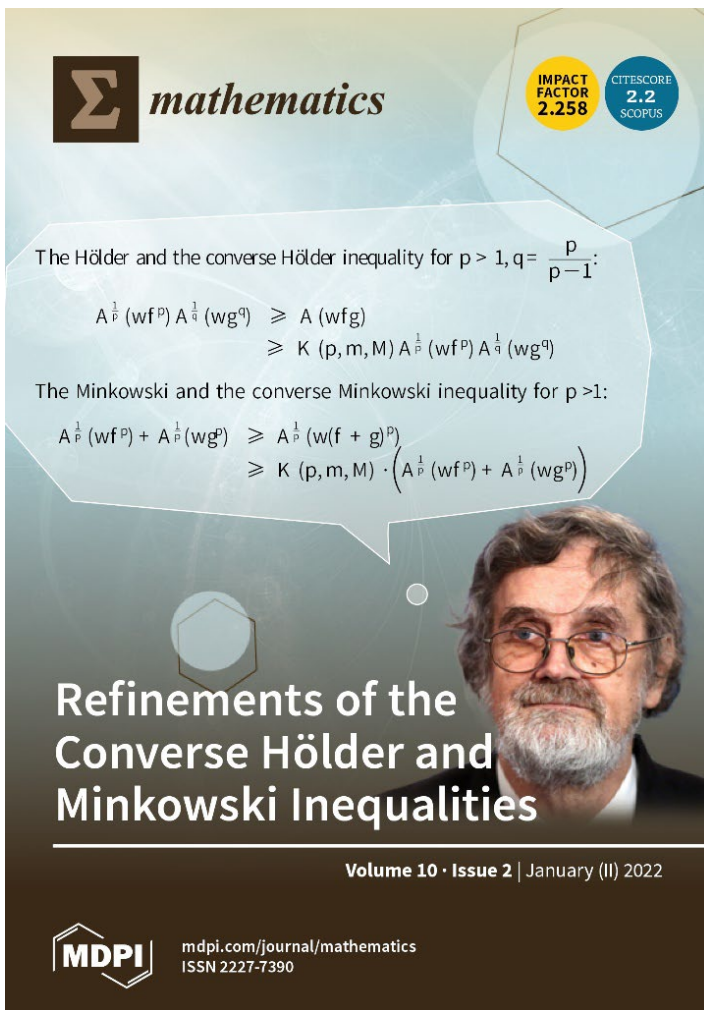
Osnivač je seminara Matematičke nejednakosti i primjene na Matematičkom odjelu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, i s tog je seminara do sada izašlo preko četrdeset doktora matematičkih znanosti. Danas ovaj seminar također ima i svoj dio na Sveučilištu u Splitu. Niz godina gostovao je na Abdus Salam school of mathematical sciences in Lahore pa i u Pakistanu ima niz svojih učenika koji rade po tamošnjim sveučilištima. Akademik Pečarić ima preko 230 suradnika iz cijeloga svijeta.

Godine 1998. pokrenuo je međunarodni znanstveni časopis „Mathematical Inequalities and Applications“ (izdavač Element, Zagreb), koji je već nakon dvije godine izlaženja uvršten na Scientific

Citation Index Expanded (SCIE). Taj časopis je postao prvi hrvatski časopis na SCIE listi i danas je Q2 časopis a bio je i Q1 dok je na Scopusu Q1 časopis. Kasnije je pokrenuo još dva časopisa – „Journal of Mathematical Inequalities“ (danas je također Q2 a bio je i Q1 časopis) i „Operators and Matrices“ – koji su i na CC listi i na SCIE listi. Na listi najboljih hrvatskih znanstvenih časopisa (prema bazi Scopus) sva tri časopisa su visoke plasirani (ova dva Q1/Q2 su prvi i peti). Pokrenuo je i časopis „Fractional Differential Calculus“ koji je od ove godine na Scopusu. Glavni urednik je i novog časopisa „**Pakistan Journal of Mathematical Sciences**“.

Osim toga, član je uredništava ili recenzent brojnih međunarodnih časopisa. Kao pozvani ili plenarni predavač akademik Josip Pečarić je održao mnoga predavanja na međunarodnim konferencijama, a povodom njegovog 60-og rođendana je 2008. godine u Trogiru održana međunarodna konferencija „Mathematical Inequalities and Applications 2008“. Tu konferenciju su slijedile:

- 1) Mathematical Inequalities and Applications 2010, Lahore, Pakistan, March 7-13, 2010., Pakistan
- 2) Mathematical inequalities and nonlinear functional analysis with applications, July 25-29, 2012, Jinju, South Korea.
- 3) U lipnju 2014. godine (22.-26. lipnja) u Trogiru se pod pokroviteljstvom Razreda za matematičke, fizičke i kemijske znanosti HAZU održala konferencija pod nazivom „Mathematical Inequalities and Applications 2014 – One thousand papers conference“ u čast akademika Josipa Pečarića povodom objavljivanja više od 1000 znanstvenih matematičkih radova,
- 4) Slijedeće godine je održana konferencija Mathematical Inequalities and Applications 2015, 11-15 November, Mostar, BiH
- 5) Tri godine kasnije je u Zagrebu održana međunarodna konferencija MIA 2018 povodom njegovog 70-og rođendana..

Cover Story

Article: Refinements of the Converse Hölder and Minkowski Inequalities

Josip Pečarić, Jurica Perić and Sanja Varošanec

Mathematics 2022, 10(2), 202; doi:10.3390/math10020202<https://www.mdpi.com/2227-7390/10/2>[Mathematics | January-2 2022 - Browse Articles](#)

Zbog njegovih zasluga u matematici, akademiku Pečariću je posvećen jedan broj časopisa „Banach Journal of Mathematical Analysis“, Vol. 2, No.2 (2008). Riječ je o međunarodnom znanstvenom časopisu koji je na SCIE i CC listi, a u tom posebnom broju članke su objavili i posvetili ih akademiku Pečariću mnogobrojni svjetski matematičari. Intervju koji je tamo objavljen (str. 163-170) objavljen je i na kineskom u časopisu Mathematics 3 (2012), 245-249. Nekim Pečarićevim istraživanjima (inače citiranih i u časopisu “Nature”, a s P.T. Landsbergom objavio je članak u časopisu Phys. Rev., A35 (1987), 4397–4403.) posvećen je i članak "Accentuate the negative", Math. Bohem. 134 (2009), no. 4, 427-446. kojeg je napisao Peter Bullen, profesor emeritus sa Sveučilišta u Vancouveru.

Nedavno je tiskana knjiga Matice Hrvatske PRIJELOMNA VREMENA / Hrvatske zemlje nakon 1918, a o znanosti piše dr. sc. Zdravka Jelaska Marijan s Hrvatskog instituta za povijest. Tako na str. 413. piše: *Djelovali u inozemstvu ili u Hrvatskoj, neki od hrvatskih znanstvenika su tijekom 20. stoljeća dali važan doprinos svjetskoj znanosti, prvenstveno nobelovci Lavoslav Ružička i Vladimir Prelog (kemija). Značajan ugled stekli su i fizičar Ivan Supek (električna vodljivost materijala na niskim temperaturama), matematičari Vilim (William) Feller (teorija vjerojatnosti) i Josip Pečarić (teorija nejednakosti), molekularni biolozi Miroslav Radman i Ivan Đikić, fizičari Davor Pavuna (supraprovodljivost i nano-inženjering) i Marin Soljačić (bežični prijenos energije i nano-fotonika) i mnogi drugi.*

Akademik Pečarić poznat je i po svom publicističkom radu. Objavio je više od 160 publicističkih knjiga.

28/06/2023.

DODATAK**KNJIGA ČIJA JE 25- OBLJETNICA
OBILJEŽENA NA PRVOJ SRPSKOJ
TELEVIZIJI**

(dano je drugo izdanja iz 2000. godine)

srpski mit o jasenovcu I
josip pečarić

ZAGREB 2000.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica, Zagreb

UDK 355.293 (497.1) "1941/1945" (093)
343.819.5 (497.1) "1941/1945"

PEČARIĆ, Josip
Srpski mit o Jasenovcu / Josip Pečarić. - Zagreb :
Element, 2000

ISBN 953-197-900-6 (cjelina)

1: Skrivanje istine o beogradskim konc-logorima
Kazalo. - Summary

ISBN 953-197-904-9

I. Jasenovac (koncentracioni logor) -- Historiografija II.
Genocid -- Drugi svjetski rat -- Hrvatska III. Genocid --
Drugi svjetski rat -- Srbija IV. Koncentracioni logori --
Hrvatska -- Drugi svjetski rat V. Koncentracioni logori --
Srbija -- Drugi svjetski rat

400621030

JOSIP PEČARIĆ

SRPSKI MIT
O
JASENOVCU
I

Skrivanje istine o beogradskim konc-logorma

ZAGREB 2000.

© Josip Pečarić, 2000.

Recenzenti

dr. Mihael Sobolevski

mr. Zdravko Dizdar

Nakladnik

Element, Zagreb

Za nakladnika

Julija Vojković

Design ovitka

Julija Vojković

Tisak

Nova promocija, Zagreb

SADRŽAJ

ŽELJKO KRUŠELJ: Dr. Milan Bulajić - čuvar velikosrpske <i>“pogibeljomanije”</i>	7
Uvod	25
Bedž sa slovom 'U' (staša)	28
Bulajićev “Uvod”	31
“Bespućima povijesti Franje Tuđmana u filozofiji zlosilja”	35
“Tuđmanovo viđenje Nezavisne Države Hrvatske”	40
Broj žrtava ustaškog genocida	52
“Tuđmanov ‘Jasenovački mit’ i istina o žrtvama Jasenovačkog logora”	73
Lažna tvrdnja Franje Tuđmana o pomiješanim kostima žrtava i dželata u logoru Jasenovac	85
““O povijesnoj krivnji Katoličke crkve”	91
“Tuđmanovo pozivanje na katoličkog svećenika-ustašu”	113
“Grizogonovo pismo nadbiskupu Štepinu, februara 1942”	117
“Pokatoličenje pravoslavnih Srba”	134
“Jasenovačka stvarnost 1991: oskrnavljeno Spomen-područje Jasenovac”	139
“Oskrnavljeni Jasenovac - Sistem neistina o najvećem logoru smrti za Srbe”	143
“Dr Ivo Omrcanin - Židovi su od Jasenovca napravili ‘Hollywood’”	146
“Tuđman (1994) priznaje Jevrejima bespuće u povijesti”	154
“Karl Pfeifer - Predsednik, koncentracioni logor Jasenovac i Jevreji”	157
“The World Heritage”	160

“Dr Milan Bulajić: Jasenovac - sistem ustaških logora smrti: Šta se dogodilo?”.....	169
“Provokatori na delu”, Beograd, 1941.....	177
Zaključak	181
Summary	189
Kazalo imena.....	196
Bilješka o autoru.....	200

DR. MILAN BULAJIĆ - ČUVAR VELIKOSRPSKE “POGIBELJOMANIJE”

Krajem listopada 1997. na Kingsborough Community College u New Yorku održana je “Prva međunarodna konferencija i izložba o Koncentracijskim logorima Jasenovac”. Povjesničare je odmah moglo začuditi navođenje naziva logora u množini, a tijekom toga znanstvenog skupa i neobaviještene je uvjerio da ga je zapravo osmislio srpski lobby, potpomognut grupom američkih Židova nesklonih osamostaljenoj Hrvatskoj. Većina referenata i diskutanata zastupala je, naime, ekstremne antihrvatske stavove, potvrđujući gotovo sve velikosrpske teze o jasenovačkom logoru koje su oblikovane u nekoliko proteklih desetljeća. U tu su svrhu iz Beograda dovedeni brojni sudionici sa strogo podijeljenim ulogama, a nije bilo teško dokučiti da su jugoslavenske vlasti obilato sudjelovale i u financiranju tog “događanja naroda” u samome srcu “zle imperije”, kako su neki diskutanti nazivali Sjedinjene Američke Države.

Svojevrsna “zvijezda” dvodnevnog “mitinga istine” bio je dr. Milan Bulajić, predstavljen kao direktor beogradskog Muzeja žrtava genocida. Iako je predsjedavajući konferencije bio dr. Bernard Klein, voditelj tamošnjeg Istraživačkog centra holokausta u osnivanju, Bulajić je smatrao da upravo on treba predložiti cijeli niz zaključaka, i to više političkih negoli znanstvenih. Tako je sudionicima skupa bio podijeljen “Program akcije za istinu o Jasenovcu”, a njegovih dvanaest točaka predstavljalo je najveći atak na hrvatski suverenitet od slamanja srpske vojne agresije.

Među tim prijedlozima, koji su odbačeni zahvaljujući i oštrom protivljenju nekolicine hrvatskih sudionika brooklynške konferencije, bilo je i formiranje “Međunarodne komisije stručnjaka”, koja bi trebala “okončati užasno cjenkanje oko broja žrtava”. U njoj bi, dakako, prevagu imali Srbi i predstavnici raznih inozemnih istraživačkih centara i muzeja holokausta, predvođeni njihovim “provjerenim prijateljima”, a uključivanje hrvatskih i bosansko-hercegovačkih “secesionističkih” institucija uopće nije bilo predviđeno.

Vrhunac je političkog zaplotnjaštva bio, međutim, prijedlog da Jasenovac bude stavljen i pod međunarodno skrbništvo, na poznatu UNESCO-vu listu svjetske kulturne baštine. Taj međunarodni protektorat protezao bi se i na desnu obalu Save, znači i na teritorij susjedne Bosne i Hercegovine. Posljed-

nja je točka prijedloga otkrivala i Bulajićeve osobne probitke, jer bi upravo beo-gradski Muzej žrtava genocida, koji već radi na “kompleksnoj studiji genocida protiv Srba, Židova i Roma”, osmislio podizanje jasenovačkog “Memorijalnog centra, reprezentativne izložbe i objavljivanje knjiga i relevantnih dokumenata”. Iako su gotovo svi ti protuhrvatski planovi bili dostupni na Internetu u Bulajićevu tekstu “Jasenovac - što se dogodilo?”, a zatim otisnuti i u drugom izdanju njegove knjige “*Jasenovački mit*” Franje Tuđmana”, činjenica je da se na njih do spomenutog brooklynškog skupa nitko nije ozbiljnije obazirao, čak ni u samoj Hrvatskoj.

Izvjesno je, sve u svemu, da je dr. Milan Bulajić danas nesporni predvodnik i *spiritus movens* poznate mitomanske škole srpske “pogibeljomanije”. Njezini su ideolozi uvijek bili u službi velikosrpskog ekspanzionizma, opravdavajući i najnoviju srpsku agresiju na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu isključivo kao preventivnu posljedicu “hrvatske genocidnosti” iz razdoblja Drugog svjetskog rata. Takvu je politiku višestrukog umnožavanja srpskih žrtava još u kolovozu 1941. osmislila hijerarhija Srpske pravoslavne crkve, prihvatio ju je Rankovićev krug unutar nekadašnjeg komunističkog vodstva, a od prve polovice osamdesetih godina aktivno je provodi Srpska akademija nauka i umetnosti, obilato potpomognuta beogradskim medijima.

Bulajićev nam životopis otkriva i neka izvorišta njegove današnje “*jasenovačke patologije*”, makar je izvjesno da je tu temu, idealnu za poigravanje srpskim emocijama, ponajprije iskoristio kao osobnu šansu za znanstvenu i medijsku promociju. Rođen je 1928. u crnogorskim Vilusima, pa se možda i zato uvijek trudio biti većim Srbinom od svojih beogradskih suradnika. U partizanski je pokret, ovisno o tome tko je pisao njegovu biografiju, navodno stupio 1941. ili 1943., dakle s nepunih 13 ili možda 15 godina. Tu je svoju mladenjačku *epopeju* navodio u svim situacijama, čak i kao argument “istinoljubivosti” u stručnim razgovorima i polemikama. Ironija je htjela da je danas njegova najvjernija publika četničke provenijencije, koja i nadalje smisao svoga opstojanja pronalazi u nepresušnoj velikosrpskoj ideologiji.

Ništa manje nakaradna nije ni činjenica da je Bulajić, kao mladi diplomat-ski službenik, već 1953. brzopotezno doktorirao u Beogradu temom “Pravo nacija na samoodređenje”, i to po ortodoksnoj marksističko-lenjinističkoj teoriji. Naime, devedesetih je godina uložio prilično truda da bi dokazao kako Hrvatska, Slovenija i ostale republike zapravo i nisu imale pravo na samoodređenje, nego da je tu bila riječ o “povijesnoj zavjeri” protiv Srba, u kojoj su, uz “sveprisutni” Vatikan, sudjelovale gotovo sve zemlje današnje Europske unije i Sjedinjene Američke Države.

Bulajić je u jugoslavenskoj diplomatskoj službi bio od 1949. pa do 1987., završavajući svoju karijeru kao glavni pravni savjetnik Saveznog sekretarijata za vanjske poslove. Deklarirajući se kao “priznati stručnjak” za međunarodno pravo, bio je jugoslavenski predstavnik u nekim međunarodnim udruženjima i institucijama. Njegovo višegodišnje službovanje u Washingtonu i New Yorku zanimljivo je zato jer ga je, prema vlastitom priznanju, zainteresiralo za povijest NDH. Riječ je o tome da je Bulajić još 1958. na američkom sudskom procesu Andriji Artukoviću, povodom prvog zahtjeva službenog Beograda za njegovo izručenje, neuspješno zastupao jugoslavensku državu. To ga nije pokolebalo da se, također kao službeni predstavnik, 1961. izbori za praćenje jeruzalemskog procesa nacističkom zločincu Adolfu Eichmannu.

Sedamdesetih je godina također zastupao Jugoslaviju u Njemačkoj na procesu napadačima na jugoslavensku vojnu misiju u Zapadnom Berlinu, da bi zatim u istoj ulozi bio i na poznatom suđenju ustaškim atentatorima na beogradskog veleposlanika Vladimira Rolovića. Oba puta je, kaže, ali i ničim ne dokazuje, “sa suprugom Slavkom bio predmet osvetničkih napada ustaških terorista”, poimenično navodeći u tom kontekstu ime Mire Barešića. U jednom je predgovoru tu svoju “nepokolebljivost” patetično opisao u trećem licu je-dnine:

“Izvjestan strah je zahvatio i autorovu porodicu, koja je vršila pritisak na njega da prekine sa ovim radom, sa opisivanjem onoga što je kao borac-partizan i suđenja ustaškim zločincima, kroz dugogodišnji istraživački rad, saznao. Da njih ne bi dovodio u bilo kakvu opasnost ili neprijatnosti, obećao je da će se javno ograditi, što ovim putem i čini, da se radi o autorovoj i samo njegovoj osobnoj odgovornosti... Istina se, međutim, mora reći. Generacijski dug se mora izvršiti bez obzira na sve.”

Bulajić nikada nije skrivao da mu je historiografski uzor Vladimir Dedijer, između ostalog i autor znanstveno ništavne knjige, “Vatikan i Jasenovac”. U taj voluminozni pamflet protiv Katoličke crkve u Hrvata ubačen je, s nadnevkom 15. listopada 1985., i Bulajićev tekst “Neka zapažanja sa prostora ustaških koncentracijskih logora u Jasenovcu i Staroj Gradiški”. Bulajić je u tu svoju prvu jasenovačku misiju otišao kao član “Odbora za sakupljanje građe o genocidu protiv srpskog naroda i drugih naroda Jugoslavije u 20. stoljeću” Srpske akademije, ne bi li dao neke svoje prijedloge za, kako se to tada govorilo, suprotstavljanje “strategiji zaborava” hrvatskih političara i znanstvenika.

U tom zanimljivom tekstu, u kojem je odmah ustvrdio da su se jasenovački logori (opet množina!) prostirali na čak 210 kvadratnih kilometara, vidi se

kako su postupno sazrijevale Bulajićeve megalomanske zamisli, s unaprijed osmišljenim političkim poukama. Spomen-područje Jasenovac, na kojem dominira spomenik beogradskog arhitekta Bogdana Bogdanovića, smatrao je neprimjerenim njegovoj osnovnoj namjeni, tvrdeći da je to trošenje novca za “turističke” namjene. Kasnije je na jednom znanstvenom skupu to Spomen-područje usporedio s “igralištem za golf”. Zaključak njegova teksta nudio je i neka nova idejna rješenja za preuređenje Jasenovca, zacijelo sličnija kakvom luna-parku s “tunelom strave”. Preduvjet je, dakako, bio da se taj kompleks izuzme iz hrvatske nadležnosti:

“Prilikom razgovora, izložio sam zamisao da program rada i razvoja Spomen-područja Jasenovac mora ostati jedinstven i postati više jugoslavenski. To me je uvjerilo da razmatranje zločina genocida mora biti na jugoslavenskom i međunarodnom projektu... Razmišljajući o mogućnostima i stvarnostima rekonstrukcije na ogromnom prostoru od 210 kvadratnih kilometara, valjalo bi razmotriti ideju da se, poslije znanstvenim metodama utvrđenog broja žrtava, pristupi očuvanju uspomena putem obilježavanja, prikazivanja kroz jedinstveni projekt vizualne skice, po primjeru Borodinske bitke i sličnih rekonstrukcija prošlosti.”

Bulajić postaje nezaobilaznom medijskom ličnošću godine 1986., kad je, opet kao “službeni predstavnik Srpske akademije”, u Zagrebu pratio suđenje bivšem ustaškom ministru Andriji Artukoviću. Nakon izricanja presude ustvrdio je, što doista nije sporno, da je Artuković osuđen “za zločine koji se nikad nisu dogodili”, jer su takve točke optužnice bile uvjet za njegovo izručenje od strane američkih pravosudnih organa. Iako su tu spornu “dopunu optužnice” priložile upravo jugoslavenske vlasti, Bulajić je naširoko tvrdio da je hrvatsko pravosuđe svojim načinom rada “blokiralno mogućnost ekstradicije i suđenja drugim zločincima odgovornim za zločine genocida”.

Bilo kako bilo, iz tog je procesa proizašla četverotomna zbirka dokumenata “Ustaški zločini genocida i suđenje Andriji Artukoviću 1986. godine”, s ukupno oko 3200 stranica teksta ovećeg formata, uz poveći broj fotografija i faksimila, a izdavač je bio beogradski “Rad”. Time je Bulajić imao rijetku priliku da ga u Beogradu, barem po obujmu i doprinosu “buđenju poniženog srpstva”, a u Zagrebu po “lopatarenju” i konstruiranju navodne ideološke linije “Hebrang-Krajačić-Vrhovec”, uspoređuju s “Novim priložima za biografiju Josipa Broza Tita” svog mentora Vladimira Dedijera.

Interesantno je da je Bulajić u posljednjem tomu svoje knjige, koji se u javnosti pojavio potkraj 1989., jedno poglavlje posvetio i dr. Franji Tuđmanu, shvativši njegovo znanstveno i političko “uskrснуće” kao loš predznak

za srbijansku hegemonističku viziju “moderne federacije”. Podnaslov tog poglavlja dovoljno govori o Bulajićevim strahovanjima: “Franjo Tuđman kao jedan od autora ‘jasenovačkog mita’ - ‘tuđmanovština’ kao ‘bespuće povijesne zbiljnosti’ - stvarni smisao Tuđmanove ‘teorije’ - neoustaštvo i razbijanje Jugoslavije”. Prva dva toma te arhaične zbirke dobila su 1988. na Sajmu knjiga u Beogradu nagradu za “izdavački pothvat godine”. Bulajića su napokon dostojnim pozornosti počeli smatrati i velikosrpski “očevi”, pa i sam Dobrica Ćosić. Milošević mu je režim omogućavao sve što je smatrao prikladnim za daljnju afirmaciju svojih “znanstvenih rezultata”. Posredovanjem srpskog lobbyja osobno se upoznao i s najpoznatijim svjetskim lovcem na nacističke zločince Simonom Wiesenthalom, što će devedesetih godina imati “plodonošne rezultate”. Beogradski Savez jevrejskih općina Jugoslavije, kojemu je predsjednik bio dr. Lavoslav Kadelburg, uputio je i pismo bezrezervne potpore Bulajiću “Ustaškom zločinu genocida” na adrese svih značajnijih Židovskih institucija u svijetu, tražeći da i one pripomognu u promoviranju Bulajićeva mišljenja, kao i u autorovim daljnjim istraživanjima.

Ključno priznanje da je upravo Bulajić postao čuvar i promotor srpske “pogibeljomanije” stiglo je 10. siječnja 1989. od patrijarha Germana, koji ga je osobno primio da bi mu čestitao na “razobličavanju” Katoličke crkve. Sveti arhijerejski sinod Srpske pravoslavne crkve žurno je donio odluku da mu otvori svoje arhive.

Još krajem 1988. održan je u organizaciji Srpske akademije u Beogradu i znanstveni skup “Jasenovac 1945.-1988.”, a već je naziv skupa dovoljno kazivao o njegovim stvarnim namjerama. Bulajić je, dakako, bio među glavnim referentima, a u zaključcima tog dvodnevnog “velikosrpskog mahnitanja”, kako je ono ocijenjeno u hrvatskim znanstvenim krugovima, bio je i nastavak političkog pritiska za promjenu vlasnika i radikalni preustroj Spomen-područja Jasenovac.

Već 22. travnja 1989., dakle na dan proboja posljednje grupe logoraša, Bulajić je otišao u novu “inspekciju” terena. Ponajprije mu je zasmetalo asfaltiranje prilazne ceste Jasenovac-Novska, jer se ispod nje “nalazi mnogo leševa ubijenih zatočenika”. Malo ga je, ipak, oraspoložilo što je na bosansko-hercegovačkoj strani, u Donjoj Gradini, našao tablu “na kojoj piše na srpsko-hrvatskom, ruskom i engleskom - 700.000 žrtava”. Zatim se pridružio redatelju Lordanu Zafranoviću, koji je sa svojom ekipom, a na beogradski poticaj, upravo snimao dokumentarnu film o preživjelim jasenovačkim logorašima. Uspješni je dan završio tradicionalnom komemoracijom žrtvama, na kojoj je govorio i Stipe Šušar, tadašnji predsjednik CK SKJ. Nakon povratka u Beo-

grad predložio je Komisiji za njegovanje revolucionarnih tradicija pri Socijalističkom savezu da se na gradskome groblju postavi ploča na kojoj bi bilo naznačeno da su “ovdje sahranjeni bivši logoraši jasenovačkih logora koji su doplovili Savom do Beograda”. Rezultat te morbidne inicijative u medijima nikad nije bio detaljnije obznanjen, ali poznato je da se u pojedinim prigodama u Beogradu obilježava niz “grobišta jasenovačkih žrtava”, primjerice “Stara centrala, Kula Nebojša, Ratni otok, Ada Ciganlija, Novo Groblje”.

Bulajić je koncem osamdesetih godina bio u “radnim posjetima” mnogim svjetskim arhivima i istraživačkim centrima holokausta (Washington, Los Angeles, New York, Ženeva, Bern) gdje je tražio građu o Jasenovcu i NDH, a dokumentacija mu je dostavljana i preko raznih jugoslavenskih institucija. Posebno ga je iznenadila činjenica, kako je to redovno naglašavao u svojim javnim istupima, da u arhivu Ujedinjenih naroda o ratnim zločinima, za čiju je dozvolu ulaska trebala poduža procedura, nije našao ono što je očekivao:

“Poslije svega, s velikim istraživačkim žarom očekivao sam što ću naći u ovim dossierima. Počeo sam, razumije se, sa Artuković Andrijom. U registru ga nema. Po registru sam tražio druga imena ustaških zločinaca: Canki dr. Pavao, Cerovski Božidar, Kvaternik Eugen-Dido, Lorković Mladen. Nijednog imena. Siguran sam bio da ću naći poglavnika zločinca Pavelić dr. Antu - ni njega!... Tražio sam dossier ustaškog koncentracijskog logora smrti Jasenovac. Našao sam Dachau, Auschwitz, ali o Jasenovcu ni slova. Arhivist Ujedinjenih naroda Merille Guptil nije imala nikakvo objašnjenje. Iako bez objašnjenja, ovo istraživanje bilo je povod za moja duga razmišljanja.”

Bulajić je i tu pokušao istjerati svoju pravdu, pa je spomenutu arhivisticu uvjeravao u nužnost nabavke dokumentarne građe o NDH. Glavna mu je teza u tome bila da su “ustaše u odnosu na njemačke nacističke djelovali autonomno”, ali u zgradi na East Riveru rezultata nije bilo.

Pogodni oblik širenja Bulajićeve jasenovačke mitomanije bila su razna gostovanja na javnim tribinama, kao i više desetaka intervju, mahom u srbijskim listovima. Najčešće je gostovao u samom Beogradu, gdje su njegovi neistomišljenici bili dočekivani u pravom pogromaškom ozračju. Bitno je naglasiti da se usko povezao i s Društvom srpsko-jevrejskog prijateljstva, predvođenog dr. Ljubomirom Tadićem i Klarom Mandić. Osim zajedničkih nastupa, to je društvo pokrenulo u Beogradu i pravu medijsku kampanju za stvaranje “dokumentacijskog centra o genocidu”, kojemu bi voditelj bio, dakako, Bulajić.

U tom je krugu nastao i prijedlog o obilježavanju 22. travnja 1945. kao “Dana sjećanja za žrtve genocida protiv Srba, Židova i Roma”, koji su srbi-

jansko-crnogorske vlasti unijele i u svoje kalendare obilježavanja. Nakon raspada jugoslavenske države ta je ideja Srbima ponajprije bila zanimljiva zbog međunarodne promidžbe, pogotovo nakon što ju je Bulajić sredinom devedesetih godina skladno uklopio u svoj plan o “jasenovačkom protektoratu”. Naime, kako je rečeno, svakog 22. travnja bilo bi obilježavanje tog svojevrsnog “jasenovačkog memorijala” popraćeno raznim sadržajima, u kojima bi sudjelovala brojna društva i državne institucije. Štoviše, kasnije je Ministarstvo prosvjete vlade Srbije doista prihvatilo inicijativu da taj datum “uđe u školske programe obilježavanja putem održavanja javnog sata... u okviru nastavnog programa povijesti”. Cilj je, prema Bulajićevu mišljenju, “školsku omladinu upoznati s korijenima, pojavnim oblicima i rezultatima genocida kojemu je bio izložen srpski narod u tijeku Drugog svjetskog rata i u najnovijim oružanim sukobima”.

Uoči raspada jugoslavenske federacije bile su zabilježene i Bulajićeve tribine u Banja Luci, Nišu i Nevesinju. Žalio se da mu je nastup politički onemogućen u Sarajevu i Mostaru. U Zagrebu mu je, makar i na “jedvite jade”, početkom srpnja 1989. vrata otvorila tadašnja Jevrejska općina, a voditelj tribine bio je Slavko Goldstein. U pozivnom je pismu stajalo da organizatori cijene “velik autorski trud i neke od rezultata Vašeg (tj. Bulajićeva - op. Ž. K.) opsežnog djela”.

Zagrebačko je gostovanje Bulajiću bilo utoliko bitnije jer je poveo sudski spor protiv katoličkog tjednika “Glas koncila”. Bio je to, u nedostatku boljih argumenata, njegov odgovor na komentar glavnog i odgovornog urednika Živka Kustića pod naslovom “Neistina koja noževe brusi”. Bulajićeva je tužba stigla i do Vrhovnog suda Hrvatske, ali je po konačnoj presudi bila odbijena, što je bila možda i prva ozbiljnija zapreka u svojevrsnom “jurišu” na hrvatske institucije.

Gnjev tog glasnogovornika srpskih “mrtvih duša” osjetio je i kardinal Franjo Kuharić, koji je u njegovim tekstovima optužen za nastavljanje “genocidne politike” zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca. Uostalom, Bulajić se tada aktivno bavio svim “zastranjivanjima” Katoličke crkve, pa je i u navodnoj pojavi Gospe u Međugorju pronašao neki “pomno prikrivani” politički smisao:

“Dok sam proučavao arhive po Hercegovini, a ne zaboravite da je Čapljina, prema ustaškom planu genocida donijetom još prije rata, bila jedan od centara tog strašnog plana, ostao sam začuđen ko incidencijom da se Gospa pojavila 24. lipnja 1981. godine, a tog dana prije četiri desetljeća bili su pokolji u Berkovićima, Ržanom dolu, Međugorju i drugim mjestima. U čisto

srpskom selu Prebilovci, ustaše su od tisuću stanovnika pobile 800, od toga 296 djece do 14, a 64 do dvije godine! Sve su ih bacili u jamu Šurmanci, koja se lijepo vidi sa brda na kojem se pojavila Gospa."

Budući da su u zagrebačkom tisku nakon Artukovićeve procesa bile razotkrivane Bulajićeve manipulacije povijesnim izvorima, ali i tumačena njihova velikosrpska pozadina, on se u više navrata obraćao pojedinim hrvatskim i jugoslavenskim političarima, tražeći "zaštitu" svojih "istina". Glavni je adresant bio Stipe Šušar, o čemu svjedoče i faksimili iz Bulajićevih knjiga. Tu je naširoko *denuncirao* zagrebačke povjesničare, demografe i novinare koji su ga "tendenciozno" napadali, upozoravajući i na njihovu "ideološku spregu" s emigrantskim ili katoličkim krugovima. U brojnim polemikama, mahom vođenim na stranicama političkog tjednika "Danas", Bulajić je najčešće napadao akademika Ljubu Bobana i inž. Vladimira Žerjavića. Iako je u tim sučeljavanjima u pravilu lošije prolazio, najvažnije mu je bilo da se njegovi stavovi što češće ponavljaju, odnosno da ih redovno prenose i beogradska glasila.

Vrhunac je Bulajićeve jasenovačke farse bila beogradska televizijska emisija "Porota", pripremljena u studenome 1989. po njegovim uputama. Tom je prilikom, naime, dogovorio telefonsko uključivanje novosadskog patologa dr. Srboljuba Živanovića, koji je ustvrdio da je jedno antropološko istraživanje iz 1964. dokazalo postojanje "700.000 žrtava u jasenovačkim masovnim grobnicama". Dakako, naknadnom je provjerom ustanovljeno da je ta stručna komisija pronašla samo 284 ljudska kostura, a u brojčane se pretpostavke uopće nije upuštala. Ključni je cilj te svjesne manipulacije, međutim, bio ostvaren, jer je "svekoliko srpstvo" dobilo novi poticaj širenju protuhrvatske histerije.

Uoči srbijanske agresije na Hrvatsku Bulajić je priveo kraju i pripreme za otvaranje beogradskog Muzeja žrtava genocida, u kojem je unaprijed osigurao direktorski položaj. Politički smisao te institucije, koja se, koliko je poznato, uopće ne bavi istraživanjem obližnjih beogradskih logora Banjica i Sajmište, bio je okretanje pozornosti međunarodne javnosti od aktualnih zbivanja na jugoslavenskim prostorima. Službeno je otvorenje Muzeja bilo predviđeno još 22. travnja 1990., čime se simbolički nagovijestilo da će se u osnovi baviti jasenovačkim logorom, no rad tog "jugoslavenskog Yad Vashe-ma" počeo je uistinu tek pune dvije godine kasnije. Muzej je formalno osnovan 17. srpnja 1992. Ukazom predsjednika Republike Srbije, dakle samog Slobodana Miloševića, na osnovu Zakona o osnovanju Muzeja žrtava genocida koji je dan ranije donijela Narodna skupština te republike.

Muzej je, prema usvojenom programu rada, trebao poslužiti “kao spomen brojnim nedužnim žrtvama genocida srpskog, židovskog, romskog i drugih naroda koji su stradali na području Jugoslavije”. Od samoga je početka radio na dva “specijalna projekta”, oba vezana uz glavnu Bulajićevu opsesiju: “utvrđivanje broja žrtava II svjetskog rata 1941.-1945. na području prethodne Jugoslavije” i “istraživanje sistema ustaških logora smrti - Jasenovac”. Treća je, pak, formulirana tek nakon sloma kninske paradržavnosti u Hrvatskoj u cilju “utvrđivanja žrtava oružanih sukoba 1991.-1995.” Interesantno je da je u spomenutom zakonu kao sjedište Muzeja žrtava genocida naveden Kragujevac, simbol masovnih njemačko-ljotićeviskih strijeljanja civilnog stanovništva iz 1941., no jedina objavljena adresa te Bulajićeve institucije jest Trg Nikole Pašića 11/III u Beogradu.

Uz obvezu redovnog financiranja, zakonodavac se pobrinuo da Muzeju osigura i potporu svih srbijanskih državnih institucija i službi, čak i pod prijetnjom visoke novčane kazne za sve one koji se tome ne odazovu. Budući da ni to nije bilo dovoljno za realizaciju njihovih megalomanskih planova, Muzej žrtava genocida, beogradski izdavač “Stručna knjiga” i Milan Bulajić osobno potpisali su i sporazum o “osnivanju fonda za istraživanje genocida”, u koji bi se i mimo republičkog proračuna uplaćivala sredstva za izdavačku djelatnost i brojna gostovanja u inozemstvu.

Ipak, brojni međunarodni pritisci na srbijansko-crnogorsku federacija nakon agresije na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu ponešto su poremetili planove beogradskih propagandista. Umjesto da odmah krene s ambiciozno zamišljenom putujućom izložbom o Jasenovcu, ali i organiziranjem međunarodnih skupova te prevođenjem knjiga i snimanjem dokumentaraca o istoj temi, Bulajić se morao pozabaviti opravdavanjem srpskog rušenja Vukovara i granatiranjem Dubrovnika. Zato je Bulajić od jugoslavenske vlade ishodio i formiranje posebne komisije koja je istraživala “vojne sukobe” u Hrvatskoj i na taj način u diplomatskim krugovima opravdavala okupaciju gotovo trećine teritorija “Tuđmanove druge nezavisne države Hrvatske”. Ubrzo je i osnovana Državna komisija, a u njezinu je podužem nazivu bilo navedeno da će služiti “za prikupljanje podataka radi utvrđivanja zločina genocida i drugih zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava koji su počinjeni nad stanovništvom srpske i drugih nacionalnosti u vrijeme oružanih sukoba u Hrvatskoj i drugim dijelovima zemlje”.

Posljedica “hrvatskog secesionizma” bila je i Bulajićeva ubrzana priprema dvotomne knjige, promovirane 1992., ovaj put na “samo” 1170 stranica, “Misija Vatikana u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj: *Politika Stepinac* razbijanja

jugoslavenske države i pokatoličavanja pravoslavnih Srba po cijenu genocida; stvaranje Civitas Dei - Antemurale Christianitatis". Dio materijala preuzet je i ponešto dopunjen iz spomenutog četverotomnog "Ustaškog zločina genocida", a posebna je pozornost usmjerena na poslijeratni "tunel štakora", kojim su ustaški dužnosnici i ostali protivnici komunističkog režima uz pomoć pojedinih katoličkih svećanika bježali u prekomorske zemlje.

U tom je Bulajićevom protukatoličkom pamfletu glavni "negativac" upravo Sveta Stolica, pa je riječ i o svojevrsnom nastavku Dedijerova "Vatikana i Jasenovca". Indikativno je da u knjizi zapravo i ne postoji neki iole važniji hrvatski crkveni dužnosnik, od Stepinca do Kuharića, koji nije optužen za organiziranje ili barem opravdavanje nekog vida "pogroma nad Srbima". Upravo je zato najvećim komplimentima, otisnutim na ovitku, Bulajićevu knjigu dočekao predsjednik Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve i mitropolit zagrebačko-ljubljanski Jovan Pavlović: "Preporučujući ovu knjigu svećenicima i vjernicima, smatramo korisnim da se o ovoj knjizi organiziraju razgovori, predavanja, okrugli stolovi, u cilju upoznavanja i utvrđivanja istine. To je prilika da se domaća i međunarodna javnost upozna s pozadinom i korijenima suvremene krize jugoslavenske države, koja je ponovno dovela do građanskog rata i prolijevanja krvi nevinih."

Postavši opet traženi "stručnjak za međunarodno pravo", Bulajić je 1994. objavio i vrijedni prilog sve popularnijoj teoriji o "svjetskoj zavjeri protiv Srba". Knjiga je nazvana "Razbijanje jugoslavenske države 1991./1992. - zločin protiv mira", s neizbježivim podnaslovom "Odgovornost Vatikana i Njemačke". Riječ je o svojevrsnoj kronologiji jugoslavenskog raspada, viđenoj isključivo iz srpskoga ugla. Već je i iz njezinih početnih poglavlja izvjesno da je Bulajić raspad šestočlane federacije shvatio kao "zlouporabu prava na samoopredjeljenje" i "kršenje osnovnih principa međunarodnog prava", što je bilo potpuno suprotno od zaključaka Badinterove komisije i svih relevantnih međunarodnih institucija. U knjizi gotovo da i nema europskog i američkog političara kojeg Bulajić nije izravno ili posredno optužio za "podrivanje teritorijalnog integriteta SFRJ". Nužno je pripomenuti da je autor kao temeljni razlog za izbijanje neprijateljstava u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini naveo "vjerske sukobe", ali je potpuno odbacio odgovornost Srpske pravoslavne crkve.

Bulajićevo "Razbijanje jugoslavenske države" bit će upamćeno i po optužnicama koje je autor samoinicijativno sastavio protiv četvorice ključnih jugoslavenskih "razbijača". Na prvome je mjestu, prema očekivanjima, "poglavar Rimokatoličke crkve papa Ivan Pavao II". Jest da nema opisa njegova "zloči-

na” u osamostaljenju četiri ex-jugoslavenske republike, ali je Bulajić zato “otkrio” da je mladi Karol Wojtila tijekom Drugog svjetskog rata radio u jednoj kemijskoj tvrtki koja je “prodavala nacistima cijanid”. Dakako, upravo je taj otrov “korišten u Auschwitzu za pomor milijuna Židova i pripadnika drugih naroda”.

Drugi je na popisu dr. Hans Dietrich Genscher, njemački šef diplomacije, kojemu je autor također pronašao služenje u nacističkoj jedinici kojoj je zadaća bila da “spašava Hitlera iz opkoljenog Berlina”. U podužem popisu njegovih “inkriminacija” navodi se kako je još 1990. otvoreno rekao da je “Jugoslavija anakronizam i da je treba *rasturiti*”, te da je “ohrabrivao Hrvate da napuste federaciju i proglase nezavisnost”. Trećeplasirani je Alois Mock, austrijski ino-ministar, premlad za nacističku prošlost, ali je zato “usmjeravao, operacionalizirao i kontrolirao austrijsku vanjskopolitičku aktivnost na liniji Kurta Waldheima”, nekažnjenog “ratnog zločinca”. Daljnji je sadržaj “optužnice” zapravo usmjeren na Waldheimov ratni put po balkanskim gudurama, a u posljednjoj je rečenici pripomenuto da je Mock kriv za “razbijanje jugoslavenske države”, “otvaranje kosovskog problema” i “ilegalni uvoz oružja”. Naposljetku, na Bulajićevoj je listi i Hans Van den Broek, a njegovo je “protusrpstvo” prilično šturo objašnjeno: “Zastupa izrazito antijugoslavenske i antisrpske stavove po svim pitanjima vezanim za kažnjavanje i sataniziranje Savezne Republike Jugoslavije i Republike Srbije.”

Kako od svih tih diplomatskih i međunarodnopravnih izljeva žuči nije bilo neke posebne koristi, Bulajić opet počinje igrati na kartu “hrvatske genocidnosti”. Godine 1994. objavljeno je i prvo izdanje publikacije “Jasenovački mit’ Franje Tuđmana”, a na analizu te publikacije usmjerena je ova knjiga. Bitno je pripomenuti da je na ovitku tog zbrkanog Bulajićeva pamfleta navedeno da se “sistem ustaških logora” protezao na “240 kvadratnih kilometara”. To znači da je površinu logora u odnosu na svoje ranije tekstove povećao za 30 kvadratnih kilometara, ničim ne obrazlažući zašto je *napuhao* ionako nerealnu brojku.

U to vrijeme počinje i Bulajićeva nova jasenovačka “ofenziva” po inozemnim arhivima, muzejima i istraživačkim centrima holokausta. O kakvim se tu spletkama radilo protiv Republike Hrvatske, dovoljno govori, makar i u natuknicama, izvještaj Muzeja žrtava genocida o njegovoj “međunarodnoj aktivnosti”, koji se svodio na osobne inicijative i poznanstva njegova direktora. Dakako, u tome leže i uzroci nekih političkih i bilateralnih problema s kojim je danas suočen službeni Zagreb:

“Dr. Milan Bulajić, direktor Muzeja, obavio je dvije uspješne posjete SAD-u i Izraelu. U SAD je boravio od 1. ožujka do 21. travnja 1996. Ciljevi posjete: sponzorstvo izložbe 'Jasenovac - sistem ustaških logora smrti', tehnička suradnja, korištenje iskustva Muzeja holokausta, Muzeja tolerancije, Martyrs Memorial muzeja, Soah instituta u pravljenu multimedijских izložbenih postavki i primjeni suvremene kompjutorske tehnologije.

Washington. Obavljen kontakt s Memorijalnim muzejom holokausta - razgovori s direktorom Instituta za istraživanje, dr. Michaelom Berenbaumom i Henry Mayerom, rukovoditeljem arhiva holokausta... U velikoj Dvorani sjećanja upisano je velikim slovima ime Jasenovac pored imena nacističkih koncentracijskih logora.

Dr. Milan Bulajić održao predavanje o Jasenovcu 15. travnja u uglednoj Carnegijevoj zakladi za međunarodni mir (dogovor s predsjednikom zaklade, g. Morton Abramowitzom od 3. travnja). Kontakti su obavljeni u cilju uspostavljanja suradnje i dogovora oko održavanja izložbe o Jasenovcu. (...)

New York. Održana 17. travnja konferencija za tisak s temom Jasenovac u sjedištu UN-a, u organizaciji šefa Misije SRJ pri UN Vladislava Jovanovića; predavanje na newyorškom sveučilištu 19. travnja: 'Međunarodni krivični sud za prethodnu Jugoslaviju i međunarodno pravo' u okviru teme 'Daytonski ugovor i međunarodni sud za ratne zločine'.

Los Angeles. Posjetio je i obavio razgovore s najistaknutijim ličnostima u Simon Wiesenthal centru - Muzeju tolerancije 8. ožujka - direktor dr. Gerard Margolis i Janeten Brink. Martyrs Memorial 8. ožujka - direktor dr. Alex Grobman, dr. Shimon Zaks, dr. Alan Scholl (dogovori oko održavanja izložbe 'Genocid nad Židovima u NDH - Konačno rješenje židovskog pitanja'); posjeta 21. ožujka Spilbergovom Soah institutu, razgovor s direktorom za istraživanje i obuku Ari Zeiem (prihvaćena ponuda da Muzej bude ispostava Instituta u Jugoslaviji).

Chicago. 27. ožujka kontaktirao je s Muzejom holokausta države Illinois u organizaciji 'Jasenovac Remembrance Committee' (predsjednica Erna Gaus, Karla Grenton); predavanje 'Sadašnji međunarodni status Jasenovca' na Spec-tus Institute od Judaic studies.

Dr. Bulajić je razgovarao o očuvanju Centra za jugoslavensko-američke studije, istraživanja i razmjene na Državnom sveučilištu Floride u Talahasiju; posjetio Hooverov institut u Stanfordu i priložio nove knjige u Fond Milana Bulajića. Kontaktirao je i sa srpskim i jugoslavenskim iseljenicima, pojedinci-ma i organizacijama.

U Izraelu je direktor Muzeja boravio od 22. prosinca 1996. do 5. siječnja 1997. godine... Ciljevi posjete: upoznavanje međunarodne, znanstvene i šire javnosti sa istinom i činjenicama o ustaškom koncentracijskom logoru Jasenovac u Drugom svjetskom ratu i sudbini Spomen-područja u vrijeme posljednjih oružanih sukoba 1991.-1995.; uspostavljeni kontakti u cilju uspostavljanja suradnje s Muzejom Yad Vashem i srodnim institucijama i organizacijama, dogovori oko održavanja izložbe 'Jasenovac - sistem ustaških logora smrti' u Izraelu. Obavljeni su u Yad Vashemu 23. prosinca 1996. vrlo značajni razgovori s potpredsjednikom, veleposlanikom, Johananom Beinom i sa rukovoditeljima pojedinih sektora Muzeja.(...)

U ministarstvu vanjskih poslova Izraela 24. prosinca obavljen je razgovor s direktorom za Istočnu Europu, Zvi Ravnerom. U Svjetskom židovskom kongresu 24. prosinca kontaktirao je sa izvršnim direktorom za Izrael, profesorom dr. Avi Bekerom. Također je razgovarao 26. prosinca s Efraimom Zuroffom, direktorom Simon Wiesenthal centra za Izrael.

Na Petoj međunarodnoj konferenciji o holokaustu, na Hebrejskom sveučilištu u Jeruzalemu 30. prosinca, održao je predavanje 'Jasenovac - sistem ustaških logora smrti. Što se dogodilo?'. Koordinator konferencije prof. dr. Bernard Klein, s Kingsborough College u New Yorku, složio se s idejom o održavanju posebnog okruglog stola u New Yorku, s temom o Jasenovcu.(...)

Muzej je ostvario kontakte i s Međunarodnim sudom pravde u Haagu. Dr. Milan Bulajić je predložio da bude stručni svjedok obrane na suđenju Dušanu Tadiću u Međunarodnom sudu za ratne zločine počinjene na teritoriju bivše Jugoslavije..."

Osim što je Bulajić tih godina lobirao po inozemstvu, njegov je Muzej žrtava genocida posljednjih godina na Internetu redovno servisirao i stranice o bezbroj puta ponavljanoj "hrvatskoj genocidnosti". To je i razlog da je Jasenovac danas jedna od češćih natuknica na "mreži svih mreža", mnogo više spominjana i od poznatijih nacističkih logora. Posebnu pozornost izazivaju stranice, prevedene na engleski jezik, kojima je zajednički naziv "Nikad se ne ponovilo". U tekstu se, uz korištenje brojnih fotografija, objašnjavaju razna pitanja vezana uz Jasenovac i sve ostale ustaške logore, uz odavno poznato nabacivanje najekstremnijim brojkama žrtava.

Popratni je tekst, nema sumnje, po stilu i korištenim podacima iz poznate Bulajićeve "radionice", prepleten aktualnim političkim komentarima. U njegovu se logotipu, što dodatno govori o razini beogradske propagande, koristi i sadašnja "šahovnica" iz grba Republike Hrvatske, s početnim crvenim poljem. Ona je vezana uz neku riječ, tako da potencijalni čitatelj nazive tema čita,

primjerice, kao “hrvatski logori”, “hrvatske laži” i slično. “Ratovanje” na stranicama Interneta skladno se uklapa i u strategiju prevođenja na engleski i ostale važnije svjetske jezike raznih beogradskih knjiga, brošura i kataloga, kojima se zajednički smisao ogleda u stalnom pritisku na Hrvatsku.

Stranice srpskoga lobbyja u SAD-u stalno su otvorene i opskurnoj grupi “američkih intelektualaca”, dijelom srpskoga podrijetla, koja nastupa pod zajedničkim imenom “Koalicije protiv zapadne intervencije u bivšoj Jugoslaviji”, mahom usmjerene na pisanje, novinsko reagiranje, organiziranje predavanja, distribuciju video-kazeta i tiskanje letaka uperenih protiv politike koju u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini vodi Clintonova administracija.

Osvrnimo se, međutim, i na Bulajićeve diplomatske inicijative, koje su bile koordinirane s jugoslavenskim Ministarstvom vanjskih poslova, usmjerene prema Vijeću Europe. Pozivajući se na rezolucije o očuvanju europskih i svih svjetskih koncentracijskih logora kao povijesnih spomenika, Bulajić je u svom otvorenom pismu 1996. zatražio političku potporu toga tijela u sljedećim akcijama:

“Prvo, da se osnuje Misija za otkrivanje činjenica Ujedinjenih naroda na temeljima Rezolucije UN-a od prosinca 1991., kako bi utvrdila istinu o jednom od najbrutalnijih i najmasovnijih koncentracijskih logora u Europi. Ili, da Europski parlament osnuje Međunarodnu komisiju stručnjaka, na osnovi svoje Rezolucije od 10. siječnja 1993. godine;

Drugo, da ta Komisija odredi broj žrtava ustaškog zločina genocida, i to imenom i prezimenom, kako bi se okončala užasna cjenkanja brojem žrtava jasenovačkog logora smrti, od 20 do 700 tisuća, što je zločin sam po sebi;

Treće, trebalo bi poduzeti potrebne korake radi rekonstrukcije ustaškog logora smrti Jasenovac, na osnovi postojećih temelja i fotografija iz 1945. godine;

Četvrto, kompleks ustaških logora smrti trebao bi biti stavljen pod međunarodnu zaštitu - uvršten na UNESCO-ov popis Svjetske baštine, po uzoru na nacistički logor smrti u Auschwitzu.”

Sve u svemu, Vijeću Europe su upućene glavne točke prijedloga koji je kasnije javno izložen na znanstvenom skupu u Brooklynu. Bulajić je, kaže, Generalnom direktoru UNESCO-a još 1995. osobno predložio i “sazivanje okruglog stola na kojem bi sudjelovali predstavnici svih zainteresiranih strana - Srba, Židova, Roma (Cigana), Hrvata i Muslimana”, uz koji bi njegov beogradski muzej postavio i izložbu “Jasenovac - kompleks ustaških logora smrti”, upotpunjen engleskim katalogom, video-kazetom dokumentarnog

filma neimenovanog redatelja “Jasenovac” i, podrazumijeva se, prijevodom njegove knjige “‘Jasenovački mit’ Franje Tuđmana”.

Direktor UNESCO-va Centra za svjetsku baštinu Bernd von Droste odgovorio je na to pismo 23. siječnja 1996., devet mjeseci nakon Bulajićeva prijedloga, objašnjavajući da je “nominacija bilo kojeg mjesta za uvrštavanje u Svjetsku baštinu isključivo pravo zemlje na čijem se teritoriju to mjesto nalazi”.

Nije poznato je li razlučeni Bulajić što odgovorio von Drosteu, ali je napisao komentar u kojem je razvio tezu da bi takvo priznavanje hrvatskog suvereniteta “značilo da bi Njemačka također imala ‘isključivo pravo’ na nacističke logore smrti koji se nalaze na njezinu teritoriju”.

Doživjevši tu krupni neuspjeh, Bulajić se s identičnim idejama obratio američkom Muzeju holokausta. Tvrdi da mu je direktor te institucije, dr. Weinberg, jednom ranijom prilikom obećao “pokroviteljstvo nad okruglim stolom i izložbom o Jasenovcu”, Muzej holokausta u Beograd je poslao svog predstavnika da bi se detaljnije upoznao sa sadržajem te inicijative. Ta je “inspekcija”, možda i razgovor sa State Departmentom, pripomogla da bi Muzej holokausta na vrijeme shvatio kakva je politička i znanstvena pozadina Bulajićeva rada. Dr. Weinberg je, opet uz Bulajićevo negodovanje, službeno odgovorio da “Muzej nije u mogućnosti biti pokrovitelj”.

Tako je od prvotnih ambicioznih planova ostvarena samo izložba, bez okruglog stola, u bečkoj palači Hoffburg. Izloženi su i predmeti i dokumenti koji su u razdoblju srpske okupacije otuđeni iz Spomen-područja Jasenovac. Ne bi li ipak u velikosrpskim krugovima “spasio” svoj okrnjeni ugled, Bulajić je uspio pridobiti dr. Bernarda Kleina, inače “dragog beogradskog gosta”, da na svom Kingsborough Community College organizira i znanstveni skup i izložbu, što je nakon podužih priprema ostvareno koncem studenoga 1997. godine. Koordinator skupa bio je Kleinov asistent Barry Lituchy, posjetiteljima na Internetu poznatiji kao “perjanica” spomenute “Koalicije protiv zapadne intervencije u bivšoj Jugoslaviji”. Indikativno je, međutim, da nakon brojnih srpskih provokacija niti prosrpski orijentirani dr. Klein nije dopustio usvajanje Bulajićevih zaključaka, koji su bili zamišljeni kao sredstvo dodatnog diplomatskog pritiska na Hrvatsku.

Bitno je osvrnuti se i na Bulajićeve metode borbe za beogradsku “istinu” o Jasenovcu? On gotovo svaki svoj izlazak pred govornicu počinje frazom kako “nije protiv hrvatskog naroda, niti protiv Katoličke crkve”, da bi zatim nastavio s pravom kanonadom najprizemnijih insinuacija i manipulacija na račun hrvatskih političkih i vjerskih uglednika. Bulajić će se, isto tako, pred hrvat-

skim znanstvenicima zaklinjati da on “nikada nije tvrdio da je u Jasenovcu doista ubijeno 700.000 Srba, Židova i Roma” i da je “smisao njegovih nastojanja upravo u tome da zauvijek okonča to prebrojavanje”. Prvi dio te teze u neku ruku je i točan, barem za one koji pozornije slušaju, no Bulajićevo se politikantstvo ogleda u tome što redovito navodi sve procjene, a posebno detaljno one najekstremnije, što zatim uporno ponavljaju njegovi istomišljenici.

Na takvoj su “pogibeljomaniji”, kao obliku mitološke svijesti, zasnovani i svi Bulajićevi politički prijedlozi o daljnjoj sudbini Spomen-područja Jasenovac. Bulajić je, drugim riječima, samo naizgled tvrdoglavi paranoik, jer iza svake njegove inicijative leže neki brižljivo promišljeni velikosrpski ili osobni interesi. Prateći njegov jasenovački “leteći cirkus”, lakše je doznati čime je zaokupljena beogradska propagandna mašinerija.

Kad je, na koncu konca, u gotovo svim svjetskim medijima odjeknula vijest da je jeruzalemski ured Simona Wiesenthala uputio argentinskim vlastima zahtjev da Dinko Šakić, jedan od zapovjednika jasenovačkog logora, bude uhićen i optužen za ratne zločine, odmah je u Beogradu konferenciju za tisak sazvao i Bulajić. Razlog je bio vrlo jednostavan: direktor Muzeja žrtava genocida nije izdržao da se ne pohvali kako je upravo on zaslužan za takav rasplet priče o Šakiću, a i da poruči da bi najpogodnije mjesto suđenja bio glavni grad srbijansko-crnogorske federacije. Možda Bulajić u ovome slučaju i nije daleko od istine, jer je već spomenuti Efraim Zuroff, šef jeruzalemskog centra, njegov stari poznanik. Uostalom, i Zuroff je i priznao da je “dobio veliki broj dokumenata iz Beograda”.

Posljednji trag Bulajićeve borbe za “istinu o Jasenovcu” uočen je koncem travnja 1998. pred Međunarodnim sudom za ratne zločine u Haagu, gdje ga je kao svjedoka-eksperta nametnula obrana bivšeg vukovarskog gradonačelnika Slavka Dokmanovića. Kao što se i očekivalo, Bulajić je srpsku pobunu u Hrvatskoj 1991. opravdavao time što za “ustaške zločine u Jasenovcu nitko nije bio kažnjavao”, odnosno što “ustaška genocidna država nije proglašena zločinačkom” i što “njenom Poglavniku nije suđeno ni u odsutnosti”. Dakako, taj je “povijesni strah” bio Bulajiću opravdanje za sve srpske zločine nakon raspada jugoslavenske federacije, pa i za dvjestotinjak žrtava Ovčare. Direktor muzeja žrtava je završio svoje skandalozno svjedočenje jednako tako predvidivom tezom kako “tragedije jugoslavenskih naroda ne bi bilo da nije bilo strane intervencije”, optužujući za njeno poticanje “Njemačku, Austriju, Mađarsku i Vatikan”. Naposljetku su prikazani i dijelovi već spominjanog

dokumentarnog filma o Jasenovcu, a najavljene su i neke nove projekcije na istu temu.

Izvjesno je, dakle, da Bulajić od svojih jasenovačkih obmana i nadalje neće odustajati.

ŽELJKO KRUŠELJ

U Zagrebu, svibnja 1998.

UVOD

Svaka priča o Jasenovcu podsjeti me na razgovor s jednim sveučilišnim profesorom iz Beograda. Svojevremeno smo razgovarali o Jasenovcu. Tvrdio je da su njegovu tetku odveli iz Beograda i pogubili u - Jasenovcu! Znao sam da je u Jasenovcu bilo žrtava s beogradskim osobnim iskaznicama, ali samo onih koji su se zatekli u NDH, a da su ih vodili iz Beograda, čuo sam tada prvi put! I tko bi ih vodio? Zato sam ga upitao: “Odveli su je iz Beograda?” Potvrdio je! Dakle, moj sugovornik želio je reći: nisu je odveli u beogradske koncentracione logore na Banjici ili na Sajmištu nego u Jasenovac. A poznato je da iz logora na Banjici i Sajmištu niti jedan, ponavljam niti jedan Židov-logoraš nije izašao živ! Bio je profesor matematike, dakle logika mu nije bila slaba strana, pa ipak je vjerovao u tako nešto. To samo pokazuje koliki je bio učinak jasenovačkog mita, koji se ukorijenio u srpskom narodu uopće, pa prema tome i u Hrvatskoj. Jer kad su jednog veoma po-znatog profesora matematike iz Beograda uspjeli uvjeriti da su mu tetku odveli u Jasenovac i pogubili je tamo, kako ne bi uvjerali običan puk. A jasenovački mit bio je osnova tvrdnji o genocidnosti hrvatskog naroda, što je i povelio Srbe u genocid nad Hrvatima, kojeg su provodili tijekom Domovinskog rata i rata u BiH (1991.-1995.). Zločini koje su izveli uzrok su tragediji tog istog srpskog naroda, koji su, protjerujući sve nesrbe s prostora tzv. Srpske krajine, protjerali sami sebe. Očito je da oni koji su stvarali mit o Jasenovcu pripadaju među najveće krivce svim tragedijama na ovim prostorima koje su se dogodile u posljednjim godinama, pa prema tome i tragediji samog srpskog naroda u Hrvatskoj.

Jedan od tih srpskih “znanstvenika” jest i dr. Milan Bulajić, autor najnovije knjige s dva naslova: na koricama stoji: “Nezavisna Država Hrvatska JASENOVAC - Sistem ustaških logora smrti - Tuđmanov jasenovački mit”, a na prvoj stranici “JASENOVAČKI MIT” FRANJE TUĐMANA - Genocid nad Srbima, Jevrejima i Ciganima (Prilozi 1. i 2.).¹ Valjda su dva naslova trebala nadoknaditi površnost same analize dane u knjizi.

Dr. Bulajić iz Crne je Gore! Interesantna je činjenica da su Crnogorci i Milošević i Karadžić i Arkan. Svakom iole pametnijem čitatelju njegove knjige odmah će gotovo sve biti jasno ako pročita biografiju autora. U njoj ponosno stoji da je

¹ M. Bulajić, *Nezavisna država Hrvatska - Jasenovac - Sistem ustaških logora smrti - Tuđmanov jasenovački mit; “Jasenovački mit” Franje Tuđmana - Genocid nad Srbima, Jevrejima i Ciganima*, Beograd, 1997.

Prilog 1.

Prilog 2.

dr. Bulajić bio “*Sekretar Državne komisije za ratne zločine i zločine genocida 1992-1993, za prikupljanje podataka za utvrđivanje zločina genocida i drugih zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava nad srpskim* (podvukao J. P.) *i drugim narodima u toku oružanih sukoba u Hrvatskoj i drugim krajevima Jugoslavije*”. Bulajić je, dakle, prihvatio tu funkciju u kojoj stoji “za genocid nad srpskim narodom”, nakon izvršene srpske agresije na Hrvatsku, tj. neposredno nakon Vukovara. A svijet se sjeća zločina nad tim hrvatskim gradom-herojem. Sjeća se kolona Hrvata s vrećicama u ruci koje Srbi tjeraju iz Vukovara - tenkovima. Sjeća se i TV snimki četnika u razrušenom Vukovaru koji pjevaju:

*Slobodane šalji nam salate,
Mesa ima, klačemo Hrvate.*²

Očito je da je i u Domovinskom ratu, prema Bulajiću, izvršen genocid nad srpskim narodom u Hrvatskoj - a ne nad hrvatskim. To je dovoljno svakome pametnom da potraži i druge obrate u knjizi dr. Bulajića i lako uoči obilje iskrivljavanja istine i činjenica. Inače, Bulajićeva biografija puno toga i objašnjava. Sudionik je NOB-a od 1941. (s 13 godina!) do 1945. U diplomatskoj je službi od 1949. do 1987., ali u to je vrijeme završio i Pravni fakultet (1951.) i Novinarsku diplomatsku visoku školu (1952.) i doktorirao (1953.)! Direktor je Muzeja žrtava genocida, a od 1989. autor više knjiga o toj problematici. Naravno, ono “klačemo Hrvate” nije ga ponukalo da napiše nešto i o zločinu genocida nad Hrvatima. Dapače, neke od njegovih knjiga kao što su: “Misija Vatikana u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj”, 2 toma (1992.), “The Role of Vatican in the break-up of the Yugoslav State” (“Uloga Vatikana u razbijanju jugoslavenske države”) - dva izdanja, “Razbijanje jugoslovenske države 1991/92. - zločin protiv mira (odgovornost Vatikana i Njemačke)”

² Z. Dizdar i M. Kujundžić, *Doprinos Hrvatske pobjedi antifašističke koalicije*, Zagreb, 1995.

(1994.)³ podsjetit će svakoga na parole viđene na beogradskim ulicama: “Papa Ustaša”. Tada je “The Independent” tu parolu prokomentirao: “Uskoro će se svi ljudi na svijetu dijeliti na Srbe i ustaše.” Međutim, ovakva knjiga dobrodošla je onim krugovima na Zapadu koji još uvijek plaču nad Jugoslavijom i koji pričom o jednakoj odgovornosti, građanskom ratu i sl., žele prikriti svoju prljavu ulogu u događajima iz tog razdoblja.

Prvotna namjera autora ove knjige bila je napisati prikaz Bulajićeve knjige za hrvatske novine. Međutim, u čitanju se pokazalo da je Bulajićeva knjiga toliko interesantna da je treba analizirati dio po dio. Zašto? Pa jednostavno zato što ona pokazuje svu prljavštinu velikosrpske politike i srpstva, kojoj je upravo i jasenovački mit poslužio u izazivanju rata 1991.-1995. Ona ima toliko neistina, nelogičnosti i klasičnih velikosrpskih obrata pripisivanja drugima vlastitih nedjela, da je zaista prijeko potrebno ocijeniti svu tu prljavštinu velikosrpske politike u što više takvih primjera kakvih u obilju ima u Bulajićevoj knjizi. Kad kažem u što više, to je stoga, što će takvih obrata i gluposti drugi čitatelji Bulajićeve knjige naći još. Analizirat ćemo Bulajićevu knjigu, kao što je rečeno, dio po dio. Zato će pojedini odjeljci ove moje knjige imati upravo one naslove koje imaju odjeljci u Bulajićevoj knjizi.

Ovim pojašnjenjem želim pažljivom čitaocu olakšati pristup svojem tekstu jer će čitalac ispred sebe imati govor dvojice autora (Bulajić, Pečarić), a problem kompozicije teksta bit će napose složen u onom dijelu knjige u kojem Bulajić raspravlja o istraživanjima dr. Franje Tuđmana. U tom dijelu knjige čitalac ispred sebe ima poruke trojice autora: Tuđmana, Bulajića i Pečarića.

Autor se zahvaljuje prof. dr. Mirku Valentiću, ravnatelju Hrvatskog instituta za povijest, na mnogobrojnim sugestijama. Bez njegove potpore ova knjiga sigurno ne bi ni bila tiskana. Također se zahvaljujem recenzentima knjige dr. Mihaelu Sobolevskom i prof. Željku Krušelj, kao i inž. Vladimiru Žerjaviću i prof. Mariu Jarebu, na mnogobrojnim korisnim sugestijama, a posebno recenzentu mr. Zdravku Dizdaru na potrebnim informacijama i dokumentima. Svojoj supruzi također dugujem veliku zahvalnost zbog pomoći u radu na ovoj knjizi.

³ Vidjeti biografiju dr. Milana Bulajića na koricama njegove knjige.

NAVODNI BEDŽ SA SLOVOM 'U'(STAŠA)

Već treća stranica knjige pokazuje da je osnovna tema Bulajićeve knjige jedna druga knjiga - knjiga dr. Franje Tuđmana "Bespuća povijesne zbiljnosti", publicirana 1989. godine. Ta godina Bulajića asocira na znanstveni skup "Jasenovac '89" održan u Jasenovcu od 15. do 27. listopada 1989., gdje su organizatori *"dijelili učesnicima bedž sa slovom 'U'(staša) ugrađenim u kamenom cvijetu"*⁴ jasenovačkog spomenika (Prilog 3.). Interesantno je da srpskog "specijalistu za genocid" ta godina ne podsjeća na proslavu 600-godišnjice poraza Srba na Kosovu, kad je genocid i najavljen kroz ono čuveno Miloševićovo "moguće su i oružane bitke"! Opasan je eto i bedž, koji je napravljen u drugoj Jugoslaviji, dakle od Bulajića i njemu sličnih. Bulajiću, dakle nije opasno obećanje genocida kojeg je dao Slobodan Milošević na Gazimestanu 1989. Valjda, prema Bulajiću, kad Srbi ubijaju, to nije zločin. To oni čine jer je Srbija tamo gdje je i jedan Srbin - a sve ostale - nesrbe treba ili pobiti ili protjerati, kao Turke u Prvom srpskom ustanku.

Ali vratimo se samom bedžu. Na njemu je slika spomenika istovjetna slici na koricama knjižice "Jasenovac", koja je izdana 1975. godine. Izdavač je Spomen-područje Jasenovac, predgovor je napisao Đorđe Radišić, Srbin, tekst Radovan Trivunčić, na koga se Bulajić kasnije poziva u knjizi, također Srbin! Na spomeniku, a autor je spomenika Srbin Bogdan Bogdanović, samo zlobnik u svojoj bolesnoj mašti može prepoznati slovo U! Bulajić nas odmah upozorava da su prva dvojica (Radišić i Trivunčić) stavili tu sliku na naslovnicu, a Bogdan Bogdanović zamislio spomenik s tim "U(staša)". I što nam

preostaje doli također zlobno zaključiti: Sve uradiše Srbi, a Hrvati krivi!

⁴ M. Bulajić, nav. djelo, str. 3.

Franjo Tuđman BESPUĆA

NAKLADNI ZAVOD MATICE
HRVATSKE, Zagreb 1989.

На научном скупу "ЈАСЕНОВАЦ '89", одржаном у Јасеновцу од 25. до 27. октобра 1989, организатори су дијелили учесницима (и аутору) овај беџ са словом "У" (сташа) уграђеном у каменом цвијету. Те 1989. године Франђо Туђман је објавио "БЕСПУЋА ПОВИЈЕСНЕ ЗБИЉНОСТИ - Расправу о повијести и филозофији злочиња", књигу о "ЈАСЕНОВАЧКОМ МИТУ"

Prilog 3.

40 SLIKA U BOJI

181 FOTOGRAFIJE I 12 KARTI

Prilog 4.

Samo zlobnik u svojoj bolesnoj mašti može prepoznati slovo “U” u spomen-plaketi sudionika u probou iz Jasenovačkog logora

BULAJIĆEV “UVOD”

Kroz cijelu knjigu o današnjoj Republici Hrvatskoj dr. Bulajić isključivo će govoriti kao o “drugoj nezavisnoj državi Hrvatskoj”, želeći time sugerirati čitatelju da se opet radi o istom. Naravno, Bulajić ne vidi da time zaista može navesti čitatelja u razmišljanje u suprotnom pravcu. Naime, cijeli svijet vidio je silne zločine u ratu 1991.-1995. koje su učinili velikosrpski nacionalisti. Pa ako je isto bilo i u Drugom svjetskom ratu, možda Europa počne na drukčiji način razmišljati o Drugom svjetskom ratu na prostoru Hrvatske te Bosne i Hercegovine. Možda shvati, da je dovoljno Srbe uhvatiti u laži samo jednom. Nije normalno da ih se hvata u laži više puta i opet im se vjeruje. Tako nešto jednostavno ne pripada zapadnoj civilizaciji nego jedino interesima onih koji opravdavaju sve!

Evo te prve Bulajićeve rečenice: *“Istoričar Franjo Tuđman, bivši jugoslavenski general, hadezeovski vrhovnik, predsjednik druge nezavisne države Hrvatske povodom 50-godišnjice agresije nacističko-fašističkih sila Osovine na Jugoslaviju saopštava da je ustaška kvislinška Nezavisna Država Hrvatska bila ‘izraz želje hrvatskog naroda da iz Jugoslavije kao tamnice naroda izađe sa svojom državom’.”*⁵ Naravno, već u prvoj rečenici dr. Bulajić (nam se hvali time što) ne razumije što je to dr. Tuđman rekao. Možda bi mu mogao pomoći jedan drugi Srbin, primjerice Svetozar Pribićević, jedan od najistaknutijih srpskih političara iz razdoblja Kraljevine Jugoslavije. On je još početkom 1934. “Pismom Srbima” upozoravao, poučavao i savjetovao Srbe: *“... Srbi treba da uvide i da shvate, da oni nemaju nikakvog ni moralnog, ni političkog, ni nacionalnog, ni istorijskog prava, da vladaju nad Hrvatima, i da ih silom (diktaturom) drže u zajednici sa sobom. Istorijsko je iskustvo pokazalo, da će se pre Velebit srušiti u more i isušiti Dunav, Sava i Drava, nego što će se hrvatski narod odreći svog imena i svoje narodne individualnosti.”*⁶ Srbi nisu shvatili ni tada ni 1991. godine ono na što ih je upozoravao, o čemu ih je poučavao i savjetovao Pribićević. Dapače, koristili su se silom kroz cijelo vrijeme postojanja prve Jugoslavije, i onda je Bulajiću čudno što Hrvati nisu bili sretni s terorom nad njima i sa silnim poniženjima, pa su, kako je to dr. Tuđman

⁵ Isto, str. 5.

formulirao, imali želju za svojom državom, kako bi napokon izašli iz tamnice naroda. Naravno, ne treba nas mnogo čuditi što dr. Bulajić tako misli. Poznato je da mnogi Crnogorci također misle da njihovom narodu ne treba sloboda, nego je bolje da budu u Jugoslaviji bez obzira što im se tamo i danas dešavalo. Čovjek očito misli da je lijepo biti srpski sluga. Takav položaj Bulajić će stalno manifestirati u svojoj knjizi. Naravno, njemu je to normalno. Ali teško je povjerovati da će naći ikoga u zapadnom svijetu koji će moći razumjeti takvu "logiku".

U Uvodu svoje knjige Bulajić također kaže: "*Hrvatski narod, prema Tuđmanu, suočen je 'sa srpskom ekspanzionističkom politikom još od prošlog stoljeća'.* Tu su, u stvari, korijeni saveza klerikalizma i hrvatskog nacionalizma, prvog Hrvatskog katoličkog kongresa u Zagrebu 1900. godine i primjene teorije Ante Starčevića o Srbima kao nižoj pasmini."⁷ Očito dr. Bulajić "nije čuo" za Garašaninovo "Načertanije" iz 1844. godine! I dok, jedan stranac, Philip J. Cohen (*Srpski tajni rat, Propaganda i manipulacija historijom*)⁸, prvo poglavlje te svoje knjige: Korijeni srpskog fašizma, započinje upravo s "Načertanijem", Bulajić ga vješto prešućuje. Time Bulajić odmah definira svoj položaj služenja velikosrpskom projektu. A "Načertanije" je prvi i do dana današnjeg temeljni projekt velikosrpskog ekspanzionizma. Od tada do dana današnjeg velikosrpski nacionalisti otvoreno ili prikriveno nastoje obnoviti Dušanovo carstvo, a "čudno" je da dr. Bulajić to nije uočio kad je početkom 1990. godine na mitingu "zveckanja oružjem" protiv Slovenaca ispred Skupštine SR CG u Titogradu bio istaknut veliki transparent, gotovo prepisan iz "Načertanija". Taj je plakat nosio ovu poruku: "Ne tražimo ništa novo nego carstvo Dušanovo". Dušanovo carstvo raspalo se odmah poslije njegove smrti, a silne "Krajine" po Hrvatskoj raspale su se još za Miloševićeva života. Primijetimo također da Bulajić sigurno zna i tekst Vuka Stefanovića Karadžića "Srbi svi i svuda", koji je prvi put bio objavljen u "*Kovčežiću za istoriju, jezik i običaje Srba sva tri zakona*" (podcrtao J. P.), ali ga uopće ne spominje.⁹ Ovo "zakona" znači vjera, pri čemu Vuk misli pravoslavce, katolike i sve sljedbenike islamske vjerske zajednice.

Bulajić se s posebnim žarom usmjerio na Tuđmanove prosudbe. Takva je Tuđmanova ocjena da su četnici i ustaše imali isti program, premda je četnički prema njegovim riječima "*bio čak i gori (...) što se tiče opsežnosti, jer je*

⁶ M. Jajčinović, Vjesnik, 10. listopada 1997., str. 4.

⁷ M. Bulajić, str. 5.

⁸ Ph. J. Cohen, *Serbia's secret war: propaganda and the deceit of history*, David Riemann, ovdje koristimo prijevod s engleskog: Sarajevo: Ljiljan, 1996.

⁹ Vukov "Kovčežić" objavljen je 1849.

direktno išao za čišćenjem takozvanih srpskih zemalja (od Drine do Slovenije, op. J. P.) od svega nesrpskog stanovništva". Međutim, ovu ispravnu i potpuno objektivnu ocjenu Tuđmana Bulajić tumači tako kao da Tuđman želi skinuti svu odgovornost ustaške organizacije za zločine nad pravoslavnim Srbima. Koje su stvarne namjere Bulajića? Optužiti Tuđmana da izjednačava ustaške zločine s četničkim, a oni se ne mogu izjednačiti jer su četnici ubijali Hrvate i Muslimane. Bulajićeva namjera navodi čitaoca na uvjerenje da Hrvati i Muslimani nisu jednako ljudi kao i Srbi. Ili jednostavno - prema njemu zločini četnika nad Hrvatima i Muslimanima nisu uopće zločini, jer su napravljeni u svetom cilju stvaranje Velike Srbije. Treba još jednom pogledati Tuđmanov tekst. Odmah se uočava da je opis četničkih ciljeva iz Drugog svjetskog rata Tuđman objavio 1989. godine, a oni su nažalost bili istovjetni onome što smo doživjeli dvije godine kasnije, u ratu od 1991. do 1995.

Na toj petoj stranici svoje knjige Bulajić optužuje dr. Tuđmana za izjednačavanje ustaških i četničkih zločina, a već na idućoj optužuje ga da tvrdi da su ustaše proglašavani zločincima od Republike Jugoslavije zbog ideoloških razloga. Budući da je Tuđman, kako smo vidjeli, zaista dao objektivnu ocjenu ustaških zločina, očito je da Bulajić želi čitateljima sugerirati da su zapravo četnici bili "proglašavani zločincima iz ideoloških razloga".

Sljedeći dio opet je jedan "biser". Evo što piše Bulajić: "*Što se tiče zločina genocida nad Jevrejima, prema Tuđmanu, ti zločini su vršeni 'u okviru Hitlerovih nacističkih planova o istrebljenju Židova'. Zaboravlja da su se u ustaškom Saboru (ustaški Sabor!?, J. P.) već aprila 1942. ustaški ministar Artuković i doglavnik Budak hvalili kako je Hrvatska radikalnije od Nijemaca riješila 'jevrejsko pitanje'.*"¹⁰ Valjda Bulajić misli da je Pavelić pomogao Hitleru u stvaranju njemačke države, pa se onda Nijemci trebaju hvaliti što izvršavaju Pavelićeve zamisli. To je samo Bulajiću "dokaz" da je "istrebljenje Židova" bila hrvatska politika. Zapravo "dokazivanje" ovakvih bedastoća itekako ima smisla. To su pokazali i Ljubica Štefan i Philip J. Cohen. Upravo su ti autori upozorili da je Hitlerov projekt o istrebljenju Židova zapravo bila konstanta srpske politike još od vremena Karađorđa i Prvog srpskog ustanka. O tome ću više pisati u idućem dijelu knjige.

Bulajić dalje navodi da "*Tuđman podržava mišljenje hrvatskih ministara u jugoslovenskoj izbjegličkoj vladi, koje je izložio dr Rudolf Bičanić da 'nikakvo oproštenje greha nije potrebno', a uvredljive riječi o zabludjeloj braći Hrvatima i muslimanima nijesu na mjestu, niti Hrvati takve lekcije primaju!*"¹¹

¹⁰ M. Bulajić, nav. djelo, str. 6

¹¹ Isto, str. 6.

Valjda se čudi kako čak i Hrvati koji su bili u izbjegličkoj vladi na ispravan način reagiraju na “uvredljive riječi” o Hrvatima. To Bulajiću nije normalno, nego mu je normalno što se recimo mnogo Crnogoraca, poput njega samog, odriče vlastitog naroda i služi srpskim interesima.

Svoj uvod Bulajić završava riječima: *“Vrhovnik druge nezavisne države Hrvatske (Franjo Tuđman, op. J. P.) prihvata predlog saborske Komisije za ratne žrtve da se svi pronađeni ostaci hrvatskih žrtava Drugog svjetskog rata prenesu u Jasenovac i na taj način stvori centralni memorijalni kompleks. (...) Ovom prilikom Tuđman iznosi 'krunski dokaz' da su 'u jasenovačkim jamama otkopane, kape, pojasevi i remeni hrvatskih domobrana, koji su bili u logoru u Jasenovcu, znači nakon propasti NDH'. Zaboravlja - nastavlja Bulajić - da su srpski borci za slobodu oblačili uniforme /kape, pojaseve i remene/ u borbi ubijenih njemačkih nacističkih SS, ustaških i domobranskih trupa.”*¹² Srpski borci za slobodu? Pažljivi čitalac mora postaviti Bulajiću pitanje: Zar su svi “srpski borci za slobodu” pronađeni u jasenovačkim jamama imali samo domobransko znakovlje? Uvjeren u svoj ‘argument’ Bulajić u Prilogu daje i sliku na kojoj se odmah vidi da je riječ o domobranima. To nam potvrđuje i sam Bulajić. Naime, on, zaboravivši da postoje ti čudni ‘srpski borci za slobodu’, kasnije na str. 194. daje svoj “dokaz” o nepomiješanosti kostiju tražičnih žrtava Jasenovca. To je protestno pismo Srpske pravoslavne zajednice i parohije u Zagrebu protiv Tuđmanova predloga ‘memorijalnog centra pomirenja’ od 4. marta 1996. U njemu - prema riječima Bulajića - protonamjesnik Milenko Popović tvrdi: *“NI JEDAN JEDINI borac Drugog svetskog rata nije pokopan u Jasenovcu, već civilne žrtve planiranog i unapred smišljenog ustaškog terora.”*¹³ Na istoj stranici Bulajić odmah spominje ubijene partizane. I sad se pitamo želi li Bulajić pokazati da protonamjesnik zaobilazi istinu, ili i jedan i drugi misle da partizani nisu borci Drugog svjetskog rata! Nije na nama da o tome prosuđujemo. Uostalom, sam Bulajić u svojoj biografiji navodi da je sudjelovao u Narodnooslobodilačkoj borbi od 1941. pa bi morao razlikovati partizane od domobrana i drugih.

¹² Isto, str. 6.-7.

¹³ Isto, str. 194.

“BESPUĆIMA POVIJESTI FRANJE TUĐMANA U FILOZOFIJU ZLOSILJA”

Držeći i dalje na nišanu svoje mržnje sve što je hrvatsko, napose dr. Franju Tuđmana, “posvećuje” mu Bulajić evo još jedno poglavlje u svojoj knjizi s dva naslova. I u ovom poglavlju Bulajić nastoji staljinističkim metodama optužiti Tuđmana kao znanstvenika i nacionalnog vođu koji opravdava ustaški genocid nad Srbima i Židovima u Drugom svjetskom ratu. Argumentaciju pronalazi, još jednom, tamo gdje argumentacije zaista nema. Tvrdеći da Tuđmanova knjiga, *Bespuća povijesne zbiljnosti*, sadrži otvoreno iznošenje neoustaških stavova, Bulajić će svom srpskom “štiocu” u maniri dobrog propagandista ponuditi Tuđmanov tekst iz rasprave o filozofiji zlosilja. Vidimo najprije što je Tuđman tvrdio:

“Na osnovi svega dosadašnjeg razmatranja genocidnih zlodjela mogli bismo zaključiti:

Prvo, u čitavoj povijesti uvijek je bilo pokušaja konačnog rješavanja stranih ili nepoćudnih rasno-etničkih vjerskih skupina protjerivanjem, istrebljivanjem i obraćanjem na pravu vjeru.

Drugo, ima mnogo primjera koji upućuju na to da je takvih zlodjela, što se mogu podvesti pod genocidna, bilo i po dimenzijama i po raznovrsnosti mnogo više po okončanju vojni nego u samom ratu, jer tada su pobjednici mogli nesputano provoditi svoju volju koja je za vrijeme rata ipak ograničavana samom neizvjesnošću ishoda ratnog razračunavanja.

Treće, poprilično je uzaludan posao svaki pokušaj utvrđivanja pojavnosti svih ili nekih vrsta genocidnih postupaka samo u nekom povijesnom razdoblju. Jer, od pamtivjeka uvijek ih je bilo u ovom ili onom obliku, s istobitnom učinkovitošću s obzirom na prostor i vrijeme, bez obzira na sve pojavne i srazmjerne razlikovnosti.

I četvrto, potpuno je promašeno i izvan svakog smisla povijesne stvarnosti svako ono umovanje koje genocidne sklonosti, pače uzročnosti i ciljnosti, pripisuje samo nekim narodima ili rasno-etničkim zajednicama, samo odre-

denim kulturno-civilizacijskim sferama i društveno-revolucionarnim pokretima."¹⁴

Zaista je nevjerojatno da netko normalan zaključi da prethodni tekst predstavlja neofašizam ili pak opravdanje genocida. Pravo pitanje glasi je li Bulajića zasmetalo ono protjerivanje, istrebljenje i obraćanje na pravu vjeru vjerskih skupina, prepoznajući u tome Srbe. Sjetimo se Vukova teksta "Srbi svi i svuda", tj. o Srbima triju vjerskih zakona, Udbine u Drugom svjetskom ratu ili srbočetničkih nasilja i genocida na okupiranom području Hrvatske u Domovinskom ratu. Sjetimo se Davida Riesmana, profesora društvenih znanosti na Sveučilištu Harvard, Cambridge, Massachusetts, koji u predgovoru engleskog izdanja Cohenove knjige kaže: "*Savremeni čitaoci bit će zapanjeni saznanjem da su termin etničko čišćenje upotrebljavali militantni srpski nacionalisti davno prije današnjih napada u Hrvatskoj ili Bosni i Hercegovini. Uistinu, nema mnogo novoga, ali ima mnogo tragičnoga u srpskim akcijama koje potječu još iz XIX. stoljeća.*"¹⁵ On spominje tu i četničku direktivu od 20. prosinca 1941. u kojoj se govori o "etnički čistoj" Velikoj Srbiji, očišćenoj "od svih nacionalnih manjina i nenacionalnih elemenata". Možda je Bulajića u Tuđmanovu tekstu zasmetala točka dva, koja ga asocira na Križni put Hrvata nakon završetka Drugog svjetskog rata, kojeg su s neviđenom brutalnošću prema zarobljenicima izveli Bulajićevi suborci (nije li i on)? Je li prepoznao sebe u točki tri, jer upravo Bulajić prešućuje jedini logor isključivo za Židove, tj. beogradski konc-logor Sajmište i autobuse - plinske komore - u kojima su po ulicama Beograda masovno ubijani Židovi-logoraši sa Sajmišta, a govori samo o Jasenovcu. Dr. Tuđman pak, kako ga sam Bulajić citira, govori upravo o istovjetnosti ustaškog i četničkog programa. A možda Bulajiću ne leži točka četiri, jer govori o neozbiljnosti onih koji se bave dokazivanjem genocidnosti samo nekih naroda, kao što Bulajić i njemu slični dokazuju genocidnost hrvatskog naroda? Najvjerojatnije je sve to točno. A kad znamo da je u tako nešto dr. Bulajić uložio cijeli svoj život, jasno je zašto mu ovo zvuči na neofašizam i opravdanje genocida.

Kad Tuđman u dokazivanju svojih teza citira Bibliju, sam Bulajić (nesvjesno) prihvaća njegove teze, ali samo kao istovjetnost citata iz Biblije i ustaških zločina ("*Koliko ovo podsjeća na upute ustaškog vođe Mile Budaka: 'trećinu ubijte, trećinu iselite, trećinu pokatoličite'!*"¹⁶) Čak i danas, kad su cijelom svijetu još u sjećanju srpski zločini u Hrvatskoj i BiH, navodi ovaj

¹⁴ Isto, str. 9.

¹⁵ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 17.

¹⁶ M. Bulajić, nav. djelo, str. 10.

Tuđmanov citat: “*I kad je riječ o borbi protiv tlačitelja, svojih, nije dovoljno samo da se 'obori protivnika, uništi neprijatelja', razgnjevljena srdžba traži da 'žestok oganj proždere (sve) preživjele'. Ne uništavaju se samo ratnici. I Izraelci, isto tako kao i njihovi protivnici, 'kolju' stanovništvo neprijateljskog naroda i bacaju u jame, čak i čatrnje, iskorjenjuje se sve 'muško i žensko, djecu i dojenčad', bez 'ostatka'. Kao izabrani narod Izrael i u svojim odbrambenim i u napadačkim ratovima nastupa kao izvršitelj božje volje u povijesti!*”¹⁷ Pa komentira: “*Koliko sve ovo podsjeća na ustaške zločine genocida nad Srbima, Jevrejima i Ciganima!*”¹⁸ Bulajić naravno ne prepoznaje u svemu tome i Srbe! Oni su za njega samo pačenički narod! Očita je nit Bulajiće-va tumačenja srpskih zločina kao nečeg što nije zločin. Jer cijeli svijet možda ne zna za stradanje mjesta nastanjenih Hrvatima kao što su Boričevac, Podlapac, Udbina, Zrin, Španovica i za druga mjesta, gdje su Srbi (ili partizanske postrojbe sastavljene uglavnom od Srba) izveli pokolje djece, žena i staraca i koja su očistili od Hrvata tijekom Drugog svjetskog rata.¹⁹ Dapače, srpski ustanak od 27. 7. 1941. godine u Srbu i okolici (u južnoj Lici), premda se nisu digli protiv talijanskog okupatora (dapače, surađivali su s njim), službena je Hrvatska poslije rata morala prihvatiti kao Dan ustanka Hrvatske protiv okupatora, a tom prigodom zapravo je došlo do pokolja i progona svih Hrvata s toga područja! Karakterističan je, recimo, primjer sela i župe Boričevac, koja je do temelja uništena, a preživjeli su izbjegli i nikad im više nije omogućen povratak na ognjišta. Tek nakon “Oluje” neki od njih - i njihovi potomci - došli su vidjeti ostatke svog nekadašnjeg sela. Ali sigurno svijet itekako zna za pojam “etničko čišćenje”, koje su upravo Srbi, uz pomoć svojih zaštitnika, patentirali tijekom rata u Hrvatskoj i BiH, iako je autorstvo tom patentu, kako je konstatirao prof. Riesman, mnogo ranijeg datuma. I već malo kasnije, zaboravljajući da je sam uspoređivao citate iz Biblije s ustaškim zločinima, Bulajić tvrdi da Tuđman gradi svoju povijesnu filozofiju i na antisemitizmu?! Da bi “dokazao” ovu tvrdnju Bulajić prvo neistinito navodi da Tuđman “broj jevrejskih žrtava od šest miliona svodi na milion”, i odmah zatim to potkrepljuje

¹⁷ Isto, str. 10.

¹⁸ Isto, str. 10.

¹⁹ I. Rašeta, *Kazivanja pobjednika smrti*, Zagreb, 1988.

Tragedija hrvatskog sela Zrin, Danica br. 43/23, 10, 1963; Zrin, God. II., Rujan 1993., br. 5, str. 14-15.

Stravični srpski zločini nad Hrvatima u selu Zrinu, Zrin, God. IV., Lipanj 1995., br. 2, str. 5-12.

Milinoić, *Srpski genocid nad Hrvatima u hrvatskim pounjskim selima godine 1941.-1945.*, III. dio, Zrin, God. V., Ožujak 1996, br. 1, str. 12-13.

J. Karakaš, *Selo Podlapac i njegovo stradanje tijekom II. svjetskog rata (1941.-1945.)*. U: *Krbavska bitka i njezine posljedice*, Novi Vinodolski 22.-24. Listopada 1993., str. 221-225.

T. Erjavec, *Španovica: Kronika nastanka i nestanka*, Zagreb, 1992.

citatom iz Tuđmanove knjige, a iz citata se vidi da Tuđman govori samo o pre-tjeranoj brojci od šest milijuna, a da ne postoji nikakvo Tuđmanovo smanjivanje na točno milijun židovskih žrtava tijekom Drugog svjetskog rata. Sličnu neistinu Bulajić će kasnije ponoviti pa će ona biti detaljnije komentirana. Osim toga, Bulajiću je za navodni Tuđmanov antisemitizam dovoljno i samo to što je Tuđman citirao srpske izvore o ponašanju nekih Židova u Jasenovcu. Naravno, Bulajić citira o čemu piše Tuđman, ali ne i činjenicu da su izvori srpski, tj. da je sve već objavljeno u Beogradu. Sigurno je da Bulajić to zna, ali prešućuje. Posebno je ogorčen što Tuđman primjere za svoje tvrdnje nalazi i kod Bulajiću objavljenih, Marksa, Engelsa i Lenjina. Bulajić to komentira na ovaj način: *“Generalu iz doba revolucije potrebno je nadrobiti u tu smjesu i Marksa i Engelsa sa tezom: ‘u marksizmu će biti učvršćeno shvaćanje da sila ima ulogu babice u rađanju socijalističkog poretka’. Posebno ističe Engelsa, koji izravno opravdava ‘svako svrhovito nasilje, odbacujući kao besmisleno tvrdnju da sila moralno ponižava svakoga koji je primenjuje’. ‘Sam Lenjin neće nimalo krzmati u primjeni krajnje nehumanih postupaka za ostvarenje ciljeva u dostiznost kojih nije dvojio. On će, naravno, odobravati pa i sam poticati svakovrsni teror: strijeljanja i slanje u progonstvo, uziimanje talaca i zastrašujuća suđenja, desetkovanja i ubijanja čak i maloljetnih članova obitelji’.”*²⁰

*“Cijela filozofija zlosilja, - kaže Bulajić - ukazuje na smisao ‘tuđmanovštine’ da je prenese u tumačenje povijesnih rasprava, na današnje i buduće odnose Hrvata i Srba. Zato on govori o ‘izrazito i bezobzirno agresivnom ‘velikosrpskom ekspanzionizmu prema hrvatskim zemljama, ponavljajući navode ‘Srpskog književnog glasnika’ u članku ‘Srbi i Hrvati’ u kojemu se otvoreno propovijeda borba ‘do istrage naše ili vaše’.”*²¹ Ovdje nije jasno što je Bulajiću gore: to što Tuđman ponavlja ovo srpsko ‘do istrage naše ili vaše’, ili pak što se u tom članku to ‘do istrage naše ili vaše’ otvoreno propovijeda. Inače, Cohen ispravno uočava značaj ovog članka pa o njemu govori odmah poslije “Načertanija”: *“U 1902., Nikola Stojanović (1880.-1965.), advokat, političar i novinski izdavač, također je komentirao asimilaciju Hrvata u djelu pod naslovom ‘Do istrage vaše ili naše’:*

‘Hrvati... nisu i ne mogu biti odvojen narod, već su na putu da postanu - Srbi. Prihvatanjem srpskog kao njihovog književnog jezika, oni su poduzeli najvažniji korak ka sjedinjenju. Također, proces stapanja se nastavlja osim jezika. Čitanjem svake srpske knjige, svake narodne pesme, pjevanjem svake

²⁰ M. Bulajić, nav. djelo str. 13.

²¹ Isto, str. 14.

srpske pesme, atom svježe srpske demokratske kulture prelazi u njihov organizam. Ova borba se mora voditi do istrage, vaše ili naše. Jedna strana mora podleći.’

Nakon što se prvi put pojavio u Beogradu, isti dio je štampan u hrvatskom glavnom gradu Zagrebu, uzrokujući žestoke demonstracije.”²²

Dakle, nejasno je zašto Bulajić uopće kritizira Tuđmanovu filozofiju zlosilja koja prema Bulajiću znači “opravdanje genocida”. Možda Bulajiću to nije jasno. Ali ljudi diljem svijeta ne smatraju da srpski genocid, kojega se dobro sjećaju jer je izvršen u ratu 1991.-1995. u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, zapravo nije genocid, jer - nije valjda da Srbi imaju pravo ubijati, klati, uništavati itd. Ili jednostavno, Bulajić hoće kroz navodno Tuđmanovo filozofsko opravdanje genocida, opravdati srpske genocide kroz povijest. Bez obzira koliko ništica Bulajić i njemu slični dodaju broju žrtava u Jasenovcu, to ne može opravdati srpski genocid 1991.-1995., genocid nad djecom onih koji su navodno učinili genocid nad Srbima u Drugom svjetskom ratu. To pokazuje da su Bulajić i velikosrpska politika mnogo, mnogo dalje od onoga što je citirao Tuđman služeći se Biblijom. Jer, Bulajić nije uočio da Tuđmanov citat iz Bi-blije spominje “borbu protiv tlačitelja”, a velikosrpska politika jest hegemoniistička i upravo na nju se može odnositi ono tlačitelji! Tuđman ovim citatom opravdava borbu protiv tlačitelja, a ne genocid tlačitelja. Tako nešto, dakle opravdanje genocida, sebi kao cilj postavlja upravo Bulajić u ovoj knjizi, i ne samo u njoj!

²² Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 28.

“TUĐMANOVO VIDENJE NEZAVISNE DRŽAVE HRVATSKE”

*“Povjesničar dr Franjo Tuđman, - priopćava nam dr. Bulajić - u svojstvu predsjednika druge nezavisne države Hrvatske otvorenije ide u reviziju istorije.”*²³ (Obratite pažnju na riječi revizija istorije i usporedite s petim poglavljem Cohenove knjige: *Srpski historijski revizionizam i holokaust*. Osnovno pravilo u velikosrpskoj politici glasi: ono što sam radiš, pripiši drugome!) I zatim Bulajić, na skoro osam stranica, citira dr. Tuđmana o povijesti nastanka NDH. Nepotrebno je to komentirati. Ipak, treba reći da su jedini dobri dijelovi Bulajićeve knjige oni u kojima citira hrvatske autore, prvenstveno dr. Tuđmana, jer tako pruža mogućnost onima u Srbiji koji znaju misliti svojom glavom da sami prosuđuju o tim tekstovima.

Ali zato na str. 23. imamo klasični Bulajićevski tekst. Naime, u ovom odjeljku među Tuđmanovim citatima u svezi s NDH imamo i ovaj citat: *“Na pitanje da li je još uvijek Jugosloven, Tuđman odgovara: ‘Ja Jugosloven bio nisam nikada, niti sam sada.’ Uz ogroman aplauz pred svojim istomišljenicima van jugoslovenskih granica, on izjavljuje da je uvjeren da ‘ne može postojati demokratska Jugoslavija, jer Jugoslavija bilo kakova to je sila, to je nasilje, to je teror, to je uništavanje naroda i imovine’ - to je za njega ‘prokleta’ zemlja!”*²⁴ Stavljajući ovaj tekst u dio o NDH, i govoreći o predsjedniku međunarodno priznate Republike Hrvatske kao o “predsjedniku druge nezavisne države Hrvatske”, “inteligentni” dr. Bulajić misli da je zaista povezao Tuđmana i Republiku Hrvatsku s NDH. On vjerojatno ne može ni naslutiti da u svijetu ima ljudi koji će u ovim Tuđmanovim riječima danas jasno prepoznati izvore srpskog genocida u Hrvatskoj i BiH, srpske konc-logore, srpski doprinos čovječanstvu kroz konc-logore za silovanja, srušene crkve i džamije, srušene cijele gradove, Vukovar, Dubrovnik, Srebrenicu, Sarajevo. Itd., itd.

Za povjesničare će idući odjeljak iz Bulajićeve knjige biti veoma poučan jer oslikava Bulajićevo izvrtanje Tuđmanovih tvrdnji. Ne prezajući pred falsifikatima, Bulajić će Tuđmanu podmetnuti ovu misao: *“Da bi dokazao da*

²³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 15.

²⁴ Isto, str. 23.

Jugoslavija nema podršku ni Sjedinjenih Američkih Država, Tuđman navodi Đilasa kome su, navodno, kazali u Vašingtonu da se 'Jugoslavija može održati samo kao konfederacija između Srbije, Hrvatske i Slovenije, ili da je bolje da se raspadne'. Uz buran aplauz svojih istomišljenika van granica, Tuđman je zaboravio da pomene Makedoniju, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru, da su se svi predsjednici SAD odlučno zalagali za integritet jugoslovenske države, koju su prvi priznali 1919. godine, i u vrijeme hladnog rata i makartizma ..."²⁵ Dakle, očividno je da Tuđman ovdje navodi ono što je rekao Đilas, dapače, on i citira Đilasa. Pa ipak Bulajić će ustvrditi da je Tuđman "zaboravio" spomenuti Makedoniju, Bosnu i Hercegovinu i Crnu Goru. A u Tuđmanovu tekstu donesen je cjelovit Đilasov tekst i referencija da bi se provjerila ispravnost Đilasova citata, a Bulajić tu referenciju ne daje da njegovi čitatelji to ne bi mogli učiniti. Uz sve to, Bulajić spominje 1919. godinu valjda zato što tada Crnogorci u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca nisu bili priznati kao narod, uostalom kao ni Makedonci, nego su i jedni i drugi proglašeni Srbima. Tada je ukinuta i crnogorska autokefalna crkva, koju Bulajić i ostali crnogorski komunisti nisu ponovno ustanovili stvaranjem Republike Crne Gore poslije Drugog svjetskog rata, a makedonski komunisti osnovali su Makedonsku pravoslavnu crkvu. Međutim, pobijajući Đilasovu - a ne Tuđmanovu - tvrdnju, Bulajić zapravo tvrdi da u SAD-u nije moglo biti ljudi koji bi shvaćali čemu vodi Miloševićeva politika, čemu vodi naoružavanje Srba u Hrvatskoj od JNA, čemu vodi "naoružavanje" Srba mržnjom prema susjedima Hrvatima od Bulajića i sličnih, jer mit o broju jasenovačkih žrtava bila je glavna karika u svemu tome. Bulajić zaboravlja da je u to vrijeme Tuđman zagovarao konfederaciju. Da su to prihvatili, možda bi ona i postojala. Bili su sigurni u svoju vojnu premoć i nisu je prihvatili i tako pomogli ostalima da se spase države i ljudi koji su samo gledali kako ostvariti svoju dominaciju, kako živjeti na račun drugih. Bulajić je osobno, svojim radom pridonio da danas imamo slobodnu Hrvatsku! Ali pridonio je i mnogobrojnim ubijanjima, mnogobrojnim zločinima. Jednom riječju, direktor Muzeja žrtava genocida osobno je poradio na popunjavanju kolekcije svog muzeja.

U daljem tekstu Bulajić citira Tuđmana i pokazuje što ga boli u Tuđmanovu tekstu: *"Tuđman govori o saradnji četničkog pokreta sa Talijanima 'pa i s vlastima NDH', ali prelazi preko tih činjenica koje razbijaju njegovu tezu o jednakom 'genocidnom piru' oba partnera, iz istih razloga, sa istim žrtvama. Obratno, on je branitelj NDH, koju doduše kritizira, ali joj nudi velike olak-*

²⁵ Isto, str. 24.

šavajuće okolnosti, bez osnova."²⁶ Naravno, odmah je jasno da, kako smo to već naučili i od drugih srpskih intelektualaca, Bulajić ono što sam radi, pripisuje Tuđmanu. Očito je on branitelj četničkog pokreta. I dok Tuđman zaista optužuje ustaški pokret, i, kao povjesničar, pokušava razbiti velikosrpske mitove, dotle se Bulajić svim silama trudi rehabilitirati četnički pokret. Zato pogledajmo kako taj pokret opisuje Philip J. Cohen:

"U toku cijelog drugoga svjetskoga rata četnici su funkcionirali kao instrumenti politike genocida, što je upadljivo prihvaćeno od strane intelektualnog i političkog vodstva u Srbiji i što se proširilo i izvan granica Srbije. Četnička ideologija je razrađena u memorandumu 'Homogena Srbija' od Stevana Moljevića (datira 30. juna 1941., dva mjeseca prije nego što će se njegov autor pridružiti izvršnom vijeću Četničkoga narodnog komiteta i postati ključni sa-vjetnik Mihailovičev.) Jedan izvadak iz ovoga memoranduma glasi:

Prvenstvena i osnovna dužnost Srba danas je: da stvore i organizuju homogenu Srbiju koja mora uključiti cjelokupnu etničku teritoriju gdje žive Srbi i obezbjediti Srbiji sve potrebne strateške i komunikacijske linije i centre, kao i ekonomska područja koja će zauvijek obezbjediti Srbiji slobodan ekonomski, politički i kulturni razvoj.

Ove strateške i komunikacijske linije i centri su potrebni za bezbjednost, život, i opstanak Srbije, i ako u nekim područjima danas nemamo srpske većine, ta područja moraju služiti Srbiji i srpskom narodu.

*Iako napisan dva i po mjeseca nakon njemačke okupacije, primarna briga dokumenta nije pitanje otpora već stvaranje Velike Srbije. Teritorije koje bi bile uključene u suštini su one prepoznatljive iz "Načertanija", plana Ilije Garašanina iz 1844. o srpskom ekspanzionizmu".*²⁷

Bulajić brani četnike vjerojatno i stoga što je Tito tijekom rata mnoge primao u svoje redove, bez obzira na zločine koje su napravili (vidjeti npr. str. 83. Cohenove knjige). Kako je Bulajić suradnju s Talijanima "pa i vlastima NDH" izmirio s onom narodnom uzrečicom *s kim si - takav si*, to vjerojatno zna samo Bulajić. Dapače, Tuđman je upravo iz te suradnje mogao izvesti zaključak da su četnici mnogo gori jer su njihovi zločini i ta suradnja izgledali obično tako što bi Talijani opkolili hrvatska sela, kamionima doveli četnike i pustili ih u klanje, a pri tome su ih vozili pored ustaških postrojbi, koje i nisu mogle, a vjerojatno ni smjele, intervenirati protiv Talijana. Tuđmanova tvrdnja zapravo je istovjetna s citiranom Cohenovom tvrdnjom da su četnici

²⁶ Isto, str. 26.

²⁷ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 66.

“funkcionirali kao instrument politike genocida”! Navedimo samo neke dijelove dokumenta kojeg je publicirao Zdravko Dizdar:

“KOTARSKA OBLAST - OMIŠ”

Pres. Br. 2159/42

dne 14. studenoga 1942 godine

u Omišu.

PREDMET: Četnička akcija na području

kotara Omiš.

VELIKOJ ŽUPI CETINA

_ _ O _ M _ I _ Š _

(...)

1. listopada o.g. u jutro dvije čete četnika sa Talijanima prošle su iz Omiša u pravcu sela Gata. Na čelu svake čete bila je crna zastava sa mrtvačkom glavom.

(...)

U selu Gatima čim su došli četnici, počeli su zvijerski ubijati pučanstvo i paliti kuće. Narod iznenađen takovim zvjerstvima u paničnom strahu razbjegao se po brdima i okolnim šumama, ali usprkos tome četnici su uspjeli, da u tom selu pokolju oko 160 osoba, staraca, djece i ženskih, od kojih je bilo 91 identificirano, a osim toga popaljeno je i potpuno izgoreno oko 70 kuća, dok su ostale potpuno opljačkane.

Četnici su istog dana bili upali i u sela Naklice, Čišlu, Ostrvicu i Zvečanje.

U Naklicama su potpuno zapalili 12 kuća i ubili jednog seljaka.

U Čišli su zapalili 15 kuća, a ubili 16 osoba.

U Ostrvici je od strane četnika zapaljeno 17 kuća i ubijeno 8 seljaka, a u Zvečanjima zapaljeno je 10 kuća i ubijeno nekoliko seljaka.

2. listopada t.g. stigli su četnici, njih oko 150, sa talijanskim samovozima i talijanskom vojskom u Klisu, te su dolazeći pjevali “Nama Petar iz Londona piše, oj Hrvati nema vas više - Ljepši Petar nego Ante, oj Hrvati jebem li vam mater - Marširala Kralja Petra garda, oj sve korak za korakom, a ja junak sa barjakom, boj se bježe za slobodu Srbije, nevaljalo Dugopolje biti će dolje”.

3. listopada ova grupa četnika pošla je sa talijanskom vojskom u selo Dugopolje, gdje su sve do sutradan u jutro vršene paljevine kuća i ubijanje ljudi na zvijerski način.

Iz Klisa su četnici pošli u selo Kotlenice, gdje su zapalili skoro pola sela.

3. listopada t.g. došli su četnici sa talijanskom vojskom u selo Srijane, a zatim u Dolac Gornji. U tim selima zapalili su četnici 10 kuća, 32 pojate, a ubili su 10 osoba.

U svim tim selima četnici su pljačkali i odnijeli sve što im je došlo pod ruku.

4. listopada povratili su se ovi četnici sa talijanskom vojskom iz Doca u Dugopolje, gdje su cijeli dan sve do pred večer palili kuće, ubijali ljude, plijenili stoku i vršili pljačku.”²⁸

Dalje u tekstu navodi se 120 imena utvrđenih žrtava i konstatira se da se iz spomenutog popisa razabire da su poklane većinom starije osobe, žene i dječica, koji nisu imale nikakve veze s partizanima, niti su sudjelovali u kakvim djelima sabotaze.

Na stranici 29-oj opet Bulajićev napad na Tuđmana zbog svojedobnog zahtjeva za konfederacijom: “*Dok god postoji ta ‘prokleta’ Jugoslavija ‘tuđmanovština’ je prinuđena da je prihvata, ali samo kao konfederaciju, koja predstavlja ‘gotovo jedino rješenje za opstanak višenacionalnih državnih tvorbi, sastavljenih od povijesno samobitnih naroda’.* (...) *Tragedija bi bila kada bi bilo tako, i za srpski i za hrvatski narod, i za sve jugoslovenske narode. Sreća je da nije tako, da krivicu za takva shvatanja snose nosioci ustaške fašističke ideologije, kleronacizma i danas ‘tuđmanovštine’, koja otvoreno programski radi na razbijanju jugoslovenske države, stvaranju druge nezavisne države Hrvatske, odricanja prava srpskog naroda, u saradnji sa Vatikanom i Njemačkom na ostvarenju starih strateških ciljeva.*”²⁹ Kad čovjek sve ovo pročita, mora se sjetiti usklika: “Pa, ljudi, zar je to moguće”. Bulajićeva knjiga tiskana je 1997. (prvo izdanje 1994.), a on još uvijek ne zna da postoji međunarodno priznata Republika Hrvatska, članica Ujedinjenih naroda! Pa u kakvom mraku žive onda svi oni u SRJ? Negiraju organizaciju Ujedinjenih naroda? Valjda nije razlog tomu to što SRJ nije članica UN?

Ma mora ipak znati, kad odmah zatim govori: “*Tuđman u svojstvu predsjednika druge nezavisne države Hrvatske otvoreno govori da je ustaška - prva NDH bila ‘izraz želje hrvatskog naroda da iz Jugoslavije kao tamnice naroda izađe sa svojom državom’.* On razvija teoriju o postojanju zakonite hrvatske države na okupiranoj jugoslovenskoj teritoriji, što je u suprotnosti sa

²⁸ Z. Dizdar, *Četnički zločini genocida nad Hrvatima i muslimanima u Bosni i Hercegovini i Hrvatima u Hrvatskoj tijekom Drugog svjetskog rata (1941.-1945.)*, Hrvatski iseljenički zbornik 1995./96., str. 239-270.

²⁹ M. Bulajić, nav. djelo, str. 29.

pozitivnim međunarodnim pravom.”³⁰ Naravno, nije ni za očekivati da Bulajić shvati da je postojala želja hrvatskog naroda za izlazak iz “tamnice naroda” iliti Srboslavije kakva je bila ondašnja Jugoslavija, a kakva je, izgleda, i ova današnja, jer se u njegovoj Crnoj Gori sve više i više osjeća želja za neovisnom državom. A da i ne govorimo o najnovijem valu velikosrpskog zločina nad kosovskim Albancima! Ako ne Albanci, možda će Bulajića njegovi Crnogorci naučiti što znači sloboda svakom narodu. A teza kako je Hrvatska zapravo “okupirana jugoslovenska teritorija”, slična je onoj dobro poznatoj poruci s velikog velikosrpskog mitinga u Beogradu (na Ušću) kad je Slovincima poručeno da oni mogu ići - ako hoće - u Philadelphiju, a Slovenija je jugoslavenski teritorij. Kao da Bulajić ne zna da je i stvaranje Srbije i Crne Gore u prošlom stoljeću bio izraz želje Srba, odnosno Crnogoraca, za neovisnom državom i da se jedino tako podjarmljeni narodi i mogu osloboditi. Ali ipak ponovimo ovu Bulajićevu rečenicu: “On razvija teoriju o postojanju zakonite hrvatske države na okupiranoj jugoslovenskoj teritoriji, što je u suprotnosti sa pozitivnim međunarodnim pravom.” Ova rečenica mora ostaviti nijemim svakog čitatelja, ako ovaj zna da je Bulajićeva knjiga tiskana pet godina nakon priznanja Republike Hrvatske i njezina prijema u članstvo Ujedinjenih naroda. Dakle, za takvu državu Bulajić tvrdi da je stvorena na okupiranom teritoriju, i to je u suprotnosti s pozitivnim međunarodnim pravom! Da, “The independent” je bio u pravu! Prema Bulajiću sve narode u svijetu zaista treba podijeliti na Srbe, koji znaju i poštivaju pozitivno međunarodno pravo, i sve ostale - “Ustaše”, koji su dokazali svoje “ustaštvo” samim priznavanjem Republike Hrvatske, ne poštivajući “pozitivno međunarodno pravo”. Pri tome se treba podsjetiti da je Bulajić bio jugoslavenski diplomat od 1949. do 1987. (prvi sekretar i pravni savjetnik Ambasade u Washingtonu od 1955. do 1961., savjetnik Ambasade u Džakarti od 1965. do 1968., generalni konzul u New Yorku od 1971. do 1976.), čovjek koji je u rekordno kratkom vremenu doktorirao međunarodno pravo!!! Smijati se ili plakati?

Bulajić u svom stilu i završava ovaj dio svoje pisanije, spominjući “prvu ustašku nezavisnu državu Hrvatsku”, što implicitno sadrži u sebi i njegovu tvrdnju o drugoj ustaškoj nezavisnoj državi Hrvatskoj. Postojanje i druge nezavisne hrvatske države u ovom stoljeću koja je međunarodno priznata, i za razliku od SRJ, članica je UN-a, implicitno u sebi sadrži i postojanje prve. Očito je kako Bulajić tako sam tvrdi da postoji ta država, a kako smo vidjeli u prethodnom citatu on tvrdi da tu teoriju razvija Tuđman. Prema običaju Bulajić nešto napiše pa odmah poslije toga pobije to što je napisao. Naravno,

³⁰ Isto, str. 30.

Bulajić ne može shvatiti da govoreći neistine koje su danas lako provjerljive, ukazuje svijetu da ne treba vjerovati ni ono što on govori o NDH. A on misli da je time “dokazao” da je današnja Hrvatska ustaška zemlja. Vjerojatno, želi

I u Nedićevoj Srbiji se koriste srpski simboli

“Sa svih strana dobijam pisma i poruke od mojih ratnih drugova, seljana, da im kažem šta treba da rade ili me zovu u pomoć.(...) Treći vapije: ‘*Aman spasavaj, ovo nisu Srbi što ovde ubijaju najbolje srpske domaćine. Iz celoga sveta se pokupila fukara da zatre ime Srbinovo. Evo kod nas od tri nekakva politička komesara koji vode bande jedan se zove Andrej Mazijanin, drugi Slavko Bjondić, a treći je čivutin!*’ ”*

* Govori generala Milana Nedića, predsednika srpske vlade, Beograd 1941., str. 29. Inv. br. 9958/HPM.

priopćiti da su i sve države članice UN-a takve kad je Hrvatska članica te organizacije, a SRJ nije. Možda uskoro poslije podjele na Srbe i Ustaše, dobijemo i podjelu svijeta na Srbiju i ustaške zemlje.

Naravno, iz dosadašnjeg teksta očito je zašto Bulajić nije dao nikakvu usporedbu NDH i Nedićeve Srbije. Zato ćemo ovdje dati dva karakteristična događaja.

Slučaj “Stadion” u Zagrebu bez presedana je u dijelu Europe koja je bila pod njemačkom dominacijom. Naime, svi srednjoškolci iz Zagreba odvedeni su 26. 5. 1941. na stadion i tamo postrojeni. I zatim je izdana naredba zapovjednika ustaške mladeži u NDH da istupe samo Židovi i Srbi. Istupili su svi zagrebački srednjoškolci. Do jednoga! I Hrvati! I Židovi! I Srbi! Slijedile su represalije nad njima. Mnogi su uhićeni, odvedeni u logore, gdje su izgubili svoje mlade živote. I pored toga hrvatska mladost uspjela je poslije nekoliko pokušaja zapaliti taj stadion, pa više nije mogao biti korišten do kraja rata.

Dana 13. 8. 1941., tj. samo tri mjeseca poslije zagrebačkog primjera, koji i danas zadivljuje svakog antifašista, pojavio se u Beogradu “Apel srpskom narodu”, također presedan, ali sa suprotnim predznakom. Naime, 545 Srba, uključujući i neke od najistaknutijih i najutjecajnijih figura zemlje, potpisalo je jedinstveni dokument javne, masovne i pismene potpore Nijemcima i domaćoj kvislinškoj vlasti. Prva trojica potpisnika jesu episkopi Srpske pravoslavne crkve. Potpisnici su također bili i četiri srpska arhiepiskopa, najmanje 81 profesor na Beogradskom univerzitetu, uključujući i predsjednika univerziteta, bivše ministre, generale, direktore škola, ugledne umjetnike itd. (lista potpisnika dana je u Cohenovoj knjizi na str. 158-172). Mnogi od tih potpisnika bit će kasnije dobitnici prestižne Sedmojulske nagrade, nagrade u čast ustanka 7. srpnja 1941., nagrade AVNOJ-a, nagrade Savezne vlade FNRJ, ili pak značajne ustanove u Beogradu nose njihova imena. Jedan od tih dobitnika Sedmojulske nagrade, a koji je potpisao *Apel*, bio je i povjesničar dr. Viktor Novak, široj jugoslavenskoj javnosti poznat po knjizi “Magnum crimen”, u kojoj je optužio Katoličku crkvu u Hrvata za - kolaboraciju tijekom posljednjeg rata! I ne samo to. Mnogi od njih bili su ili su kasnije postali (njih 28!) akademici SANU, dakle učitelji onih koji su poslije pisali Memorandum SANU prema kome se krenulo u agresiju na Hrvatsku 1991. g. i kasnije na BiH!³¹

Primjer s *Apelom* zapravo je razlog više zašto su Srbi sve vrijeme od početka Drugog svjetskog rata do danas pokušavali skrenuti pogled svijeta s Nedićeve Srbije na NDH.

Naime, Hitler je napao Jugoslaviju 6. 4. 1941. i do 12. 4. 1941. njemačke trupe stigle su do Beograda. Rat je trajao 12 dana (!) i potom je potpisana bezuvjetna kapitulacija. Vlada komesara pod Milanom Aćimovićem formirana je 30. 4. 1941. godine. Sredinom petog mjeseca 1941., pod vodstvom Gestapoa, organizirana je Beogradska specijalna policija. Na čelu joj je bio Dragomir (Dragi) Jovanović, koji je 21. 4. 1941. već bio imenovan izvanrednim komesarom za grad Beograd. Spomenuti "Apel srpskom narodu" objavljen je 13. 8. 1941., a dva tjedna kasnije oko sedamdeset i pet istaknutih Srba zakazalo je izvanredni sastanak u Beogradu, gdje je formalno donijeta odluka da general Milan Nedić formira "Vladu narodnog spasa". General Milan Nedić, heroj iz Prvoga svjetskog rata, razriješen je 1940. godine položaja ministra armije i mornarice zbog urgiranja da se Jugoslavija pridruži Silama osovine i zbog predlaganja da se ustupi jugoslavenski teritorij zbog umirivanja Njemačke. Dva dana nakon beogradskog sastanka, 29. 8. 1941. njemačke vlasti instalirale su generala Nedića i njegovu vladu na vlast. Nedić je preuzeo komandu nad Srpskom žandarmerijom, Srpskom dobrovoljačkom komandom i četnicima pod Kostom Pećancem. Već 5. 9. 1941. ministar za unutrašnje poslove naložio je stvaranje novih armijskih odreda pod izravnom Nedićevom komandom (imali su samo nešto manje od tisuću ljudi). Srpska dobrovoljačka komanda bila je relativno mala, ali vrlo efikasna vojna formacija. Na njezinu čelu bio je pukovnik Kosta Mušicki (imenovao ga je Nedić 6. 10. 1941., na Ljotićev prijedlog). Ovaj bivši pomoćnik kralja Aleksandra i kraljice Marije pomagao je Nijemcima da uđu u Jugoslaviju tijekom aprilskog rata, kao komandant Kraljevske jugoslavenske armije za željeznički put između Beograda i Zagreba. Srpska dobrovoljačka komanda (odred kojim je komandirao Marisav Petrović) sudjelovala je u masakru nad civilima u Kragujevcu. Oni su dovodili civile u barake i čuvali ih za egzekucije. Prvo su skupljeni svi Židovi muškarci! Prema njemačkim ratnim zapisima strijeljano je 2.300 civila, kao što je i zahtijevala njemačka formula za odmazdu. Jugoslavenske poslijeratne publikacije tvrde da je bilo 7.000 žrtava. Ako je to točno, onda je očito kako je Srpska dobrovoljačka komanda umjesto 2.300 civila izručila Nijemcima za egzekuciju mnogo, mnogo više od 2.300 civila! Uključivanje Ljotićevih snaga u pomor srpskih građana nije bila neobična epizoda. Tako su 7. 12. 1941. u Čačku, u pokušaju identificiranja komunista, skupljeni svi muškarci (oko 5.000 ljudi). Komisija koja se sastojala od Nijemaca, nedićevaca, ljotićevaca i četnika obavila je selekciju, a idućeg dana oformljen je sud pod vodstvom pravoslavnog popa Dragutina Bulića. Svoju presudu ovaj pop

³¹ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 54-56.

Lj. Štefan, *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, Globus, Zagreb, 1996., str. 51-61.

donio je crtanjem križa pored imena onih koje treba ubiti, a presuda je izvedena odmah automatima. U ovom procesu sudjelovao je i sam Kosta Mušicki! Ovakvi zajednički srpsko-njemački vojni sudovi djelovali su i u drugim srpskim gradovima. Početkom 1943. Srpska dobrovoljačka komanda postaje Srpski dobrovoljački korpus, s komandantom, sada već generalom, Kostom Mušickim. Srpsku državnu stražu osnovao je Nedić u ožujku 1942. uz podršku SS generala Augusta Meysznera. Jezgra su joj bili Kraljevski jugoslaven-ski žandari. Svakodnevno su obavljali egzekucije nad zarobljenim partizanima, često uz asistenciju četnika. Draža Mihailović, koga je imenovala jugo-slavenska vlada u izbjeglištvu siječnja 1942., za “ministra armije, mornarice i vazduhoplovnih snaga”, tijekom 1941. godine pregovarao je sa svim strana-ma, počev od Nijemaca, Nedića do partizana, obećavši svima suradnju. 25. 11. 1941. Mihailovićevi četnici su se pridružili njemačkim trupama u slama-nju Titove “Užičke republike”. Već smo konstatali da su četnici tijekom Drugog svjetskog rata funkcionirali kao instrument politike genocida, koji je bio, kao i u ratu 1991.-1995., upadljivo prihvaćen od intelektualaca i srpskog političkog vodstva. Između 86.000 i 103.000 Muslimana poginulo je tijekom Drugog svjetskog rata, i u odnosu na ukupan broj, njihove su žrtve najveće od svih naroda u prvoj Jugoslaviji. Najveći dio njih nestao je pod četničkom rukom! U Crnoj Gori i Sandžaku operirali su četnici Pavla Đurišića, naročito protiv Muslimana, a o njegovim zločinima u Foči već je bilo riječi. Nedić ga je imenovao za pomoćnika komandanta Srpskog dobrovoljačkog korpusa, a 11. 10. 1944. Adolf Hitler dodijelio mu je gvozdeni križ. Protu Momčilo Đujić, rođen 27. 2. 1907. u Kninskoj krajini, selo Kovačić, Hrvatska, samoproglašeni četnički vojvoda, djelovao je u sjevernoj Dalmaciji i zapadnoj Bosni. Suradivao je i s Talijanima, koji su ga snažno podržavali, ali i s Nijem-cima. Primjerice 25. 11. 1944. partizanske snage napale su Knin, kojega je branilo 14.000 njemačkih vojnika, 4.500 Đujićevih četnika i oko 1.500 ustaša. Đujićevi četnici počeli su klanje Hrvata još početkom travnja 1941. godine, dakle u vrijeme kad je proglašena NDH. Četnici su vjerno slijedili primjer njemačkih nacista. I kako su njemački nacisti vjerovali da svi Nijemci moraju živjeti u jednoj velikoj i etnički čistoj državi, tako su i Srbi vjerovali da će svi Srbi živjeti u jednoj velikoj i etnički čistoj srpskoj državi. Takva njihova Veli-ka Srbija sastojala bi se od Srbije, Vojvodine, Bosne i Hercegovine, Makedo-nije, Kosova, Crne Gore i dijelova Hrvatske, uključujući dalmatinsku obalu na sjeveru sve do Šibenika, te Liku i Slavoniju. Očito je kako je ovaj projekt imao golemu sličnost s velikosrpskim planom u ratu 1991.-1995., koji je i sproveden uz parolu “Svi Srbi u jednoj državi”. Zapadna granica Velike Srbi-je bila je na liniji Virovitica-Karlovac-Karlobag! Četnici, Nedić i SPC radili

su 1941.-1945. paralelno u ostvarenju toga cilja. Već krajem 1943. godine Mihailović je bio toliko indi-skretan pa je jednom britanskom pukovniku izjavio kako su glavni četnički neprijatelji, redom: Tito, ustaše, muslimani, Hrvati te, na posljednjem mjestu, Nijemci i Talijani. Ove posljednje je očito morao spomenuti jer je to bio razgovor s britanskim časnikom. Kad se saveznička pomoć okrenula Titu, četnici su se pokušali dodvoriti Saveznicima sigurnom evakuacijom 417 savezničkih pilota, uključujući 343 Amerikanca. Ali izvješća Nedićeve vlade iz iste godine pokazuju da su oni lovili savezničke pilote i u korist Nijemaca. Logor Banjicu vodio je beogradski policijski komesar Svetozar Vujković, koji je volio izmišljati nove i nove načine mučenja i koji je donosio odluke o smaknućima. Uhićenike su dopremali Srpska državna straža i policija, a smaknuća su se većinom izvršavala na stratištu Jajinci. Ali i u autobusima - plinskim komorama - na ulicama Beograda! Veći logor, pored Sajmišta i Banjice u Beo-gradu, bio je logor u Šapcu. U Srbiji je djelovao i Ruski zaštitni korpus, osnovan od ruske emigracije 12. 9. 1941. i Srpski Gestapo osnovan sredinom 1942. Nedićev angažman u stvaranju Velike Srbije pod Hitlerovom zaštitom, kulminirao je 18. 9. 1943., kad ga je primio Hitler. Prije toga razgovarao je Nedić s ministrom vanskih poslova Joachimom von Ribbentropom, a zahtijevao je povećanje osobne vlasti i ekspanziju srpskih granica aneksijom Crne Gore, Sandžaka, istočne Bosne, Srijema i Kosova. Ribbentrop o Velikoj Srbiji nije htio razgovarati, a ni Hitler mu nije dao

Milan Nedić u posjetu Adolfu Hitleru, 18. rujna 1943.

nikakve koncesije u tom pitanju. Hitler mu je obećao da može nastaviti komandu nad Srpskom državnom stražom i Srpskim dobrovoljačkim korpusom, u kome može udvostručiti broj bataljona, te da može ponovno otvoriti Beogradski univerzitet. U desetom mjesecu 1944. cjelokupna Nedićeva vlada, izuzev ministra za poljoprivredu, napustila je Srbiju. Sa sobom su ponijeli ogromni kapital. Upadljiva je činjenica da od kraja 1941. do samog kraja rata u Srbiji, za razliku od ostatka Jugoslavije, nije bilo ozbiljnije djelatnosti u otporu ni od četnika ni od partizana. Srbi ulaze masovnije u NOB poslije ulaska Rusa u Srbiju, a nakon opće amnestije i opće mobilizacije svih za vojsku sposobnih muškaraca. Tako se u partizanskim postrojbama na području Srbije, krajem 1944. i početkom 1945. našla većina četnika, nedićevaca i ostalih suradnika Nijemaca. I to je, između ostalog dovelo do toga da se velikosrpski planovi krajem dvadesetog stoljeća pod komunističkom vlasti u Srbiji poklope s četničkim planovima iz Drugog svjetskog rata.³²

Sve te činjenice dobro zna i dr. Bulajić, ali on je i sam svjestan da je Jugoslavija bila zajednica “ravnopravnih” naroda, tj. da ono što je dopušteno Srbima, drugi nisu smjeli ni pomisliti, a kamoli uraditi. Očuvanju takve zemlje, i takvog shvaćanja ravnopravnosti posvetio je dr.

Bulajić cijeli svoj život.

* Narodni guslar, đeneral Nedić čuva Srbiju, Beograd 1942. Inv. br. 9971/2-HPM

Narodna pjesma za Nedića*

³² Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 51-84.

³³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 33.

“BROJ ŽRTAVA USTAŠKOG GENOCIDA”

Broj žrtava u ratu, a pogotovo u logoru Jasenovac jest i osnova velikosrpske manipulacije u dokazivanju “genocidnosti hrvatskog naroda”, što se očitovalo i uzrečicom “Svi Hrvati su ustaše”. Možemo slobodno reći da su Srbi dijelili Hrvate na ustaše i srpske slugе. I ovi drugi bili bi već pri prvom pokazivanju neposluha proglašavani ustašama. Tako se ostvarivao dominantan položaj Srba u zajednici “ravnopravnih” naroda, a jedan od glavnih “znanstvenika” koji su služili tom cilju, koristeći žrtve u logoru Jasenovac, jest i dr. Bulajić. Zato i ne čudi njegova tvrdnja na početku teksta ovog odjeljka: *“Broj srpskih žrtava ustaškog zločina genocida u Drugom svjetskom ratu poslije pedeset godina nije ni približno tačno utvrđen. Broj od 1,706.000, koji je jugoslovenska vlada dostavila Pariskoj konferenciji i Savezničkoj komisiji za utvrđivanje ratnih zločina, koji je ušao u brojne udžbenike i enciklopedije, nema dokumentacionu podlogu! U takvim uslovima Tuđman može da tvrdi da je ukupan broj žrtava rata 1941-1945. manji od miliona, a broj ustaških zločina genocida srazmjerno manji, ustaškog logora smrti Jasenovac ‘samo’ 20 hiljada.”*³³ Samo ove tri rečenice pokazuju štošta iz velikosrpske politike. Prvo, on govori o srpskim žrtvama u prvoj rečenici, a u drugoj odmah govori o broju od 1,706.000. Neupućeni čitatelj odmah će shvatiti da se radi o broju srpskih žrtava. Budući da se radi o službenoj brojci svih ljudskih gubitaka, ispada da je dr. Bulajić, bar u žrtvama rata, uspio ostvariti najvažniji cilj velikosrpske politike - svi smo Srbi! Ako to još povežemo s naslovom, koji govori o žrtvama ustaškog terora, odmah slijedi i srpska potreba za postojanjem takvih ustaša. Pa netko je sve te Srbe trebao i pobiti. To ne mogu biti Srbi - pa ostaju samo ustaše. Ako nekome izgleda čudan ovakav način zaključivanja, dovoljno ga je podsjetiti da su svojedobno i Miloševiću vikali u Beogradu: “Slobo - ustaša”, kad nisu bili zadovoljni njegovom politikom! A treća rečenica upućuje nas na pravilo u velikosrpskoj politici: “Ono što radiš ti, pripiši svom protivniku”, pa tako prema Bulajiću Tuđman ‘može tvrditi’ da je broj žrtava manji, a ne da ih on uveličava. Treba li uopće napomenuti da Bulajić

³⁴ Isto, str. 33.

nigdje u svojoj knjizi ne navodi referencu iz koje je bi se čitatelj mogao uvjeriti da je Tuđman zaista ustvrdio 20.000 kao broj žrtava Jasenovca? Rezultat ovakvog Bulajićeve djelovanja i djelovanja njemu sličnih nažalost je već dobro poznat: doveli su do užasnih zločina na kraju dvadesetog stoljeća.

Koliko je niska razina Bulajićeve knjige, najbolje pokazuje iduća Bulajićeve rečenica: *“On je ustvrdio (dr. Tuđman, J. P.) da je netačan broj jevrejskih žrtava holokausta 5,1 milion, već ‘samo’ oko 900 hiljada.*”³⁴ Očito, Bulajić je zaboravio da je na str. 11. svoje knjige tvrdio da je Tuđman broj židovskih žrtava smanjio od šest milijuna na jedan milijun, pa sada tvrdi da je to smanjenje s 5,1 milijun na 900 tisuća. Bulajić se s brojkama židovskih žrtava “igra” na isti način kao i sa žrtvama Jasenovca. Ali da vidimo kako stvarno izgleda to ON JE USTVRDIO u Tuđmanovoj knjizi:

“Raul Hilberg, čija knjiga (1961. i 1973.) po opsežnosti i obavještenosti prethodi onoj Nore Levin, sudi da su ukupni gubici iznosili oko pet milijuna ili oko jedne trećine od predratnog židovskog pučanstva, ali u svom statističkom pregledu navodi da je od 5,100.000 žrtava evidentirano mrtvih 900.000, a dvoji (stavljajući upitnike) i o nekim drugim brojkama u okviru ukupnog iznosa. To su, vjerojatno, razlozi zašto ima potrebu spomenuti da, na drugoj strani, broj od šest milijuna mrtvih neki smatraju krajnje ‘pretjerivanjem’, navodeći milijun žrtava kao ‘nepristranu prosudbu’.”³⁵ Referencija za ovu, “nepristranu prosudbu” dana je u Tuđmanovoj bilješci br. 294.: *“Nav. u: Norbert Muhlen, The Return of Germany, Chicago, 1953, 157; usp. R. Hilberg, n. dj., 677.*”³⁶ Ovaj primjer najbolje opisuje cijelu Bulajićevu knjigu jer Bulajić za Tuđmanovo citiranje drugog autora tvrdi da je to tvrdio sam Tuđman! Očito je također da je Bulajić upravo u ovom citatu Tuđmanove knjige našao inspiraciju za svoje krivotvorine o navodnom Tuđmanovom smanjivanju broja židovskih žrtava sa šest milijuna na jedan milijun, odnosno s 5,1 milijun na 900.000! Na taj način on pokazuje da je istinita tvrdnja bivšeg predsjednika SRJ Dobrice Ćosića koji je rekao da je laž najviše pomogla Srbima u njihovoj povijesti!

Naravno, odmah poslije rata prigodom prvog poslijeratnog općeg popisa pučanstva 1948. g. nije ni obavljan popis žrtava jer se tada dobro znalo tko je koga ubio, a bili su poznati i rezultati popisa iz 1946. godine, kojim su na

³⁵ F. Tuđman, *Bespuća povijesne zbiljnosti*, Zagreb, 1990., str. 156.

³⁶ Isto, str. 156.

³⁷ N. Nikolić, *Jasenovački logor*, Nakladni zavod Hrvatske, Zagreb, 1948., str. 31 i 49.

teritoriju Hrvatske, dakle bez Bosne i Hercegovine, za Jasenovac bile popisane 15.792 žrtve, uz 2927 onih iz logora Stara Gradiška (to nije smetalo Zemaljskoj komisiji NR Hrvatske za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača da izađe s brojkom od '500 - 600.000' ubijenih logoraša). Zbog istog razloga popis Saveza boraca NOR-a iz 1950. postao je 'strogo povjerljiv'. Uostalom, poznato je da se pojedini dokumenti, u velikosrpskoj režiji "friziraju" (niz dokumenata u slučaju Hebranga), da su dokumenti iz vremena Drugog svjetskog rata tipkani na strojevima prvi put proizvedenim poslije rata (u slučaju bivšeg generalnog tajnika UN i predsjednika Austrije Waldheima).

Velikosrpska politika trudi se danas dokazati da je Jasenovac poseban izum vlasti NDH. Međutim, dr. Nikola Nikolić, jedan od zatočenika-liječnika jasenovačkog logora u svojoj knjizi "Jasenovački logor" trećem poglavlju daje naslov: *"Ustaške vojne formacije pod komandom nacističkog gauleitera Kaschea za klanje naših naroda u Jasenovcu"*, a u petom poglavlju kaže: *"Jasenovački je koncentracioni logor bio organiziran po planu, koji su razradili nacisti za sve logore u porobljenoj Evropi još prije rata. Čitava je organizacija toga logora, način i tehnika istrebljivanja na vlas ista kao i u drugim njemačkim logorima smrti u Poljskoj, Ukrajini, Srbiji"* (podcrtao J. P.), *zap. Evrope i u samoj Njemačkoj. Način i plan predali su ustašama na izvršenje, koje je kontrolirao mjesni Gestapo u samom selu Jasenovcu i S.D. (Sicherheitsdienst) u Zagrebu.*"³⁷ Da je kontrola bila zaista stvarna, vidljivo je s fotografije dane na str. 16b knjige Egona Bergera "44 mjeseca u Jasenovcu"³⁸. To isto potvrđuje u svojoj knjižici i Radovan Trivunčić u odjeljku "Interesi Trećeg Reicha": *"Iako je službeno vlast u logorima Jasenovac bila u rukama ustaša, ipak su u njoj bili apsolutno i superiorno prisutni njemačko-fašistički interesi. To je najvidljivije iz naredbe Generalne komande."* Potom je dan cijeli tekst naredbe, a na kraju Trivunčić konstatira: *"Fizičkom prisutnošću 10 (deset) njemačkih vojnih lica u Jasenovcu, ostvarivana je isključivo sigurnost interesa Trećeg Reicha."*³⁹

Bulajić, kao što smo vidjeli, zamjera Tuđmanu što tvrdi da je broj žrtava rata manji od milijun. On nigdje u svojoj knjizi ne spominje da Tuđman zapravo govori isto što i jugoslavenska vlada, i time Bulajić nedvojbeno otkriva svoj položaj služenja velikosrpskom projektu. Da bismo to potvrdili, citirajmo Cohena: *"Do 1963. jugoslavenska vlada je, u zvaničnoj prepisci sa Njemačkom, već revidirala svoje ratne gubitke na 950.000. Poslije toga je*

³⁷ E. Berger, *44 mjeseca u Jasenovcu*, Grafički Zavod Hrvatske, Zagreb 1966., str. 16b.

³⁸ R. Trivunčić, *Jasenovac i jasenovački logori, Spomen-Područje Jasenovac*, Biblioteka Poruke, knj. 5, 1974., str. 30-32.

⁴⁰ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 131.

Gestapo u Jasenovcu

njemačka vlada zahtjevala varijabilne podatke u svrhu ratne reparacije, i 1964. jugoslavenske vlasti su provele detaljna istraživanja širom zemlje. Rezultati su spali na manje od 600.000 žrtava rata. Ovi podaci su dostavljeni Njemačkoj i proglašeni jugoslavenskom državnom tajnom, pošto su oni bili približno jedna trećina od prvobitno utvrđenog broja. O ovom rezultatu istraživanja i njegovu skrivanju raspravljeno je u jednom naučnom časopisu Sjeveroameričkog društva za srpske studije: 'Statistički pregled ukupnog broja ubijenih lica u Drugom svjetskom ratu u Jugoslaviji je do današnjeg dana predmet strasnih kontraverzi... Jugoslavenska vlada je stvorila ovu situaciju, prvo podnošenjem neutemeljenog zahtjeva, a kasnije držanjem broja ratnih žrtava tajnom'. Prema popisu jugoslavenske vlade iz 1964, koji je skrivan od javnosti, 597.323 jugoslavenskih građanina je poginulo u cijeloj Jugoslaviji, od čega su 346.740 bili Srbi i 83.257 Hrvati. Ove cifre, dostavljene radi reparacije, ne uključuju strance i radnike Sila osovine." ⁴⁰

⁴¹ Isto, str. 128.

Tablica 1. Gubici u Drugom svjetskom ratu prema jugoslavenskom “reparacionom” popisu iz 1964.

Zemlja	Smrtnost	Nacionalnost	Smrtnost
Bosna i Hercegovina	177.045	Albanci	3.241
Crna Gora	16.903	Crnogorci	16.276
Hrvatska	194.749	Hrvati	83.257
Kosovo	7.927	Židovi	45.000
Makedonija	19.076	Mađari	2.680
Slovenija	40.781	Makedonci	6.724
Srbija (uža)	97.728	Muslimani	32.300
Vojvodina	41.370	Slovaci	1.160
nepoznato	1.744	Slovenci	42.027
		Srbi	346.740
		Turci	686
		nepoznato	16.202
Ukupno	597.323	Ukupno	596.293

IZVOR: Željko Krušelj i Đuro Zagorac, “Sporna knjiga mrtvih”, *Danas*, Zagreb, 21. novembar 1989., str. 24-25. Navedeni podaci isključuju poginule kolaborante. Ukupni broj gubitaka prema mjestu i ukupni broj gubitaka po nacionalnostima pokazuje razliku od 1.030.⁴¹

Bulajić će o ovom popisu samo općenito diskutirati na str. 34. tvrdeći: “popis je (...) bio pun promašaj”, što je i točno, kako konstatira i sam Cohen, jer je prvotno dan preveliki broj da bi se dobila što veća ratna reparacija. Podaci iz tog popisa dani su u tablici 1.

Brojku s popisa državne komisije iz 1964. g. od 49.874 žrtava u logoru Jasenovac, Bulajić prvi put spominje na str. 41.-42., osporavajući Bobanovu tvrdnju da se radi o državnoj tajni, a potom na str. 65. (49.274!), a na str. 117 konstatira da je taj popis obuhvatio samo 59 postotaka. To ponavlja i na str. 169., a na str. 182. pokušava dokazati netočnost toga popisa. Naravno, on želi dokazati da je broj žrtava mnogo veći, tj. jednak broju što ga je Srpska pravoslavna crkva zadala govoreći o “najvećem srpskom gradu pod zemljom”. Ali iskustvo koje hrvatski povjesničari imaju sa srpskim istraživačima (o slučajevima Hebrang, Waldheim) govori da s posebnom pozornošću treba analizira-

⁴² B. Kočović, *žrtve Drugoga svjetskog rata u Jugoslaviji* (World War II Victims in Yugoslavia),

ti i popis koji određuje 49.874 žrtve, kao i uopće popis iz 1964. Zašto treba pažljivo analizirati i ovaj popis? Pa spomenuta iskustva govore da su se u toj državi dokumenti naknadno “podešavali” prema interesima tadašnje vlasti. A očito je itekako bilo važno “nategnuti” što veći broj žrtava da bi se opravdali prethodni pretjerani zahtjevi, a u prvom trenutku sigurno se željelo dobiti i onaj broj koji je službeno bio naveden! Naravno, Bulajiću je kriv Tuđman što ne vjeruje Srpskoj pravoslavnoj crkvi, crkvi svetog Nikolaja Velimirovića, nego barata s brojkom koja je slična brojki koju je jugoslavenska vlada koristila, kako kaže Cohen, do godine 1963. Naravno, kad to dolazi od Bulajića, ne treba se ni čuditi. Uostalom, pogledajmo što piše na str. 181-182. Bulajićeve knjige: *“od oko 40.000 Jevreja koji su 1941. živjeli u Hrvatskoj ‘oko 235.000 Jevreja je ubijeno u koncentracionom i ekstremističkom logoru Jasenovac ...’*. Da, od 40.000 ubijeno je 235.000. Tiskarska pogreška? Ako i jest, rijetko je kada neka tiskarska pogreška pogodila bit problema kao ova! Zaista je idealno opisala velikosrpsku politiku o logoru Jasenovac: dodati koju ništicu njima zaista nije problem! Sličan srpski specijalitet viđen je na jednom od izbora u Srbiji, kad je u pojedinim mjestima Milošević dobivao i po 107 % glasova! Slična “tiskarska pogreška” dana je i na str. 182. Bulajićeve knjige, gdje konstatira da je u Jasenovcu ubijeno 19.425-oro djece, od toga 110.273 dječaka!! Bulajića ovaj “ples” s brojkama toliko fascinira da na str. 181. navodi i ovo: *“SS general Frike podnio je 16. marta 1944. godine izvještaj da su ustaše ubile 6-7.000.000 Srba”*. Tako su izgleda ustaše pobili sve Srbe i u Hrvatskoj i u Srbiji, tj. u cijeloj prvoj Jugoslaviji. Čudno, jer na prvom poslijeratnom popisu zabilježen je porast Srba u odnosu na posljednji prijeratni popis, a broj se Hrvata smanjio!

‘Nepriistrasnog’ dr. Bulajića čudi zašto ‘barjaktar tuđmanovštine’ Ljubo Boban u svoje ‘Kontroverze iz povijesti Jugoslavije’ uključuje članak Vlade Vučkovića, profesora s američkog sveučilišta Notre Dame, South Bend, Indiana (ne postoji tzv. “američki South Bend univerzitet” kako tvrdi Bulajić na str. 40 svoje knjige!), u kome ovaj sveučilišni profesor opisuje kako je kao student druge godine matematike i kao službenik Saveznog statističkog ureda Jugoslavije “za druga Kardelja” izračunao demografski gubitak pučanstva Jugoslavije od 1,700.000, a s tom je cifrom Kardelj operirao na konferenciji u Parizu kao s ukupnim brojem žrtava u ratu. Naravno, ovakva priča jednog danas američkog sveučilišnog profesora nije draga dr. Bulajiću, pogotovo što

London: Veritas, 1985.

V. Žerjavić, *Gubici stanovništva Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu*, Zagreb, Jugoslavensko viktimoško društvo, 1989.

⁴³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 39.

su jedan Srbin - Bogoljub Kočović, i jedan Hrvat - Vladimir Žerjavić, neovisno jedan od drugoga, i koristeći različite metode došli do istovjetnih rezultata⁴² (ne 1,700.000 nego 1,014.000 ili 1,027.000), što i konstatira urednik Žerjavićeve knjige Slavko Goldstein. Bulajić to zamjera Goldsteinu riječima: “*Očigledno, Goldštajn nije čuo za studije prof. Dolfe Vogelnika, Iva Laha, Dragomira Tasića, Gregori Frunklina, Pola Majersa i Artura Kambela.*”⁴³ Bulajić ne navodi njihove rezultate, ali čitajući i Cohenovu knjigu, odmah će nam biti jasno i zašto: “U svojim proučavanjima iz 1954., Mayers i Campbel iz američkog Biroa za popis stanovništva, navode da je bilo 1.067.000 ratnih gubitaka u cijeloj Jugoslaviji. Ovaj broj gubitaka potkrijepio je 1985. srpski naučnik Bogoljub Kočović ...”⁴⁴ Evo Kočovićevih rezultata:

Tablica 2. Gubici u Drugom svjetskom ratu (prema zemlji podrijetla) prema Kočoviću (u tisućama)

	Srbi i Crnogorci	Hrvati	Muslimani	Jevreji	Ostali	Ukupno
Bosna i Hercegovina	209	79	75	10	9	382
Crna Gora	45	—	4	—	1	50
Hrvatska	125	124	—	17	29	295
Kosovo	4	—	—	1	5	10
Makedonija	7	—	1	6	11	25
Slovenija	—	—	—	1	34	35
Srbija (uža)	114	1	5	8	13	141
Vojvodina	33	3	1	17	22	76
Ukupno	537^a	207	86	60	124^b	1.014

^a Od ukupnog broja gubitaka (537.000) na Srbe otpada 487.000, a na Crnogorce 50.000.

^b Ukupan broj gubitaka “ostalih” nacionalnosti uključuje 6.000 Albanaca, 26.000 Nijemaca, 27.000 Roma, 5.000 Mađara, 32.000 Slovenaca, 7.000 Makedonaca te 21.000 ostalih.⁴⁵

doktor znanosti. Kao što smo vidjeli u prethodnom tekstu, Bulajić zna za čla-

⁴⁴ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 131.

⁴⁵ Isto, str. 129.

⁴⁶ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 131.

U svojoj knjizi Bulajić ne kritizira Srbina Kočovića, nego Hrvata Žerjavića. Evo što je Bulajić rekao o Žerjaviću: *“Dok Žerjavića, sa određenim ciljem, proglašavaju ‘dugogodišnjim stručnjakom u organizaciji Ujedinjenih nacija’, Žerjavić je na naučnom skupu u Jasenovcu izjavio da po struci nije demograf”*.⁴⁶ Naravno, Bulajić ne kaže kako je poslije izlaska Žerjavićeve knjige 1989. godine Društvo demografa Jugoslavije pismenim putem pozvalo Žerjavića da postane njihov član. Zašto? Jer bi onda svima bilo jasno da su ga ljudi od struke prihvatili kao svoga, pa potom Bulajić ne bi mogao napisati ovo: *“Ali Žerjavić proglašava demografske procjene jugoslovenskog stručnjaka profesora doktora (titule trebaju zaplašiti čitatelje, J. P.) Dolfe Vogelnika ‘Demografski gubici Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu’, ne naučnim! Radi se o studiji tadašnjeg direktora Saveznog statističkog ureda Jugoslavije koji nije bio Srbin (Čemu ova primjedba ako čovjek mora opravdati preveliki zahtjev za ratnu reparaciju? Možda Bulajić misli: ako je Srbin, treba odmah posumnjati u njegov rad? J. P.) rađenoj 1952. godine, uz korišćenje čitavog aparata ljudi i mašina, na osnovu opšteg popisa stanovništva Jugoslavije iz 1948, objavljenoj u službenoj ‘Statističkoj reviji’ /broj 1. maj 1952/. Procjene Vogelnika su za Žerjavića nenaučne jer pokazuju 2,900.000 do 3,250.000 demografskih gubitaka i 1,814.000 do preko 2 miliona stvarnih gubitaka stanovništva Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu.”*⁴⁷ Naravno, Bulajić ne bi bio Bulajić, kad bi rekao istinu. Dapače, u spomenutom članku Vogelnik je brojku 3,250.000 smatrao “najvjerovatnijom” ocjenom demografskih gubitaka, s tim da donja granica ostaje 2,900.000. Vjerojatno je D. Vogelnik kao direktor zavoda morao opravdati brojku od 1,706.000 žrtava! Međutim, već u idućem broju Statističke revije, br. 2./1952., Ivo Lah, iskusni demograf i statističar, u članku “Istinski demografski gubici Jugoslavije u drugom svetskom ratu” analizira i pobija izračunavanje dr. Vogelnika te među ostalim kaže: *“Po računici dr. Vogelnika prosečni godišnji priraštaj od 1941. do 1948. iznosio bi 2,13, a sigurno 1,86 posto. Tako visoki godišnji priraštaj Jugoslavija nikada nije imala i neće ga jamačno nikada imati”* (napomenimo da je u razdoblju 1921.-1931. taj priraštaj bio 1,5 posto godišnje, a nakon 1931. bio je u stalnom padu pa je 1939. godine iznosio samo 1,1 posto!) Dr. Vogelnik nije nikad pobio tvrdnje Ive Laha! Zato bi netko tko je po tituli doktor znanosti, kao što je dr. Bulajić, trebao znati da iz činjenice da dr. Vogelnik nije mogao pobiti argumente Ive Laha slijedi da se može smatrati da su njegove tvrdnje netočne.⁴⁸ To bi trebala biti jednostavna zadaća iz logike i za nekoga tko nije

⁴⁷ Isto, str. 131.

⁴⁸ V. Žerjavić, *Bulajićeve izmišljotine na Internetu*, rukopis.

⁴⁹ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 130-131.

nak I. Laha, pa ipak tvrdi da “Žerjavić proglašava demografske procjene jugo-slovenskog stručnjaka profesora doktora (...) ne naučnim”! Tako nam se Bulajić još pri tome i hvali da mu je logika slabija strana. Uzgred budi rečeno, Lah je u istom članku pokazao da su i rezultati Dragoljuba Tasića, koje spominje i Bulajić, također netočni! Ni Tasić nije mogao odgovoriti na članak I. Laha! (Ili možda Bulajić, kao bivši partizan, zna da je u tom ratu zaista trebao biti povećan natalitet. Nejasno je samo na što misli. Silovanja? Ili možda stoga što u Srbiji praktično otpora nacizmu nije bilo, dakle srpski su muškarci mnogo više bili u kućama pa je natalitet u Srba trebao biti veliki? Čovjek je bio u svemu tome pa valjda zna!)

Evo i Žerjavićevih podataka:

Ono što također pokazuje svu bezočnost Bulajićeve tvrdnje (iz naslova ovog odjeljka), poglavito kad je riječ o Srbima žrtvama ustaša, jest upravo

Tablica 3. Gubici u Drugom svjetskom ratu prema Žerjaviću (u tisućama)

	Srbi	Crnogorci	Hrvati	Muslimani	Židovi	Ostali	Ukupno
BIH	164	—	64	75	9	4	316
Crna Gora	6	20	1	4	—	6	37
Hrvatska	131	—	106	2	10	22	271
Kosovo	3	—	1	2	—	17	23
Makedonija	6	—	—	4	—	7	17
Slovenija	—	—	—	—	—	33	33
Srbija (uža)	142	—	—	13	7	5	167
Vojvodina	45	—	6	—	7	25	83
inozemstvo	33	—	14	3	24	6	80
Ukupno	530	20	192	103	57	125^a	1.027

^a Navedeni broj uključuje 18.000 Albanaca, 28.000 Nijemaca, 18.000 Roma, 2.000 Mađara, 6.000 Makedonaca, 42.000 Slovenaca te 11.000 ostalih. ⁴⁹

Žerjavićeva analiza gubitaka Srba u NDH⁵⁰. Naime, ubijeno je 82.000 Srba partizana; zatim ubijeno je 23.000 Srba koji su bili kolaboranti Osovine; 34.000 ubijenih Srba bili su civili i poginuli su u bitkama između ustaša, čet-

⁵⁰ Isto, str. 132-133.

⁵¹ Isto, str. 131. (izvor Žerjavić).

⁵² Isto, str. 132.

nika i partizana; 45.000 Srba ubili su Nijemci; 15.000 ubili su Talijani; 25.000 Srba odnijela je epidemija tifusa; 48.000 Srba ubili su ustaše u konc-logoru u Jasenovcu; 28.000 ubili su ustaše u drugim logorima, zatvorima ili mjestima masakra (vidjeti tablicu 4.) A vidjeli smo - prema Bulajiću - Srbe su ubijali isključivo ustaše!

Treba uočiti da je prema Hrvatu Žerjaviću stradalo u Drugom svjetskom ratu 530 tisuća Srba, a prema Srbinu Kočoviću 487 tisuća. To je zato što Žerjavić i sam kaže da iskazuje i veće gubitke Srba jer smatra da je ljudske prikazati nešto viši nego prenizak gubitak. Zato kao točniji treba uzeti Kočovićev podatak od 487 tisuća. Valjda nisu svi pobijeni u Jasenovcu. Na primjer, u poznatoj najvećoj tzv. ofenzivi na području Kozare (7 općina) 1942. godine, a koja je trajala 3 mjeseca, u obruču je bilo opkoljeno oko 70-80 tisuća ljudi, od kojih je prema podacima Nacionalnog parka Kozara, poginulo 9.922 borca i 33.398 žrtava. U taj broj uključeno je i 11.219 djece!

Činjenicu da su to neovisna istraživanja jednog srpskog i jednog hrvatskog znanstvenika dobro je uočio Cohen pa isključivo koristi rezultate ova dva

Tablica 4. Pretpostavljene civilne žrtve među Srbima, Hrvatima i Muslimanima u NDH (u tisućama)

	Srbi	Hrvati	Muslimani
u konc-logorima i zatvorima	93^a	19	12
u selima i gradovima	124	43	25
Ukupno	217^a	62	37

^a Navedeni broj uključuje otprilike 20.000 Srba prebačenih i nestalih u logoru Sajmište, koji je bio pod njemačko-srpskom upravom.⁵¹

znanstvenika. Cohen je pri tome svjestan važnosti činjenice da jedan Srbin ide u razbijanje mitova 1985. godine. Riječ je o godini u kojoj je nastala Kočovićeva studija. Zbog toga Cohen citira samog Kočovića:

“Uskoro mi je sinulo da će glavna prepreka mom radu biti mitovi stvarani u toku četiri decenije o broju žrtava; mitovi koji su do sada duboko usađeni u dušama naroda svih religija, političkog uvjerenja i nacionalnosti; mitovi koji ponavljanjem postaju “realnost”. Biće ih mnogo koji će odbaciti moje proučavanje, jer nije u skladu sa njihovim uvjerenjima... Mnogi (Srbi) traže _____

⁵³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 40-41.

⁵⁴ Z. Dizdar, nav. djelo, str. 255-256.

duhovnu hranu za svoj položaj u njihovom antikroatizmu... (podcrtao J. P.) *Postoji "duboko" ukorijenjeno mišljenje, rekao bih mit, da je bilo najmanje jedan milion, ako ne i više, ubijenih Srba (i) da su Srbi praktično bili jedini koji su imali stvarne žrtve* (podcrtao J. P.).”⁵²

Kao da je Kočović također osjetio čemu vodi srpski jasenovački mit. Rat 1991.-1995. pokazao je gdje su mnogi Srbi zaista tražili i našli svoju “duhovnu hranu”. Kao da je Kočović predvidio sve užase srpskog genocida u tom ratu! I ne samo on! U srpskom emigrantskom časopisu “Naša reč” od svibnja 1989. rečeno je da su knjige dr. Bogoljuba Kočovića i Vladimira Žerjavića od historijskog značenja jer su pridonijele slomu “triju megalomanija, tj. pretjeranom naglašavanju doprinosa NOV-e pobjedi nad okupatorima i na osnovi toga zahtjevom za ogromne reparacije, te pretjeranim brojem ubijenih u logoru Jasenovac i s druge strane u Bleiburgu i na križnom putu.” Ali koliko je uopće bilo Srba koji su te 1989. godine bili spremni vidjeti kamo ih vodi Miloševićeva politika i Bulajićeve iracionalne brojke? Koliko ih je bilo i tada i koliko ih ima danas koji ne sanjaju o Velikoj Srbiji i kojima rad “znanstvenika” kakav je dr. Bulajić nije jedina inspiracija? Pa zar skoro svi u Srbiji ne podržavaju i najnovija ubijanja na Kosovu?

Naravno, Bulajić govori i o ovim studijima, ali ne napominje da se radi o jednom Srbinu i jednom Hrvatu, jer mu nije u interesu zaključak koji se iz toga nameće sam po sebi, jer takav zaključak poništava čitav njegov životni rad, pa navodi i druge autore (vidjeli smo kako, ne govoreći da se podaci npr. Mayersa i Campbela slažu s Kočovićem i Žerjavićem, ostavlja dojam u čitatelja da se njihovi podaci znatno razlikuju od podataka srpskog i hrvatskog znanstvenika i valjda brojem takvih želi umanjiti značenje njihovih istraživanja, a i izbjegava izreći brojku jugoslavenske vlade od 950.000, koja je do 1963., kako je primijetio Cohen, dostavljena Njemačkoj!). On također daje Žerjavićeve procjene za Bosnu i Hercegovinu (ukupni gubici procjenjuju se na 316.000) pa kaže: *”Međutim, prema ‘Informaciji o aktivnostima na obilježavanju stratišta i žrtava fašističkog terora u SR BiH’ Predsjedništva Republičke konferencije SSRN BiH iz maja 1989, na 1.013 stratišta u 97 opština Bosne i Hercegovine ‘stradalo je 453.877 žrtava fašističkog terora’. Dakle, broj žrtava ‘fašističkog terora’ od 453.877 veći je od ukupnih Žerjavićevih ratnih gubitaka za 137.877 a od broja Žerjavićevih žrtava za 279.870 ili oko 260 posto. Važno je napomenuti da ni broj od 453.877 ne predstavlja konačan broj žrtava na području Bosne i Hercegovine.”*⁵³ Interesantno je da je dr.

⁵⁵ V. Dedijer i A. Miletić, *Genocid nad muslimanima 1941-1945 - Zbornik dokumenata i svjedočanstva*, Zagreb, 1991.

Bulajiću logično da se 1989. godine točnije zna cifra gubitaka u BiH, nego

1964., kad je izveden popis žrtava, i kad je u BiH ustanovljen broj od 177.045 (bez kolaboracionista)! I to zna upravo Predsjedništvo Republičke konferencije SSRN BiH!? Ista informacija govori i o mnogobrojnim stratištima (1.013), i Bulajić vjeruje u to, iako se zna da su se bitke vodile za pojedina naselja i tijekom četvorogodišnjeg rata ona su osvajana 3 do 5 puta. Dalje, Bulajić spominje i neobilježena stratišta u Višegradu i Foči, ali “zaboravlja” napomenuti da su to mjesta velikih srpskih zločina. Naime, kako konstatira Z. Dizdar *“od prosinca 1941. pa do veljače 1942. izvršeni su mnogi masovni pokolji nad Muslimanima od strane četnika u istočnoj Bosni i Hercegovini, gdje su im Talijani predali vlast. Tako je u Foči i Goraždu, prema izjavi četničkog zapovjednika, ubijeno 5.000 muslimana, a ubijeno je i stotinjak Hrvata. Istodobno je na području Srebrenice ubijeno oko 1.000, Vlasenice 2 do 3.000, Rogatice do 1.000 i Višegrada preko tisuću zaklanih, pobijenih i spaljenih Muslimana. Slično je bilo i u okolici Nevesinja gdje su također Muslimani klani i ubijani, a zapaljeno je pet sela. Većina žrtava je mučena, a žene i djevojke silovane, dok su mnogi zaklani i ubijeni bacani u Drinu od Foče do Ustiprača.”*⁵⁴ O četničkom genocidu nad Muslimanima valja vidjeti posebno knjigu Vladimira Dedijera i Antuna Miletića.⁵⁵ Dizdar daje i četnički dokument od 13. 2. 1943. U njemu je četnički zapovjednik P. Đurišić izvjestio svoju Vrhovnu komandu o akciji od 3. 1. do 7. 2. 1943., a u kojoj su očišćeni Muslimani s područja kotareva Čajniče, Foča i Pljevlja. Tu stoji: *“Sva muslimanska sela u tri pomenuta sreza su potpuno spaljena tako da nijedan njihov dom nije ostao čitav. (...) Za vreme operacija se pristupilo potpunom uništavanju muslimanskog življa bez obzira na pol i godine starosti. Naše ukupne žrtve su bile 22 mrtva, od kojih 2 nesretnim slučajem i 32 ranjena. Kod muslimana oko 1.200 boraca i do 8.000 ostalih žrtava: žena, staraca i djece”*.⁵⁶ A potom gotovo svi bi četnici koji su izveli ovakve pokolje prešli u partizane bez ikakvih posljedica!⁵⁷ Naravno, pod upitnikom je samo onaj prvi podatak - 1.200 boraca. Koliko bi moralo biti četnika da bi se uopće usudili ići na 1.200 boraca! Sjetimo se Vukovara u Domovinskom ratu. Na 1.800 hrvatskih branitelja išlo je 30.000-50.000 Srba, s mnogo tenkova, aviona, teških topova i sl. (odnos u teškom naoružanju bio je 100:1) i trebalo im je skoro tri mjesec-

dočenja, Svjetlost - Sarajevo, 1990.

⁵⁶ Z. Dizdar, nav. djelo, str. 262.

⁵⁷ A. Zulfikarpašić, Svjedočanstvo, Annals of the Moslim Library, 1954., knj. 4:

Put u Foču, 25. 1. 1942.

⁵⁸ M. Bulajić, nav. djelo, str. 41.

⁵⁹ Z. Dizdar, nav. djelo, str. 248,

HDA, Fond: Četnici br. 604 i Fond: MVP NDH, kut. 2. i 3.

ca! Ali u onaj drugi podatak o 8.000 ostalih žrtava ne treba sumnjati. Sličnost s onim što se događalo u ratu 1991.-1995. frapantna je!

Naravno, Bulajić ne bi bio ono što jest da u sve to ne uplete (bez ikakvog citata) kardinala Kuharića!⁵⁸ Najviše ga boli što je po Žerjavićevoj studiji u svim logorima na cijelom okupiranom području Jugoslavije stradalo do 216.000 žrtava, a on mora “dokazati” da je samo u Jasenovcu stradalo najmanje 700.000. Kako je to “znala” Srpska pravoslavna crkva, govoreći o “najvećem srpskom gradu pod zemljom”.

Naime, ovaj dio o izmišljenom broju srpskih žrtava u Drugom svjetskom ratu nešto je što je zacrtano u velikosrpskoj politici još tijekom toga rata. Tada je velikosrpska propaganda govorila o 382.000 ubijenih Srba krajem 1941., a više od 518.000 krajem veljače 1942. Zatim je ta ista propaganda u listopadu 1942. baratala sa 600.000, tijekom 1943. čak sa 800.000 ubijenih Srba, a do kraja rata taj broj iznosio je više od milijun ubijenih Srba na području NDH⁵⁹. Slični su podaci i Srpske pravoslavne crkve.⁶⁰ Interesantno je zapitati, ali bez ironije, kako su mogli u NDH brojati žrtve! Naivni sigurno to mogu “progutati”. Najmoćnije svjetske sile to ne bi trebale “progutati”. Jer, oni sigurno znaju da je na to srpsko preuveličavanje žrtava u Drugom svjetskom ratu upozorio putem londonskog radija i engleski publicist Steed u svojoj emisiji, a znaju i da je to pokrenulo lavinu žestokih prosvjeda i napada na njega u Srbiji⁶¹. Zabilježimo stoga i odgovor Draže Mihailovića Emigrantskoj vladi Kraljevine Jugoslavije povodom napada od strane Engleza: “*Stranci treba u takvim slučajevima da se uzdržavaju od mešanja u unutrašnje stvari Savezničke zemlje **Jugoslavije**, koja je dosada podnela na žrtvenik svoje slobode milijon ponavljam milijon žrtava (podcrtao J. P.) u ovom ratu.*”⁶² S ovim podatkom od “milijon ponavljam milijon” žrtava očito se slaže i Bulajić. Slaže se on i s tvrdnjom Draže Mihailovića iznijetom u njegovu pismu vojvodi Dobrosavu Jevđeviću, 8. listopada 1942.: “*Svakome je jasno da će opet biti Jugoslavija, i da u toj Jugoslaviji moraju živeti i Hrvati, ali kakve će biti granice Hrvatske jedinice i kakva će prava imati u budućoj novoj državi, zavisice jedino od njih samih, tj. od toga da li će Hrvati jugoslovenski orijentisani stupiti u naše redove i sami pristupiti likvidiranju Hrvata izdajnika, koji su 23*

⁶⁰ Lj. Štefan, nav. djelo, str. 308.

⁶¹ Isto, str. 306.

⁶² Zbornik dokumenata i podataka o Narodnooslobodilačkom ratu naroda Jugoslavije, Tom XIV, knj. 2, Dokumenti četničkog pokreta D. Mihailovića, Beograd, 1983., str. 748, br. 1598, nastavak 21.

⁶³ V. Dedijer i A. Miletić, nav. djelo, str. 224-228.

⁶⁴ D. Pavličević, *O pučanstvu Krbove, Like i Gacke s posebnim osvrtom na Bunjevce.*

U: *Krbavska bitka i njezine posljedice*, Novi Vinodolski 22.-24. listopada 1993., str. 203-220.

*godine radili protivu Jugoslavije i koji nam poklaše 600.000 Srba od aprila meseca prošle godine do danas. Moja je želja, a takođe i želja našeg Vrhovnog Komandanta i želja naše vlade, da Hrvati Jugosloveni već jednom shvate da je dvanaesti čas da se oni dignu na oružje, i da tako i delom pokažu da su voljni da ulože svoj deo na stvaranju nove Jugoslavije. Ako Hrvati i dalje ostanu neaktivni, nema te sile koja će moći da ih spase od odmazde srpskog naroda, pa prema tome neka se i upravljaju. U opštenju Vašem sa Hrvatima vešto iskoristite navedene direktive, a takođe u ovome pravcu podesite i vaš propagandni materijal namenjen Hrvatima. U ovome pravcu dao sam direktive mojim saradnicima koji rade sa Hrvatima i na drugim krajevima”.*⁶³ Da, već 1942. godine Draža Mihailović, koji je, uzgred budi rečeno, dobio od De Gaula 1943. godine Orden legije časti, spominje 600.000 Srba poklanih od Hrvata. Zapravo u gornjem pismu Draža Mihailović daje osnove velikosrpske politike u Drugom svjetskom ratu. Ciljevi su ostvareni, ali uz modifikaciju da su Saveznici dali prednost partizanskom pokretu pa je Tito primio četnike u partizanske redove, koji su, sada s drukčijim oznakama, izveli navedene Dražine direktive. A za stvarne rezultate velikosrpske (četničke) politike u NDH najbolje je pogledati Šematizam katoličke crkve iz 1940. godine, jer je katolička crkva uvijek vodila računa o broju svojih vjernika, i usporediti ga s podacima iz 1945. godine i kasnijim popisima pučanstva. Tako se lako može utvrditi da su mnoge katoličke župe potpuno nestale ili je u njima jako smanjen broj Hrvata, a istodobno niti jedna pravoslavna parohija nije nestala. Najuvjerljiviji dokaz o tome jesu župe uz rijeku Unu. S lijeve obale Une nestalo je deset katoličkih župa (Palanka, Gračac, Boričevac, Rudopolje, Brunsko, Kaluđerovac, Udbina, Bunić, Zrinj ...), a s desne čak 23, od čega 19 hrvatskih. Drastični su podaci dobiveni takvim uspoređivanjem za područje Krbave, bivše županije, koja se vodila u svim listinama hrvatskog kraljevstva. župa Boričevac imala je 1940. godine 1.905 Hrvata, a taj je broj pao 1974. na četiri! Godine 1910. Udbina je imala 1475 duša, od toga 1244 katolika Hrvata, a samo 231 pravoslavnih Srba. Iako je udbinski kotar pokazivao drugačiju sliku, mjesto Udbina je u Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca 1918. ušla kao naselje s izrazitom hrvatskom većinom.⁶⁴ U Udbini je 1931. godine bilo 1.600 stanovnika, uglavnom Hrvata, a 1991. godine u tom “srcu frankopanske biskupije” bilo je dvadesetak hrvatskih domaćinstava, a u samom mjestu samo jedan Hrvat! U Kninu je uoči Drugog svjetskog rata živjelo više Hrvata nego Srba, a uoči Domovinskog rata broj Hrvata ostao isti (oko 1.500 duša),

⁶³ S. Bogdanić, *Gdje su Unske župe?* Večernji list, 19. siječnja 1991., Zatvorenik, Glasilo HDPZ, br. 9. od 28. siječnja 1991., str. 8.

⁶⁶ M. Bulajić, nav. djelo, str. 43.

⁶⁷ Isto, str. 43.

ali ukupno se pučanstvo utrostručilo. U župi Kijevo 1974. godine bilo je upola manje Hrvata nego pred Drugi svjetski rat, u Buniću se broj smanjio sa 350 na 25, u Gračacu sa 1.240 na 75, u Rudopolju sa 1.550 na 541 ... Od 1941. do 1951. godine u banjalučkoj biskupiji broj Hrvata smanjio se za 50.000, a svima je poznato kako su Hrvati stradali tijekom rata 1991.-1995. u ovoj biskupiji!⁶⁵ Svi ti podaci ne interesiraju Bulajića - direktora Muzeja žrtava genocida. Pa i zašto bi, oni su idealno odgovarali interesima velikosrpske politike. "Bljesak" i "Oluja" i kolektivni bijeg Srba s tih područja, bijeg ljudi nečiste savjesti, učinili su da ovaj učinak velikosrpske politike neće više biti tako vidljiv na lijevoj strani rijeke Une.

Moramo posebno istaći da je, kao što je već i pokazano, važnije komentirati ono što Bulajić nije rekao, nego ono što je rekao. Naime, vidjeli smo da je jugoslavenska vlada do 1963. dostavila Njemačkoj brojku od 950.000 ratnih gubitaka. Cohen to spominje. Zašto Bulajić, u to vrijeme jugoslavenski diplomat, to ne spominje? Iz jednostavnog razloga, jer bi onda svima bilo odmah jasno što znači citat koji on interpretira na svoj način: "*Popisom je (državni popis iz 1964. op. J. P.) stvarno obuhvaćeno 597 hiljada poginulih žrtava rata, (...) što znači 56-59% od onih koje je trebalo obuhvatiti popisom!*".⁶⁶ Kad bi spomenuo cifru od 950.000, koju je jugoslavenska vlada do 1963. dostavila Njemačkoj, svima bi zaista odmah bilo jasno da se navedeni postoci odnose na tu cifru (59 posto od 950.000 iznosi 560.500, što je očito blizu broju 597.000). Morao bi priznati tu brojku, a kroz cijelu knjigu tvrdi da je broj žrtava manji od milijun Tuđmanova izmišljotina! A 59 posto od cifre do koje je došao Kočović je 598.260! Popisom je dobiveno nešto manje od te cifre! Bulajić umjesto toga odmah kaže: "*To znači da je popisom obuhvaćeno oko 27 procenata procijenjenog gubitka stanovništva u Drugom svjetskom ratu.*"⁶⁷ Klasična velikosrpska uporaba poluistina, jer Bulajić ne navodi da se radi o 27 postotaka od cifre iz 1947., iako zna da je u tom trenutku figurirala drukčija procjena jugoslavenske vlade. Dakle, očito "pranje obraza" pred njemačkom vladom Bulajiću je "od bitnog značaja". A vidjeli smo da je na stranici 34. njegove knjige taj popis iz 1964. bio "pun promašaj"! To mu ne smeta, kako smo vidjeli, da podatak o 59 posto veže uz žrtve Jasenovca. Naravno, pri tome on ne konstatira da dobivamo brojku koju za Jasenovac računaju hrvatski znanstvenici, ako je na popisu od 1964. popisano 59 posto od stvarnih žrtava Jasenovca. Ne, on to ne spominje, nego spominje samo

⁶⁸ Ž. Krušelj i Đ. Zagorac, "Sporna knjiga mrtvih", *Danas*, Zagreb, 21. 11. 1989., str. 24-25.

⁶⁹ V. Žerjavić, nav. djelo: *Bulajićeve izmišljotine na Internetu*, rukopis.

⁷⁰ Isto.

⁷¹ Isto.

autore koji daju deset puta veću brojku. Dakle, on želi samo konstatirati da popis - koji je jugoslavenska vlada itekako provela na najbolji mogući način - nije točan, pa onda Srbi mogu licitirati s brojkama kako to već i čine. Pri tome ih uopće ne uznemirava što na taj način izlazi da je popisom koji je provela Jugoslavija 1964. g. popisano samo oko 7 posto stvarnih žrtava Jasenovca. Bulajić se pri tome neće ni zamisliti nad činjenicom da je on bio ne tako nevažan čimbenik u takvoj državi, koja je takvim popisom pokazala svoju nesposobnost i nesposobnost onih koji su obavljali odgovorne funkcije u njoj, kao što je bio slučaj sa samim Bulajićem. Ako sam Bulajić dokazuje svoju nesposobnost tada, zašto bi mu se vjerovalo danas? Da, Bulajićevo prikrivanje podatka koji je do 1963. već dostavljen Njemačkoj zaista govori sve! Naravno, jasno je da je jugoslavenskoj vladi itekako stalo da "namakne" brojku od 950.000, koju je već dala njemačkoj vladi. Zato je logično taj popis prije mogao biti uvećan nego umanjen, premda i ne mora biti tako sudeći po onom što o popisu 1964. pišu Đuro Zagorac i Željko Krušelj: *"Prva faza popisa obavljena u listopadu i studenom 1964. zaključno s preliminarnim sabiranjem podataka na republičkim razinama, još nije pokazivala na skorajšnji embargo. Prava panika je nastala kad su ti podaci objedinjeni u saveznoj komisiji u Beogradu. Svjedoci zbivanja tvrde da su se reakcije mahom svodile na jednu jedinu riječ: 'nemoguće'! Popisi su zato vraćeni republičkim komisijama a otuda u općine. Tu i tamo dolazilo je do manjih korekcija, ali slika stanja nije se mogla promijeniti. Smatra se da je nedostatak u obuhvatu nastao zbog migracija stanovništva i stradavanja čitavih porodica i zaselaka u brdskim krajevima. On bi mogao iznositi od 25 do 30 posto. Pretpostavlja se da se popis po nacionalnostima ogriješio najviše prema Srbima, Hrvatima i Muslimanima. Nasuprot tome, za Slovence, Makedonce, pa i Crnogorce brojke su prilično točne."*⁶⁸ Ipak treba primijetiti da to i ne mora biti tako, jer su po općinama mogli i to znati. Zato treba provjeriti i same popise, a pogotovu popis žrtava logora u Jasenovcu! Bez obzira na to što je Bulajiću podatak od 59 posto "od bitnog značaja". Zato je interesantno pogledati kako tih 56-59 posto objašnjava sam Bulajić na INTERNETU ("Photographs from the archives of the International red cross organization Geneva", str. 5). On kaže da je *"na naučnom sastanku u Jasenovcu 1991. doznao da razlika između procjenjenog stanovništva i broja dobivenog popisom iznosi 2,067.135 demografskih gubitaka. Ako se od 2,067.135 odbija iseljenih 500 tisuća Nijemaca i 100 tisuća Jugoslavena i Talijana, onda ostaje 1,467.000 ratnih gubitaka. Pretpostavlja se da je 300-350 umrlo u izbjegličkim logorima od gladi i bolesti i da*

⁷² N. Ivanković, *Vjesnik*, 15. travnja 1998.

je ubijeno 50.000 kvislinga i da nema podataka za 40.000 Židova i Roma, iz čega se može zaključiti da je popis od 597 tisuća pokrio samo 56-59 posto od onih koje je trebalo pokriti". Bulajić, da bi prikrio cifru od 950.000 žrtava rata prijavljenih Njemačkoj, u žrtve rata ne računa umrle u izbjegličkim logorima, a ni Židove i Rome za koje nema podataka. Valjda Židovi i Romi, po Bulajiću, nisu jednako vrijedni kao ostali za koje nema podataka, pa Židove i Rome ne treba uvrstiti u žrtve rata, a ostale treba!⁶⁹ Drugim riječima čovjek koji u podnaslovu svoje knjige govori o genocidu nad Srbima, Židovima i Romima, smatra da Srbe i ostale za koje nema podataka treba ubrajati u žrtve rata, a Židove i Rome ne! Jasno je kako treba računati umanjenje nataliteta, zbog ratnih prilika, koje nastaje zbog razdvojenosti obitelji (ratište, zarobljeništvo, prinudni rad). Sigurno treba uzimati u obzir i povećanje mortaliteta zbog pomanjkanja lijekova, liječničke pomoći i pomanjkanja hrane. Bulajić, sve to vjerojatno zna, ali svojom namjerno krivom interpretacijom želi skrenuti istraživače s brojke od 950.000! Ali smatrati da židovske i romske žrtve nisu istovjetne srpskim žrtvama? Zar time Bulajić ne pokazuje svoj rasizam? I to sve piše na Internetu. Dakle, dostupno je cijelom svijetu. Kako gospodin Wiesenthal i drugi Židovi diljem svijeta to ne vide? Kako ovo nije zasmetalo njegovim židovskim suradnicima koji su, zajedno s njim, organizirali izložbu i simpozij u New Yorku? Vjerojatno im je poslije tog "Simpozija" štošta jasnije!

Za bolju usporedbu brojke dobivene popisom iz 1964. godine (597.323), dajemo svakom pažljivom čitaocu gubitke nekih savezničkih zemalja u Drugom svjetskom ratu: Indija 759.000, Francuska 453.000, Grčka 558.000, Britanija 358.000, Čehoslovačka 250.000, Nizozemska 200.000 i SAD 187.000! Dakle, razlika brojke koju je do 1963. godine Jugoslavija dostavila Njemačkoj i brojke dobivene popisom iz 1964. g. približno je jednaka ukupnom broju žrtava Velike Britanije, za 100.000 veća je od broja žrtava Čehoslovačke, za 150.000 veća od broja žrtava Nizozemske, a za oko 165.000 veća od broja žrtava SAD! Dakle već takve usporedbe sugeriraju da je vjerojatna brojka zaista manja od brojke koju je Njemačkoj dostavila jugoslavenska vlada do 1963. godine.

Također, netko se može zapitati zašto ja tvrdim da Bulajić provodi politiku Srpske pravoslavne crkve, kad on samo brani službeni jugoslavenski podatak od 1,706.000 žrtava, jer on tobože ne zna za brojku 950.000. Na primjer, Bulajić je u beogradskom časopisu *Osmica* od 11. svibnja 1989. godine objavio članak: *Kako uspokojiti mrtve*, u kome piše: "*Ako je umesto milion i*

⁶⁹ V. Žerjavić, nav. djelo: *Bulajićeve izmišljotine na Internetu*, rukopis.

sedamsto sada milion žrtava, onda se procentualno smanjuje i broj ubijenih u genocidu, i broj postradalih boraca, i broj civilnih žrtava. Zašto ova zemlja nikada nije prebrojala koliko je života koštala sloboda. Između 'pogibeljomanije' i minimaliziranja postradalih - govori dr. Milan Bulajić, diplomat i autor knjige 'Ustaški zločin genocida'. Dalje piše: 'Svrha takve stvari je da se odgovornost za te zločine umanjí, ali malo se zna o stvarnim žrtvama i dokazima. Žerjavićevom studijom pitanje je postavljeno tako, da ostaje upitnost nad žrtvama u drugom svetskom ratu uopšte. Mi smo posle rata izlazili pred svet sa milion i 700 hiljada postradalih i na osnovu toga postavljali pitanje reparacije. Tu se na neki način pokazivala i veličina te borbe. 305 hiljada boraca je poginulo, a sad se tvrdi da je 700 hiljada manje. U svim logorima po Žerjaviću ubijeno je 216 hiljada, a ako uzmete da je na teritoriji NDH bilo petnaestak logora, pa još nekoliko u Srbiji, Makedoniji i drugim delovima zemlje, što onda u ovim aktualnim diskusijama otpada na Jasenovac?' Još kaže: 'Činjenica je da naša država niti njeni nadležni organi nemaju podatke o broju žrtava. Zato se, po mom mišljenju, postavlja pitanje odgovornosti kako se moglo dozvoliti da Jugoslavija gotovo 45 godina posle oslobođenja nema pregled žrtava. To je, pre svega, dužnost prema tim žrtvama (...) i obaveza Jugoslavije jer je na osnovu broja žrtava podnosila reparacione zahteve'.⁷⁰ Ali ne zaboravimo: Bulajić je bio jugoslavenski diplomat!

S druge strane, povodom otvaranja muzeja, Bulajić je organizirao⁷¹ "OKRUGLI STO - MUZEJA ŽRTAVA GENOCIDA" u Beogradu, a list Politika-SVET izdala je o tome posebnu publikaciju EXCLUSIVE broj 1, april 1990. Na tom "okruglom stolu" bilo je dvadestak sudionika, među kojima i direktor Saveznog zavoda za statistiku dr. Dragutin Grupković, koji je među ostalim rekao: "Posle rata su objavljene procene, ali ne o žrtvama rata, nego o demografskim gubicima Jugoslavije. Te su procene vrlo točne, jer su rađene na stručno-metodološkom osnovu. Podaci se razlikuju za nekoliko stotina hiljada, a da li je 1,750.000 ili 2,000.000, nije toliko velika greška i nije tako bitno. Na osnovu te procjene demografskih gubitaka zaista se može izračunati i utvrditi koliki su četverogodišnji gubici drugog svetskog rata i kako su nastali". Odmah poslije njega govorio je dr. Bulajić: "Zahvalimo profesoru Grupkoviću što nam je izložio te mogućnosti, jer bez ovakve ocene i spremnosti naš današnji skup bi se sveo samo na priču i dobre želje"!!!! A podaci, na kojima se on zahvalio dr. Grupkoviću sukladni su podacima iz studija i Kočovića i Žerjavića. Da je njemu stalo do ugleda Jugoslavije, upravo bi bio sretan

⁷⁰ M. Bulajić, nav. djelo.: "Gospodin profesor tvrdi", str. 57, "Major Petrić tvrdi", str. 57, "Boban je napustio naučni skup u Jasenovcu da ne sasluša Radovana Trivunčića (rođenog

što su se te dvije studije uopće i pojavile. Međutim, studije se očito ne poklapaju s onim što je tvrdila i tvrdi Srpska pravoslavna crkva! Zato Bulajić 1989. godine, kad se već uveliko ostvaruje velikosrpski projekt koji podržava Srpska pravoslavna crkva, govori ono što tom projektu i odgovara. Također, odmah pada u oči Bulajićeva tvrdnja “država nije ništa poduzela na ustanovljavanju broja žrtava”. Vidjeli smo da je država imala problema dokazati i ono što se podudara s Kočovićevim i Žerjavićevim računima. Reći da se nije trudila, smiješno je! Izlazi da Bulajić prigovara državi što nije koristila okušane velikosrpske metode u fabriciranju podataka “po volji Srpske pravoslavne crkve”! A kako to izgleda u režiji SPC svjedoči nam Nenad Ivanković: *“Negdje u ljeto 1987. godine, na jednoj pravoslavnoj svečanosti na Ozrenu, gdje sam bio prisutan kao novinar, ondašnji najagilniji pravoslavni stručnjak za Jasenovac, a sadašnji vladika Srpske pravoslavne crkve, Atanasije Jevtić, me je upitao: ‘Što mislite koliko je Srba ubijeno u Jasenovcu’? Odgovorio sam da ne znam, jer se time nikada nisam bavio, na što je on rekao: ‘Mislim da je realna brojka 700.000’! Tjedan dana kasnije, taj je isti gospodin u **Pravoslavlju**, listu Srpske pravoslavne crkve, napisao kako su ustaše u Jasenovcu pobile **milijun Srba**”!*⁷² Tako to čini jedan vladika SPC. Za tjedan dana brojka pobijenih Srba narasla mu je za 300.000, dakle za nešto manje nego što je brojka žrtava Velike Britanije u cijelom Drugom svjetskom ratu, ili više nego što je ukupan broj žrtava tog rata u Čehoslovačkoj! Za samo tjedan dana! Pa kad može jedan vladika zašto ne bi i Bulajić. A možda je Bulajić kao čovjek iz “diplomacije” koji se bavi problematikom žrtava u sve to i dalekih šezdesetih godina itekako bio uključen, pa se danas mora “prati”?

Na što je sve spreman dr. Bulajić najbolje pokazuje primjer koji navodi inž. Žerjavić: *“Nakon izlaska moje knjige, dr. Bulajić je 13. XI. 1989. organizirao, u okviru redovne beogradske TV emisije ‘Porota’, raspravu o zločinima u Jasenovcu, na kojoj su iz Zagreba pored mene učestvovali, urednik moje knjige Slavko Goldstein, tada predsjednik židovske općine Zagreb i novinar tjednika ‘Danas’ Željko Krušelj, a iz Beograda osim dr. Bulajića, dr. Nikola Živković, dr. Vjenceslav Glišić, prof. R. Petrović i Antun Miletić. Glavna svrha pored rasprave o metodama istraživanja i objavljenim rezultatima, bila je udarna izjava dr. Srbojuba Živanovića, telefonom iz Londona, u kojoj je tvrdio da je komisija antropologa u kojoj su pored njega učestvovali i dr. Antun Pogačnik i dr. Vida Brodar iz Ljubljane, na osnovi iskopavanja izvršenih od 22. do 27. lipnja 1964. izračunala da je u Jasenovcu ubijeno najmanje 700 tisuća i da su rake (grobnice) sadržavale po 800 skeleta. Pošto ni ja, kao ni S. Goldstein i Ž. Krušelj nismo bili upoznati s izvještajem te komisije mi, Jasenovčanina, koji je bio dijete-zatočenik ustaških zločinaca), (Trivunčić je očito nakon završ-*

naravno nismo mogli ni pobijati te podatke. Međutim, kad je od Spomen-područja Jasenovac dobiven originalni izvještaj te ekipe, ustanovilo se da u izvještaju, koji je napisan na 32 stranice i potpisan po svojoj trojici članova komisije, nije uopće spomenuto ni izračunavanje ni broj od 700 tisuća skeleta. O tom izvještaju detaljno sam pisao u mojoj knjizi *'Opsesije i megalomanije oko Jasenovca i Bleiburga'*, a ovdje iznosim samo glavne podatke. Iskapanja su izvršena na 7 grobnica, u kojima je ukupno iskopano 284 skeleta, a u jednoj najvećoj 197. Zadnjeg dana 27. 6. zapisano je: *'S ovim je naše sadašnje ispitivanje završeno i mi smatramo da ovo iskopavanje i antropološko proučavanje predstavlja početni deo posla na proučavanju grobnica logora Jasenovac. Pregled ovih sondi, koje smo mi otvorili ne može dati uvida u cjelokupno stanje stvari, jer je poznato da postoji oko 200 grobnica na raznim mestima međusobno udaljenih i nekoliko kilometara'*.

Kako je dr. Živanović došao do podatka da u jednoj raki (groblici) ima 800 skeleta, to zna samo on, jer dr. Vida Brodar, koju sam posjetio u Ljubljani 11. 4. 1990. (dr. Pogačnik je u međuvremenu umro), potvrdila mi je da komisija nije, osim zapsanog u izvještaju, vršila nikakova izračunavanja. Nevjerojatno je da čovjek s akademskom titulom, može nešto tako nečasno učiniti, samo da bi zadovoljio nečije unaprijed određene ciljeve, za koje ga je dr. Bulajić iskoristio u spomenutoj emisiji. A to je i bila svrha da se javnošću takovim podacima pobiju moja izračunavanja...

Ali tvrditi, kao dr. Bulajić i dr. Živanović, na osnovi iskopanih 284 skeleta iz 7 grobnica, da je ubijeno u Jasenovcu 700 tisuća je za svaku osudu, kao i izračunatih 1,110.929 po dr. Radomiru Bulatoviću, u izdanju *Svjetlost*, Sarajevo, 1990., koji je računao 9 skeleta po m² cjelokupnog grobnog polja, umjesto samo grobnica, za koje antropološka komisija, koja je vršila iskapanja 22. do 27. lipnja 1964. kaže da ih *'ima 200 na raznim mestima međusobno udaljenih i par kilometara'*! Dr. Bulajić nikad nije napao dr. Bulatovića zbog njegovog načina izračunavanja ni dobivenog rezultata! Može i milijun više, ali ako dr. Franjo Tuđman, kaže za Jasenovac da on smatra da je tamo ubijeno oko 30 tisuća Srba, onda je to strašna stvar kojom kroz Internet treba upoznati cijeli svijet (brojka od 20 tisuća nikad nije spominjana)".⁷³

S druge strane, dr. Bulajić zna ponekad, kad shvati ili mu netko objasni što je napisao, i odustati od nekih svojih bedastoća. Pogotovo kad ga uhvate u laži! Zgodan primjer je u svezi s poslijeratnim "žrtvama genocida". Naime, dr. Bulajić, kao što smo vidjeli, poriče postojanje hrvatskih žrtava s Bleiburga i križnog puta, ali Srbi su mu i poslije rata bili žrtve! Naime, on u svojoj publikaciji *"Ustaški zločin genocida"* (tom 3., str. 62) piše: *"Posle ustaških zločina genocida nad Srbima u NDH, usledili su talasi iseljavanja Srba u oslo-*

etka rata mogao imati najviše 4 godine, a podaci koje navodi Bulajić ne garantiraju njegovu

bođenoj Jugoslaviji 1945-1946. Radilo se o preseljavanju samo sa područja Hrvatske i Bosne i Hercegovine preko četvrt miliona stanovnika, određenije 260.516 uglavnom Srba". Pri tome se Bulajić poziva na publikaciju akademika dr. Vladimira Stipetića AGRARNA REFORMA I KOLONIZACIJA FNRJ, godine 1945.-1948., u izdanju Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 1954., u kojoj su sasvim drugi podaci. Prvo nije to bilo samo preseljenje iz Hrvatske i BiH, nego iz svih republika i pokrajine Kosovo u pokrajinu Vojvodinu, odakle su se iselili Nijemci. Iz Hrvatske je preseljeno 52.868, a iz BiH 85.574 kolonista, tj. ukupno 138.622, a ne 260.516. A iz Crne Gore, Srbije bez pokrajina, Slovenije, Makedonije i Kosova ukupno 107.984. Sve to izvedeno je u sklopu savezne kolonizacije i po odluci centralnih državnih organa, a ne zbog ustaških zločina genocida kako tvrdi Bulajić. Ili možda dr. Bulajić misli da Srbi nisu dovoljno pametni pa ne shvaćaju koliko je korisna stvar za njih bila preseljenje iz brdskog i neplodnog područja Hrvatske i drugih republika i Kosova u plodnu Vojvodinu (Bačka, Banat i Srijem). A time su Srbi sa 52 posto postali većinski narod u toj pokrajini, a ranije, prema popisu iz 1931. imali su samo 37 posto od ukupnog stanovništva. Dakle, višestruku korist za Srbe, dr. Bulajić pretvara u optužbe protiv Hrvatske i njezina vodstva i u Socijalističkoj Jugoslaviji! Još je nečasnije od dr. Bulajića da se nije javno ispričao, na javni poziv dr. Vladimira Stipetića, autora publikacije na koju se bio pozvao za svoje iskrivljene brojke. Nije se ispričao za, kako je to dr. Stipetić nazvao, 'taj znanstvenom radniku neprimjeren čin'! Dr. Stipetić je tako za očitu laž iskoristio u tom vremenu vjerojatno hrabru formulaciju: "neprimjeren čin". Bilo kako bilo, dr. Bulajić u ovoj knjizi nije spominjao ovaj "zločin" nad Srbima - zločin kojim su bili prisiljeni da ostave svoje kuće i usele se u velike i bogate kuće, najčešće protjeranih Nijemaca!

“TUĐMANOV “JASENOVAČKI MIT” I ISTINA O ŽRTVAMA JASENOVAČKOG LOGORA”

Naravno, “jasenovački mit” nije prema Bulajiću velikosrpski mit nego Tuđmanov, premda će u ovoj knjizi upravo Bulajić sam dokazati da se radi o velikosrpskom mitu. Naravno, tvrdi da je mit Tuđmanov prema već spomenutom pravilu “napadni drugoga za ono prljavo što sam radiš”. A Tuđmanov je trebao biti jasenovački mit upravo zato što je Tuđman prvi u javnosti i ukazao na Jasenovac kao glavnu komponentu u velikosrpskoj politici, koja je, kako se pokazalo u ratu u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini, bila glavna karika u navođenju srpskog pučanstva u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini na sudjelovanje u genocidu nad njihovim susjedima.

Bulajić navodi kao istinita mišljenja koja idu na ruku velikosrpske politike, tj. njegovim stavovima, a negira stavove koji su suprotni i koji su automatski “tuđmanovština”. Iole pametnijem čitatelju puno će više značiti njegove tvrdnje da “Tuđmanov opis ustaškog logora Jasenovac podsjeća na Hebrangov” (Hebrang je izašao živ iz Jasenovca, ali ne i iz komunističkog zatvora!), ali “odgovara i opisu u memoarima Vlatka Mačeka”. Navodi i kako Tuđman spominje izvještaj njemačkog poslanika u NDH S. Kaschea (očito najupućenije osobe) od 25. juna 1943, u kome navodi “da su tvrdnje kako su ustaše poubijali 400.000 pravoslavaca opasno pretjerivanje.” (Ne radi se samo o Jasenovcu nego o cijelom teritoriju NDH, gdje imamo pobunu ovog pučanstva protiv hrvatskih vlasti - pobunu potaknutu iz Beograda, kao i u Domovinskom ratu. Naime, već nakon stvaranja Banovine Hrvatske 1939. godine u Hrvatskoj imamo balvane po putovima kao i 1990. godine. Kao što je već konstatirano, četnici su počeli svoja klanja još dok nije ni proglašena NDH, a nastavili ih nakon njezina uspostavljanja, da bi lažnim Grisogonovim pismom ta pobuna bila dalje, iz Beograda, stimulirana. J. P.) Tome suprotstavlja niz svojih “dokaza” tipa: “Taj i taj smatra (tvrdi, izjavio je) da je u Jasenovcu (u Hrvatskoj) bilo toliko i toliko žrtava!”⁷⁴

objektivnost - J. P.), direktora Spomen-područja Jasenovac, autora knjige “Jasenovac” /1974./ u kojoj tvrdi”, str. 62, “Dragoje Lukić, takođe dijete-zatočenik ustaških logora, koji je cio život posvetio istraživanju genocidnog stradanja djece - srpske, jevrejske i romske, saopštio je”, str. 63,

Nema potrebe posebno analizirati sve ove izjave. Kako to izgleda, pokazat ćemo samo na primjeru dr. Rajka Đurića, predsjednika Svjetskog kongresa Roma, koji je svoju izjavu dao u očitoj velikosrpskoj maniri uvećavanja broja žrtava u Jasenovcu. Naime, on govori o 80.000 stradalih Roma u Jasenovcu. Znanstvena literatura o tome, tiskana još u vrijeme postojanja druge Jugoslavije, kad su sve žrtve i inače Bulajićevski uveličavane, spominje od 20 do 40 tisuća⁷⁵. Žerjavićeva je procjena da je u Jasenovcu bilo 10.000 tih žrtava, dok Narcisa Lengel-Krizman smatra da je taj broj između 8 i 12 tisuća.⁷⁶ Međutim, posebno je interesantno za Đurićev podatak da je na popisu iz 1931. godine u Hrvatskoj bilo 14 tisuća Roma, a u Bosni i Hercegovini samo tisuću Roma.⁷⁷ Na području Banovine Hrvatske 1940. godine zabilježeno je da "ciganski" govori 14.897 osoba.⁷⁸ A prema Đuriću, u ratu 1941.-1945., samo u Jasenovcu navodno je ubijeno 80.000 Roma! Inače, Cohen konstatira da je uobičajeno da se podaci za gubitke Židova i Roma za cijelu Jugoslaviju pripisuju jedino NDH. Upozoravajući na tu činjenicu, Cohen zaključuje: "*Pa ipak, uprkos tako neutemeljenoj učenosti, ovakvi izvori su godinama citirani u zvaničnim američkim vladinim publikacijama i periodičnim časopisima*".⁷⁹

Naravno više takvih izjava (Radovan Trivunčić, ing. Ante Marković, ing. Ante Milinković) spominje brojku koju Bulajić, SPC i velikosrpska politika najčešće spominju - 700.000 ubijenih u Jasenovcu. Odmah se uočuje da je taj broj za više od 100.000 veći od ukupnog broja žrtava u cijeloj Jugoslaviji prema popisu iz 1964. godine, ili da je to gotovo 74 posto svih žrtava koje je Jugoslavija do 1963. godine iskazala Njemačkoj (950.000), dakle 74 posto od broja koji Jugoslavija nije uspjela popisom potvrditi! Ako bismo željeli biti pakosni, mogli bismo primijetiti da time dr. Bulajić pobija povijest Drugog svjetskog rata na području nekadašnje Jugoslavije, i svoju vlastitu biografiju u kojoj tvrdi da je bio partizan od 1941. godine. Jer kako možemo govoriti o

"Ante Marković izjavio je", str. 63, "ing. Ante Milinković je govorio", str. 63, "dr Stipe Šušar je izjavio", str. 63, "predsjednik Svjetskog kongresa Roma, dr Rajko Đurić, izjavljuje", str. 66.

⁷⁵ N. Lengel-Krizman, *Prilog proučavanja terora u tzv. NDH: Sudbina Roma 1941-1945.*, Časopis za suvremenu povijest, 1. (1986.), 29-42.

⁷⁶ N. Lengel-Krizman, *Genocid romskog stanovništva u logoru Jasenovac, Okrugli stol "Jasenovac 1986"*, 14. i 15. 11. 1986. Daruvar, 1986, str. 119-124.

⁷⁷ V. Žerjavić, nav. djelo: *Bulajićeve izmišljotine na Internetu*, rukopis.

⁷⁸ N. Lengel-Krizman, nav. djelo, *Genocid romskog stanovništva u logoru Jasenovac*.

⁷⁹ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 128-129.

⁸⁰ M. Bulajić, nav. djelo, str. 59.

⁸¹ Isto, str. 59-60.

⁸² A. Mijatović, *Kolone i marševi smrti u Hrvatskomu križnom putu g. 1945.* Hrvatski iseljenički Zbornik 1995./6., Zagreb, 1996., str. 180-189.

nekakvom partizanskom pokretu i ratu na tom području, ako je 74 posto svih žrtava na području Jugoslavije, i to od broja koji nije mogao biti verificiran popisom, ubijeno u Jasenovcu. Ili pak, koji je doprinos Srbije i inih republika pobjedi antifašističke koalicije ako su gotovo svi stradali iz NDH? A ako je točno to što logično izilazi iz velikosrpske priče o 700.000 žrtava Jasenovca, onda je možda točna i priča onog sveučilišnog profesora iz Beograda. Ako su 74 posto svih žrtava rata s područja Jugoslavije odveli u Jasenovac i tamo ih pogubili, moguće je da su to učinili i s njegovom tetkom iz Beograda.

U ovom odjeljku Bulajićeve knjige nalazi se i dio koji je Bulajiću posebno važan, a to je Tuđmanovo pozivanje na dokumentarnu analizu Ante Belja *Jugoslavija, Genocid*, objavljenu 1985. u Sidbirui, gdje Tuđman "otvoreno" kaže: "*A. Beljo je, među inim iznosio i sve one spomenute argumente kojima sam se suprotstavljao jasenovačkom mitu od 1965. godine.*"⁸⁰ Bulajić to komentira: "*Tu dolazi do punog izražaja **tuđmanovština**, koja može i dobro-namjerne da zavede*", a zatim citira časopis "Zajedničar" (Fraternalist Official organ CFU of Amerika), Vol. 80, No 3, 16. siječnja 1985: "*U vrijeme kad je u Americi pokrenuta akcija za podizanje spomenika Draži Mihajloviću, o čemu će doći do rasprave pred Kongresnim odborom, koja je bila praćena među inim i širenjem omraze ne samo protiv hrvatstva nego i osobno protiv Tita i avnojevske Jugoslavije*, oglasilo se i glasilo Hrvatske bratske zajednice, one iseljeničke organizacije koja je stajala uvijek izvan emigrantskih političkih strujanja... uredništvo je u svom posebnom uvodniku imalo potrebu reći da članak A. Belje 'smatramo našim zadnjim odgovorom' svima onima koji stavljaju krivnju na hrvatski narod... za živote nekih 700.000 do 1,200.000 Srba". Odmah potom slijedi Bulajićev komentar: "*Ništa nije rečeno tko je Ante Beljo, da on u **Jugoslavija-Genocid** dokazuje da je u toku Drugog svjetskog rata u Jugoslaviji izvršen genocid od strane Srba nad Hrvatima, da su "kolone hrvatske vojske i civilnog pučanstva" na granici Jugoslavije i Austrije brojale više od 300.000 osoba, što čak ni Tuđman ne prihvata. Važno je da se procjene gubitaka Jugoslavije u Drugom svjetskom ratu Ante Belja od 700-800.000 potpuno poklapa sa procjenama Franje Tuđmana. Ili procijene Franje Tuđmana poklapaju se sa procjenama Ante Belja. Knjiga Ante Belja **Jugoslavija-Genocid** objavljena je 1985. van Jugoslavije (Knjigu **Yu-genocide - Bleiburg, Death marches, Udba, Yugoslave secret police**, Ante Belja objavio je Northern Tribune Publishing, Toronto-Zagreb, 1995, J. P.). Knjiga Franje Tuđmana **Bespuća povijesne zbiljnosti** objavljena je 1989. od strane Matice hrvatske. U duhu tuđmanovštine Ante Beljo, povodom obnove srpske*

⁸³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 66.

*pravoslavne crkve u Jasenovcu septembra 1984, piše da se donose **teške optužbe protiv Hrvata kao naroda za genocid koji oni nikada nisu počinili**, da se optužuje ne toliko ustaški režim, niti Nijemce i Talijane od kojih je ta država bila okupirana, a da i ne spominjemo razne četničke grupacije koje su krstarile preko tadašnje NDH i vršile užasne zločine, nego Hrvate općenito*".⁸¹

Bulajić je zaista u pravu kad ističe značaj Tuđmanova pozivanja na Beljovu knjigu i reakciju Hrvatske bratske zajednice s tim u svezi. Naravno, Bulajić ne bi bio Bulajić kad Križni put hrvatskog naroda i sve ono što se događalo u Bleiburgu i poslije njega, dakle nakon svršetka Drugog svjetskog rata, ne bi smjestio isključivo u tijek samog rata. To mu služi da bi kasnije u svezi s Križnim putom razmatrao samo njegov djelić koji se odnosi na pogubljenja u Jasenovcu, ne spominjući ni riječju kolone i kolone hrvatskih domobrana, koji su progonjeni po cijeloj Jugoslaviji (stizali su i do Makedonije), često vođeni kroz srpska sela, gdje su ih Srbi i Srпкиnje dočekivali i ubijali vilama i sličnim oružjem. O tim kolonama i marševima smrti dobro je vidjeti članak Anđelka Mijatovića⁸². Mijatović govori o brojnosti likvidiranih u marševima smrti Križnoga puta na temelju podataka o samo nekim kolonama koje su imale različita odredišta:

*"Iz Maribora ih krenulo 11000, u Pančevo ih stiglo 600;
Iz Maribora ih krenulo 15000, u Osijek ih stiglo 6000; Iz
Dravograda ih krenulo 5000, u Bitolu ih stiglo 300;
Iz Dravograda ih krenulo 2400, u Beograd stiglo 'malo njih';
Iz Slovenije ih krenulo 12000, u Novi Sad ih stiglo 3000."*

Naravno, Bulajić tako nešto ne spominje. Naime, u tom slučaju propala bi njegova tvrdnja o samo jednom djeliću hrvatskih žrtava na Križnom putu. Zato on o ovome govori ovdje (str. 59-60, a ne u odgovarajućem odeljku str. 67-81) jer bi mu cijela koncepcija automatski pala u vodu. U samo jednoj rečenici direktor Muzeja žrtava genocida govori o ovom genocidu nad hrvatskim narodom, i to o genocidu izvršenom poslije svršetka rata!!! Jednostavno on i ne smatra da genocid nad Hrvatima i jest genocid. Uostalom, mnogo ga ne interesira ni genocid izvršen u logorima "Sajmište", "Banjica", bolje reći u konc-logoru Beograd! Treba također primijetiti još jedan razlog zašto se Bulajić okomio na Antu Belja. To je Beljov podatak od 700-800.000 žrtava u

⁸⁴ Lj. Štefan, nav. djelo, str. 262-269.

⁸⁵ L. Ivanović i M. Vukomanović, *Dani smrti na Sajmištu - Logor na Sajmištu 1941-1944. godine*, Novi Sad, 1996.

Jugoslaviji u Drugom svjetskom ratu, podatak koji očito predstavlja nekakvu sredinu između brojke koju je Jugoslavija službeno dostavila Njemačkoj do 1963. godine (950.000) i brojke koja je dobivena popisom iz 1964. godine (597.323), dakle, sredinu koja se logično nameće. Jasno je i zašto. Bulajić “mora” napasti svaki podatak koji može ukazivati na ove službene brojke, koje su predstavljale opasnost velikosrpskom projektu manipuliranja s brojkama žrtava Jasenovca. Naravno, Bulajić ne spominje da je Ante Beljo ravnatelj Hrvatske matice iseljenika, Hrvatskog informativnog centra i današnji zastupnik u Državnom Saboru međunarodno priznate države Hrvatske, članice UN-a!

Ali zato direktor Muzeja žrtava genocida kaže: “*Stvarni broj žrtava ustaškog zločina nad Srbima, Jevrejima i Ciganima u logoru Jasenovac utvrdiće se imenom i prezimenom od strane Muzeja žrtava genocida, jugoslovenskog 'Jad Vašema'*”.⁸³ Ne treba se iznenaditi ako na tom popisu budu i sve žrtve stravičnog srpskog logora “Sajmište” i drugih logora, ali i izmišljena imena. Pa već na Izložbi o Jasenovcu u New Yorku primijećene su slike zatvorenika sa Sajmišta! I bez toga čitateljima je već sigurno jasno što je sve dr. Bulajić spreman učiniti. U svakom slučaju, takvi publicirani popisi bit će posebno interesantni hrvatskim povjesničarima, koji su svojedobno, upravo koristeći srpske falsifikate u slučaju Hebrang, pokazali cijelom svijetu kako to Srbi rade, koliko su vrijedni dokumenti iz njihovih “arhiva”.

Mit o Jasenovcu Srbima je trebao zbog više razloga. Jedan od tih razloga povezan je s onom pričom s početka Uvoda u ovu knjigu. Potreba za brisanjem sjećanja na logore Sajmište i Banjica, koji zajedno s beogradskim ulicama kao mjestima smaknuća, beogradskim grobljima i Jajincima predstavljaju grad konc-logor, jedini glavni grad jedne države - konc-logor! U ovom logoru je zaista na posebnom mjestu logor “Sajmište”. Tom je logoru u knjizi Ljubice Štefan *Srpska pravoslavna crkva i fašizam* posvećen poseban odjeljak. Ljubica Štefan piše:

”Od svih mjesta organiziranoga zločina genocida nad židovskim narodom u Srbiji, u kojemu su zajedno s Nijemcima sudjelovali i Srbi, koncentracijski logor Sajmište kod Beograda, na lijevoj obali Save, zauzima prvo mjesto. Osim Židova, u logor su poslije dovođeni i Srbi i drugi. Preživjeli su rijetki. Od Židova - nitko!

Kao što ni iz logora Banjice nijedan Židov nije izišao živ.

⁸⁶ B. Novaković i R. Dmitrašinović, *Iskre u tami*, Zemun, 1963.

Srpski znanstvenici do danas niječu sudjelovanje ondašnjih srbijanskih vlasti u genocidu nad Židovima i u tom logoru. Glavni 'argument' srpskih znanstvenika (i predstavnika SPC) jest činjenica da je logor bio smješten na teritoriju Nezavisne Države Hrvatske. Istina je da je zemljopisno to područje bilo NDH, ali ustaške vlasti nisu imale čak ni pristup u njega, jer su njime upravljali Nijemci i srpska policija Milana Nedića na čelu s Dragim Jovanovićem, šefom 'Srpske državne bezbednosti'. Logor se nalazio tik uz sam most na lijevoj obali Save, koja je dijelila Srbiju od NDH (to je danas centar Beograda, J. P.). Logoraši su bili smješteni u napuštenim i polurazrušenim paviljonima i barakama predratnoga beogradskog velesajma (odatle naziv 'Sajmište'). Između logora i udaljenoga grada Zemuna (NDH) u ono vrijeme nije bilo nikakvoga naselja - to je područje bilo pusto i pjeskovito. Vlasti NDH ustupile su, na zahtjev Nijemaca, te napuštene barake na korištenje i one s logorom nisu nikad imale nikakve veze. Ali to ne smeta mnogim poznatim srpskim znanstvenicima, čak i akademikima (koji dobro znaju sve to), da i danas svjesno pišu neistine, kao što to čine, na primjer, profesori - akademici dr. Ljubomir Tadić i dr. Andrija Gams:

'Pošto je Zemun pripadao NDH i logor je bio na teritoriji, ali pod čisto nemačkom upravom i sa nemačkim stražarima'.

Lubanje žrtava sa Sajmišta

Početkom siječnja 1992. u emisiji pariškoga radija o knjigama srpskih

Ekshumacija leševa pobijenih logoraša na Sajmištu

pisaca u izdanju 'L'Age d'Homme', Beograđanin Aleksandar Petrović objavio je francuskim slušateljima i ovo:

'(...) većina srpskih Jevreja likvidirana (je) u logoru na zemunskom sajmištu koji se u to vreme nalazio u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj'.

Dvojica logoraša sa Sajmišta

I domaćoj i inozemnoj javnosti tako se nameću teze da je to bio samo nemački, pa čak i ustaški logor (nikako i srpski!), potkrepljujući tako laži o 'genocidnosti' hrvatskoga naroda, kao i o 'nevinosti' srpskoga.

(...) O zajedničkoj suradnji njemačke i srpske policije u tom koncentracijskom logoru govore i rijetki preživjeli logoraši Srbi. Jedan od njih, Ilija Petrović iz Beograda, u pismu zagrebačkom listu 'Vjesnik' piše: '...koncentracijski logor na Starom sajmištu u Beogradu, gdje sam bio zatvoren 1941. godine.

Zločinci su bili isti kao na Banjici. Isti su bili i gospodari - Nemci, nedićevci i ostali srpski fašisti'.

I jedan drugi Srbin, preživjeli logoraš iz Sajmišta, piše u svojoj knjizi sjećanja:

'Nemce smo videli samo na ulazu, tamo gde je bila zgrada komande logora. Poredak u krugu održavalo je oko dvesta policajaca, koji su mučili zatvorenike po direktivama 4-5 gestapovaca. Ta grupa dostavama je stekla poverenje vrhovnog policajca, po zlu čuvenog Radivoja Kisića i njegovog pomoćnika Milana. Njima se kasnije pridruži još krvoločniji Veličković. Vrhovni zapovednik, kako je nazivan jugoslovenski komandant logora Radivoje Kisić, imao je puno poverenje gestapovaca'.

Taj autor u svojoj knjizi (str. 41. - Vlastimir Popović, J. P.) svjedoči da ustaše nisu mogli ni ući u taj logor.

(...) Potresno je svjedočenje beogradskog odvjetnika Alkalaja, Židova, koji je poslije Drugoga svjetskog rata na suđenju ratnim zločincima Dragom Jovanoviću i drugima branio, zapravo, nekoga drugog optuženog, ali nije izdržao, te se dopuštenjem suda obratio bivšem šefu srpske kvislinške policije i upravitelju grada Beograda Dragom Jovanoviću:

- Ja bih hteo da postavim nekoliko pitanja u vezi sa uništenjem Jevreja u Beogradu. Vi ste bili predsednik Opštine i šef javne bezbednosti kada je na Sajmište bilo odvedeno oko 9.000 jevrejskih žena i dece.

Hoćete li mi reći šta je bilo s jevrejskim ženama i decom koji su bili na Sajmištu? Gde su sahranjene te žene, ta deca?

(...) To je samo jedan dio gorke i strašne istine o logoru Sajmište. Taj je logor bio pred očima cijeloga Beograda. Niska lijeva strana Save, na kojoj je bio logor, bila je uočljiva kao na dlanu sa suprotne, desne visoke obale, na kojoj se nalazi čuveni beogradski park Kalemegdan, a iza njega Saborna crkva, glavna pravoslavna crkva Beograda i cijele Srbije, uza samu Patrijaršiju - sjedište mitropolita Josifa i Svetoga sinoda. Kada je SPC prenosila posmrtno ostatke (zajedno s Nijemcima i ustašama) cara Lazara u proljeće 1942., srpski predstavnici prošli su dva puta (i prema Fruškoj gori i natrag) tik uz sam logor, jer su morali prelaziti preko mosta uz koji je bio logor. Bilo je to 14. travnja 1942. godine. U njemu su tada umirale židovske žene i djeca. Ali srce pravoslavnih velikodostojnika nije zadrhtalo ni tada, savjest se nije probudila. Do kraja rata srpska je Crkva nastavila prijateljsku blisku suradnju s Nijemcima, Nedićem, Dragim Jovanovićem, Ljotićem...

Ali, je li doista postojao taj strašni njemačko-srpski logor? Jer on je, izgleda, izbrisan iz povijesti.

Kada se i danas vlakom ulazi u Beograd sa sjevera ili zapada (lijeva obala Save), neposredno prije mosta koji vodi na desnu obalu - na beogradski željeznički kolodvor u središtu grada, prolazi se pokraj nekoliko paviljona preostalih od nekadašnjeg beogradskog velesajma - logora Sajmište. Tamo je ubijeno najmanje 11.000 srpskih Židova. Pretpostavlja se da je broj ubijenih veći i za nekoliko tisuća.

Ali nigdje nema nikakvog obilježja, nikakve barem male pločice na kojoj bi pisalo da je tu bilo jedno od najvećih stratišta Židova. U preostaloj središnjoj kuli i u nekoliko drugih paviljona danas su - uredi! Nikada, apsolutno nikada nije na tome mjestu održana nikakva komemoracija, čak ni od strane židovske zajednice u Srbiji, pa ni Društva srpsko-jevrejskog prijateljstva... A povijesna je istina da je smrću posljednje židovske žene i djeteta u svibnju 1942. godine u tom logoru Beograd postao prvi grad u Europi 'očišćen od Židova' - 'Judenfrei', kako su se pohvalili Nijemci, i to zahvaljujući zdušnoj pomoći srpske policije, 'najbolje u Europi', kako se hvalio njezin šef Dragi Jovanović.

U spomenutoj knjizi "Niš-Sajmište-Trepča" Vlastimira Popovića (str. 54.), taj preživjeli logoraš, Srbin, ostavio je potresno svjedočanstvo:

'Kroz Sajmište je prošlo više hiljada Jevreja... Po zidovima paviljona bili su ispisani dugi redovi te tužne istorije, a na mnogim mestima umetnički izrađeni portreti. Danima smo se navraćali (poslije likvidacije posljednjih Židova - op. a.) do tih poslednjih tragova hiljada ljudi. Bilo je preživelih, naročito među personalcima (koji su bili Srbi - op. a.), koji su nam pričali o raznim detaljima života Jevreja na Sajmištu, te koji su omogućili da Jevreji po zidovima ispišu zadnje, oproštajne misli i zavete'.

Gdje je to? Tko je od 'oslobodilaca' izbrisao, uništio, zatro svaki trag? Po čijem nalogu? Jer od svega toga nema ni traga.

Je li netko od barem židovskih povjesničara tragao za preživjelim srpskim logorašima da bi od njih zapisali detalje tih uništenih poruka i crteža, koje su oni vidjeli svojim očima prije napuštanja logora? Nisu poznata takva istraživanja.

Logor Sajmište izbrisan je iz povijesti - namjerno, sustavno.

U Jeruzalemu, u Memorijalnom muzeju holokausta - Yad Vashemu - u Dvorani sjećanja na sivom su mozaiku poda ispisana krupnim slovima imena 22 najveća koncentracijska logora u Europi.

Ali od svih logora na teritoriji bivše Jugoslavije ispisano je samo jedno ime - Jasenovac! Ne samo za neobaviještene posjetitelje tog veličanstvenog i potresnog memorijalnog kompleksa, nego i za povijest i buduće naraštaje ostaje da su svi Židovi bivše Jugoslavije ubijeni u NDH, u Jasenovcu... I srpski, izgleda... (podvukao J. P. radi usporedbe s pričom onog beogradskog profesora s početka Uvoda). Jer iz Beograda čak ni od strane tamošnje židovske zajednice nije Yad Vashemu upućen zahtjev da se upiše i Sajmište (barem), niti su poslani podatci. Srbija je tako (zašto?) u odnosu i na holokaust 'čista i nevinna', kako tvrde njezini znanstvenici i Srpska pravoslavna crkva.

Gdje mogu u Yad Vashemu položiti cvijeće u spomen svojim rođacima Židovi kojima je Sajmište odnijelo najmilije? Na mjesto gdje piše 'Jasenovac'?!“⁸⁴

Dodajmo ovome da je logor Sajmište osnovan prosinca 1941. i da je do 9. 5. 1942. godine bio isključivo logor za Židove. **“Judenlager”**!!! Jedini u svijetu!!! Više od 11.000 Židova likvidirano je do tog dana, a u logoru je ostalo samo šest žena koje su ostale u životu zahvaljujući tome što su nabavile dokumente o svom nežidovskom podrijetlu⁸⁵. Kad je likvidacija Židova bila skoro gotova, u logor su dovođeni i drugi zatvorenici. U spomenutoj knjizi Ivanović i Vukomanović govore sve u svemu o 100.000 zatvorenika, a od njih je 40.000 pogubljeno (isti podatak može se naći i u knjizi B. Novakovića i R. Dmitrašinovića⁸⁶). Važno je napomenuti da su mnoge od tih logoraša doveli Nijemci i s područja NDH (na primjer poslije ofenzive na Kozari dopremljeno je u dva transporta oko 7.000 osoba iz kotareva bosanskodubičkog, kostajničkog i bosanskonovoga). Podatak je to koji govori zašto se o ovom logoru ne govori mnogo. Sam Bulajić spominje ga tek prilažući knjizi svoje predavanje iz 1996. g.(!) na Carnegie zadužbini za međunarodni mir, gdje kaže: *“Prema zvaničnom izvještaju Državne komisije za zločine koje su izvršili okupatori i njihovi pomagači (podcrtao J. P.), 'u logoru Sajmište ubijeno je oko 17.000 Srba iz centralne Srbije, više od 10.000 Srba iz Like, Banije, Korduna i Bosne, a nesumljivo isto toliko ljudi iz Srema, kao i 7.000 Jevreja, što ukupno iznosi više od 40.000 žrtava’.”*⁸⁷ Odmah upada u oči da je smanjen broj ubijenih Židova! Iako najveći dio srpske literature govori o više od 11.000 Židova, ali i o ukupnom broju od oko 40.000. I sam Cohen prihvaća brojku od 7.500 Židova koji su skončali na Sajmištu (iako on i sam konstatira: “uloga

⁸⁷ M. Bulajić, nav. djelo, str. 182.

⁸⁸ S. Zorkić, *Teror u Beogradu za vreme neprijateljske okupacije*. Godišnjak grada Beograda, 1959., knj. VI., str. 481.

Lj. Štefan, nav. djelo, str. 45.

⁸⁹ S. Zorkić, nav. djelo, str. 490.

Lj. Štefan, nav. djelo, str. 45-46.

Srba kao aktivnih kolaboranata u uništavanju Jevreja ostala je neistražena u literaturi o holokaustu”). Državna komisija i Bulajić zadržavaju ovu brojku od 7.000. Smanjivanje broja ubijenih Židova omogućava im povećanje broja ubijenih Srba, ili jednostavno nisu željeli povećati brojku od 40.000 ukupnih žrtava. Jasno je i zašto! Kad su uspjeli smanjiti broj ubijenih Židova na Sajmištu, koji je do njihove potpune likvidacije bio isključivo logor za Židove, jedini **“judenlager”** na svijetu, onda štošta odmah postaje jasno! Sve ovo govori kako treba sumnjati i u brojku od samo 40.000 ubijenih na Sajmištu!

Zaista se onda ne bi trebali iznenaditi ako hrvatski povjesničari utvrde da su mnoge od žrtava Sajmišta na popisu jasenovačkih žrtava! Iako srpska historiografija negira srpsku upletenost u rad ovog logora, upravo njihovo inzistiranje na Jasenovcu, uz skoro potpuno prešućivanje Sajmišta (tako da se ovaj zloglasni logor nije zaista našao na popisu u Yad Vashemu), pokazuje njihovu ulogu u svemu tome! A radi se o logoru koji je skoro godinu dana bio isključivo logor za Židove! I zato je podnaslov ovog teksta zaista umjesan. U odgovoru bi trebalo reći da je mit o Jasenovcu veoma značajna karika u velikosrpskoj politici, ali on je potreban, pored ostalog, i za skrivanje istine o logoru “Sajmište”. Ali treba uvijek imati na umu da je “Sajmište”, iako jedini **“judenlager”** na svijetu, ipak samo jedan logor u onome za što možemo slobodno reći da predstavlja konc-logor Beograd! Jer ni “Banjica” nije mnogo zaostajala: *“Prilikom izdvajanja za streljanje ljudi iz uprave logora na čelu sa Vujkovićem maltretirali su zatvorenike, tukli ih, svirepo im lomili ruke i noge, rebra, kičme, tukli ih pendrecima i gvozdanim predmetima.”*⁸⁸ Još je strašnije saznanje kako za uhapšenike nije nikad intervenirao Sv. sinod Srpske pravoslavne crkve, a u logoru “Banjica” bilo je i 38 uhićenih svećenika, od kojih je 15 strijeljano!⁸⁹

⁹⁰ Na primjer, jedan od rukovoditelja stravičnog zločina u Kočevju Srbin Simo Dubajić, partizanski major izjavljuje u tisku da je tamo pod njegovim rukovodstvom pobijeno 30.000 Hrvata. Globus, br. 217./1995. Spomenica, Bleiburg 1945-1995, Zagreb, 1995., str. 159.

⁹¹ A. Mečava, *I partizani su ubijali u Jasenovcu*, U: “Bleiburg - uzroci i posljedice”, spomen zbornik 40-te godišnjice tragedije, priređivač V. Nikolić, knjižnica Hrvatske revije, München-

“LAŽNA TVRDNJA FRANJE TUĐMANA O POMIJEŠANIM KOSTIMA ŽRTAVA I DŽELATA U LOGORU JASENOVAC”

Bombastički naslov ovog odjeljka trebao bi sakriti nedostatak argumenata o jasenovačkom dijelu Križnog puta! Već sama činjenica što Bulajić negira (u samo jednoj rečenici) Bleiburg, i sve ono što je slijedilo, i to u vrijeme kad su mnogi sudionici i stradalnici i njihovi mučitelji (Srbi) govorili i pisali o Križnom putu⁹⁰, pokazuje kako su točne tvrdnje o masovnim ubojstvima mladih, golobradih domobrana, od kojih je većina mobilizirana pri kraju rata. Jedan dio stradalnika Križnog puta završio je i u Jasenovcu. Sam Bulajić implicitno pokazuje koliko je Tuđman u pravu kad tvrdi da je *“taj prostor /Jasenovac-Gradiška/ poslužio za logor novim vlastima, najprije jedinicama jugoslovenske armije a zatim i civilnim vlastima NR Hrvatske”*, i *“da 1946/47, prema tome, - bez obzira na čiji nalog i s kakvim učinkom - nisu uništavani samo tragovi ustaškog logora, već i onog poslije njega.”* Dapače, po logici stvari vjerojatnije je da su ga uništavali oni koji su sami tamo okrvavili svoje ruke! Ali, povijest je ipak pokazala što se nije smjelo znati. Za Jasenovac i žrtve u njemu znalo se kroz sve vrijeme poslije Drugog svjetskog rata i spominjale su se brojke s kojima je velikosrpska politika manipulirala još tijekom samog rata. Međutim, za Križni put hrvatskog naroda i hrvatske žrtve u njemu uopće se nije znalo, a iz Bulajićeve knjige vidljivo je da ih on negira i danas! Koliko se radi o velikim zločinima pokazuje upravo činjenica da je Križni put bio skoro u potpunosti izbrisan iz sjećanja hrvatskog naroda u Hrvatskoj. Tek s uspostavom demokracije u Hrvatskoj 1990./91. usudile su se pojedine žrtve, ali i njihovi krvnici, progovoriti o njemu! Inače, vjerojatno je prvi na Jasenovac kao stratište hrvatskih domobrana ukazao A. Mečava⁹¹. Hrvatska je dobila svoju slobodu dovoljno rano da još uvijek ima preživjelih poslijeratnih

Barcelona, 1988., str. 244-245.

⁹² Nedeljni Vjesnik, 20. listopada 1996.

⁹³ Nedeljni Vjesnik 5./6. siječnja 1997.

⁹⁴ Politički Zatvorenik, br. 61., travanj 1997., str. 37.

⁹⁵ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 20. ožujka 1998.

“Informativni glasnik” Medicinskog fakulteta u Novom Sadu, br. 231., 28. IX. 1989, str. 8-9.

logoraša i iz Jasenovca. Jedan od njih, Stjepan Ereš, na pitanje je li bio svjedok likvidacija tijekom svojega desetodnevnog boravka u Jasenovcu (od 26. lipnja do 6. srpnja 1945. godine) odgovara: *"Ljudi su nestajali. Danas vidiš čovjeka, a sutra ga nema."*⁹² Drugi svjedok Slavko Bašić kaže: *"Kad smo prolazili kroz kapiju, vidjeli smo da piše: 'Logor Jasenovac'. (...) Izašavši, vidjeli smo strašan prizor: gomila leševa na nekoj čistini. Nigdje nisam vidio kapi krvi. Prepoznao sam učitelja koji je bio prošlu noć s nama u štaglju."*⁹³ Dr. Ivo Paspas svjedoči: *"U svibnju 1946. iz logora Sisak-Viktorovac, s još oko dvadeset 'kolega', prebačen sam najprije u Glinu, gdje sam na popravku omladinskog kaznenog doma proveo oko mjesec dana. Potom smo vraćeni na Viktorovac i nakon par dana vlakom upućeni za Jasenovac. Tamo smo rušili glavni zid i ciglanu. (...) Posao je, dakako, bio strahovito težak, ruke krvave od opeka, hrana nikakva, a postupak prema zatočenicima skrajnje nečovječan, ponajprije zahvaljujući nekom komesaru, Crnogorcu s kapetanskim činom, koji je, očito, imao zadaću samo vikati na nas i mučiti nas. (...) Kada smo rušili južni dio zida u Jasenovcu, na kojemu su se vidjele rupe od zrna, naišli smo na vrlo mekano i rahlo tlo, pa smo onim alatom, koji smo imali, pročačkali mekanu zemlju. Naišli smo na plitko zakopana tjelesa u odorama hrvatske vojske, kao i tjelesa u odorama na koje su bile našivene željezničarske oznake. Kako je bilo ljeto, a tjelesa još neraspadnuta, smrad je bio nesnosan. Taj pojas rahle, još neslegnute zemlje, bio je širok pet do šest metara, ali o duljini ne mogu sa sigurnošću ništa kazati, jer nas je već spomenuti naš gonitelj otjerao, zaprijetivši da će nas sve pobiti, kažemo li komu makar riječ o onomu što smo vidjeli."*⁹⁴

Posebno je značajno i svjedočenje profesora Medicinskog fakulteta u Novom Sadu dr. Srboljuba Živanovića dano u glasilu njegova fakulteta koncem 1989. godine: *"Početkom šezdesetih bilo je odlučeno - kaže dr. Živanović - da se pre izgradnje spomenika u Jasenovcu istraži teren. Savez boraca je želeo da poveri posao stručnjacima. Najpozvaniji za to su upravo medicinari. (...) Već kod prvog iskopavanja 22. juna 1964. nađen je veći broj predmeta koji su pripadali žrtvama i koji su kako smo kasnije utvrdili, nabacani preko žrtava posle njihovog bacanja u raku. (...). Karakteristično je da je nađeno mnogo kišo-brana, mnogo tekstila po čijem tkanju se vidi da predstavljaju narodnu radinost uglavnom crne boje, šalovi pleteni od vune, dosta obuće - uglavnom dečije od broja 33 i manje. Našli smo mnogo flaša i opletenih balona, kašika, četkica za zube, emajliranih posuda različitih veličina i oblika - do šest litara,*

"Jasenovac", Sveti Sinod PC, Beograd, 1990., str. 182-189.

⁹⁶ S. Kožul, *Spomenica žrtvama ljubavi Zagrebačke nadbiskupije*, Zagreb, 1992., str. 763.

⁹⁷ M. Bulajić, nav. djelo, str. 71.

mnogo dugmeta i perli. Zapažen je narodni vez na tekstilu, sa sitnim perlama različitih boja. (...). Mnogi nagomilani predmeti raspoređeni bez određenog reda celom površinom sonde. Tu pominjemo razne odevne predmete, češljeve, obuću, posuđe, klupka vune i pletene korpe, novac, nekoliko zlatnika. (...) Velika količina predmeta koje su žrtve nosile pokazuju da su one dovedene direktno do mjesta pogubljenja i da prethodno nisu bile u logoru. Na to posebno ukazuje prisustvo noževa, prstenja, zlatnika, itd. Posle ubijanja žrtve su padale u jamu, a njihove stvari pobacane su za njima. (...) Na osnovu boje kose i oblika dlake može se zaključiti da se radi o populaciji koja je nosila svetle komponente, najverovatnije slovenskog porekla. Znači, u toj rasi nije bilo Jevreja i Cigana. Ostatci tekstila i stvari govore da se radi o našem seoskom življu. (...) Tokom iskopavanja na jasenovačkom terenu članovi komisije su nalazili znatne količine zlatnog nakita i novca. Da se ne bi desilo da iz masovnih grobnica to zlato bude odneto u vreme istraživanja, ili kasnije, članovi ekipe su sve zlatne predmete skupili i nakon završetka radova predali uz zapisnik SUBNOR-u Hrvatske.”⁹⁵ Posebno smo istakli dijelove ovog svjedočenja koji jasno ukazuju na činjenicu da se radi o ubijenim Hrvatima s Križnog puta! “Populacija koja je nosila svetle komponente” sigurno nisu bili ni Srbi!

Spomenimo, također, da Stjepan Kožul u svojoj knjizi daje popis župa u Zagrebačkoj nadbiskupiji u kojima su pronađeni tragovi umorstva i zločina. Pod rednim brojem 22. stoji:

“Jasenovac - logor aktivan nakon rata do 1947. Postaja Križnog puta.”⁹⁶

Naravno, treba skrenuti pažnju na činjenicu kojom Cohen završava svoju knjigu, a to je - nestajanje dokumenata. Sigurno je da su i dokumenti koji se odnose na posljeratni rad konc-logora Jasenovac na sličan način uklanjani. Međutim, to sigurno nije moglo biti učinjeno u potpunosti pa je zadaća hrvatskih historičara da pronalaze takve (skrivenne) dokumente, koji će potpuno osvijetliti ovaj dio Križnog puta.

Bulajić također kaže: *“U Jasenovac su prve ušle 2. maja 1945. u 18 časova streljačke čete 1. bataljona 4. Srpske brigade XXI narodnooslobodilačke udarne divizije. Tadašnji komandant Četvrte srpske brigade, general Stevan Adamović, na pitanje autora (M. Bulajića, op. J. P.) odgovara: ‘Ne! Nikada! Nikada Jasenovac nije bio logor Jugoslovenske armije. Moj najstariji brat Manojlo /1903./ nastradao je među žrtvama Jasenovca /imao je 38 godi-*

⁹⁸ HDA, Fond: Okružni komitet KPH Nova Gradiška 1945.

⁹⁹ S. M. Kočan, *Vjesnik*, 16. listopada 1996.

¹⁰⁰ Šta je u snu video seljak Jovan Petrović? Str. 15, Inv. br. 9938/2-HPM.

¹⁰¹ A. i J. Pečarić, *Strossmayer i Srbi*, Zbornik radova o Josipu Jurju Strossmayeru, HAZU,

na/’.”⁹⁷ Takvi su “dokazi” dr. Bulajića! Pita one koji su sudjelovali u zločinima jesu li zločinci! Naravno, oni će odmah potvrditi da jesu! Pogotovu general kome je brat stradao u Jasenovcu. General Adamović uvjeren je da su u uništenju dokaza, ostataka ustaških logora umiješani prsti Steve Krajačića, u suglasnosti s Bakarićem, Brozom, i možda Čedom Grbićem. Pa čije bi zločine krili Tito (svjestan koliko je četnika primio u partizanske redove), Bakarić i možda Čedo Grbić (inače Srbin), ako ne upravo svojih boraca. Kao, štitili su hrvatski narod, a u isto vrijeme naredili silna ubojstva na Križnom putu. Moš’ mislit! A kad se već spominje Josip Broz Tito, treba istaći činjenicu da on nikada nije posjetio Jasenovac! To sigurno nije zbog toga što je Hebrang, nekad njegov najbliži suradnik, preživio Jasenovac, a njegov zatvor nije! Jedino logično objašnjenje te činjenice jest da je on itekako dobro znao koliko je Hrvata pobijeno u Jasenovcu poslije Drugog svjetskog rata. A Bulajić misli da je logično da zločinac prizna svoj zločin, valjda je to nešto lijepo jer su ubijali Hrvati, a ne da treba vjerovati žrtvi, upravo stoga što su on i njemu slični učinili da ovi ljudi vjerojatno ni svojoj djeci, štiteći ih, nisu pričali o svojim stradanjima na Križnom putu!

Krijući istinu o Križnom putu, vjerojatno su uništavali i dokumente o tome. (Primijetimo da je i Bulajić “lično istraživao u Jasenovcu”, str. 120. njegove knjige). Ali može se pretpostaviti da nisu u tome uspjeli u potpunosti, a sigurno ima i posrednih dokaza o tome, npr. onaj spomenuti o “populaciji koja je nosila svijetle komponente”. A u svojoj knjizi “Ustaški zločini genocida i suđenje Andriji Artukoviću 1986. godine, Beograd, 1989., sam Bulajić na str. 1009. daje sliku s tekstom: ‘Nemački zarobljenici raščišćavaju ruševine električne centrale na prostoru bivšeg logora Jasenovac posle rata’. Postoje i dokumenti koji govore da su iz logora Nova Gradiška u srpnju 1945. zarobljenici (Nijemci i Austrijanci) upućivani na rad u Jasenovac. A što se sve tamo događalo potvrđuje nam dano svjedočenje jednog od tih zatvorenika - dr. Ive Paspé. Inače, frapantna je činjenica da su sačuvani dokumenti o logorima u kojima su bili Nijemci i Austrijanci, što i ne čudi, jer ni logor Jasenovac, kako pokazuju izjave svjedoka u biti nije bio logor u pravom smislu riječi, nego jedan iz niza stratišta hrvatskih vojnika. Jasenovac je bio pogodan za to upravo jer je postojanje ustaškog logora služilo za jednostavnije prikrivanje ovih masovnih zločina nad Hrvatima!

Međutim, ono što je sigurno u dokumentima zabilježeno jest da je krajem svibnja 1945. g. postojao domobranski logor u Broćicama, u kojem je tada (24. 5. 1945.) bilo 70 posto domobrana islamske vjeroispovijesti⁹⁸. Inače, logor

Bročice udaljen je tek oko 3 km od glavnog logora Jasenovac, gdje je i sada spomen-obilježje, i u sustavu jasenovačkih logora (1941.) poznat je kao logor Jasenovac II. !!!

U literaturi se navode još i susjedni logori: Sisak, Pakrac, Novska, Nova Gradiška i Prijedor. Kao idealno mjesto za pogubljenja i skrivanja samih žrtava spominje se masovno stratište zatvorenika - logor G. Podgradci na Kozari. O tome je i snimljen dokumentarni film. Autor, poznati hrvatski književnik dr. Stjepo Mijović Kočan o tome piše:

“Kada je riječ o žrtvama Drugoga svjetskog rata, za Hrvatsku sam televiziju svršetkom 1991. snimio, a na početku 1992. montirao film, dokumentarac ‘Čije sve grobove krije Kozara’, a to je svjedočenje o pokolju tri tisuće i dvjesto Hrvata, zarobljenika u Križnom putu, koji su u samo dvadeset i četiri sata bestijalno pobijeni kod sela Podgrace na Kozari, u lipnju 1945., dakle, nakon završetka rata.

Snimali smo tamo ‘Ustašku jarugu’ kako seljaci zovu to mjesto na kojemu je, nad kostima tih nedužnih i bez suđenja pobijenih ljudi - plantaža jabuka. Bili smo uhićeni, jedno vrijeme zarobljenici i prijetila nam je smrt, ali se našao netko razborit da nas preda miliciji.

*Bosna i Hercegovina još nije bila u ratu, tad se naš rat njih još nije ticao, a dežurni milicionar, mislim neki Musliman, pustio nas je da odemo u Hrvatsku (iako su iz Podgraca došli s dvadesetak automobila i opkolili milicijsku postaju u Bosanskoj Gradiški). Sugerirao nam je da što prije odemo, milicionari su nas zaštitili i izvukli smo žive glave, a i snimljeni materijal.”*⁹⁹

Inače, ova sekcija Bulajićeve knjige dana je na stranicama 67-81. Međutim, čitatelj će se prevariti ako pomisli da je ona posvećena tvrdnji iz naslova. U njoj se govori o dolasku spomenute srpske jedinice u Jasenovac, ali ne i o onome što piše u naslovu. Uz citiranog generala, Bulajić navodi Apel preživjelih logoraša jugoslavenskoj javnosti (pa kako oni mogu znati što je bilo u logoru nakon svršetka rata?) i Jovana Živkovića, bivšeg zatočenika, očito Srbina. Bulajić nema puno materijala da potkrijepi svoju tvrdnju iz naslova. Očito vidi i sam koliko su mu “dokazi” tanki, pa “novo otkrivena gubilišta” spominje samo dva puta, na kraju prethodnog odjeljka: “na nedavno otkrivenim stratištima sistema logora Jasenovac /Dubički bunari, Krečane, Bistrica/, utvrđeno je oko 20.000 do sada nepoznatih žrtava (podvukao J. P.)” i drugi put citirajući Tuđmana. Ali interesantno je kako su ih otkrili baš sada, a ne onda kada “su tragovi bili svježiji i mnogo živih svjedoka”. I to sugerira da su

¹⁰² M. Bulajić, nav. djelo, str. 111-112.

¹⁰³ J. Krišto, *Katolička crkva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*, Časopis za suvremenu povijest, br.

to najvjerojatnije hrvatski vojnici! Uostalom, u svezi s Bulajićevim brojkama žrtava u Jasenovcu uvijek treba pomisliti na priču inž. Žerjavića da Bulajić iz iskopanih 284 skeleta iz 7 grobnica može izračunati 700.000 od Srpske pravoslavne crkve zadanog broja žrtava!

“O POVIJESNOJ KRIVNJI KATOLIČKE CRKVE”

“Lihvarske cene” Engleza i Židova¹⁰⁰

Bulajić na str. 81-82. upozorava da Tuđman “otvoreno zastupa rehabilitaciju zagrebačkog nadbiskupa Stepinca. On prihvata činjenicu ’da je crkveni velikodostojnik Stepinac bio Hrvat, on to nije krio, bio je za slobodu hrvatskog naroda i *dosljedno je zagovarao pravo hrvatskog naroda za svoju samostalnu državu*’ Nezavisnu Državu Hrvatsku!” Ovdje se odmah vidi sva pokva-

3. (1995.), 461-474.

renost i nemoralnost nositelja velikosrpske politike. Bulajić uz Tuđmanov tekst o pravu hrvatskog naroda za samostalnu državu - dodaje NDH, očito želeći time reći da je Stepinac želio takvu državu. On tu zapravo polazi od činjenice da je u velikosrpskoj politici upravo tako nešto i cilj - umjesto želje za svojom državom imamo želju za Velikom Srbijom, koju će napraviti etnički čistom koristeći najbrutalnije metode. To su pokazali i u Balkanskim ratovima i u Prvom svjetskom ratu i u Drugom svjetskom ratu i u ratu 1991.-1995.! Pa onda ono što se odnosi na njih na ovaj način imputira Stepincu, premda je svakom iole pametnijem jasno da Stepinac nije mogao znati kakva će ta država biti, pogotovo što Hrvati čuvaju samo svoje ognjište, što je lijepo opisao upravo srpski književnik Jovan Jovanović Zmaj 1883. godine:

*“Hrvat se ne bori da što otme kome,
Čuva sveti oganj na ognjištu svome,
I dok tako čini, u najteži dan,
I Bog je i pravda na njegovoj strani.
A kud će Srbin, zar on da se dade
Putu, na kom nema ni Boga ni nade.”*¹⁰¹

Bulajić, taj veliki progonitelj hrvatstva, okomio se poznatom mržnjom i na zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca, premda je upravo ovaj crkveni velikodostojnik hrabro i odlučno nastupio protiv nacističke i rasističke politike, zbog čega je bio u nemilosti i Hitlera i ustaša - čak su mu radili o glavi. Bulajić na str. 82. pokazuje da je šokiran činjenicom što Tuđman ne smatra da je povijesna krivnja nadbiskupa Stepinca i to što je bio “i protiv onodobne poslijeratne totalitarne komunističke vlasti”. I to u knjizi tiskanoj 1997. godine, kad je cijelom svijetu itekako poznata činjenica da je mnogo više ljudi pobijeno u totalitarnim komunističkim zemljama nego tijekom Drugog svjetskog rata! Iz Tuđmanove knjige koju koristi Bulajić vidljivo je koliko je Tuđman zaista u pravu u svojim prosudbama o zagrebačkom nadbiskupu. Vidljivo je i da Bulajiću “nije jasno” zašto Pavelić neće “dopustiti postojanje srpske pravoslavne crkve koja djeluje kao strana politička organizacija na hrvatskom tlu”. Naravno, on računa na činjenicu da ni jedan čitatelj na zapadu neće moći shvatiti da bilo koja crkva može biti *politička organizacija*, pa neće moći shvatiti da Srpska pravoslavna crkva to zaista jest! Čitatelj sa zapada ne može shvatiti da su četnici popa Đujića bili ne samo politička organizacija, nego da su odmah krenuli u ubijanje Hrvata i da su izvodili najveća zvjerstva. Čitatelj

¹⁰⁴ M. Bulajić, nav. djelo, str. 112.

¹⁰⁵ Isto, str. 86-88.

sa zapada ne vjeruje ni u ono što je sam vidio tijekom Domovinskog rata, a to je činjenica da je Srpska pravoslavna crkva zaista djelovala kao strana politička organizacija na hrvatskom tlu! A Bulajiću je to normalno iz jednostavnog razloga jer, kao što smo vidjeli, njemu je to okupirano jugoslavensko područje i vjerojatno Hrvati mogu ići u Philadelphiju. Zato mu je: *“zagrebački nadbiskup - predsjednik biskupskih konferencija, glavni vikar ustaške vojske, emisar za diplomatsko priznanje od strane Vatikana 'Nezavisne Države Hrvatske' - kriv ne zato što je katolik - mitropolit, već zato što se zalagao za 'hrvatsku državu' i što je bio 'protiv komunizma'.*” To vam je 'istočnjačko' shvaćanje zalaganja za slobodu svoga naroda! Istina, oni Srbi ili Crnogorci koji su se svojedobno zalagali za stvaranje država Srbije i Crne Gore nisu krivci! Onima koji ne mogu vjerovati svojim očima da jedan doktor znanosti može napisati ovo, dat ćemo to isto u još vulgarnijem obliku:

“General Tuđman bi trebalo da zna šta je zločin izdaje, da je njegov štićenik zagrebački nadbiskup dr Alojzije Stepinac 3. jula 1934. položio u Beogradu 'svečanu zakletvu na vernost Njegovom Veličanstvu' kralju Jugoslavije Aleksandru Karađorđeviću, da je kao vikar jugoslovenske vojske, priznanjem kvislinške Nezavisne Države Hrvatske, čak prije kapitulacije jugoslovenske vojske, posebno prihvatanjem dužnosti vikara ustaške vojske, prekršio zakletvu i izvršio zločin izdaje države, u stvari veleizdaje (podvukao J. P.). Zločin veleizdaje se ne može pravdati vjerskim razlozima. Tuđman, međutim, opravdava ovaj zločin veleizdaje.”¹⁰²

Ovom citatu po težini izrečenih gluposti, vjerojatno, nećemo naći ravnog u cjelokupnoj povijesnoj literaturi. Ali i pored toga, Bulajić ne može, a da nešto ne slaže. Zato on i ne citira literaturu iz koje bi se vidjelo da je Stepinac priznao NDH prije 10. travnja 1941. Poznato je da je on to učinio malo poslije uspostave NDH, 28. travnja, kad je uputio kleru Okružnicu koja počinje ovako:

“Časna braćo! Nema nikoga među nama, koji u ovo posljednje vrijeme nije bio svjedokom najzamašnijih događaja u životu hrvatskog naroda, među kojima sudjelujemo kao glasnici Kristova evanđelja. Događaji su ovo, koji su narod naš donijeli ususret davno sanjanom i željkovanom idealu. Časovi su ovo, u kojima više govori jezik, nego krv svojom tajanstvenom povezanošću sa zemljom, u kojoj smo ugledali svijetlo Božje i s narodom iz kojega smo nikli. Je li potrebno isticati, da je i u našim žilama življe zakolala krv, da je i u našim grudima življe zakucalo srce? Nitko pametan toga osuditi ne može,

¹⁰⁶ J. Krišto, nav. djelo.

jer je ljubav prema vlastitom narodu Božjim prstom upisana u ljudsko biće i Božja zapovijed!”¹⁰³

A prema Bulajiću, ako želiš slobodu svom narodu, to je veleizdaja. On očito nije čitao Stepinčev dnevnik gdje on opisuje kako je bilo Hrvatima u toj državi, gdje opisuje zločine koji su izvođeni nad Hrvatima u toj državi koju je Stepinac “izdao”. Zaista je na rubu pameti misliti kao Bulajić da je odgovornost Stepinca prema (srpskom) kralju važnija od njegove odgovornosti prema vlastitu narodu. Sjetimo se da su u prošlom stoljeću Srbi i Crnogorci razbijali Otomansko Carstvo, a Bulajić bi vjerojatno našao opravdanje - jednostavno nisu znali za Philadelphiju. A možda postoji i drugi razlog zašto Bulajić “ne zna” za ovu Stepinčevu Okružnicu. Možda mu upravo smeta Stepinčeva tvrdnja da je ljubav prema vlastitom narodu Božjim prstom upisana u ljudsko biće i Božja zapovijed. Može li se to odnositi na njega i njemu slične, koji, služeći velikosrpskoj politici, izravno rade i protiv svog crnogorskog naroda?

Ali tu nije kraj takvim bedastoćama. Čitajmo ga i dalje:

“S obzirom na to da se Tuđman izjašnjava da nije Jugosloven, on ne smatra zločinom veleizdaje razbijanja Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, te ‘proklete’ Jugoslavije, bilo koje Jugoslavije, kako se neoustaše van granica Jugoslavije otvoreno izjašnjavaju. Razbijanje jugoslovenske države plaćeno je najsurovijom smrću stotina hiljada žrtava, među kojima i velikog broja nejake dece. Svako razbijanje jugoslovenske države bi imalo slične posljedice, tragediju za sve jugoslovenske narode. Zaboravljanje ili podcjenjivanje zločina razbijanja jugoslovenske države i izdaje, bez obzira o kojim ideološko-političkim razlozima se radi, značilo bi zločin.”¹⁰⁴

Tu se Bulajić razotkriva u potpunosti! Očito poručuje da za učinjeni genocid nisu krivi oni koji su ga napravili nego oni koji su htjeli slobodu. Zaista vrhunski cinizam. Direktor Muzeja žrtava genocida - glavni krivci su te iste žrtve! U ovom tekstu također šokira činjenica da jedan doktor pravnih znanosti, i to stručnjak za međunarodno pravo, izdaje 1997. godine knjigu u kojoj kaže: “Svako razbijanje jugoslovenske države bi imalo slične posljedice, tragediju za sve jugoslovenske narode.” Očito, prema njemu još uvijek postoji druga Jugoslavija i Hrvatska u njoj! Stručnjak za međunarodno pravo, dapače doktor znanosti, ne zna da su četiri bivše republike te druge Jugoslavije danas međunarodno priznate države i članice Ujedinjenih naroda!

¹⁰⁷ M. Bulajić, nav. djelo, str. 88.

¹⁰⁸ Lj. Štefan, nav. djelo str. 315.

Kad Bulajić može takvu činjenicu “ne znati”, ne čudi da kaže i ovo: *“Istorijska je istina da se Sveti arhijerejski Sinod Srpske pravoslavne crkve sastao u Beogradu 30. aprila 1942. i donio odluku - da osnivanje 'Hrvatske pravoslavne crkve' predstavlja očiglednu i najgrublju povredu crkvenih kanona i opasnost za pravoslavnu vjeru i pravoslavnu crkvu uopšte. (...) Vojni sud Komande grada Zagreba sudio je juna 1945. ustaškim genocidnim zločincima, među kojima i predstavnicima tzv. Hrvatske pravoslavne crkve u NDH, što bi general Tuđman trebalo da zna. Germogen Maksimov osuđen je 'na kaznu smrti strijeljanjem, trajan gubitak građanskih prava i konfiskaciju imovine', Mifka Spiridon 'na kaznu smrti vješanjem, gubitak građanske časti i konfiskaciju imovine’*.”¹⁰⁵ Treba li ovome uopće komentar? Možda jedino da je ipak gore izdati Srpsku pravoslavnu crkvu nego Jugoslaviju, ako usporedimo sudbine Germogena i Stepinca! Što i jest logično jer nositelj velikosrpske ideje i jest SPC, a Jugoslavija je bila do sada (i za uvijek, jer Srbima tek predstoje problemi i na Kosovu, i sa Crnom Gorom, možda i s Vojvodinom) najveće ostvarenje te politike! To slijedi i iz činjenice na koju je ukazao još službenik HPC Petar Lazić.¹⁰⁶ Naime, samo u Jugoslaviji Pravoslavna crkva ne zove se po imenu države, što je tradicija, nego je zadržala prijašnje ime Srpska pravoslavna crkva!

Budući da Bulajić ne zna protumačiti stvarne domete pojedinih događaja, on i ovaj odjeljak završava citatom iz pisma Andrije Artukovića o teškoćama funkcioniranja Hrvatske pravoslavne crkve: *“U svibnju t.g. nalazila se je u manastiru Šišatovac ustaška momčad iz Zagreba, koja je crkvu otvorila, nameštaj uništila, a iz groblja kosti mrtvaca porazbacala.*”¹⁰⁷ A pasus prije toga navodi kako su njegovi partizani osudili na smrt i pogubili ljude koji su vodili tu crkvu! Kako mu se tek uklapa ovo osnivanje HPC u tvrdnju o nasilnom prekrštavanju pravoslavaca u katoličanstvo?

“Povijesna krivnja katoličke crkve” nije Srbima trebala samo radi optužbe cijele Katoličke crkve o genocidnosti čitavog hrvatskog naroda. Ona je Srbima prijeko potrebna i zbog skidanja vlastite odgovornosti. To izvire iz knjige Ljubice Štefan *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, napose kad Ljubica Štefan kaže:

“Ali episkop Dionizije, član Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve, koji živi daleko od Nijemaca, u slobodnoj zemlji, nije smatrao potrebnim obavijestiti svjetsku javnost o stradanju srpskog naroda u Srbiji. Čini

¹⁰⁹ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 14. ožujka 1997.

¹¹⁰ J. Krišto, nav. djelo.

J. Krišto, Katolička crkva i Židovi u vrijeme NDH, U: Antisemitizam - Holokaust - Antifašizam,

se da je i on, kao i većina srpskih arhijereja, bio uvjeren u buduću Hitlerovu Europu i Nedićevu Veliku Srbiju u njoj (podvukao J. P.), trudeći se da osiguraju što veće granice za svoju crkvenu nadležnost.”¹⁰⁸

I zaista, Tuđman je potpuno u pravu kad tvrdi da je Stepinac u europskim okvirima bio “jedan od rijetkih crkvenih velikodostojnika koji je hrabro i odlučno nastupio protiv nacističke i rasističke politike”, i da su čuvene njegove propovijedi s tim u svezi, pa je zbog toga bio u “nemilosti i Hitlera i ustaša” - “čak su mu radili o glavi”. U Srpskoj pravoslavnoj crkvi imamo potpuno suprotnu situaciju. To isto vrijedi i za razdoblje neposredno pred sam rat. Naime, kad je Hitler 1936. godine počeo progoniti narode nearijskoga podrijetla, mnogi su potražili utočište u Zagrebu. Već tada je sastavljen odbor za zaštitu bjegunaca, kojemu su članovi bili nadbiskupov tajnik Franjo Šeper, kanonik msgr. Milan Beluhan, župnik Sv. Marka msgr. Svetozar Rittig, N. Erber, ravnatelj zagrebačke štedionice i tajnica-voditeljica Tereza Škringer. Sam nadbiskup osobno je odlazio na kolodvor, čak i noću, te pružao pomoć i utjehu. Bjegunaca je bilo sve više, sredstva za materijalnu pomoć sve nužnija, pa nadbiskup šalje apel na razne adrese:

“Zagreb, 11. januara 1939.

Poštovani Gospodine!

Uslijed žestokih nečovječnih progona morao je veliki broj ljudi ostaviti svoju domovinu. Ti su jadnici i bez sredstava za život. Lutajući po svijetu da nađu zemlju koja će im dati mogućnost da stvore sebi i svojim novu egzistenciju. Mnogi su od njih sa ženom i djecom.

Svaki se dan obraća na nas veliki broj takvih emigranata tražeći savjeta, intervencije, preporuke, pripomoć u novcu ili u naravi. Naša je kršćanska dužnost da im pomognemo. Zato držim za potrebno obratiti se na ljude dobra srca i plemenitih osjećaja s molbom za pripomoć bijednicima. Slobodan sam obratiti se i na Vas, Poštovani Gospodine, kao člana naše Crkve, da dadete svoju potporu fondu koji će biti upotrebljen u korist emigranata.

Molim da na priloženom listu označite svoj dobrovoljni mjesečni doprinos kojim ćete podupirati ovu tako potrebnu akciju.

Uz odlično poštovanje

Dr. Alojzije Stepinac

*nadbiskup zagrebački”.*¹⁰⁹

židovska općina Zagreb, 1996., str. 139-147.

¹¹¹ J. Krišto, nav. djelo: Katolička crkva i Židovi u Vrijeme NDH, str. 140-141.

To je bilo vrijeme prve Jugoslavije, pa ne čude napadi na nadbiskupa nakon pojave ovog apela, a čudi da je nadbiskup bio i "farizej koji na grudima potajno nosi Davidovu Zvijezdu, a javno svećenički kolar". Napomenimo, da je kasnije Gestapo zatvorio voditeljicu Odbora Tereziju Škringer, i punih pet mjeseci uzalud je silio da dade kakvu izjavu protiv nadbiskupa.

Kakvo je bilo ponašanje Katoličke crkve u Hrvata tijekom Drugog svjetskog rata izvršno je analizirao Jure Krišto¹¹⁰.

Zato spomenimo dvije Stepinčeve propovijedi. Na blagdan Krista Kralja 1941. godine on će reći:

"Svaki narod i svaka rasa, kako se danas odrazuju na zemlji, ima pravo na život dostojan čovjeka i na postupak dostojan čovjeka. Svi oni bez razlike, bili pripadnici ciganske ili koje druge rase, bili Crnci ili ugladeni Europejci, bili omraženi Židovi ili ponosni Ariji, imaju jednako pravo da govore - "Oče naš, koji jesi na nebesima".

Nadbiskup je zatim istaknuo da se to načelo primjenjuje i na Katoličku crkvu i u Katoličkoj crkvi: *Zato je Katolička Crkva uvijek osuđivala, a i danas osuđuje svaku nepravdu i nasilje, koje se počinja u ime klasnih, rasnih ili narodnosnih teorija. S jasnoćom i odlučnošću karakterističnima za proroke, Stepinac je zaključio:*

Crkva Katolička je digla svoju riječ u obrani naših hrvatskih narodnih prava, čak i okrunjenim glavama. Ali ona bi se iznevjerila svojoj zadaći, kad ne bi s istom dosljednošću dizala i danas glas na obranu svijui, koji se žale na nepravde, bez obzira kojoj rasi ili narodu pripadaju. Nitko nema prava da na svoju ruku ubija ili na koji drugi način oštećuje pripadnike druge rase ili narodnosti. ¹¹¹

Prema svjedočenju francuskog konzula u Zagrebu u vrijeme NDH,¹¹² još je jedna propovijed zagrebačkog nadbiskupa "duboko potresla sve"; bila je to propovijed na godišnjicu krunidbe Pape Pija XII., 14. ožujka 1943. Stepinac nije poštediti ni građanske ni okupacijske vlasti. Tu on naziva rasizam "najluđom materijalističkom doktrinom koja postoji na svijetu". Primijetimo da se radi o francuskom konzulu - predstavniku režima u Vichy-u, koji je također surađivao s Nijemcima i sudjelovao u holokaustu. Međutim, zbog toga se danas ne optužuje cijeli francuski narod, kao što se optužuje hrvatski narod

¹¹² Isto.

¹¹³ Isto.

¹¹⁴ J. Krišto, nav. djelo: *Katolička crkva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*.

¹¹⁵ Lj. Štefan, *Hrvatsko Slovo*, 14. ožujka 1997.

zbog NDH, unatoč činjenici što je antifašistički otpor u Hrvatskoj bio znatno veći nego u Francuskoj!

I njemački službeni krugovi na svoj su način posvjedočili zauzimanje nadbiskupa Stepinca za Židove. Tako Hans Helm, policijski *attaché* pri njemačkom poslanstvu u Zagrebu, u svom izvješću od 25. ožujka 1943. veli da je “poznato da je nadbiskup Stepinac veliki prijatelj Židova”¹¹³. No, taj izvještaj interesantniji je zbog nečega drugoga. U njemu Helm kaže da je Stepinac zaprijetio zatvaranjem svih crkava u Hrvatskoj ako se budu primjenjivali proturasni zakoni na Židove u mješovitim brakovima. To je jedan od nekoliko slučajeva koji se mogu interpretirati kao nadbiskupova primjena građanske neposlušnosti i nenasilnog protesta protiv vlasti. Drugi slučaj, odmah poslije uspostave NDH, nalazi se u već spomenutom Stepinčevu pismu Artukoviću, u kojem je 22. svibnja 1941. upozorio na nepravdu zbog odredbe da Židovi nose raspoznajni znak. Nadbiskup prijeti da će u slučaju Židova katoličke vjere biti prisiljen upozoriti ih da u crkvi ne nose te znakove.

Poznati su mnogi slučajevi kada je i kako je Stepinac pomogao Židovima i Srbima. Često je nastupao zajedno s predstavnikom Sv. Stolice (Heinrich Giuseppe Ramiro Marcone, koga su zvali ‘odvjetnikom Židova’, a kao što smo vidjeli, Stepinca su zvali ‘židovskim prijateljem’). J. Krišto navodi citat iz predstavke koju su biskupi uputili poglavniku sa sastanka Biskupske konferencije, održanog 17.-20. studenog 1941. godine:

*“Neka im /Srbima u Hrvatskoj/ se ne samo zajamče nego i dadu sva građanska prava i osobito pravo osobne slobode i pravo vlasnosti (...) Crkva mora sa stanovišta Evandjelja osuditi zločinstva i ispade neodgovornih elemenata i nezrelih mladića te zahtijevati puno poštovanje čovječe ličnosti bez obzira na dobu, spol, vjeru, narodnost ili rasu, jer su svi ljudi djeca Božja i za sve je umro Krist.”*¹¹⁴

Poznata je Stepinčeva uloga u spašavanju staračkog židovskog doma. Ljubica Štefan o tome piše:

“Vjerojatno prvo spominjanje tog staračkog židovskoga doma i njegove sudbine u ratu 1941.-1945. nalazimo u svjedočenju jednog neimenovanog člana židovske općine Zagreb - koja je jedina u Europi radila cijelog rata - (ova činjenica od iznimnog je značenja za buduća istraživanja, J. P.) zapisanog u dokumentu Zemaljske komisije za ratne zločine iz 1945. godine. Tamo stoji: ‘U staračkom domu u Zagrebu (Schwarzov dom) bila su na dan 10. IV.

¹¹⁶ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 1. studenoga 1996.

¹¹⁷ Isto.

¹¹⁸ HDA, Arhivi NDH, Fond Ispostava ustaškog redarstvenog povjerenstva, Kolovoz 1941., kutija 281, br. 28.026.

1941.- 52 osobe. Moralo se isprazniti dom još sredinom 1941. Unajmljene su 2 zgrade u Stenjevcu cca 5 km od Zagreba. Smjestili smo tamo starce u dosta skućene prostorije, ali je stanje sve u svemu bilo snošljivo. Uspjelo je da pod oznakom 'Dom staraca Crv. Križa' (!?) očuvamo starce od odvođenja u logor. U mjestu Stenjevac gdje se nalazio dom bio je logor njemačkog **Sicherheitsdiensta** (S. D.) sa zloglasnim **Sturmführerem Schuckartom**. Sredinom ljeta 1944. (pogrešno, treba 1943., op. a.) upali su njegovi ljudi u starački dom i odveli u logor upravitelja Singera, Vilka Welasa i Zoru Hafner, gđu Neuman sa 2 djece. Odveli su ih u **Njemačku** i nikad više nismo o njima ništa čuli. Početkom septembra 1944. (pogrešno, treba 1943., op. a.) dolaze opet **Schuckartovi ljudi** i odvođe u svoj logor 13 osoba. Pokušavamo sve da ih se spasi. Posredovanjem udove jednog zagrebačkog liječnika uspjelo je konačno osloboditi jadnih 13 staraca. **Staviše nam uslov: Morate u roku od 10 dana isprazniti dom i odseliti starce sa područja Stenjeveca, inače će ih odvesti u Njemačku u logor**'.

Prema izjavi toga dužnosnika židovske općine, dom je mirno živio u Stenjevcu pune dvije godine, unatoč postojanju i hrvatske vlasti i vlasti njemačkog sturmführera u tom malom mjestu, i nije baš vjerojatno da ih je štitila oznaka Crvenoga križa kao kamuflaža. Upadi članova Sicherheitsdiensta počeli su, prema izjavi svjedoka, ljeta godine 1943. To je vrijeme kad je Himmler nezadovoljan 'rješavanjem' židovskog pitanja u NDH, zahtijevao njihovo odvođenje u logore.

Swjedok u svojoj izjavi Zemaljskoj komisiji nastavlja: 'Stavljeni pred skoro bezizgledan zadatak, **obratali smo se zagrebačkom nadbiskupu Dru Stepincu**, koji nam je stavio na raspolaganje jednu, doduše trošnu, kuću na svom posjedu u **Brezovici** kraj Zagreba.'¹¹⁵

8. prosinca 1943. u Brezovicu je u stvari stiglo 60 stanara Doma, gdje je do kraja rata - samo prirodnom smrću - umrlo pet osoba, a svi drugi su preživjeli rat:

"Te iste 1943. godine, kada je Himmler zatražio odvođenje svih Židova u logore, nadbiskup Stepinac ponudio je nadrabinu dr. Miroslavu-Šalomu Freibbergeru da se s obitelji skloni k njemu u Nadbiskupski dvor do kraja rata. Poruku je prenio tadašnji nadrabinov tajnik dr. Amiel Shomrony, ali Freibberger je ponuđenu pomoć otklonio rekavši kako će dijeliti sudbinu svojega naroda. Odveden je u Auschwitz i odmah tamo ubijen."¹¹⁶ Ne čudi zato zašto se dr. Shomrony već više od 50 godina bori za istinu o kardinalu Stepincu i zajedno s

¹¹⁵ Isto, Rujan-Listopad 1941., kutija 282.

dr. Igorom Primorcem (profesor na sveučilištu Hebrew u Jeruzalemu, inače emigrant iz Beograda!) i drugima za proglašenje Stepinca pravednikom (na primjer, slično Stepincu djelovao je poglavar Grčke pravoslavne crkve patrijarh Papandreu Damaskinosu i proglašen je pravednikom).¹¹⁷

Da, dokumenti zaista pokazuju i svjedoče kako je vodstvo Katoličke crkve u NDH ostalo na moralnoj visini. To su posvjedočili i objektivni promatrači! I mnogi vjernici slijedili su u tome svoju Crkvu. Postoji niz dokumenata koji pokazuju kako su se Hrvati zauzimali za svoje susjede Srbe. U prilogu dajemo dva takva dopisa (prilozi 5. i 6.). U prvome, primljenom 28. 6. 1941. u Predsjednički Ured u Zagrebu, jedanaestorica Hrvata moli da se njihov susjed Srbin pusti na slobodu (ne treba napominjati koliko je to u tim vremenima bilo rizično), a na drugom slično čini dvadeset Hrvata.

Tome treba dodati da je Izrael proglasio i najmanje 70 hrvatskih Pravednika, među kojima je i autorica često spominjane knjige *“Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, gospođa Ljubica Štefan. Pri tome treba istaći da je mnogo veći broj onih Hrvata koji su tijekom Drugog svjetskog rata spašavali Židove, a nisu dobili takvo priznanje i da među njima ima puno katoličkih svećenika. Naravno, poput molbi za spašavanje Srba, postoji brojna dokumentacija pohranjena u HDA, Arhivi NDH, Fond Ispostava ustaškog redarstvenog povjerenstva, o molbama Hrvata za spašavanje njihovih susjeda Židova. Tako je za puštanje na slobodu obitelji Josipa Kleina interveniralo stotinjak Hrvata (okolica Krapine)¹¹⁸, za puštanje iz konc-logora Arpada Sterna 31. 8. 1941. godine molilo je stotinjak žitelja Gradeca¹¹⁹ (točnije 141, vidi prilog 7.), a za Dragutina Sterna¹²⁰ isto tako mole žitelji Vidovca (kod Varaždina). Treba li uopće napomenuti da je svako takvo posredovanje za puštanje na slobodu moglo odvesti potpisnike u logore (dakle i u smrt)!

Ili recimo, 76 mještana zagrebačkih Šestina traži dozvolu da Židovi mogu obitavati na njihovom području¹²¹. A najtragičnije je to što se u bivšoj zemlji niti jedan povjesničar nije usudio objavljivati takve dokumente!

A kako je to bilo u Srpskoj pravoslavnoj crkvi, tj. u njezinom vodstvu? Već spomenuti Apel potpisala su tri člana Svetog arhijerejskog sinoda Srpske pravoslavne crkve: “episkop niški dr. Jovan”, “episkop zvorničko-tuzlanski Nektarije” i “episkop budimljanski Valerijan, vikar Nj. Sv. Patrijarha”. Njihovi su potpisi na prvom mjestu.

¹²⁰ Isto, Listopad-Studen 1941., kutija 283, br. dokumenta 28.293.

¹²¹ Isto, Listopad-Studen 1941., kutija 283, br. dokumenta 28.338.

¹²² Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 223.

¹²³ Isto, str. 222.

Moja majka potpisana Stanić, prava jasnogovorna da
je Stanić Stanić u jasnogovornu i da ona sama
Stanić i u jasnogovornu potpisana, i da ona sama
sada moza i u obliku majke Stanić i Stanić
je i sada jasnogovorna Stanić i Stanić
i jasnogovornu Stanić i Stanić i Stanić
je i sada jasnogovorna Stanić i Stanić
je i sada jasnogovorna Stanić i Stanić

Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu
Stanić Stanić u jasnogovornu

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
PREDSJEDNIČKI URED
U ZAGREBU

Primljeno, dne 23. VI. 1941

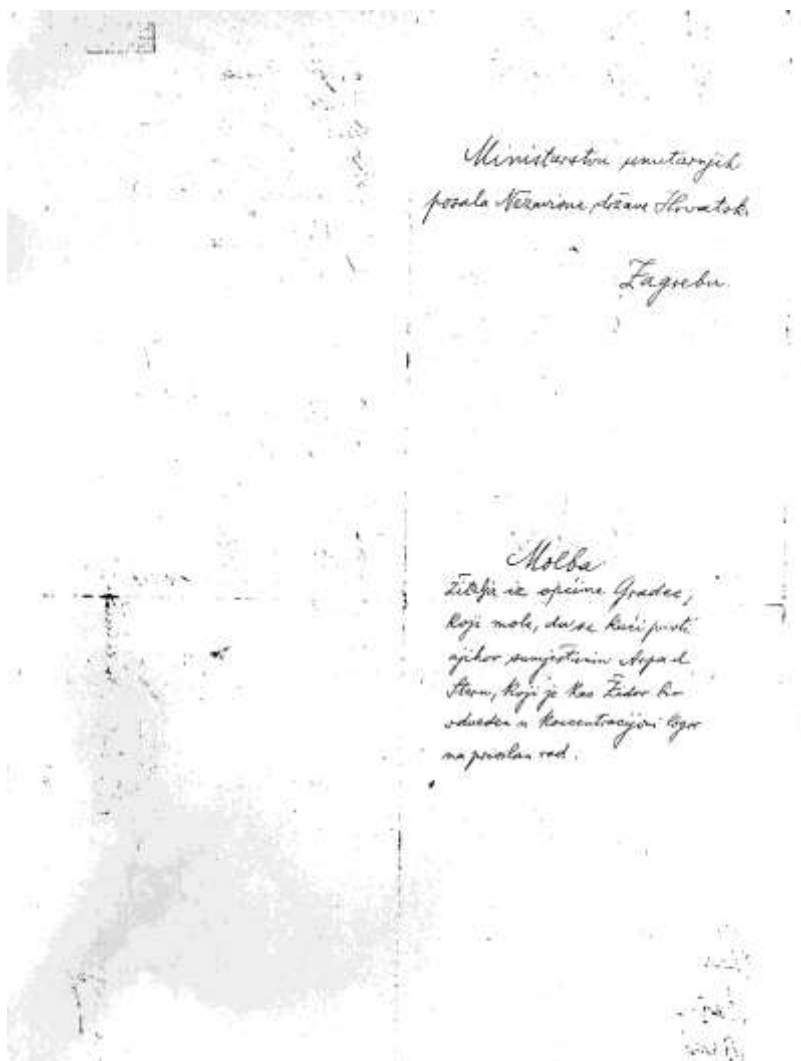
Broj 10815 Pr. priloga

377

Dolje potpisani seljani iz Gornjih Kredica, vjere rimokatoličke, Hrvati potpisom vlastoručnim potvrđujemo, da su molbeni zavodi Žarid Estajiše naše susedjinske istinititi i da se njenin suprug Žarid Nikoli nije nikad ogriješio o hrvatski narod."

U Gornjih Kredicama, dne 3. srpnja 1941.

<u>M. Lattik Martin</u>	<u>Martin Matic</u>
<u>Parag Josip</u>	<u>Mati Matic</u>
<u>Čonog Lipan</u>	<u>Rauel Josip</u>
<u>Parag Albant</u>	<u>Mattlik Franjo</u>
<u>Parag Stivo</u>	<u>Rac H. Ivan</u>
<u>Stjepan Kalj</u>	<u>Medirija Mato</u>
<u>Mato Dorevi</u>	<u>Stivo Landsteiner</u>
<u>Vinko Dorevi</u>	<u>Mato Landsteiner</u>
<u>Žilko Dorevi</u>	<u>Lenia Lermanin</u>
<u>Medirija Gredisnjak</u>	
<u>Vinko Pestak</u>	

Gospodine ministre

U Gradecu se godine 1927 doselio trgovac Apud Stara, koji se rodio u selu Medeljanec općine Stobrovac kod Vukovca. Stara je u Gradecu preuzeo trgovinu bruka Štork, koja je tekla trgovinu s pruge, te koja već ima 72 godine. Stara je u trgovinu bio u Stara obitelji, namjerno namjerno, jer su posjedovali 17 jutera, a gospodje bruka Štork 13 jutera. Stara je poput ostalih seljaka orao, kopao, sijao, žeo, bio, bio, bio i pravao. Stara u narodnom i političkom radu nije se Stara valjda od drugih seljaka. On je kao seljaci Stara zajedno s ostalim rođoljubima glasovao za listinu, Pravoslavne seljačke stranke, i to ne samo kod općinskih izbora, nego i kod izbora narodnih zastupnika 5. rujna 1928 i 11. prosinca 1938. Kada nije Stara isticao svoju narodnu vjernost, nije je opetovano izjavio svoju namjeru, da projektira u Pravoslavne seljačke stranke zajedno sa svojom suprugom i djetetom, pa je dobio 300 dinara za nabavu novoga zornog i kupača, koji

Štorna je kao Židov 1. kolovoza 1941. odveden u koncentracijski
logor na pristanišni rad. Štorna potpisani Šternovi smještani i žanovi uljudu
molimo, da se Šterna isključno iz koncentracijskog logora, pa da se vrati svojog
obitelji u Gradec, gdje je i sada je obitavljati poput obične ugrozani, da se
Šterna znate riješiti ova milost, pa da se 21. srpnja 1941. rođendana ova brat
prihvaćati, mijenjati ova milost.

Grader, dne 4. Kolovoz 1941.

Dr. Rudolf Horvath
University Professor

1941.
Nolan Folsom
President of the party,
Dorchester, Mass.

Stjepan Jelar	Tramir Barav
Duro Glatky	mlinar
Čan Rujan	Parasigina
Horkeleviski	Trice Stjepan
Mijo Budak	gorj. Broric
Josip Rakos	Stjepan Boni
Duro Matijević	Blasi Javalor
Josip Humberger	Andro Jembro
Duran Humberger	Duran Jembro
Miharec Stjepan	Rominio Ivan
Miharec Radoslav	Kilijasi Rakos
Blagomir Simo	Mowko Filipović
Blagomir Stjepan	Stjepan Alibabi
Gregor Stjepan	Stjepan Mijet St.
Gregor Stjepan	Stjepan Filipović
Vida Vojčić	+ Mijet Filipović
Čedo Tomica	Kurmi Stjepan stari
Dan Jambrović	stariji Stjepan
Stjepan Stjepan	Stjepan Buz
Jambrović Ivan	Duro Hvala
Benoit Franjo	Petko Brat
+ Petar Petar	Ant Stjepan
Tom Petro	Antun Strojic Kenec
Stjepan Ivan	Ante Kenec ml
Vlado Jari	Stjepan Stjepan
Matko Mato	Stjepan Jembro
Brucic Duro	Stjepan Jembro
Marari Stjepan	Stjepan Jembro
Plesko Dragutin	Stjepan Jembro
Stjepan Jembro	Stjepan Jembro
Duro Plesko	Stjepan Jembro
	Stjepan Jembro

[illegible]

Prilog 7.e

Zaključak donesen na sjedniciama upravnog odbora stolarske udruge Hronogostrene udruge i udruge na organizaciji škole u Gradcu na gore imenovanih. Zaključak prema kome je u potpisanim sudrugama član upravnog odbora od njihovog osnutka kao jedan od etalnih članova na radi ovih naroda se približujući moći sa njegovom pomilovanju.

Članak
Stjepan Kalinski

Predsjednik

Biseri Ivan

Rečica Zorica

Ivan Glasko

Porcel Biseri

Franičević

Truga Ivan

Milana Ivan

Joan Mijak

Mirijak Mijak

Radio i ožera i poropoma

Načelnik općine
Hambrecht

Episkop žički Nikolaj Velimirović, koga je Hitler odlikovao još 1934. g.¹²², u svojim brojnim nastupima i pisanim djelima isticao je vrijednosti nacionalizma i rasizma, pa je tako u Beogradu 1935. g., dakle samo dvije godine nakon dolaska Hitlera na vlast u Njemačkoj izdao knjižicu “Nacionalizam Svetog Save” i u njoj ističe:

*“Mora se odati poštovanje sadašnjem nemačkom Vodi, koji je kao prost zanatlija i čovek iz naroda uvideo, da je nacionalizam bez vere jedna anomalija, jedan hladan i nesiguran mehanizam. I evo u XX veku on je došao na ideju Svetog Save, i kao laik poduzeo je u svome narodu onaj najvažniji posao, koji priliči jedino svetitelju, geniju i heroju. A nama je taj posao svršio Sveti Sava, prvi među prosvetiteljima, prvi među genijima i prvi među herojima u našoj istoriji. Svršio ga je savršeno, svršio ga je bez borbe i bez krvi, i svršio ga je ne juče ili prekuće nego pre 700 godina. Otuda je nacionalizam srpski, kao stvarnost, najstariji u Europi”.*¹²³

A 1939. g. u svom govoru u Ravanici povodom 550. obljetnice kosovske bitke ovaj svetac Srpske pravoslavne crkve ističe:

*“Mi smo deca Božja, ljudi arijevske rase kojoj je sudba dodelila časnu ulogu da bude glavni nosilac hrišćanstva u svetu (...) da plemena slabije rase i niže vere ne bi...”.*¹²⁴

I dok su Židovi i ostali nearijevci stradali u Dachauu, Nikolaj Velimirović, smješten, kako je pokazala Ljubica Štefan, u “počasnom bunkeru” tog logora, piše:

“U toku vekova oni koji su raspeli Mesiju Gospoda Isusa Sina Božjeg stvorili su od Evrope glavno bojište protiv Boga, a za đavola. To je danas glavno bojište Židova i oca židovskog đavola... To Evropa ne zna, i u tome je sva očajna sudba njena, sva mračna tragedija njenih naroda. Ona pre svega ne zna čija je. Onda ona ne zna ko joj je prijatelj, a ko neprijatelj... Ona ništa ne zna osim da oceni kao vrednost dok joj Židovi ne postave svoj kantar za meru vrednosti... njeni političari kao mesečari u zanosu govore o jednakosti (ignoranciji) svih verovanja i neverovanja, tj. ono što Židovi hoće i žele, jer im je potrebno prvo da se izjednače zakonski sa hrišćanstvom, da bi poslije potisli hrišćanstvo i učinili hrišćane bezvernim, i stali im petom za vrat. Sva moderna gesla evropska sastavili su Židi, koji su Hrista raspeli: i demokraciju, i štrajkove, i socijalizam, i ateizam, i toleranciju svih vera, i pacifizam i sveopštu revoluciju i kapitalizam i komunizam. Sve su to izumi Židova, odnosno oca njihova đavola... Ali je za čuđenje, da su se Evropejci, kršteni i miropomaza-

¹²⁴ Isto, str. 222.

*ni, potpuno predali Židovima, tako da židovskom glavom misle, židovske programe primaju, židovsko hristoborstvo usvajaju, židovske laži kao istine primaju, židovska gesla kao svoja primaju, po židovskom putu hode i židovskim ciljevima služe. To je za čuđenje u naše vreme, i ništa više u svetu. Sve drugo je manje važno ili ne važno. Ali je najvažnije kako je hrišćanska Evropa postala sluškinja Židova... O tome treba da mislite, braćo Srbi”.*¹²⁵

Primijetimo da je u proljeće 1991., dakle prije napada na Hrvatsku, kad su Hitlerove metode neposredno primijenjene u Hrvatskoj i u nekim segmentima ih nadmašile, tijelo Nikolaja Velimirovića preneseno iz manastira Svetog Save, dakle iz manastira preteče nacionalizma, u američkom gradu Libertyvilleu, na groblje u njegovom rodnom selu Leliću blizu Valjeva u Srbiji. Tom prigodom glasilo Srpske patrijaršije u Beogradu “Pravoslavlje” piše: “*Sveti Nikolaj je došao u svoj rodni Lelić, u svoju Srbiju, da svojim vaseljenskim duhom, filozofskom dubinom i moralnom snagom pomogne grešnicima, svojim progoniteljima i vaskolikom rodu. Sazvežđe Nebeske Srbije postalo je večno stanište Svetog Nikolaja.*”¹²⁶ Da, zaista je trebalo imati “vaseljenski duh, filozofsku dubinu i moralnu snagu” onako pisati o Hitleru! A Philip J. Cohen piše: “*U toku više od tri decenije nakon njegove smrti, episkop Velimirović i njegovi pogledi na svijet ostali su inspiracija za srpske emigrante. Nakon osude Srba kao agresora od strane UN, 31. maja 1992., emitirana je na srpskom jeziku kitnjasta antisemitska propovijed episkopa Velimirovića za vrijeme Srpskog časa na javnom radiju Clevelanda (WCPN-FM). Najavljiivač je rekao da se nude slijedeće riječi ‘umjesto našeg komentara događaja u našoj otadžbini i osude srpskog naroda kao agresora’.*”¹²⁷ Cohen potom daje cijelu tu propovijed¹²⁸.

I ondašnji patrijarh Srpske pravoslavne crkve Varnava trudio se da ne zaoštane puno za episkopom žičkim. “Glasnik, srpske pravoslavne patrijaršije” organ SPC prenosi dva intervjua koja je patrijarh dao njemačkoj agenciji “Deutsches Nachrichten Büro” (DNB) i novinama “Münchener Neueste Nachrichten”. Evo dva citata iz tih intervjua prema knjizi Ljubice Štefan:

“Führer velikog nemačkog naroda vodi borbu koja služi na korist celom čovečanstvu. Borba Adolfa Hitlera protiv boljševizma, koji je podjarmio ruski narod, potiče iz idealnih motiva i nema nikakve veze sa imperijalističkim ciljevima. Sa prijateljskim pozdravima velikom nemačkom narodu smatram, da

¹²⁵ Isto, str. 225.

¹²⁶ Isto, str. 221-222.

¹²⁷ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 152.

¹²⁸ Isto, str. 152-153.

opravdana borba nemačkog naroda za ravnopravnost zaslužuje poštovanje svih naroda”.

“Ranije sam s teškom mukom mogao ustajati i govoriti u odbranu Rusije protiv komunizma i internacionalnih Jevreja (...) Bio sam upućen sasvim sam na sebe. Ali Bog je poslao nemačkom narodu jednog dalekovidnog Führera, koji zastupa isto mišljenje, koje sam i ja mnogo ranije stvorio u sebi.(...) Führer je svečano izjavio da on ne želi ni jednu stopu ruske zemlje. Mi Führeru verujemo i njegovoj iskrenoj reči”.¹²⁹

U govoru u Bitoli 7. studenog 1936. patrijarh Varnava kaže:

“Naša vlada, naš pokojni Kralj i današnje namesništvo ne priznaju vlast u Moskvi. (...) I oni koji su je priznali, danas se ljuto kaju, jer to nije ruska vlada, nego je internacionalna, jedno židovsko varalička banda”.¹³⁰

S takovom SPC ne čudi izvješće Harolda Turnera generalu Alexanderu Löhru od 29. kolovoza 1942. u kome konstatira: **“Srbija, zemlja u kojoj je pitanje Jevreja i pitanje Cigana riješeno”**. Ljubica Štefan u knjizi *Srpska pravoslavna crkva i fašizam* citira i Franca Redemahera, stručnjaka za židovska pitanja u nacističkom ministarstvu vanjskih poslova, koji je 29. svibnja 1942. g. zabilježio: “Jevrejsko pitanje u Srbiji nije više akutno sada samo preostaje rješavanje zakonskih pitanja koja se tiču imovine.” Također citira i Schäfera, vrhovnog šefa Službe bezbednosti u Srbiji, koji obavještava jedan skup njemačkih oficira, uključujući i tadašnjeg zapovjednika generala Paula Badlera, da jevrejsko pitanje više ne postoji u Srbiji, a jednom njemačkom vojnom liječniku rekao je da je Beograd **“jedini veći grad Evrope očišćen od Jevreja, da je postao “Judenfrei”**.”¹³¹

Antimasonsku (bolje reći antižidovsku) izložbu¹³² srpske vlasti su organizirale od 22. listopada 1941. do 18. siječnja 1942. g. Tom prigodom tiskane su četiri protužidovske marke. U svim katalogima poštanskih maraka mogu se naći i dan danas ovjekovječene te četiri marke. (Zanimljivo je da postoji još jedna interesantna srpska poštanska marka iz Drugog svjetskog rata, izdana povodom “anglo-američkog terorističkog bombardovanja Niša” iz 12. mjeseca 1943.).

Takve i mnoge druge stvari koje bi morale interesirati jednog direktora Muzeja za genocid, očito ne interesiraju dr. Bulajića. Jer mnogo je veći zločin

¹²⁹ Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 224.

¹³⁰ Isto, str. 225.

¹³¹ Isto, str. 234.

¹³² Isto, str. 246

Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 99-102.

spasiti se iz države u kojoj su vladali i još uvijek vladaju takvi! Hrvatski narod napokon je raskinuo velikosrpske i svetosavske okove.

Očito, možda se i može govoriti o povijesnoj krivnji neke crkve. Katoličke, sigurno ne!

Geca Kon bio je glasoviti beogradski izdavač i vlasnik knjižare te je sa pet tisuća objavljenih naslova bio najveći nakladnik između Prvoga i Drugoga svjetskog rata u ondašnjoj Jugoslaviji. Kao pripadnik židovskog naroda ubijen je 1941. godine, ali o njegovoj smrti nema pouzdanih podataka. Jedni smatraju da je strijeljan među prvim Židovima u Beogradu, drugi da je ubijen u koncentracijskom logoru u Gazu.

Dr. Lazar Prokić, uz Stevana Kluića, bio je direktor velike antimasonske izložbe.

“Antimasonska izložba” i ovim markama mogla se u cijeloj Europi pohvaliti jedino Nedićeva Srbija

Dr. Lazar Prokić: "Jevreji u Srbiji"

"Danas je dokazano da su sva dela sabotaže u našoj zemlji finansirali Jevreji. Isto tako kod pohvatanih komunističkih bandi nađeno je mnogo Jevreja. Kod pohapšenih zbog šverca - opet Jevreji!... Kod pohapšenih zbog širenja alarmantnih vesti - opet Jevreji!... Znači Jevreji, Jevreji i Jevreji!

Zato stvarajmo izrazito antiijevrejsko raspoloženje, ukazujmo prstom na Jevreje i pratimo strogo njihov rad. Učinimo sve da za prvo vreme svi oni sa svojim potrebicama budu zbijeni na prinudnom radu negde - potpuno izdvojeni od nas, daleko čak i od naših očiju!

Dok se ne nađe način da uopšte nestanu sa našeg tla!" (str. 32)

Geca Kon stalno na udaru¹³³

“TUĐMANOVO POZIVANJE NA KATOLIČKOG SVEĆNIKA - USTAŠU”

Ovaj odjeljak Bulajićeve knjige sigurno je razočarao i iznenadio srpske čitatelje, a i ne samo njih. Svećenik-ustaša iz naslova jest Jure Paršić, župnik u Jasenovcu, ustaški satnik koji je “preko svojih prijatelja u Zagrebu ozloglasio zapovjednika Matkovića kao koljača i tražio da se on smijeni kao zapovjednik” i koji je na kraju u tome uspio “putem samostanaca Dominikanaca /!/, napose patra Dr. Vinka Kuničića, zatim putem bliže okoline Maksa Luburića, kao satnika Matijevića i još nekih ustaških časnika, čijih se imena ne sjećam”.

Naravno, Tuđman smatra “da je riječ o čovjeku čije svjedočenje treba uzeti u ozbiljno razmatranje” jer je bio u Jasenovcu do kraja 1944. godine, a njegove procjene o žrtvama u Jasenovcu i sve njegove dotadašnje spoznaje

¹³³ Dr. Lazar Prokić, “Jevreji u Srbiji”, Inv. br. 9872/2-HPM.

govore o nekih 30 do 40 tisuća žrtava (str. 89). Bulajić pak smatra da mu se u tome ne može vjerovati, ali “radi se o svjedoku o ustaškim zločinima genocida od izuzetnog značaja” pa mu se može vjerovati samo u onom “sjećam se da mi je pričao...(…) Čuo sam (...) no nisam mogao ništa pobliže provjeriti” (str. 93), a pogotovu što se sjeća da je pobijeno i 600 četnika! A u Jasenovcu je ubijeno i oko 150 najviših četničkih Dražinih zapovjednika na čelu s Pavlom Đurišićem, kao i glavni četnički ideolog Dragiša Vasić. To je vjerojatno dodatan razlog zašto se preuveličava broj žrtava Jasenovca!¹³⁴

Poslije tako bombastičnog naslova o svećeniku - ustaši srpski čitatelji, izluđeni velikosrpskom propagandom, očekivat će priču o čovjeku ogrezlom u srpskoj krvi, a dobit će priču o ustaši koji intervenira protiv zločinaca u ustaškim redovima! I to intervenira kod drugih ustaša, da pomognu u smjenjivanju zapovjednika logora!!! Inače, ovdje treba istaknuti da je relativno mali broj katoličkih svećenika formalno pripadao ustaškoj organizaciji.

Na primjer, u zagrebačkoj nadbiskupiji koja je imala više od petsto svećenika, samo je petnaest svećenika pripadalo ustaškom pokretu, dakle manje od 3 posto¹³⁵.

Spomenimo samo činjenicu da je katolički svećenik Hrvat Dragutin Jesih proglašen Pravednikom¹³⁶. A kako je s pravoslavnim svećenicima? Naravno, posve drukčije! I među četničkim zapovjednicima bilo je pravoslavnih svećenika. Najpoznatiji je svakako zapovjednik zloglasne Dinarske četničke divizije pop Momčilo Đujić. Primjetimo da u knjizi Ljubice Štefan¹³⁷, poglavlje XIX. nosi naziv: PRAVOSLAVNI SVEĆENICI - DOBROVOLJCI I ČETNICI. Ali tu nije rečeno sve o toj temi u njezinoj knjizi.

U poglavlju X.: MITROPOLIT JOSIF, ZAMJENIK SRPSKOG PATRIJARHA, nalazi se i odeljak: Mitropolit Josif - četnik od rane mladosti. Četnički pokret i njihova zlodjela izvrsno predstavlja svjetskoj javnosti, kao što smo vidjeli, i Cohen¹³⁸, a napose i uloge četničkih vođa Draže Mihailovića (Srbija), Pavla Đurišića (Crna Gora i Sandžak) i oca Momčila Đujića! Cohen nažalost nije zapazio važnost činjenice koju spominje u svojoj knjizi: “*on je djelovao u sjevernoj Dalmaciji i zapadnoj Bosni, gdje su već početkom aprila 1941., njegovi četnici započeli ubijanje i masakriranje hrvatskih civila.*”¹³⁹

¹³⁴ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 20. ožujka 1998.

¹³⁵ J. Krišto, nav. djelo: *Katolička crkva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*.

¹³⁶ Z. Dizdār i M. Kujundžić, nav. djelo, str. 106.

¹³⁷ Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 181-211 i 126-127.

¹³⁸ Ph. J. Cohen, str. 62-70.

¹³⁹ Isto, str. 67.

Zašto je ovo trebalo posebno istaći. Pa NDH je proglašena 10. 4. 1941., pa je očito da su upravo Srbi, tj. četnici započeli s bestijalnim zločinima u toj državi. I to četnici kojima je zapovijedao jedan pravoslavni pop!

Dodajmo ovome da Z. Dizdar navodi i ovo: *“Tako su npr. četnički odjeli koji su se nalazili u redovitoj vojsci Kraljevine Jugoslavije i bili namijenjeni za ‘specijalne akcije’, ili pojedini zapovjednici četnici, pri povlačenju kod Dervente 11.- 13.IV. 1941. ubili 17 civila Hrvata, od kojih i 5 žena; 11. IV. u Siveriću ubili tri Hrvatice, od kojih 1 djevojčicu; 9. i 28.- 29. IV. kod Bjelovara ubijena 3 civila Hrvata a 1 ranjen; od 13. do 15. IV. kod Čapljine ubijeno 20 Hrvata i 5 Muslimana i zapaljeno 40 kuća; kod Mostara 15. IV. ubijeno je 5 civila Hrvata, od kojih 1 žena, i zapaljena sela Cim i Ilići, nastaljena Hrvatima, a takvih ubojstava bilo je u još nekim mjestima, kao početak i nagovještaj onoga što će ubrzo uslijediti”*.¹⁴⁰

Cohen¹⁴¹ upozorava na skorašnje veze popa Đujića, koji već desetljećima živi u SAD (!), sa srpskim predsjedničkim kandidatom Vojislavom Šešeljom, koga je Đujić 28. 6. 1989. osobno promovirao u rang četničkog vojvode. *“U svojim instrukcijama, Đujić naređuje Šešelj da istjera sve Hrvate, Albance i druge strane elemente sa svetog tla.”*¹⁴² Šešelj je to svojski radio tijekom rata 1991.-1995., a i danas prvo kao gradonačelnik Zemuna. Sve to mu je i osiguralo drugu (odnosno PRVU, jer je u drugom krugu izbora Šešelj dobio 1,712.000, a Miloševićev kandidat Lilić 1,611.000 glasova!) poziciju na predsjedničkim izborima u Srbiji, da bi potom ušao u Vladu Srbije!

Zašto je zločinac Šešelj predsjednički kandidat u Srbiji i zašto je član Srpske vlade jasno je, ali zašto nije u Haagu može se zaključiti iz ovog teksta objavljenog u Pariškom Le Monde: *“‘Mrzim Hrvate’, izjavio je u jeku izborne kampanje. Te riječi, koje izriče jedan predsjednički kandidat i koje se odnose na stanovnike susjedne republike, izazivaju pozornost. (...) Početkom rata u bivšoj Jugoslaviji Šešelj je formirao i rukovodio paravojnim skupinama koje su harale Hrvatskom i Bosnom, dvjema zemljama čiji je dobar dio teritorija želio uključiti u ‘Veliku Srbiju’. Zbog brojnih akcija ‘etničkog čišćenja’ koje su u to vrijeme počinili njegovi ljudi, našao se 1992., na popisu ratnih zločinaca što ga je sastavio Lawrence Eagleburger, tadašnji američki državni tajnik. Šešelj je u politiku ušao krajem 80-tih, nekoliko godina nakon Slobodana Miloševića. Njih dvojica uvijek su održavali dvosmislene veze, računa-*

¹⁴⁰ Z. Dizdar, nav. djelo, str. 243-244.

¹⁴¹ Ph. J.Cohen, nav. djelo, str. 150.

¹⁴² Isto, str. 150.

*jući na saučesništvo i nacionalistički angažman. (...) Jedan od njegovih (Šešeljevih, J. P.) poznatih žestokih napada na Međunarodni sud za ratne zločince na području bivše Jugoslavije, rezimira njegovu burnu vezu s jugoslavenskim predsjednikom: 'Ako ja budem išao u Haag, sa sobom vodim Miloševića!'."*¹⁴³

I tako sada u tom Sudu imamo niz Hrvata koji su obranili hrvatske enklave u Srednjoj Bosni (svjetski moćnici te su enklave vjerojatno namijenili Muslimanima), ali ne i Šešelja. Jer bi on povukao za sobom Miloševića! A koga bi onda od svjetskih moćnika Milošević? Sjetimo se kako su Butros Butros Gali-ju vikali na ulicama Sarajeva: "Ubice! Ubice!" Na sve to itekako računa i Bulajić, i Srpska pravoslavna crkva i SRJ, kad neposredno za vrijeme genocida koji su sami potaknuli, pokreću pitanje genocida u Drugom svjetskom ratu, koristeći pritom ponovno lažne podatke i rugajući se na taj način cijelom svijetu.

Jevreji i Englezi poigravali su se do sada sudbinom seljaka. Oni su uvijek zarađivali, bez obzira da li su cene poljoprivrednim proizvodima na svet-skom tržištu rasle ili padale. Uvek je seljak plaćao račun!

“Jevreji i Englezi poigravali su se do sada sa sudbinom seljaka”¹⁴⁴

¹⁴³ Vjesnik, 10. listopada 1997.

¹⁴⁴ Šta je u snu vidio seljak Jovan Petrović? (str. 19. Inv. br. 9938/2-HPM.).

“GRIZOGONOVO PISMO NADBISKUPU STEPINCU, FEBRUARA 1942.”

Glavni autor Memoranduma SANU i bivši predsjednik SRJ Dobrica Ćosić s pravom je tvrdio da su Srbi kroz svoju povijest više stekli lažima nego bilo čim drugim! Zapravo, Ćosić ovom svojom tvrdnjom samo u jednom segmentu opisuje što znači spomenuta tvrdnja svetog Nikolaja da je Hitlerov preteča bio Sv. Sava, i to u segmentu korištenja laži: “Sto puta ponovljena laž postaje istina!” Zato i ne čudi što iza srpskog mita o Jasenovcu stoji LAŽ! Evo o čemu se radi.

U dokazivanju izmišljotina propagande užasa na liniji 'jasenovačkog mita', Tuđman s pravom ukazuje na lažno pismo dr. Prvislava Grisogona, 'bivšeg ministra, dosljednog pobornika jugoslovenskog unitarizma i srpskog pijemontizma, s čijim će se hrvatskim podrijetlom i ta propaganda poslužiti' nadbiskupu Stepincu. Dobro je što Bulajić citira slijedeći Tuđmanov dio u svezi s tim lažnim pismom: *“na početku 1942. u javnost je pušteno pismo / umnožavano u zemlji i otpremljeno u London/, koje je tobože P. Grizogono uputio zagrebačkom nadbiskupu A. Stepincu da bi 'spasio svoju dušu'. U njemu se o užasnim zločinima u NDH priča na ovaj način: 'Srbe su nabijali na koplje. Ložili im vatru na gole grudi, pekli ih žive na vatri, spaljivali u kućama i crkvama žive /.../ kopali su živima oči, sekli noseve, uši, jezike /.../ sekli udove i stavljali im u usta /.../ zabijali im eksere u glavu /.../ kidali decu za noge, razbijali glave o zid...' U jednom čamcu na Savi 'hrpa dečijih glava' s natpisom 'Meso za Jovanovu pijacu', pa 'slučajevi prisiljavanja Srba piti vruću krv svoje poklane braće', 'silovanja bezbroja žena, djevojaka i djevojčica', pa čak da je u 'kotaru Petrinja nateran sin silovati rođenu majku'. 'Talijani su fotografisali sud sa /cifra nejasna/ i po kilograma srpskih očiju i jednog /čovjeka/ koji je došao iz Dubrovnika opasan sa dva đerdana odrezanih srpskih jezika'. Ovako orisanim zločinima i primjeran sud: 'U istoriji Evrope nije bilo ovakvih slučajeva. Mora se ići u Aziju u vreme Temerlana i Džingis Kana ili u*

Afriku u crnačke države njihovih krvoločnih vladalaca da se naiđe na slične slučajeve. Sa ovim je hrvatsko ime osramoćeno za vekove. Ništa nas više ne može oprati. Ni poslednji Cigani na Balkanu neće smeti pomenuti našu hiljadugodišnju kulturu, jer ni Cigani ovakva zverstva nisu radili'. I, dakako: 'Posle svih velikih zločina u istoriji u naknadu za to dolazile su velike kazne'. Doktor Prvislav Grisogono 'je sam svojim pismom A. Stepincu opovrgao da bi on bio pisac tog apokrifnog pisma', s pravom, prema Ljubu Bobanu, konstatuje Tuđman."¹⁴⁵

Ono što se dr. Tuđmanu zaista može zamjeriti u ovom tekstu jest činjenica što je on primjere našao u Aziji i Africi, a ne i u Europi. Međutim, itekako moramo znati da su takvi primjeri osnova školovanja Srba kroz cijela stoljeća i dandanas. Naime, srpska narodna epika puna je takvih strahota. Evo nekih primjera.

Sestra Leke kapetana u istoimenoj pjesmi pogrdila je najvećeg srpskog junaka (inače u stvarnosti turskog vazala) Marka Kraljevića i odmah slijedi srpski odgovor:

*Ljutit Marko, pa se pridruo,
jednom kroči i daleko skoči,
i za ruku dofat i đevojku,
ostar pinjal vadi od pojasa,
te joj desnu odsječe ruku,
ods'ječe joj ruku do ramena,
desnu ruku daje u lijevu,
a pinjalom oči izvadio,
pa ih zavi u svilen jagluk,
pa ih turi u desno njedarce*¹⁴⁶.

Ili, Marko Kraljević, u pjesmi "Marko Kraljević i Musa Kesedžija", odsijeca desnu ruku Novaku kovaču, koji mu je skovao dobru sablju da netkome ne bi iskovao još bolju:

¹⁴⁵ M. Bulajić, nav. djelo, str. 95-96.

¹⁴⁶ V. Karadžić, *Srpske narodne pjesme*, svezak drugi, str. 242.

*“Pruži ruku, Novače kovaču,
 pruži ruku da ti sablju platim!”
 Prevari se, ujede ga guja, prevari
 se, pruži desnu ruku; Manu
 sabljom Kraljeviću Marko,
 ots’ječe mu ruku do ramena:
 “Evo, sada Novače kovače,
 da ne kuješ ni bolje ni gore”.¹⁴⁷*

To mu valjda dođe kao izraz zahvalnosti, a istovjetnu zahvalnost pokazat će Srbi poslije Drugog svjetskog rata prema nadbiskupu Stepincu za sve ono što je učinio za njih tijekom tog rata. A isti srpski “junak”, Marko Kraljević, zna i ubiti na licu mjesta vezirova čauša samo zato što mu je donio poruku!

Nikola Janković htio je oprostiti svojoj materi, nemateri, ali mu vila dovikuje neka osveti svoga oca kojega je ona nekoć izdala. I on joj *vadi oči, pre-reže dojke i kroz njih promoli ruke*.¹⁴⁸ A što bi tek uradio da joj nije želio oprostiti?

Srpski despot Vuk Branković osvećuje se carici Mari ovako:

*Poreza joj one bijele dojke,
 a preturi one bijele ruke, pa
 kroz dojke ruke preturio,
 izvadio joj one oči crne,
 pa ih zavi u zlatne jagluke.*¹⁴⁹

V. S. Karadžić bilježi kako muž polako nevjernu ženu živu spaljuje, *ona gori od kose do prstiju, dok ne izgori*, a muž joj to sve mirno promatra, pijuckajući vino¹⁵⁰. Užasan je i prizor kad muž i brat kolju sabljom trudnu ženu, te iz nje na nožu vade dijete, ili ono samo iz nje ispadne¹⁵¹.

¹⁴⁷ Isto, str. 394.

¹⁴⁸ I. F. Jukić, Ljubomir Hercegovac, *Narodne pjesme bosansko-hercegovačke*, Osijek, 1885.

¹⁴⁹ B. Stojanović, *Srpske narodne pjesme*, 1869., svezak prvi, str. 1919.

¹⁵⁰ V. S. Karadžić, nav. djelo, knjiga druga, br. 31, knjiga treća, br. 7.

¹⁵¹ Isto, knjiga treća, str. 464, i Petranović, *Srpske pjesme*, 1867., svezak drugi, str. 52.

Vrhunac divljaštva nalazimo u pjesmi gdje se iz osвете i pakosti kolju i peku čeljad i njihovo meso daje jesti drugima¹⁵²

Dr. Frano Glavina, pravnik i povjesničar, tvrdi da ni u hrvatskoj, a ni u muslimanskoj narodnoj poeziji nema sličnih primjera. Dapače, ovakvih primjera ima u skoro svakoj srpskoj narodnoj pjesmi, a ako nema radi se vjerojatno o hrvatskoj narodnoj pjesmi koju je Vuk Karadžić otuđio!¹⁵³

Isto tvrdi i Philip Cohen: *“Vrlo mi je teško to reći, no religija Srba nije uopće kršćanska. To je osvajanje teritorija i etničke čistoće, i ove formulacije su sličnije nacizmu nego kršćanstvu. Pogledajte srpsku kulturu. Pogledajte srpske djedove - totalna nepismenost. Takvi djedovi svoje sedmogodišnje unuke na guslama podučavaju epovima o Kosovu, klanju, kopanju očiju, vađenju utrobe... sve detalje. Dijete od malena sluša te priče o silovanju, ubojstvu, sadizmu, u jednom - nekrofilijski. Kada biste mi rekli da neki pojedinac ovako nešto ima u glavi, rekao bih da je to bolestan čovjek, no ovdje se radi o jednoj kulturi. Hrvati i Muslimani također sviraju gusle, no oni pjevaju ljubavne pjesme. Moja je najveća briga da bi Hrvati mogli zaboraviti agresiju vjerujući da mogu mirno živjeti sa Srbima. Takvo mišljenje je najbolja priprema za novi krug rata.”* 154

A stvarne učinke ovakve srpske naobrazbe vidimo u ovom stoljeću od Balkanskih ratova do Domovinskog rata i rata u BiH. Cohen konstatira kako su za vrijeme Balkanskih ratova 1912.-1913. *“u sjevernoj Albaniji, srpski i crnogorski borci pretvarali cijela sela u krematorije, gdje su žene, djeca i onemoćali spaljivani živi”*¹⁵⁵. O Balkanskim ratovima pisao je i Srbin Dimitrije Tucović:

“Pokolj u Ljumi

(...) Rezervni oficiri koji su dobili naređenje da selo zapale i sve što u njemu zateču stave pod nož, uzaman su se opirali, uzaman su ponavljali reči 'zar sve?', uzaman su po nekoliko puta izveštavali komandanta da u selu nema nikoga više osim žena i dece. 'Sve', to je bio odgovor...

¹⁵² Stojanović, nav. djelo, svezak drugi, br. 4, i Petranović, nav. djelo, svezak drugi, br. 54., 55. i 56.

¹⁵³ B. Lovrić, *Vukodlaci kao junaci*.

¹⁵⁴ Vjesnik, 27. travnja 1998.

¹⁵⁵ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 30.

Za dva sata selo je bilo potamanjeno... Plotuni su poobarali žene koje su držale odojčad u naručju; pokraj mrtvih majki drala su se njihova dečica koja su slučajno bila pošteđena kuršuma; ... žene su se porađale od straha. Za dva sata potamanjeno je 500 duša.

(...) 'Divlji' Arnauti naše zarobljene vojnike razoružaju pa puste, a naša 'kulturna' vojska XX veka ubija njihovu decu!'"¹⁵⁶

O pokolju u Ljumi svjedoči M. Edith Durham, britanska ratna dopisnica i bolničarka¹⁵⁷. Ona opisuje i ovu epizodu iz sela Arzi od 1912. do 1913. godine:

"Kada su prolazili kroz selo u novembru, Srbi su samo razoružali narod koji nije pružao otpor. Ali kada su se vojnici vratili u aprilu, zabavljali su se krvarenjem bespomoćnih žrtava do smrti. (Seljani su posvjedočili:) 'Ne brzo, kao što radite sa ovcama, već sporo. Načinili bi mali rez na ručnim zglobovima i laktovima i na vratovima, tako da bi im trebalo duže vremena za umiranje'. Neke žene su, sa groznom i slikovitom pantomimom, opisivale vrste sje-kotina i kako su Srbi plesali oko umirućih žrtava i oponašali njihove posljednje trzaje... Niti su se Srbi pak stidjeli svojih podviga, jer je jedan oficir ispričao jednom ljekaru kojeg je znao, da je pomagao da se zakopaju živi ljudi na Kosovu."'¹⁵⁸

Poznato je i izvješće Leona Trotskya¹⁵⁹ u kome spominje srpskog svjedoka Balkanskog rata u Makedoniji, koji je opisao kako su cijela albanska sela pretvorena u "stupove vatre", četničku kampanju pljačkanja i ubijanja turskih i albanskih civila i prizor albanskih leševa bez glava (podcrtao J. P.), nagomilanih ispod glavnog mosta na rijeci Vardar u centru Skopja, glavnog grada Makedonije. *"Ono što je bilo jasno je da ovi obezglavljeni ljudi nisu ubijeni u bici."*

U odjeljku *Represija i progon u prvoj Jugoslaviji*, Cohen opisuje zločine počinjene nad muslimanskim stanovništvom, nad Hrvatima i Makedoncima u prvoj Jugoslaviji. Evo kako je postupano s Makedoncima:

"Uobičajene metode ispitivanja uključivale su drobljenje nožnih prstiju čekićem, bušenje zuba, masakriranje muških i ženskih genitalija. Zatvori su punjeni

¹⁵⁶ Lj. Štefan, nav. djelo: Srpska pravoslavna crkva i fašizam, str. 314.

¹⁵⁷ Ph. J.Cohen, nav. djelo, str. 31.

¹⁵⁸ Isto, str. 31.

¹⁵⁹ Isto, str. 180.

ljudima, ženama i djecom pretrpanih u ćelije koje su bile premale za kretanje. Tipično je bilo da su Makedonke bile bičevane, premlaćivane i silovane, ali također podvrgavane groznim mučenjima kao što je sipanje benzina pod pazuhe i slabine, a zatim potpaljivane. Takva zvjerstva kao politiku uveo je Žika Lazić, šef državne policije (a kasnije jugoslavenski ministar za unutrašnje poslove), a njegov opis ponudio je jedan francuski autor:

*Bio sam u Beogradu u julu 1932. Na ručku u Excelsior restoranu iza kraljevske palate... Lazić je došao i sjeo odmah do nas... Upravo se vratio iz Makedonije, gdje je organizirao Državnu policiju. Jednu sam stvar posebno uočio, sve vrijeme nam je pričom oživljavao masne priče o ženama, nije pre-stajao da hvata mušice po stolnjaku, koje bi zadržavao za trenutak među prstima dok su se borile da se izvuku. Zatim, ne zaustavljajući bujicu svoje priče, nježno bi jednoj po jednoj otkidao krila, i krajem svoje upaljene cigarete lagahno, bez žurbe, dodirivao ih i prisiljavao da puze pržeći im stomake. 'Sa Makedonkama također', pričao bi nam 'da bi ih učinili ponovo zaljubljenim, kada bi postajale neosjetljive, stavljali bi im usijano željezo na dobro mjesto'.*¹⁶⁰

S obzirom da Cohen spominje takve strahote učinjene nad muslimanima, Hrvatima i Makedoncima, treba napomenuti da su takvim zločinima bili podvrgnuti i Bulajićevi (?) Crnogorci, tj. onaj zelenaški dio koji se uvijek borio za slobodu svog naroda. Niz takvih zločina naveden je u knjizi *“Elementa Montenegrina, hrestomatija, Crnogorski narod i srpska politika genocida nad njim, 1/90.”*¹⁶¹ Recimo samo da se u poglavlju: *Srpski zločini u Crnoj Gori - Krvavi album* (str. 235-264) navodi niz primjera srpskih zločina u Crnoj Gori i to samo u razdoblju 1919.-1920. A ovom poglavlju prethodi poglavlje: *Krvavi bijeli teror (zvanična srpska politika genocidne denacionalizacije Crnogoraca)* (str. 153-234). U tom je poglavlju i odjeljak: ***Izum ubijanja pomoću mačaka***, u kojem se opisuje taj “izum” kotarskog načelnika Boška Boškovića (kotar kolašinski):

“Pored pojedinačnih zločina, ovaj Bošković je prilikom sakupljanja poreza i razoružanja naroda, u januaru 1921. g. uhapsio u Mojkovcu 80 lica i u masi ih tukao da je trebalo platiti radnika da počisti njegovu krvlju natopljenu kancelariju, a 'prilikom pohoda na Rovca, kao vandal zapalio je 60 kuća, žena s djecom u naručju, stavljao je u gaće ljudima i pod suknje žena mačke, koje je

¹⁶⁰ Isto, str. 35.

¹⁶¹ Izdanje Kulturno društvo Crnogoraca i prijatelja Crne Gore “Montenegro”, Zagreb, 1990.

tukao dok ne pobjesne, te su u takvom stanju razdirale tijelo nesrećnih žrtava; i najзад, zabadao je trnje pod nokte svojih žrtava, sve to pod izgovorom da su pristalice kralja Nikole. On je na putu Bijelo Polje-Kolašin, u selu Podbišiću, streljao mirnog seljaka N. Dulevića, jedino zbog toga što je njegov brat Todor bio pobunjenik, itd. Vlast nije uzela Boškovića na odgovornost za ove zločine”.

Na citirane srpske narodne pjesme izravno podsjeća npr. ovaj citat (**Zapalio majku i troje djece**):

“Između 26. i 27. aprila 1923. g. u Cucima se desila strahovita krvava drama. Dvanaest žandarma pod rukovodstvom majora Kecmanovića, komandanta žandarmerije na Cetinju, upalo je u kuću odmetnika Petra Zvicera, i u njoj zapalilo majku sa troje djece. Majku su prvo vezali da ne pobjegne, a babu staru 67 godina, vezali pred kućom za neku trešnju da gleda kako joj gori snaha i troje unučadi. Baba je od užasa poludjela i umrla u ludnici u Danilovgradu...”

Iako je, formalno, povedena istraga o ovom zločinu, izvršiocima se nije ništa rđavo desilo, već je major Kecmanović drugom prilikom, 17. 12. 1923. g. na pogrebu tri poginula žandarma, koji su sahranjeni na Novom groblju na Cetinju, pred sakupljenim Cetinjanima, nazivajući ih razbojnicima, a Lovćen, Njegoša i crnogorsku istoriju, lažnim veličinama”.¹⁶²

U odjeljku **Zvjerstva** navodi se:

“Pariski listovi *La Patrie* i *La Presse* od 29. decembra saopštavaju ovu vijest iz Crne Gore. Srbijanske vojne vlasti upotrebljavaju sva moguća sredstva da Crnogorce primoraju da se zakunu na vjernost kralju Petru... Kako su ova dva Crnogorca (Milija Stamatović i Mihajlo Bašetina) odbili da učine što se od njih tražilo, srbijanske su ih vlasti zatvorile i ubile na ovaj način: Izvadili su im najprije oči, odsjekli im uši, prosjekli donju vilicu i kroz otvor provukli im jezik. Tako unakažene, ostavili su mučenike da se muče, pa im onda izvadili crijeva i dotukli bajonetama.

Tako su ovi mučenici isпустили svoj junački duh za čast i pravo Crne Gore.

Glas Crnogorca, br. 81.od 23.12.1919. str. 6.”¹⁶³

¹⁶² Isto, str. 196.

¹⁶³ Isto, str. 215.

U odeljku *Mjesta u kojima je provoden fizički genocid* navodi se niz takvih mjesta, ali dan je i sljedeći citat: "... ženi Milana K. Milića, iz sela Duba, tukli su i iglama boli srbijanski vojnici dijete u kolijevci od 10 mjeseci i ubili ga, da bi je tako natjerali da rekne, gdje joj se nalazi odbjegli muž..."¹⁶⁴

Evo još nekih naslova iz ovog poglavlja: *Politika istrebljenja i zle krvi u Crnoj Gori*¹⁶⁵, *Stradalo selo zbog jednog odmetnika*¹⁶⁶, *Bacanje u jamu*¹⁶⁷, *Vješala u Cucima*¹⁶⁸, *Nasilno posrbljuju Crnu Goru*¹⁶⁹.

I tako direktora Muzeja žrtava genocida ne interesiraju takve žrtve, nego mu je najveći grijeh ako netko "izda" takvu Jugoslaviju (Stepinac na primjer). Zaista idealno razumijevanje pojma genocid, zar ne?

Međutim, postoji i odjeljak spomenute knjige koji se izravno tiče i dr. Bulajića jer vjerojatno objašnjava zašto su Crnogorci-Srbi (Crno-Srbi) imali najznačajnije uloge u pripremi rata i u samom ratu 1991.-1995. (Milošević, Karadžić, Arkan, Bulajić): *Prodane duše - najamnici (I Srbi se gnušaju izdajnika "poturica")*, gdje piše: "*Ona naša zavedena braća, koja su metnula obraz pod noge, savila pokorno glave pred zlikovcima iz Beograda i primila njihove službe, vrlo rđavo prolaze među Srbijancima. Srbijanske vlasti ih anektiraju i zapostavljaju svakom danom prilikom, a sami Srbijanci ih tretiraju onako kako se tretiraju ljudi bez časti i ponosa - prodane duše, najamnici* (podcrtao J. P.)".¹⁷⁰

Da, zaista, već smo napomenuli da je slično vrijedilo i za Hrvate koji su služili Beogradu. Već pri prvom suprotnom mišljenju od njihovih beogradskih gazda - postajali bi ustaše! Jedan crnogorski liberal jednom mi je rekao: "Znaš li što smo mi Crnogorci za Srbe? Krpe! Upotrebi pa baci!" Odmah je i sam odgovorio na svoje pitanje. A poznata je izreka: Poturica gori od Turčina (bolje bi bilo: Posrbica gori od Srbina).

O zlodjelima četnika u Drugom svjetskom ratu, koji su istovjetni onome o čemu pjevaju srpske epske pjesme, odnosno onome o čemu govori lažno Grišogonovo pismo, postoji ogromna literatura, a o njima je već pisano i u pretходnom tekstu. Ipak, ovdje ćemo dati jedan neobjavljeni dokument o takvim zvjerstvima. To je Povjerenstveni Izvještaj o zlodjelima četnika u Vrličkoj

¹⁶⁴ Isto, str. 216.

¹⁶⁵ Isto, str. 195.

¹⁶⁶ Isto, str. 196-197.

¹⁶⁷ Isto, str. 198.

¹⁶⁸ Isto, str. 198.

¹⁶⁹ Isto, str. 228.

¹⁷⁰ Isto, str. 227-228.

krajini (Sinj, 31. siječnja 1943. godine). Evo podataka o nekim pobijenim Hrvatima samo u selu Maovice (Prilog 8.):

<i>R. br. Prezime i ime očevo</i>	<i>god.</i>	<i>Način ubijanja</i>
1. Topić Mato p. Ivana	30	zaklan i bačen u vatru
2. Milović Marko p. Mije	62	“ “ “ “
3. Režić Šima Milina	7	“ “ “ “
4. Kojundžić Mate	32	“ “ “ “
5. Blažević Niko	68	živ pečen
6. Kata Mišić ž. Mile	40	zaklana
7. Brtan Božo p. Nikole	40	“
8. “ Ivan p. Mate	45	“
9. “ Petar p. Mate	50	“
10. “ Kata	18	“
11. Škorić Ivan	60	“ i oči izvađene
12. Škalio Pera ž. Ivana	70	“
13. “ Mile Stipin	37	“
14. “ Ika ž. Mile	30	“
15. Varnica Jere p. Mije	25	“
16. Milković Boja ž. Pilipa	45	ubijena iz puške
17. “ Ante p. Ilije	45	“ “ “
18. “ Mile p. Ilije	44	“ “ “
19. Blažević Boja Antina	14	“ “ “
20. Milković Jozo p. Mate	37	zaklan i u vatru bačen
21. Božo Škalić	50	“ “ “ “
22. Denić Ante	45	“ “ “ “

Očito, mnogo jezovitih zločina. Posebice je uočljiva sudbina Nika Blaževića. Ovog šezdesetosmogodišnjaka živog su nabili na kolac i pekli na vatri dok nije umro, a u Otavicama su Iliju Meštrovića, starca od 86 godina, strica glasovitog hrvatskog kipara Ivana Meštrovića, bacili živa u njegovu zapaljenu kuću i tako usmrtili.

KOTARSKA OBLAST
 Posr. 96 od 2 veljače 1943
 Sinj
 Pliječka, paljenje i ubijanje
 naroda Velike krajine od
 strane četnika

Velike Rupi Cetina
 0213

Dostavlja se prednji izvještaj poverljivosti
 sa ednennim prilozima a molba na smanje izvješćen da e predajem nije
 izvješćen nijedna više oblast odn kratkog izvješćaja erukičke postaj
 Historič Briljaj 48 od 27. siječnja 1943, kojed je došla i la Velika Rupa
 da oca spremat
 Janjenik kotarskog predstojnika
 kotarski predstojnik
 Briljaj 48

VELJAVNA DRŽAVA HRVATSKA
 VELIKA ŽUPA CETINA
 U OMIŠU
 Omiš dno 11. 2. 1942.

Ime prezime	Ime prezime	Ime prezime	Ime prezime	Ime prezime
Taj	215	4.		04

Predmet

1) Specijalizirani tim
 sa pulu dr. Ruzika i R. Ruzika
 2) Specijalizirani tim
 sa pulu dr. Ruzika
 3) Specijalizirani tim
 sa pulu dr. Ruzika
 4) Specijalizirani tim
 sa pulu dr. Ruzika

Posredno upozorenje posrednik Taj broj 260/43 od 12. 2.
 kao i posrednik Taj broj 260/43 od 11. 2. 1943 dostavlja se
 upozorenje posrednik posrednik sa posrednik posrednik
 koji posrednik posrednik posrednik posrednik posrednik
 sa posrednik posrednik posrednik posrednik posrednik

Posrednik 12/2. 43

POVJERLJIVOSTI IZVJEŠTAJ
O SUDBOJAMA ŽITNIKA U VRLJIŠKOJ
KRAJINI

sinj, 31. siječnja 1943. godine.

IZPOVJEDNIŠTVU II. SEKCIJA OBRUŠ VRLJIŠKOG POVJERLJIVOSTI
KOD SUPERSKOVA

S I N J

Odradjeno povjerenstvo Vašim dopisom Op. broj 680/tajno, smatralo se je dne 30. i. 1943. godine u 8 sati u Posudnici zapovjedništva u Sinju. U nemogućnosti, da se povede izvidi i izvrši pravni vidljaj na licu mjesta, povjerenstvo se je jedino moglo poslužiti iskazima svjedoka očevidaca.

Ispitivanjem svjedoka očevidaca, čiji su iskazi priložni, povjerenstvo je utvrdilo sljedeće:

Prilikom akcije povedene protiv partizana u Vrljiškoj krajini, sa strane ne talijanskih oružanih snaga, našli su četnici u selu Kljevo dne 26. siječnja t.g. i dne 27. siječnja t.g. Također su našli u selu Mošćice dne 26. siječnja t.g., u selu Kosara dne 26. siječnja t.g., te u Vrljici dne 26. siječnja t.g. U svim tim mjestima su četnici izvršili pljačke, paljenje kuća, te ubijanje katoličkog pučanstva, a naročito su mučili Mošćice i Vrljicu.

U selu Kljevo četnici su našli dne 26. siječnja t.g. pred vešer, nakon što je žitar dam iz pravca Knina dopirala nepovratno prema jugu. Grupa Ova grupa četnika razdijelila se je u dva dijela i dok je jedna grupa postupala na seljake, druga je u jednoj kući natvorila oko 800 žena, muškaraca i djece, te ih stvara kod slatarijske. Ova grupa nije pljačkala selo, već je samo tražila hranu sa iz vešer. Dana 26. siječnja t.g. ovi četnici su napustili Kljevo i otišli u pravcu Vrljice.

Dne 27. siječnja 1943. godine našla je druga grupa četnika iz pravca Knina. Ova grupa čim je bila u selu Kljevo, odmah se paljenjem stajao i kuća, i pljačkanjem hrane i blaga. Pri tom su ubili dva seljaka. Ova grupa je dne 28. siječnja t.g. krenula prema Vrljici, ali se je nako pola sata vratila i prošla kroz selo Kljevo puleći i pljačkajući od rege kuće gnušći blago i odnoseći sve što god su mogli iz odnošenih kuća.

Grupa broj četnika, koji su u ova noćna bila u Kljevo, iznosio je oko 800, a očevidci pričaju, da je s njima bilo i 20 talijanskih barakaljera, koji jedino da su po selu tražili kokoše i jaja, koje nisu pljačkali.

Za vrijeme boravka četnika u Kljevo, ubijeno je 5 seljaka, a sa sobom su otveli u pravcu Knina 7-8 seljaka, koji se više nisu povratili, to se vjero je, da su ubijeni.

Od 450 dimova, koliko broji selo Kljevo, oko polovine je uništeno i popaljeno.

Sa ovom posljednjom grupom četnika, bili su i pravoslavni seljaci iz obližnjih sela Pulač, Stikova, Kosova i Vrljice, koji su sa sobom otveli svoje žene i djecu, te su im ista pomogli nositi općakoznu robu.

U selu Kosara našli su četnici dne 28. siječnja t.g. oko 2 sata poslije podne. Iste je predvodio jedan pravoslavni pop. Četnici su se razdijeli po kućama pljačkajući i rasipaajući oružaniju robu, koje sobom nisu mogli poći. U ovom selu spalili su 2 kuće Lelasa Božić, te po jednu kuću Lelasa Ant i Lelasa Josipa iz razloga, što su neki od njihovih kćeraka u ustaškama. Nedaće su otjerali po jednom kuću Lelasa Marka, Lelasa Iliju pok. Ovičica i Lelasa Lelasa pok. Jure. U ovom selu ubijen je odnosa jedan jedan seljak.

U selu Mošćice, koje je najteže mučeno, nadropilo je oko 4000 četnika, dolazili iz pravca sela Stikova dne 26. siječnja 1943. godine. Čim su bili u selo, odmah su počeli paljenjem, pljačkom i mučenjem, vidjeli su i kući ove što je katoličko. Sa ovim četnicima bili su ekipa također i pravoslavni seljaci sela Mošćice i to iz Knediluka Gjerića, Ovitkova, Pristecia i Petkovića, koji su im poklanjivali, koje su kuće katoličke.

Četnici su ujedno ubijali seljake time, da se im protjdjeti život, ali i kad bi dobili novac, opet bi iste ubili. Iz ovog sela četnici su ponijeli sa sobom sve blago, hranu i robu, da koje su mogli doći.

U ovom selu četnici nisu samo ubili seljake, već su ih i bacili u vatru, a nekog glavnara Niku Blaževića su još na vatri i pekli.

U ovom selu je poginulo 23 seljaka, 3 ih je ranjeno, a troje djece je nestalo, a među poginulim imaše također dvoje djece.

Od 360 dinara, koliko broji selo Naevice, izgorjele su sve kade koje su bile pokrivene ševrom i gipsom.

U Vrlici su četnici ubili dva 20. listopada t.g. oko 8 sati u jutro. Odmah po ovom događaju ispitali su zastavu na pravoslavnoj crkvi i dali sv. miti u svetu, te su svjerali narod, da se ne da nikome ništa dogoditi, te da se svi, koji su dan prije pobjegli pred bombardiranjem od talijanskih aviona, pozvate svojoj kadi.

Čitav dan 20. listopada t.g. prošao je u Vrlici u strahu, ali pred večer su došle nove grupe četnika, te su pošli i opljačkali konšalik Baršića.

U Vrlici su četnici ubili 23 ljudi, a među njima Ulgarević Djordje sudskog poslužitelja, pravoslavca i Brjaka Jovana listonošu, također pravoslavnog i to obojicu, jer da služe ustašama, a Brjaka Jovu sviše, što je iz pravoslavne vjere prešao na katoličku. Čitav konšalik Baršić je opljačkao i uništen.

Za vrijeme ove akcije četnika po katoličkim selima, o čemu što su vidjeni u selu Naevice oko 20 bombardjera, a drugima selima nisu vidjeni talijanski vojnici niti je talijanska vojna bila u blizini tih sela, niti je nikad izlaska četnika u ista sela.

U ovim selima četnici su tražili, da li se kadi, koje su kade, seljake, koji su otišli u ustaše. Ujedinio su svima pitali najin izvatku, u Vrlici su vikali "Doli Pavelić, živio kralj Peter II.", a također da su vikali: "odje vam je Pavelić".

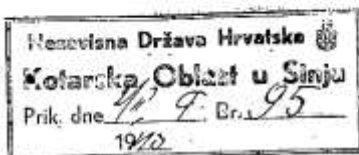
Povjerenstvo nije moglo da ustanovi tačan broj strah, jer nije moglo da izadje na lice mjesta, a sa mnoge seljake, koji su izbjegli iz gore navedenih sela pred četnicima, ne zna se da li su još skriveni ili su ih još četnici putem ubili, a većina svjedoka je izjavila, da što je vidjela, da su četnici u prvom naletu ubili, jer su i ovi svjedoci pobjegli pred njima.

Također se ne može da utvrdi ni broj razapjenih kadi, ni broj strane stoke, kao i šteta učinjena otklanjanjem seljaka iz kadi i robe i to iz razloga, što bi se procjena mogla izvršiti jedino na licu mjesta, jer su ovi oštećeni seljaci i nadalje ostali kod svojih uništenih i popaljenih kadi.

Prilože se iznos strah, razapjeni i razapjeni.

Članovi povjerenstva:

- 1). Kotarski predstojnik: *[Signature]*
- 2). Ustaški satnik: *[Signature]*
- 3). Pričuveni prav. predstavnik: *[Signature]*

ZAGREB 1947 25/26/1947
6-2.

ubijenih, ranjenih i nestalih seljaka povodom zlodjela četnika u Vrhloškoj
Krajinu

Br.	Prezime i ime te oboroženo	god.	Način ubijanja	Opisno
<u>Ubijeni:</u>				
<u>SELO MACVICE</u>				
1.	Topić Mato p. Ivana	30	Zaklan i bačen u vatra	Ispravan Hrvat
2.	Mršević Marko p. Mije	62	" " " "	" "
3.	Bošić Jima Bilina	7	" " " "	" "
4.	Konjović Mite	28	živ pečen	" "
5.	Blasković Miro	40	zaklan	" "
6.	Kata Miro p. Mile	40	"	" "
7.	Bršan Božo p. Nikole	40	"	" "
8.	" Ivan p. Mate	45	"	" "
9.	" Peter p. Mute	50	"	" "
10.	" Kata	18	"	" "
11.	Škorić Ivan	50	" i oči izvadjene	" "
12.	Skalošić Pava p. Ivana	10	"	" "
13.	" Miro Stjepan	47	2	" "
14.	" Ivo p. Mile	42	"	" "
15.	Vernišić Jaro p. Mije	45	"	" "
16.	Milčević Božo p. Filipa	45	ubijena iz puške	" "
17.	" Ante p. Mije	45	"	" "
18.	" Miro p. Mije	44	"	" "
19.	Blasković Božo Antina	44	zaklan i u vatra bačen	" "
20.	Milčević Božo p. Mate	50	"	" "
21.	Božo Kalid	50	"	" "
22.	Đenić Ante	45	"	" "
<u>Ranjeni:</u>				
1.	Đenić Jura p. Puške	70	preživio kičam	" "
2.	Škorup Miro ud. Petra	70	teško ranjen u ple-	" "
			ču	" "
3.	Milčević Ante p. Ivana	44	oči i ruke isparjale	" "
4.	" Ivan p. Nikole	44	po čitavom tijelu pečen	" "
5.	Bršan Filip	60	izboden po tijelu	" "
<u>Nestali:</u>				
1.	Milčević Joka p. Ante	8	"	" "
2.	Đenić Ante Martin	2	"	" "
3.	Bošić Ivo p. Jovana	6	"	" "
<u>Ubijeni:</u>				
<u>SELO KIJEVU</u>				
1.	Kereta Božo	30	ubijen iz puške	" "
2.	Vujčić Ivana	37	"	" "
3.	Kereta Ivan	30	"	" "
4.	Milčević Ivo	70	"	" "
5.	Čičević Peter	40	"	" "
<u>Odvedeni:</u>				
1.	Čavka Mijo	47	"	" "
2.	Vujčić Ivan p. Mate	50	"	" "
3.	" Ivan p. Mije	50	"	" "
<u>Ubijeni:</u>				
<u>SELO KOCORJE</u>				
1.	Lešao Ante Grgin	30	zaklan	" "
<u>Ubijeni:</u>				
<u>SELO VRHLJA</u>				
1.	Marčić Joka	70	zaklan	" "
2.	Marčić Jara	60	"	" "
3.	" Anica ud. Bote	70	"	" "
4.	Markićević Pavica	50	"	" "
5.	Kata	70	"	" "
6.	Turčić Mije	70	"	" "
7.	" Bora	60	"	" "
8.	Trančić Peter	60	"	" "
9.	Erdelev Miro	25	"	" "
10.	Turčić Duje	45	"	" "

Prilog 8.d

11	Konjovoda Sergije	30	zaklan	Ispravan Hrvat
12	Runjak Jovo	25	"	" "
13	Uljarević Gjorgje	30	"	" "

Prilog 8.e

Ali, možda najbolja potvrda da su u Grisogonovu pismu zapravo opisivani četnički zločini jest jedna epizoda iz razgovora Kogarda i Mihailovića središnjim studenom 1941. Cohen o tome piše:

“U toku sastanka Kogard i Mihailović su se složili da su im partizani zajednički neprijatelji. Međutim, Kogard je izjavio da ne može vjerovati četnicima jer su, za razliku od 'Nedića, Ljotića, Pećanca i mnogih drugih koji su se otvoreno svrstali uz nas od početka', Mihailovićevi četnici 'vodili otvorenu borbu protiv njemačkog Wehrmachta'. Prema Pantićevu iskazu, Mihailović je protestovao da 'nikada nije izdao naređenje da se napadnu njemačke snage. Baš nasuprot. Sve njegove naredbe su usmjerene na izbjegavanje takve borbe, osim kada su njegove snage napadnute od strane Nijemaca. Tako je do sada bilo i tako će biti ubuduće'.

Tada je Kogard pokazao nekoliko fotografija unakaženih njemačkih vojnika koji su ubijeni blizu Kragujevca u oktobru 1941. Njihovi penisi bili su odsječeni i ubačeni u usta - oblik masakra tipično prakticiran od strane četnika (podcrtao J. P.). Držao je da Mihailović mora biti odgovoran za zločine koji su izvršili njegovi četnici. Mihailović je naveo da su taj zločin izvršili partizani, a ne njegovi ljudi. Međutim, Kogard je bio uporan da ima suprotne informacije. Tada je Mihailović popustio da je moguće da su njegovi ljudi odgovorni, ali da mu nije poznat niti napad niti masakr. Kogard je reagirao, 'To ne umanjuje vašu odgovornost kao komandanta. Vi ste odgovorni za zločine koje čine vaši podređeni'.”¹⁷¹

Dovoljno je samo usporediti ovu priču o četničkim zločinima s dijelom Grisogonova pisma: “sekli udove i stavljali im u usta”, pa će svakomu odmah postati jasno da su u tom lažnom pismu navedeni “masakri tipično prakticirani od strane četnika”.

I tako sve do današnjih dana, tj. do rata 1991.-1995., kad zatočenici iz srpskih logora smrti u BiH govore kako su jedni drugima morali odgrizati testise, kako su stražari znali skakati logorašima po leđima dok im ne bi pukla kralješnica, ili pak kako su morali raširiti noge da bi ih oni nogama udarali po testisima (poznato je da ovo gotovo sigurno izaziva neplodnost!), kada govore o onim nesretnim silovanim ženama i djevojčicama. Svjedoci na suđenju Dušku Tadiću (logor Trnopolje koji je bio “kulminacija kampanje etničkog čišćenja”) izjavili su da je među silovanim bila i 12-godišnja djevojčica, te da su tijela mrtvih bila ‘zamotana u papir i vezana žicom s izvučenim jezicima’. Da, u ovom ratu, tijekom agresije na Hrvatsku i BiH (1991.-1995.) na kraju dva-

¹⁷¹ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 63.

Četnički koljači sami su ovjekovječili za povijest svoje strašne zločine. Jesu li i u ovom ratu protiv Hrvatske i Bosne i Hercegovine snimili ovakva svjedočanstva o svojim masovnim zvjerstvima?

desetog stoljeća svijet je vidio kako Srbi ubijaju i klanjem, i mučenjem, i sakaćenjem, i vješanjem, i raspinjanjem na križ, i strujom, i paljenjem, i utapanjem u vreloj ulju. Ovčara, Srebrenica... Sve to nadilazi i ono viđeno u njihovim narodnim pjesmama. Redovita su pljačkanja i paljenja stečene imovine. Sjetimo se samo u Hrvatskoj: Vukovara, Borova Sela, Dubrovnika, Osijeka, Vinkovaca, Gospića, Karlovca, županje, Dalja, Škabrnje, Voćina, Zadra, Šibenika, Slunja, Slavonskog Broda... Da i ne spominjemo Sarajevo i druga mjesta po BiH. A da i ne spominjemo uništene bolnice, škole, sakralne objekte itd.

Da, kao što smo već konstatirali, čudno bi bilo kad bi direktora Muzeja žrtava genocida u Beogradu zaista i interesiralo tako nešto. On to i sam pokazuje na način nevjerovatan svakome tko pripada zapadnoj civilizaciji. Naime, govoreći o lažnom Grisogonovom pismu on će reći: *“Od bitnog je značaja činjenica da je ‘Grizogonovo pismo’ zaista postojalo, išlo od ruke do ruke. Od manjeg je značaja pitanje autorstva, da li ga je potpisao Grizogono, od sadržine samog pisma o ustaškim zločinima genocida i suodgovornosti klera katoličke Crkve, o čemu Tuđman ne govori.”*¹⁷²

To je školski primjer bizantinizma! Bulajić nam poručuje da nije važno što je pismo lažno, nego nas uvjerava da sve ono drugo jest istina jer je to lažno pismo išlo od ruke do ruke. (“Sto puta ponovljena laž postaje istina”! Goebels bi zaista imao štošta naučiti od svojih srpskih kolega.). Nije važno što su ljudi vjerovali tom lažnom pismu i zbog toga mnogi i stradali, čineći, kao u ovom najnovijem ratu, zločine da bi preduhitрили ono što piše u ovom lažnom pismu! Naravno, njihovi zločini prirodno izazivaju osvetu i tako se krug zločina zatvara. To je i bila jedna od zadaća tog lažnog pisma. Direktor Muzeja žrtava zločina nisu krivi oni koji su ovakvim pismom izazvali zločine (“Na području kotara Otočac među pravoslavnim pučanstvom u zadnje vrijeme rasturan je letak napisan sa latinicom pisaćim strojem i umnožen na šapirograf, koji letak predstavlja pismo Dr. Grizogonia Dr. Alojziju Stepincu, nadbiskupu u Zagrebu...”¹⁷³) i izazvali na taj način stradanje, bolje reći svjesno žrtvovanje, srpskog pučanstva u Hrvatskoj u cilju ostvarenja sna o Velikoj Srbiji, nisu mu krivi, kao dr. Tuđmanu, i jedni i drugi, nego samo Hrvati. Jer pismo je poslužilo svrsi kojoj je namijenjena i ova Bulajićeva knjiga!

Naravno, Bulajić ne može, bolje reći ne smije pisati o tome, a nešto mora pisati. Kako on to čini? Prvo, njemu je dokaz Tuđmanovih namjera što nije dao i samo pismo Grisogona Stepincu, jer u njemu postoji i dio koji nam pokazuje kako je i sam Grisogono nasjeo velikosrpskoj propagandi jer je povjerovao u navode iz pisma pa govori o zločinima “prevelikog broja katoličkih sveštenih lica”, nego Tuđman citira pismo Grisogona ministrima Kneževiću, J. Banjaninu, M. Grolu i G. Anđelinoviću (vidjeti str. 100-101 Bulajićeve knjige), u kome Grisogono to više ne spominje, očito svjestan da je nasjeo velikosrpskoj propagandi, nego pokazuje kako je postao svjestan toga, tj. kako je postao svjestan činjenice da su navodi iz citiranog pisma (bolje reći iz srpskih narodnih pjesama) dio te propagande: *“Potsećam Vas kako je nekoliko*

¹⁷² M. Bulajić, str. 98.

¹⁷³ Isto, str. 99.

dana kružio po Beogradu glas o nekom plombiranom vagonu sa natpisom 'Svinjska mast za Beograd' a u njemu otsečene srpske glave; onaj drugi o nekim ogromnim sanducima sa iskopanim srpskim očima, ili kolanje pisma "Ustaškog stožera" Beograda u kojemu se izražava nada 'da će budući Katolički Beograd biti pripojen Domovini Hrvatskoj'". A takva propaganda "nosi već neviđene i logične plodove": osobne depresije i prijetnje 'kako će svima Hrvatima i Katolicima izvaditi oči i slično'." Da, Grisogono je pisao o izvađenim očima i sl., ali kao "specijalitet" onih koji su tome učeni kroz srpsku narodnu epiku! I to je onda Bulajićev vrhunski dokaz - ne citirati onaj dio kojeg se posredno kroz ovo pismo odrekao sam autor. Da bi to njegovo "otkriće" još dobilo na težini, on nalazi da taj dio nije naveden ni u jednom članku objavljenom u "Glasu koncila", a onda citira odakle je pismo preuzeo. I gle čuda, Hrvati, kao, kriju sadržaj pisma, a citira se: "Ljubo Boban, *Hrvatska u arhivima izbjegličke vlade 1941-1943*, str. 228-229" (vidjeti bilješku 14. na str. 103 Bulajićeve knjige). Važno je istaknuti da sam Grisogono u Beogradu vidi da priče slične onima iz navodno njegova pisma dovode do "prijetnja kako će svima Hrvatima i Katolicima izvaditi oči i slično". Očito je da on shvaća da je cilj takvih glasila upravo da potakne Srbe da takve grozote i čine. Očito bila mu je jasna i nakana autora njegova lažnog pisma Stepincu! Međutim, "njegovo" je pismo raspačavano i među Srbima u NDH, a tamo se nije ostajalo samo na prijetnjama. Namjera autora "njegova" pisma Stepincu među Srbima u NDH urodila je plodom.

Ali vratimo se Beogradu i istaknimo stravičnu činjenicu da je izmišljena priča o "vagonima s natpisom 'Svinjska mast za Beograd' u kojima su bile odsječene srpske glave; odnosno sanduci s iskopanim srpskim očima" kružila Beogradom u vrijeme kad su ulicama toga grada zaista kružili autobusi plinske komore prepune Židova sa Sajmišta. Da, u to vrijeme ovi nesretni ljudi ubijani su na ulicama toga grada. I umjesto da se priča o njima, izmišljane su priče o odsječenim srpskim glavama i sanducima s iskopanim srpskim očima!

“POKATOLIČAVANJE PRAVOSLAVNIH SRBA”

Prije nekoliko godina HTV je prikazala jedan američki film. Radnja se odvija u Beču i govori o prijateljstvu dviju djevojčica - jedne Židovke i jedne katolkinje. Film opisuje kako se djevojčica Židovka spasila zahvaljujući jednom katoličkom svećeniku koji ju je mimo propisa preveo na katoličanstvo. Zahvalna djevojčica opisala je taj događaj, snimila je i taj film iz koga izvire zahvalnost katoličkom svećeniku koji joj je na taj način spasio život. Naravno, svakoga upućenog film asocira na zagrebačkog nadbiskupa dr. Alojzija Stepinca, jer on je na taj način spasio živote mnogim Srbima. Ali njegova sudbina i odnos spašenih Srba prema njemu navode i na pitanje: “Što bi bio poslije rata onaj katolički svećenik iz Beča da je umjesto djevojčicu Židovku, kojim slučajem spasio djevojčicu Srpkinja?” Odgovor je logičan: “Bio bi proglašen - ratnim zločincem!” Jer, to je veliki zločin, tzv. “vjerski genocid” - pokušati spasiti toliko ljudi (u literaturi se spominje od 100.000 do 200.000, Bulajić tvrdi da je “nasilno u katoličku vjeru prevedeno oko 240.000 pravoslavnih Srba”¹⁷⁴) i jest očito po nekim Srbima nekakav genocid. Bulajić čak citira Tuđmana pa kaže: “*Tuđman se, razumljivo, poziva na zagrebačkog nadbiskupa i predsjednika biskupskih konferencija, Alojzija Stepinca, koji je odobravao politiku prijelaza, a kasnije tvrdio 'da je morao premještati neke župnike jer im je prijetila opasnost da budu ubijeni od pravoslavnih zato što su, držeći se vjerskih propisa, otezali s prijelazima'.*”¹⁷⁵ A onda slijedi vrhunski dokaz Bulajićevskog tipa - on podsjeća Tuđmana na ono što je Tito govorio: “*Tačno je da smo mi hapsili i neke od njih, ali samo one koji su sarađivali s okupatorom. Takav je slučaj bio s nadbiskupom Stepincem koji je bio ustaša: za vrijeme rata u Hrvatskoj je prekrštavao pravoslavne u katoličku vjeru. Sarađivao je s Nijemcima i ustašama.*”¹⁷⁶ Da, zaista: Stepinac - ustaša; Papa - ustaša. Svećenik iz Beča - ustaša. I zamislite, molim Vas, kao poglavar katoličke crkve u Hrvata za vrijeme NDH “sarađivao” je s Nijemcima i ustašama, što je i prema svojoj funkciji morao raditi. I ustaša je i surađuje s ustašama istovremeno! Očito ne znajući značenje narodne uzrečice “Kadija te

¹⁷⁴ Isto, str. 105.

¹⁷⁵ Isto, str. 106.

¹⁷⁶ Isto, str. 111.

tuži, kadija ti sudi”, Bulajiću je vrhunski svjedok - Tito! Poslije ovoga dolazi antologijski Bulajićev tekst o Stepinčevoj i Tuđmanovoj veleizdaji Jugoslavije, o kome je već bilo riječi, i kojim Bulajić završava ovu sekciju!

Međutim, zaista je interesantna usporedba onog što je radio Stepinac i mnogi katolički svećenici s onim što su radili pravoslavni popovi. Dobro je poznato pismo koje je poslao Stepinac svojim svećenicima o pokršćavanju Srba, očito uvjeren da će ratu doći kraj, a onda će ljudi opet moći biti ono što jesu. Poznato je da su katolički svećenici spašavali i mnoge Židove, kao i sam Stepinac. Na drugoj strani, među pravoslavnim popovima postoji jedno “analogno” pismo. Naime, u *Glasniku, službenom listu SPC*, 1. ožujka 1942. godine tiskan je ovaj dokument:

“Sin. Br. 20 iz 1942.

30. jan. 1942.

NAREDBA VOJNOG ZAPOVEDNIKA ZA SRBIJU O ZABRANI PRELAZA JEVREJA U DRUGU VERU

Ministarstvo Pravde svojim aktom od 31. decembra 1941. Br. 63184 iz 1941. dostavilo je Sv. Arhijerejskom Sinodu sledeći akt:

Ministarstvo unutrašnjih dela, aktom svojim III br. 13124 od 17. decembra 1941. godine dostavilo je ovom Ministarstvu sledeće:

‘Nadleštvo Podbana za Banat aktom svojim II br. 3954 od 19. novembra 1941. godine postavilo je ovom Ministarstvu pitanje da li je dozvoljeno pokršćavanje Jevreja s obzirom na režim koji je određen za njih naredbom Vojnog zapovednika za Srbiju’.

Ministarstvo unutrašnjih poslova zatražilo je po ovom pitanju objašnjenje Vojnog zapovednika za Srbiju i dobilo sledeći odgovor:

‘Na Vaše pitanje od 5. decembra 1941. godine saopštavam, da je prelaz Jevreja u drugu veru osnovno zabranjen’.

Ministarstvu unutrašnjih poslova čast je prednje dostaviti tom Ministarstvu s molbom, da sa ovom naredbom izvoli upoznati sve nadležne matičare i narediti im da se pridržavaju iste.

Ministarstvu pravde je čast prednje dostaviti naslovu, s molbom za dalji nadležni postupak i izveštaj o učinjenom.

Prednje se dostavlja s molbom radi znanja.

Za Pretsednika

Svetog Arhijerejskog Sinoda

član, Mitropolit skopski Josif¹⁷⁷

Analizu ovog dokumenta dala je Ljubica Štefan¹⁷⁸. U toj analizi Ljubica Štefan konstatira da nikad do danas nije objavljen, niti spomenut, neki akt njemačkih vlasti u Srbiji kojim bi se nešto naređivalo ili zabranjivalo Srpskoj pravoslavnoj crkvi, jer se Nijemci uopće nisu miješali u poslove Svetog Sinoda. Srbi su jednostavno željeli pokazati Nijemcima svoju lojalnost, dodvoriti im se, sve u svetom cilju stvaranja Velike Srbije. Pri tome stalno treba imati u vidu da SPC vjeruje u opstanak nacističke Njemačke! Stoga oni i ne misle kao Stepinac - kako spasiti ljude, nego sve čine da bi što više Srba stradalo u NDH i da njihove žrtve koriste kao argument u stvaranju Velike Srbije. Istina je, SPC kolaboracijom s Nijemcima ide na spašavanje ljudi u Srbiji (Apel), ali izmišljajući broj žrtava u NDH, podržavajući lažno Grisogonovo pismo, očito ide na potpirivanje neposluha i pobune u NDH. Da i ne spominjemo da je klanja u NDH počeo jedan pravoslavni svećenik - pop Đujić! Uostalom, zar hrvatske Srbe nije Milošević i u ovom ratu iskoristio u istom cilju - a u tome ga je opet potpomagala Srpska pravoslavna crkva. I dok je Srpska pravoslavna crkva postupala na taj način, treba istaći da je samo u Zagrebu prema sačuvanim dokumentima do 6. 6. 1941. godine 1.035 Židova prešlo na rimokatoličku vjeru, 95 na evangelističku, 16 na islamsku, a 4 na grkokatoličku!¹⁷⁹ U Hrvatskoj je rat 1941.-1945. preživjelo 1.100 Židova u mješovitim brakovima!¹⁸⁰

Da, katolička crkva nadbiskupa Stepinca i na taj je način spašavala ne samo Srbe nego i Židove. Ali za tako nešto ga mogu napadati oni kojima to nije bilo u interesu. Oni koji su svjesno išli na žrtvovanje Srba u Hrvatskoj za ostvarenje Velike Srbije u tadašnjem “novom svjetskom poretku”.

Istina, sigurno u objašnjavanju velikosrpskih napada na Stepinca treba polaziti i od činjenice da su Srbi zaista izvodili prisilno “prekrštavanje” katolika i muslimana¹⁸¹, pa čak i u NDH (vidjeti prilog 9., u kome je istaknuto:

¹⁷⁷ Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 251-252.

¹⁷⁸ Isto, 252-253.

¹⁷⁹ HDA, Arhiva NDH, Fond Ispostava ustaškog redarstvenog povjerenstva - lipanj 1941., kut. 278.

¹⁸⁰ V. Žerjavić, nav. djelo: *Bulajićeve izmišljotine na Internetu*, rukopis.

¹⁸¹ Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 253-257.

“četnici naredili da se moraju svi katolici u selu Štikovo po krstiti i preći u Srpsku vjeru”).

U priči iz Beča katolički svećenik “lomio” se između crkvenih pravila i spašavanja života, a slično je bilo i u Katoličkoj crkvi u Hrvata. Tako je na vladinu uredbu od 3. svibnja 1941. o vjerskim prelascima u drugu vjeru, Nadbiskupski duhovni stol u Zagrebu odmah 15. svibnja odgovorio Odredbom o prelascima iz drugih vjera u katolicizam, u kojoj se uspostavljaju strogi kriteriji za prelaske u katoličku vjeru, a proces prelaska izuzima se iz nadležstva civilnih i stavlja pod crkvene vlasti. Dakle, želji za prisilna pokatoličavanja suprotstavljaju se odmah strožiji kriteriji (slična je i reakcija Svete Stoline), i uz to se civilnim vlastima oduzima mogućnost da oni to sami rade. Na biskupskoj konferenciji od 17. do 20. studenoga 1941. izabran je “Odbor trojice”, ali ne da “ozakoni pokatoličavanje Srba i da pri tom pojača uticaj crkve” (kako tvrdi Viktor Novak: *Magnum crimen: Pola vijeka klerikalizma u Hrvatskoj*, Zagreb, 1948., 429), nego da spriječi nasilja u pitanjima konverzija¹⁸². Tek potom Stepinac, na zahtjev samih Srba, traži fleksibilniju politiku, kako je to već navedeno. Zapravo onaj tko ne vjeruje da je bilo puno Srba koji su tražili prelazak na katoličku vjeru, očito vjeruje ili da ustaška vlast nije bila tako loša, ili da je doslovno svim Srbima koji su tada bili u Hrvatskoj pravoslavlje bilo važnije od njihovih života.

¹⁸² J. Krišto, nav. djelo: *Katolička crkva u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj*.

“JASENOVAČKA STVARNOST 1991: OSKRNAVLJENO SPOMEN-PODRUČJE JASENOVAC”

Ovaj odjeljak najbolje predstavlja sam dr. Bulajić tekstom: *“Krajem septembra 1991. godine paravojni oružani sastavi Republike Hrvatske su nasilno ušli u Spomen prostorije Jasenovca i tamo ostali do 8. oktobra 1991. godine, kada je ovo područje ponovo oslobođeno”* (podcrtao J. P.).¹⁸³ Bulajić računa da će neki neupućeni čitatelj povjerovati da se Jasenovac nalazi na teritoriju današnje SRJ, pa su Hrvati okupatori, a Srbi oslobodioci tog prostora. Onom upućenijem, koji zna da je Banjalučki korpus JNA, dakle korpus stacioniran u BiH, izvršivši agresiju na Hrvatsku, ušao i u Jasenovac, Bulajić samo ovim priznaje da se radilo o teritorijalnim pretenzijama, te da Srbi očito smatraju da su dijelovi hrvatskoga teritorija njihovi a ne hrvatski. Time Srbi pokazuju da su zaista bili vladajući narod u takvoj Hrvatskoj i da se ne radi o nekakvoj njihovoj ugroženosti (osim, naravno, ugroženosti njihovih privilegija koje su kao vladajući narod u bivšoj državi imali). Drugim riječima, on za hrvatski teritorij kaže da su ga Srbi “ponovo oslobodili”, a dobro zna da je u dokumentima Ujedinjenih naroda taj prostor tretiran kao od Srba okupiran teritorij, pa je to još jedno Bulajićevo priznanje da služi velikosrpskom projektu stvaranja Velike Srbije! Treba li uz sve to ponovno spomenuti da je Bulajić doktor znatnosti upravo za međunarodno pravo?

Kako je izgledalo to srpsko “oslobođenje” opisuje jasenovački župnik vlč. g. Josip Brgles u Izvješću Nadbiskupskom Duhovnom stolu u Zagrebu: *“župa Jasenovac osvojena je koncem rujna 1991. godine. Kao župnik, župu sam napustio 26. IX. 1991. kada je i započelo njezino iseljavanje.*

Dok sam još bio u župi, dva sela su već bila napola popaljena i uništena. Prema zadnjim informacijama koje sam dobio od jednog gardiste, moga župljanina, župna crkva je netaknuta isto kao i župni stan. Samo mjesto Jasenovac dosta je oštećeno. Poginule su dvije osobe, a nekoliko ih je ranjeno. Drugih obavijesti nema, osim što su sve cestovne i željezničke veze prema

¹⁸³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 113.

*Jasenovcu prekinute. župljani su raseljeni po raznim mjestima, tako da je komunikacija s njima praktično nemoguća. Neprijateljska vojska je zauzela samo mjesto, pa se ni župnik a ni župljani ne mogu vratiti u svoje domove. Osim toga, pokidani su svi električni i televizijski vodovi*¹⁸⁴. Napomenimo da je kasnije katolička crkva u Jasenovcu srušena sa zemljom.

S druge strane, Bulajić sigurno zna za ovo svjedočenje jednog od svjedoka tih događanja, inače Srbina:

“U devetom (9) mjesecu su došle hrvatske jedinice iz Varaždina i one su ušle u Spomen-područje i zaposjele objekte u kojima su danonoćno boravili. Postoji i dokumenat iz kojeg je vidljivo da je jedan od pripadnika te jedinice obio kasu Muzeja i opljačkao novac koji se u njoj nalazio. Postoji prijava MUP-u Novska, koju je podnijela blagajnica SPJ, Ruža Mačković.

Pripadnici ove jedinice su napravili strahovit nered u prostorijama Spomen-područja, ali nisu uspjeli odnijeti ništa od vrijednih eksponata, niti su otvarali ormare u kojima je to bilo spremjeno. Jasenovac su morali napustiti u velikoj brzini, jer su im sa leđa ušle jedinice srpske vojske, pred kojom su se povlačili prema Novskoj ostavljajući sve u velikom neredu i bez mogućnosti da ponesu bilo šta.

Pripadnici Banjalučkog korpusa: borci 11-te Kozarske brigade sa područja Bos. Dubice, Prijedora i drugih mjesta Potkozarja, 6-te Krajiške brigade iz Sanskog mosta, te pripadnici Teritorijalne odbrane iz Bos. Dubice, ušli su u Jasenovac 8. oktobra 1991. godine. U sastavu ovih jedinica bilo je oko 5.000 boraca, koji su se u Jasenovcu zadržali do juna mjeseca 1992. god...”

Zatim on opisuje što su zatekli u Jasenovačkom spomen području i iz opisa je vidljivo kako je zateknuto stanje bilo uobičajeno stanje u ratu. A onda pokazuje kako to izgleda kada sami Srbi “čuvaju” spomen područje: *“Jedino što su potom učinili to je da su zakucali daske na ulazna vrata, ali su posjetioči počeli da ulaze kroz rupe na polomljenim staklima u hodniku koje su svaki dan bile sve veće. Na kraju se sve staklo sasulo, pa su mogli nesmetano ulaziti i odnositi iz prostorija šta je tko htio. Polako je počelo da nestaje sve što je vrednije, da bi na kraju odnosili sve do čega su došli.”* Dalje, svjedok govori kamo je, kako je i tko je odnio dokumentaciju, a potom kaže:

“U junu 1992. godine došla je u Jasenovac delegacija Evropske zajednice, bili smo zaprepašteni onim što smo vidjeli. Zgrada Memorijalnog muzeja i

¹⁸⁴ S. Kožul, Tera Combusta: Ratna izvješća župnika zagrebačke nadbiskupije 1991/1992., Zagreb, 1994.

poslovni prostor bili su potpuno prazni. Sav namještaj je bio odnesen, sva stakla polupana, vrata otvorena, odnesene su instalacije centralnog grijanja iz svih prostorija (radijatori). Stakla na vitrinama u Muzeju su bila uglavnom polupana i u spomeničnom prostoru nalazile mase razbacanih papira i knjiga. Spomen područje Jasenovac je bilo spaljeno, opljačkano i pusto.

Iako je u ratnim okršajima snaga stacioniranih u Jasenovcu (Varaždinska jedinica) i srpskih snaga ispaljeno hiljade granata, oštećenja objekata u Jasenovcu i B. Gradini nisu bila velika...

Pljačku, paljevine i uništavanje mjesta vršili su pripadnici Banjalučkog korpusa. Zapaljen je hotel "Sava", a zatim su paljene i srpske i hrvatske kuće. Paljene su kuće Srba - mještana, koji su se nalazili u redovima tih jedinica. Zapaljena je kuća predsjednika SDS, komandanta TO u mjestu, imanje Dušana Trivunčića, jednog od najbogatijih ljudi u Jasenovcu, kojeg su Zengovci ubili u septembru 1991. godine. (Prema podacima MUP-a Hrvatske ubijen je od samih Srba, J. P) Dušan je bio zastupnik u Saboru, član SDP, nije pripadao ni jednoj nacionalnoj partiji...

*I dok su pripadnici TO Jasenovca organizovali život u mjestu, rješavajući pitanja civilnog stanovništva, 'borci' su pljačkali njihovu imovinu i palili kuće."*¹⁸⁵

Nas i one u svijetu koji nisu pomagali srpske zločine sve ovo ne čudi. Onim drugima Bulajićevo pisanje pomaže da sakriju svoje sudioništvo u svemu tome, kao da su ljudi već zaboravili što su sve Srbi činili tijekom ovog rata. Zato Bulajić spominje "paravojne oružane sastave republike Hrvatske"¹⁸⁶ i sve što su radili Srbi pripisuje njima, navodi engleske (!) autore koji spremno prihvaćaju srpske laži¹⁸⁷, govori o "nečasnom širenju neistine", govoreći za dr. Tuđmana a ne za sebe¹⁸⁸ (u skladu s Čosićevom tvrdnjom da su Srbi najviše postigli koristeći neistinu - naravno, kad to rade Srbi, onda to ne može biti nečasno), čak spominje i neonaciste¹⁸⁹ (opet vjerujući da svijet ne zna da su to danas upravo oni koji su izvršili agresiju na Hrvatsku i BiH).

Naravno, svatko može usporediti kako izgleda taj kompleks danas, a mnogi strani novinari posjetili su ga odmah poslije oslobođenja (1995.), ali to ne smeta dr. Bulajiću da pokazuje svijetu što znači srpsko shvaćanje pojma istina, tj. na str. 160. opet ćemo naći: "*U toku oružane akcije Republike Hrvatske*

¹⁸⁵ Arhiv autora.

¹⁸⁶ M. Bulajić, nav. djelo, str. 113.

¹⁸⁷ Isto, str. 121-122.

¹⁸⁸ Isto, str. 120.

¹⁸⁹ Isto

'Bljesak' došlo je do razaranja Spomen područja Jasenovac, opasnosti plavljenja i uništavanja grobišta. U vezi sa ovim mogu se ponuditi fotografije oskrnavljenog Memorijalnog centra Jasenovac, razrušenog objekta." Činjenice treba pobiti višestrukim ponavljanjem laži, pa nešto slično možemo naći i na str. 179., gdje se koristi i pojam etničkog čišćenja, ali naravno opet Bulajić to ne pripisuje Srbima, što zna cijeli svijet, nego Hrvatima.

Jasenovac je samo jedno od mnogobrojnih stratišta na kojima su Hrvati ubijani i za vrijeme i poslije svršetka Drugog svjetskog rata. Međutim, malo je poznato da su na tom prostoru Srbi ubijali Hrvate i početkom ovog stoljeća, tj. od 1906.-1909.: *"Tako je npr. ubijen Hrvat Stanko Dragić samo zato što je prigovorio Srbinu Lazi Bačiću što je izvjesio srpsku zastavu koja je kao stijeg Kraljevine Srbije bila službeno zabranjena u Hrvatskoj. U Jasenovcu i okolicu ubijeno je pet seljaka-Hrvata, a nisu bili otkriveni ubojice, iako se znalo da je tu djelovala organizirana srpska banda koja je terorizirala i ubijala Hrvate. Kad bi se i optužio poneki Srbin za zločin, našlo se desetak Srba koji bi odlazili u općinske i kotarske urede i svjedočili da je spomenuti nevin. Treba dodati da su obično najutjecajniji agitatori za progone Hrvata bili svećenici pravoslavne (srpske) crkve, npr. Paroh Joco Jovanović koji je i u crkvi javno propovijedao mržnju prema Hrvatima. Tvrdio je da sve Hrvate, Šokce treba protjerati jer sve to mora biti srpsko područje, tj. Velika Srbija."* (podcrtao J. P.).¹⁹⁰ Da, ništa se nije promijenilo od tada (i mnogo ranije) pa do današnjih dana. Svijet je spriječio potpuni srpski poraz u ratu 1991.-1995., i time omogućio da velikosrpska ideja koja je uzročnik svih zala na ovim prostorima živi i dalje, sa sve većim i većim brojem sljedbenika među Srbima, što pokazuju i posljednji izbori (1997.) u Srbiji! I današnja vlada u Srbiji!

¹⁹⁰ D. Pavličević, *Progoni i likvidacije Hrvata na području Hrvatske od 1903. do 1941. godine*, Međunarodni znanstveni skup "Jugoistična Europa 1918.-1995." Hrvatska matica iseljenika, Zagreb, 1996., str. 34-48.

“OSKVRNAVLJENI JASENOVAC SISTEM NEISTINA O NAJVEĆEM LOGORU SMRTI ZA SRBE”

Valjda zaboravljajući što je pisao u prethodnoj sekciji knjige, dr. Bulajić daje ovakav naslov ovom dijelu knjige. Nov je samo podnaslov, koji vjerojatno treba iznova skrenuti pozornost s činjenice da je vjerojatno Beograd sa svojim logorima “Sajmište”, “Banjica” i s Jajincima vjerojatno “najveći logor smrti za Srbe”! U ovoj sekciji Bulajić ukratko ponavlja svoje najvažnije “argumente” i dodaje još jedan tipa ‘taj i taj je izjavio’. Ipak u tom dijelu postoji jedan velikosrpski “biser” tipa “ono što radiš sam, pripiši drugome”: *“Vrhovnik druge nezavisne države Hrvatske, dr Franjo Tuđman, u raspravi ‘o povijesti i filozofiji zlosilja’, u knjizi ‘Bespuća povijesne zbiljnosti’ (1989), koja predstavlja hrvatski ‘majn Kampf’,, smišljeno stvara teoriju ‘Jasenovačkog mita’...”. A svi se još živo sjećamo takvih paralela:*

Hitler: *“Njemačka i Austrija su dva oka u jednoj glavi!”*

Milošević: *“Srbija i Crna Gora su dva oka u jednoj glavi!”*

ili,

Hitler, *“Njemačka će biti svjetski faktor, ili je neće biti!”*

Milošević, *“Srbija će biti cela, ili je neće biti!”*

Kao i u prethodnom odjeljku, Bulajić i ovdje priznaje svoje služenje velikosrpskoj ekspanzionističkoj politici stvaranja Velike Srbije kada tvrdi da su Srbi oslobodili hrvatski teritorij Jasenovca!

Zato je posebno interesantno što Bulajić završava ovaj dio s: *“Ukazujući na nužnost poznavanja ‘istorijskih korijena današnjih užasa’ na području bivše Jugoslavije, Simon Vizental je izjavio: ‘moraju se znati zločini fašističkih ustaša nad Srbima u ozloglašenom logoru Jasenovac - zločini koji su najgori uz one u holokaustu protiv Jevreja’.”*¹⁹¹ Očito je pokušaj prikrivanja srpskih zločina nad Židovima, u kome je mit o Jasenovcu odigrao itekako važnu ulogu.

¹⁹¹ M. Bulajić, nav. djelo, str. 124.

gu, najočitiji upravo na primjeru gospodina Wiesenthala. Naime, gospodin Wiesenthal opravdava genocid onih koji su ga napravili, slušajući priče o genocidu koji je napravljen nad njihovim precima!

Prema ovome on očito ne zna, ili ne želi znati, ni za Banjicu ni za Sajmište, logore iz kojih niti jedan Židov nije izašao živ. On ne zna za jedini “judenlager” u svijetu!? I umjesto, da pored Jasenovca traži i odgovornost za one koji ni danas ne obilježavaju logor Sajmište - jedini konc-logor isključivo za Židove, jedini “judenlager” u cijelom svijetu, što su po svim međunarodnim konvencijama dužni, on pokušava genocid koji su Srbi načinili u ovom ratu opravdati navodnim genocidom koji su učinili Hrvati u Drugom svjetskom ratu, dakle u ratu u kome je itekako bilo zločina na obje strane. Može se očekivati da će gosp. Wiesenthal, kad bude malo više upoznat s činjeničnim stanjem, biti nositelj akcije da se u Jeruzalemu, u Memorijalnom muzeju holokausta - Yad Vashemu - u Dvorani sjećanja dopišu i stravični logori na Banjici i Sajmištu - logori iz kojih niti jedan od desetina tisuća Židova nije izašao živ, jedini “judenlager” u svijetu, ili jednostavno konc-logor Beograd, vodeći računa gdje su sve grobišta, kao i činjenicu da su i beogradske ulice, kojima su se kretale pokretne plinske komore, zapravo bile strašna stratišta.

Naravno, Bulajić ne bi bio Bulajić, kad opet ne bi pokazao nedostatak i najmanjeg pijeteta za hrvatske žrtve genocida, kakve su oni iz jame “Jazovka”. On kaže: *“razvijena je velika Himlerovska propaganda u vezi ‘otkrića’ jame Jazovke, ‘genocida nad Hrvatima’.* *Ova farsa se razbila na stijenama istine identifikovanih žrtava. Ali, pred domaćom, i svjetskom javnošću ova propagandna akcija nije neutralizovana.*”¹⁹²

Da, da parafraziramo Dobricu Ćosića, laž je najmoćnije srpsko oružje!

Nevjerojatna je lakoća korištenja laži i u dr. Bulajića. Kao da je direktor Muzeja žrtava genocida identificirao “na daljinu” i žrtve Jazovke. Jednostavno, izreknu laž, a ti onda dokaži da to nije istina. Možda Bulajićeva knjiga posluži svijetu da nauče o čemu je govorio Dobrica Ćosić, bivši Predsjednik Jugoslavije, srpski književnik i otac zloglasnog Memoranduma Srpske akademije nauka i umetnosti! Ili će morati čekati još izvjesno vrijeme da bi dočekali tvrdnje direktora Muzeja žrtava genocida, da su i žrtve “Ovčare” kod Vukovara također Srbi i da su izvršitelji Hrvati?

¹⁹² Isto, str. 119.

A kad već Bulajić spominje Jazovku, treba spomenuti da je do 1995. godine na području bivše Jugoslavije evidentirano 460 masovnih grobnica hrvatskih vojnika i civilnih zarobljenika¹⁹³.

У искоришћавању европског сељака,
јеврејин има најбољег савезника у
енглеском капиталисти, за кога су
до сада аргатовале готово све расе
и све нације.

Židovi i engleski kapitalisti “iskorišćavaju evropskog seljaka”¹⁹⁴

¹⁹³ *Spomenica Bleiburg 1945.-1995.*, Zagreb, 1995., str. 169.

¹⁹⁴ Šta je u snu video seljak Jovan Petrović? (str. 18. Inv. br. 9938/2-HPM.)

“DR IVO OMRČANIN: ŽIDOVİ SU OD JASENOVCA NAPRAVILI HOLIVUD”

U ovom dijelu knjige nalazimo moguće opravdanje za gospodina Wiesenthala. Naime, tu Bulajić polemizira s pismom C. Michaela McAdamsa u *New York Times-u* od 29. 4. 1994. i navodi svoje “dokaze” dane u prethodnom dijelu knjige, ali i ovaj kojim pokušava skinuti odgovornost za stravične zločine nad Židovima u logorima Banjica i Sajmište, tj. u konc-logoru Beograd. Donosimo veći isječak iz Bulajićeve knjige:

“Michael McAdams tvrdi da je kvislinška nacistička vlada Srbije generala Milana Nedića koja je prva objavila da je Judenfrei (‘free of Jews’), avgusta 1942., da je u Beogradu od 12.000 Jevreja preživjelo rat samo 1.115. Odgovor na ovo pitanje argumentovano je dao jedan od preživjelih Jevreja, predsjednik Jevrejske opštine u Beogradu, Jaša Almuli u ‘Stvaranju velikih laži o Srbiji i Srbima’: ‘Nedić je kriv za saradnju sa Nemcima, a to će srpska istorija odvagati. Nije kriv za ono što mu sada pripisuje tuđa ratna propaganda zloupotrebljavajući jevrejsko ime i jevrejske žrtve’. Na osnovu ove istorijske analize Institut za jevrejska pitanja u Londonu ispravio je svoju ocjenu o Milanu Nediću kao ‘suorganizatoru ubistva srpskih Jevreja 1941-42. godine’, objavljenu u Svjetskom izvještaju o antisemitizmu za 1993, i u izvještaju za 1994. navodi da su ‘uništenje srpskih Jevreja organizovali i izvršili isključivo Nijemci’.”¹⁹⁵ I što reći nakon ovako sročenog Bulajićeva teksta? Zaista nevjerovatna “istorijska analiza” kad su poznati dokumenti s dva žiga - njemačkog zapovjednika logora (Andorfer, Untersturmführer) i Gradskog poglavarstva Beograda o logoru “Sajmište”¹⁹⁶, i niz sličnih dokumenata o logoru na Banjici¹⁹⁷. Navedimo samo ovaj citat iz knjige Ljubice Štefan:

“Zapravo, poslije su svi policajci u logoru bili Srbi, osim komandanta i njegova pomoćnika, koji su bili Nijemci.

¹⁹⁵ M. Bulajić, nav. djelo, str. 129.

¹⁹⁶ Lj. Štefan, nav. djelo: *Srpska pravoslavna crkva i fašizam*, str. 268. U desnom gornjem kutu danog dokumenta stoji: “JUDENLAGER - Semlin”, potpisao ga je zapovjednik logora Andorfer, Untersturmführer, a u lijevom donjem kutu pečat je Gradskog poglavarstva Beograda.

¹⁹⁷ Isto, str. 40-50.

Velik broj nesretnika koji su prošli kroz ulazna vrata banjičkoga logora nikada se nije vratio u svoje domove:

'Spiskovi za streljanje sastavljeni su u Specijalnoj policiji. Sastavljao ih je Vujković kao šef logora, zatim gestapovski komandant logora i pomoćnik Krieger'.

Zatim:

'U sobe je upadao Vujković, u pratnji naoružanih logorskih stražara i Nemaca. Vujković je prozivao iz spiska'.

Sačuvani su neki popisi logoraša koji sadrže osnovne podatke o uhićenima: ime, prezime, ime roditelja, datum rođenja, adresu, a na mnogo mjesta i bilješka 'streljan' s datumom. Svi su popisi pisani rukom, isključivo ćirilicom.

Zločini srpske policije bili su zajednički s gestapovcima:

'Za streljanje zatočenika iz logora na Banjici Gestapo i Specijalna policija koristili su tri stratišta: bivše streljište u Jajincima, Centralno i Jevrejsko groblje. Za kopanje raka na Jajincima Nemci i Specijalna policija koristili su grobare, stalne radnike groblja. Grobari se sećaju da su gestapovci i agenti Specijalne policije izvlačili iz blindiranih automobila žene jednu po jednu. Dvojica bi svaku držali za ruke, a treći, kad bi je priveli do ivice rake, pucao je u glavu i onda bi je gurnuli u nju. Prilikom izvođenja na streljanje Gestapo i Specijalna policija nastojali su da obezbeđenje od bekstva bude potpuno.

Streljanja na Centralnom groblju, a kasnije i na Jevrejskom groblju, vršili su agenti Specijalne policije i žandari Srpske državne straže'."¹⁹⁸

Vjerojatno se radi o povijesnom sjećanju srpskih Židova. Naime, poznato je da su pogromi židovskog pučanstva izvođeni u Srbiji još od vremena Karađorđa (Ljubica Štefan citira srpske novine "Naša borba" od 23. 11. 1941 i 30. 11. 1941.¹⁹⁹), pa se vjerojatno radi o iskonskom strahu koji je usađen u srpskim Židovima. A kakva su ta stradanja Židova u Srbiji u posljednja dva stoljeća najbolje opisuje Philip J. Cohen. Pri tome treba posebno istaći ovu činjenicu: "*Kako je otomanska vladavina počela jenjavati, jevrejske zajednice u tom području su počele gubiti vjersku tolerantnost, lokalnu autonomiju, zakonsku zaštitu, što su sve to nekada uživale.*"²⁰⁰ Prvi srpski ustanak počeo je 1804. godine. Karađorđeva brutalnost bila je legendarna, a naročito jadno prošli su Židovi. Već 1805. istjerani su iz Smedereva, Šapca i Požarevca, a

¹⁹⁸ Isto, str. 43-44.

¹⁹⁹ Isto, str. 243.

²⁰⁰ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 86.

kad je Beograd došao u ruke srpskih ustanika 1806., židovski domovi, prodavaonice i sinagoge u židovskim kvartovima bile su izložene napadima, oštećivane su ili su uništene, a Židovima je zabranjeno boraviti izvan Beograda. “Progon Jevreja je ublažen tek nakon poraza Karađorđa i restauracije otomanske vlasti 1813” (podcrtao J. P.). Za vladavine Miloša Obrenovića (1817.-1839. i 1859.-1860.) Židovi su imali povoljan tretman, ali su se uvjeti za njih brzo pogoršavali čim se Miloševa vladavina završila. Progoni Židova iz ruralnog dijela Srbije događali su se 1846., zatim 1861.-1864., prema zakonima iz 1846. i 1861., a kojima se Židovima zabranjuje prebivati izvan Beograda. Prema zakonu iz 1856., Židovima je zabranjeno trgovati u unutrašnjosti zemlje, a zakonom iz 1861. zabranjuje im se posjedovanje nekretnina i novih prodavaonica u unutrašnjosti. Srpsko Ministarstvo za finansije izdalo je 27. 4. 1860. godine dokument kojim se izražava zabrinutost što se Židovi “reprodukuju isuviše brzo” jer će Srbija uskoro postati židovska. Da bi se to spriječilo, odlučeno je da se Židovi moraju protjerati iz Srbije. (Koliko li sličnosti s današnjim rješavanjem albanskog problema u Srbiji!) Rezultati su bili brzo vidljivi: *“U 1861. bilo je 450 jevrejskih porodica (2.475 Jevreja), većina je živjela u beogradskom getu. Do 1865. broj je opao na 338 porodica (1.805 Jevreja), a do 1869., samo je 210 porodica preostalo.”*²⁰¹ Karakteristična je i 1865. godina, kad su nakon serije visoko zapaljivih članaka ubijena dva Židova u toku pogroma u Šapcu, a tri mjeseca kasnije u istom je gradu silom pokrštena jedna šesnaestogodišnja Židovka u pravoslavnoj crkvi. Vlade Engleske, Italije i Turske uložile su oštre prosvjede, a židovska pisma o tome tisak u Srbiji nije želio publicirati. Židovi iz Šapca molili su da budu smješteni pod izravnu britansku zaštitu, pa se za njih zauzima savez Israelite Universelle sa sjedištem u Parizu kod lorda Stanleya iz britanskog Ministarstva za vanjske poslove. Slijedila je i rasprava u britanskom parlamentu, u kojoj se moglo čuti i ovo: *“Bojim se da je nemoguće poreći ponašanje srpskog naroda prema jevrejskoj zajednici koja boravi među njima, u potpunosti nije vrijedno jednog naroda koji s razlogom i opravdano ima pretenzije da zauzme mjesto među civilizovanim zajednicama u Evropi. Kažem ponašanje srpskog naroda, a ne srpske vlade,...”*²⁰² I srpski novi, tobože liberalniji ustav od 1869. ponovno potvrđuje antižidovski zakon iz 1856., koji zabranjuje Židovima trgovinu u unutrašnjosti Srbije, i zakon iz 1861., koji brani Židovima pravo prebivališta izvan Beograda. Iste godine Židovi su ponovno tražili zaštitu od britanske vlade, a kad su u velikom broju pobjegli iz Srbije, engleski, francuski, talijan-

²⁰¹ Isto, str. 87.

²⁰² Isto, str. 88.

ski i austrijski konzuli u Beogradu uložili su protest što ti antižidovski zakoni ostaju u novom ustavu. Naravno bez ikakvog uspjeha. Dapače, 1873. godine Židovi su protjerani iz Šapca, Smedereva i Požarevca, a 1876. još je jedanaest židovskih obitelji protjerano iz Smedereva. Antižidovski su djelovale i takve ličnosti srbijanskog političkog života kao što je bio Nikola Pašić (premijer u Srbiji i kasnije u Jugoslaviji).

Berlinskim sporazumom iz 1878. godine europske sile zahtijevale su da Srbija dodijeli političku i građansku jednakost svim građanskim manjinama kao preduvjet za njezino priznanje kao suverene države! (Nešto slično imamo i danas, poslije više od sto godina, i pitanje je hoće li europske države inzistirati na tome za priznanje današnje Jugoslavije.) Ni to nije išlo lako. Tek su ustavom iz 1889. godine antižidovski zakoni ukinuti. Status se židovske zajednice poboljšao, ali su i dalje tretirani kao stranci, pa je prvih godina dvadesetog stoljeća u vladi, obrazovanju i vojsci bilo ukupno 6 (i slovima šest) Židova.

Nakon dolaska Karađorđevića na vlast u Srbiji stanje se popravlja, ali antisemitski pamfleti nastavili su se pojavljivati. Brošura *“Knjiga o Jevrejima”* godine 1904., a 1912. službena publikacija Srpske pravoslavne crkve na sličan se način žali da su srpske vlasti učinile premalo da se zaštite Srbi od pljačkanja Židova, “koji imaju previše prava”.²⁰³

Cohen uspoređuje položaj Židova u Srbiji s njihovim položajem u Hrvatskoj u prošlom stoljeću i pokazuje da u Hrvatskoj imamo “upadljiv kontrast”, npr. “učesće Jevreja Hrvatske u hrvatskom životu pruža upadljivu suprotnost sa situacijom Jevreja u Srbiji”²⁰⁴.

U prvoj Jugoslaviji može se govoriti o dva razdoblja što se tiče položaja Židova. Prvo - dvadesetih godina, može se ocijeniti povoljnim, i drugo - tridesetih, u kojem su učestali antižidovski napadi u tisku. To je vrijeme Dimitrija Ljotića, vodećeg jugoslavenškog propagatora nacističke ideologije. Istina, Ljotić je bio proganjan od tadašnjih vlasti, ali samo zato što su njegove ideje dijelile i druge vodeće figure srpskog političkog života pa su ga smatrale suvišnim, slično kao što je u današnjoj Srbiji znao biti proganjan Šešelj (kad nije u vlasti). O ponašanju najviših predstavnika Srpske pravoslavne crkve u ovom razdoblju već je bilo govora. O stradanjima Židova u Srbiji u Drugom svjetskom ratu također je bilo riječi. Možda je ovdje interesantno napomenuti da se u odjeljku **Velika antimasonska izložba** Cohenove knjige govori o toj

²⁰³ Isto, str. 91.

²⁰⁴ Isto, str. 91-92.

izložbi, ali i o logoru **Sajmište**. Tako je na posredan način pokazano koliko je značenje ovog logora, jedinog konc-logora u svijetu isključivo za Židove - jedinog “judenlagera”, koji danas nije niti obilježen, a kamoli da se puno spominje u literaturi o holokaustu na način na koji bi ga trebalo spominjati. Tu Cohen govori i o Milanu Nediću:

*“Milan Nedić je odigrao odlučnu ulogu u progonu i uništenju srbijanskih Jevreja. Nedić je 2. septembra 1941. obećao da ‘će djelovati na najjači način protiv Jevreja i što je moguće prije protiv masona koje treba ukloniti iz svih javnih službi i sakupiti u koncentracione logore’. Nedićev lični stav prema Jevrejima je evidentan u njegovoj komunikaciji sa njemačkim komandantom za Srbiju. U jednom pismu, od 21. januara 1942., Nedić je zahtijevao da njemačke vlasti ‘daju nalog za podjelu, izdvajanje i uklanjanje ovih jevrejskih i ljevičarskih elemenata od zdravih narodnih elemenata u zatvorskom logoru’ u Osnabrücku. U pismu koje je slijedilo njemačkim vlastima, Nedić proširuje svoje gledište da ‘jevreji komunisti’ u logorima nameću opasnost korupcije prema njihovim zatvorskim kolegama.”*²⁰⁵

A ne treba nikako smetnuti s uma da su nedavno u Srbiji Srpska pravoslavna crkva i mediji znali i otvoreno antisemitski nastupati. Cohen²⁰⁶ navodi da je 15. siječnja 1992. godine *Pravoslavlje*, službena publikacija Srpske pravoslavne crkve, donijelo članak pod naslovom “Jevreji ponovo raspinju Hrista”, u kome se za “izdajničke” i “skrivenе” izraelske političare kaže da se ne ustručavaju od otvorenog izražavanja “patološke” mržnje prema kršćanstvu, jer “oni znaju da su im kršćanske zemlje dale državu”. Mnogi bi Židovi sve ovo o velikosrpskoj politici mogli razumjeti tek kada pročitaju da se u tom članku objavljenom u službenoj publikaciji Srpske pravoslavne crkve konstatira da “su srpske pravoslavne kaluđerice često bivale pretučene u Izraelu”, ili pak da je, prema Tanjugu, za rusko priznanje Hrvatske i Slovenije krivica bila na “aktivnosti jevrejskog lobija na najvišem nivou u rukovodstvu ruske diplomacije”. Treba se staviti u položaj srpskih Židova. Ovakvi slučajevi zorna su upozorenja tim ljudima, pogotovu što je ratno vrijeme, pa videći što se dešava u Hrvatskoj i BiH, mogu znati što i oni mogu očekivati!

Naravno, u svemu tome treba stalno voditi računa i o utjecaju srpske propagande! Cohen u svojoj knjizi daje izvrsni povijesni prikaz srpske propagande o njihovom prijateljstvu s Židovima i o ulozi pojedinih Židova u tome, počev od Davida Albale 1917. godine pa sve do današnjih dana kroz Srpsko-jevrejsko društvo prijateljstva, koga predvodi Klara Mandić, a u kome među

²⁰⁵ Isto, str. 101.

²⁰⁶ Isto, str. 143.

tisuću članova ima samo osam Židova. Od mnogobrojnih primjera njezinih (ne)djela, uzet ćemo samo ovaj:

*“Početkom 1992. Mandićka je objavila u američkojevrejskoj štampi obmanjujući, ali jezovit pregled hrvatskog umorstva jevrejske starice Ankice Konjuh. Ovaj provokantni članak koji opisuje detalje masakriranja tijela žrtve, pojavio se u mnogim jevrejskim novinama neposredno pred Mandićkinu govornu turneju po Sjedinjenim Državama. Navodeći incident kao dokaz rastućega hrvatskog antisemitizma, članak zaključuje, 'Ko će od nas biti slijeedeći?' Međutim, iako je znala da Ankica Konjuh nije ni Jevrejka, niti su je ubili Hrvati, Mandićka je objavila ovu priču u tisku. Prema iskazu svjedoka, šezdesetsedmogodišnja Hrvatica, Ankica Konjuh, jedna je od 240 civila koje su srpske snage masakrirale u kampanji 'etničkog čišćenja', nakon što su posljednji hrvatski branitelji potisnuti iz područja. Dvadeset trećeg decembra 1991., Savez jevrejskih zajednica Jugoslavije sastao se u Beogradu i zahtijevao u pismenoj formi da Mandićka više ne predstavlja Ankicu Konjuh kao prvu jevrejsku žrtvu rata”.*²⁰⁷

Ovaj je primjer karakterističan, jer je u velikosrpskoj politici uobičajeno da prikazuju žrtve srpskih zločina kao navodne stradale Srbe, i važan je, jer je bilo moguće to pokazati cijelom svijetu, bez obzira što je Hrvatica Ankica Konjuh prikazivana kao Židovka. Klara Mandić očevidno je provodila velikosrpski interes, koristeći se njihovim uobičajenim metodama! Svijetu će jednom postati jasno kako je čudno da oni imaju snimke zločina koji su drugi počinili nad njima, da oni tijekom rata znaju podatke o broju žrtava u Jasenovcu i u NDH i sl. Bez obzira koliko se razni Bulajići trudili dokazati svijetu da je normalno da Srbi to znaju!

Učinak ovakve velikosrpske propagande nedvojbeno je velik. Sjećam se kako se jedan moj suradnik iz Australije, inače Židov, iznenadio kad sam mu pokazao antižidovske marke tiskane povodom Antimasonske izložbe u Beogradu. Nije mogao vjerovati svojim očima da su tako nešto stravično tiskali Srbi, a ne Hrvati. Ne čudi ni reakcija samog Cohena na ponašanje Izraela prema genocidu koji su izveli Srbi u ratu 1991.-1995. Tako na str. 147 kaže: *“Bez obzira na sve, ostaje ironija da u Izraelu - zemlji koja je bez premca osnovana na pepelu holokausta - izliv moralnog bijesa javnosti, zbog srpske politike otvorenog genocida, je uspješno otupljen do tačke nepostojanja.”* Mislim da u pozadini takvog ponašanja stoji i briga za Židove u Srbiji. I u nas često puta uspoređuju ponašanje hrvatskih Židova prema hrvatskoj državi s

²⁰⁷ Isto, str. 147-148.

ponašanjem srpskih Židova prema režimu u Beogradu. Ali takve su usporedbe besmislene, jer položaji Židova u Hrvatskoj i Srbiji, s izuzetkom Drugog svjetskog rata, kao što smo vidjeli, potpuno su drukčiji. Spomenuta upozorenja koja su srpskim Židovima odaslali Srpska pravoslavna crkva preko Pravoslavlja i Tanjug oni moraju uzeti itekako ozbiljno. Ali to isto moraju i hrvatski Židovi! Jer oni moraju misliti i o svojim sunarodnjacima u Srbiji! Mi to moramo uvijek imati u vidu, kao i povijest stradanja srpskih Židova, kad procjenjujemo ponašanje hrvatskih Židova.

Nije zato slučajno što predsjednik beogradske Jevrejske općine, poslije ovog rata, kad je cijeli svijet vidio velikosrpsku politiku genocida na djelu, supotpisuje novi velikosrpski Memorandum u kome se govori o genocidu izvršenom nad Srbima u Domovinskom ratu i u BiH! Ili ako Institut za židovska pitanja u Londonu na način kakav spominje Bulajić štiti svoje sunarodnjake u današnjoj neofašističkoj Srbiji (ponovimo također da jedan osvjedočeni zločinac kakav je Šešelj, ulazi u drugi krug izbora za predsjednika Srbije s više od dobivenih 1,000.000 glasova, u tom drugom krugu čak je i prvoplasirani, da bi napokon ušao u srpsku vladu!).

Malo je vjerojatno da su zaista povjerovali “dokazima” dr. Bulajića. Jer zaista je nevjerojatna tvrdnja da su “uništenje srpskih Jevreja organizovali i izvršili isključivo Nijemci”. Nijemci koji pišu ćirilicom! I koriste srpske pečate na dokumentima. Da i ne spominjemo Nedićevo pismo od 21. siječnja 1942. godine o logoru u Osnabrücku. Podsjetimo zato, da Cohen citira časopis Antisemitism Word Report, 1993, koji izdaje Institut za židovska pitanja u Londonu, a koji je donio ovakav opis “pokušaja rehabilitacije fašista iz Drugog svjetskog rata” u Srbiji, i treba ga usporediti s gornjom Bulajićevom tvrdnjom:

*“U 1992. pojavili su se neslužbeni pokušaji rehabilitacije Dimitrija Ljotića, koji je bio teoretičar antisemitizma i čije su grupe pomagale naciste u istrebljenju srpskog jevrejstva, i Milana Nedića... Srpska pravoslavna crkva je nastavila sa objavljivanjem antisemitskih knjiga koje je pisao episkop Nikolaj Velimirović, istaknuti teolog, antikomunist i antisemit. U sva tri slučaja, nije bio ni spomenut antijevrejski sentiment pojedinaca koji su u pitanju”.*²⁰⁸

Cohen također spominje podizanje spomenika 1992. godine “nekadašnjem nacističkom kolaborantu Draži Mihailoviću” na Ravnoj gori²⁰⁹ (primijetimo ovdje da je to bilo u organizaciji ne baš beznačajnog srpskog “demokrate” Vuka Draškovića), ceremoniju u spomen Milanu Nediću, srpskog pravoslav-

²⁰⁸ Isto, str. 151.

²⁰⁹ Isto, str. 151.

nog patrijarha Pavla 1994.²¹⁰ i druge slične pojave koje također ukazuju na ponovno javljanje antisemitizma u Srbiji. O tome piše u knjizi *“Jesmo li čudovišta”*, srpski Židov Filip David. Tako saznajemo kako su za Srbe: *“Jevreji zakovali taj rat da bi uništili najveći balkanski narod”*, a *“pravi su rezultati zapravo pojačavanje starih netrpeljivosti i stvaranje nove mržnje”*. Sve to je bilo na srpskoj televiziji, a *“posle ovakvih televizijskih istupa stižu vesti o rušenju spomenika, nadgrobnih ploča i ograda na jevrejskim grobljima u unutrašnjosti Srbije, a srpskom narodu u njegovim najtežim danima nameće se nova hipoteka, hipoteka rasizma i antisemitizma”*. Filip David dalje kaže: *“Ono što samo na prvi pogled začuđuje jeste činjenica da u javnosti, u opoziciji, među intelektualcima, sa časnim izuzecima, nema gotovo nikakvog reagovanja protesta”*. A sjetimo se samo kako je reagirao Zagreb kada je 1991. oskrnavljeno židovsko groblje na Mirogoju, iako se nije ni znalo da je to djelo srpskog oficira JNA. Navedimo i zaključnu ocjenu Filipa Davida: *“Antisemitizam je simptom posljednjeg stadija bolesti, sa svojim pogubnim moralnim izvitoperenjima, sa uznemirujućim istorijskim, društvenim, političkim i psihopatološkim konotacijama”*.²¹¹

Zapravo, očito je da se kao po pravilu antisemitizam u Srbiji javlja s raznoraznim srpskim nezadovoljstvom, pa je tim više i razumljiva zabrinutost židovske zajednice za sudbinu židova u Srbiji u kojoj neonacionalizam naglo raste od pojave Miloševića do današnjih dana.

²¹⁰ Isto, str. 152.

²¹¹ Filip David, *Jesmo li čudovišta*, Bosanska knjiga, Sarajevo, 1997.

V. Reinhofer, Hrvatsko Slovo, 1. Svibnja 1998.

“TUĐMAN (1994) PRIZNAJE JEVIJEJIMA BESPUĆE U POVIJESTI”

U ovom odjeljku toliko puta spominjane knjige Bulajić uočava stvarne domete pisma izvinjenja dr. Tuđmana predsjedniku najveće židovske organizacije u svijetu B'nai B'rithu, Kentu Schineru, u kome je ključan ovaj dio iz Tuđmanova pisma: *“Prema tome, odlučio sam izostaviti te sporne dijelove iz svoje knjige, koja uskoro treba biti objavljena na engleskom jeziku. To se pogotovo odnosi na formulacije koje sada smatram nepotrebnima, bilo stoga što se temelje na izvorima koji su se kasnije pokazali nepouzdanima, ili zato što njihov opći učinak navodi na predrasude o židovskom narodu, a to nikada nije bila moja namjera”*.²¹² Naime, poznato je da su glavni²¹³ “sporni dijelovi” Tuđmanove knjige upravo citati koji su prvo objavljeni u srpskim izvorima, a sigurno je da ti citati zaista mogu navesti na predrasude o židovskom narodu. Zato i Tuđmanovo izvinjenje i njegova odluka jest korektna, a opet najviše pogađa Srbe jer gosp. Kent Schiner sigurno zna za te srpske izvore koje citira dr. Tuđman. O čemu se tu zapravo radi? Dr. Tuđman, govoreći o Jasenovcu, ukratko navodi (uz ogradu!) i neke vrlo loše izjave o Židovima bivšeg logoraša Srbina Vojislava Prnjatovića dane 1942. godine u zapisniku Nedićevoj komisiji u Beogradu i tamošnjim crkvenim vlastima. Bulajić zato ne navodi same sporne dijelove Tuđmanove knjige, ali ne samo zato što se radi o Srbinu! Drugi je razlog za to što on itekako zna da Tuđman citira Antuna Miletića, koji je još 1987. godine objavio drugo izvješće Vojislava Prnjatovića Svetom sinodu Srpske pravoslavne crkve, bez nekoliko zadnjih redaka, u knjizi *Koncentracioni logor Jasenovac*, knj. III., Beograd, 1987., str. 106-119., a našao ga je u Arhivu Svetog sinoda. Spomenuti citati tiskani su 1987. godine, dakle dvije godine prije tiskanja Tuđmanove knjige. Godinu dana nakon tiskanja Tuđmanove knjige, dakle 1990. godine, jeromonah Atanasije

²¹² M. Bulajić, nav. djelo, str. 134.

²¹³ U izvješću predsjednika Jevrejske općine Slavka Goldsteina, objavljenom u njihovom biltenu br. 16 rujan/listopad 1990. str. 2, u točki 15.: “Pojave antisemitizma” navodi se i ovo: “Izvršni odbor i Vijeće JO Zagreb je javno istupilo protiv dijela knjige dr. Franje Tuđmana ‘Bespuća’,” navodeći u zagradama stranice 316-321, dakle stranice na kojima je dr. Tuđman govorio o Prnjatovićevim izvješćima.

Jevtić i-zdao je u ime Svetog Sinoda knjigu o Jasenovcu, u kojoj su prvi put javno objavljena - bez ikakva objašnjenja - oba Prnjatovićeva izvješća, i to u cijelosti, s najpogrdnijim izrazima na račun Židova²¹⁴. Na primjer Prnjatović kaže, a to prenosi i Tuđman: *“Židov ostaje Židov, pa i u logoru Jasenovac. Oni su u logoru zadržali sve svoje mane no s tim da su one sada vidnije. Sebičnost, lukavstvo, nesolidnost, tvrdičluk, podmuklost i konfidentstvo su njihove glavne odlike.”*²¹⁵

A zašto Prnjatović ovako govori o Židovima. To je jasno ako se pogleda prethodni citat koji također navodi Tuđman: *“Židova je u logoru bilo 5-8 puta više od Srba. Pošto su prije pristigli i 'uspjeli da u zatočeničkoj hijerarhiji prigrabe sva važnija mesta', to radi svojih povlastica 'stalno i vešto intrigiraju protiv Srba' (...).”*²¹⁶

Prnjatoviću su očito Židovi takvi kakve ih on opisuje zato što su prigrabili važnija mjesta u zatočeničkoj hijerarhiji, pa se uopće ne treba uzbuđivati na ovakve njegove prosudbe. Uostalom Tuđman navodi dobar dio Prnjatovićeve izvješća komesarijatu za izbjeglice Nedićeve vlade, koje je dao 11. ožujka 1942., u kome kaže da je namjera ustaša bila *“da od Jasenovca naprave jedan ne samo sabirni nego i jedan radni industrijski logor, budući da su na terenu podignute već i dobre tvorničke radionice za izradu lanaca, kovačnice, bravarije, kleštara, limarija, tapecireraj, puškarnica, auto mehaničarska radionica, stolarija, kolarija, elektroinstalaterska radionica, ciglana, parna pilana, te parna električna centrala.”*²¹⁷

A Prnjatovića pogađa ovo: *“Zatočenici-slobodnjaci ne stanuju u samom logoru nego u selu Jasenovac u privatnim stanovima, a omogućeno im je da su doveli i svoje porodice. Dakle žive zajedno sa svojim porodicama slobodno u Jasenovcu. Na žalost to su samo Židovi.”*²¹⁸ Tuđman konstatira da Prnjatovićev sud o Židovima “odiše pretjeranošću, mogli bismo reći antisemitskim raspoloženjem”.²¹⁹ To je očito i iz same činjenice što sam Prnjatović konstatira da je u logoru bilo 5-8 puta više Židova nego Srba, a on o svim Židovima govori tako loše samo zbog toga što je, prema njemu, očito malen broj Židova u zatočeničkoj hijerarhiji prigrabio sva važnija mjesta. Pa nisu valjda svi ti Židovi, kojih ima toliko puta više od Srba u logoru, imali ta va-ž-

²¹⁴ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 3. siječnja 1997.

²¹⁵ F. Tuđman, nav. djelo, str. 318.

²¹⁶ Isto, str. 317-318.

²¹⁷ Isto, str. 316.

²¹⁸ Isto, str. 317.

²¹⁹ Isto, str. 318.

na mjesta u zatočeničkoj hijerarhiji. Iz navedenih citata izlazi da je prema Prnjatoviću bilo bolje: 1) ranije stići u Jasenovac i 2) sa sobom dovesti i svoju obitelj!? Dakle, Prnjatovićovo svjedočenje više govori o samom Prnjatoviću nego o Židovima u Jasenovcu. Čak bi se mogla povući i paralela između tih Prnjatovićevih izjava i ponašanja Nedićeve Srbije i Srpske pravoslavne crkve u to vrijeme. Naime, Prnjatović optužuje Židove zbog toga što on i drugi Srbi u logoru nisu u zatočeničkoj hijerarhiji, a Nedićeva se Srbija i Srpska pravoslavna crkva u isto vrijeme bori za što bolju poziciju njihove države u sklopu Hitlerova svjetskog poretka! Prnjatovićeva izjava dana je 11. ožujka 1942. godine i sigurno je ono što je Prnjatović govorio o Židovima odgovaralo i Nediću i Srpskoj pravoslavnoj crkvi. Zašto? Pa to je bilo vrijeme kad je Beograd postajao prvi veći grad Europe “očišćen” od Židova, kad je on postajao “judenfrei”. U to su vrijeme zatočenici jedinog židovskog konc-logora (judenlagera) “Sajmišta”, dakle između ožujka i svibnja 1942., ubijani u plinskim komorama na ulicama Beograda. Tada velikosrpskoj politici nije odgovaralo dokazivati da je Jasenovac “najveći srpski grad pod zemljom” nego je trebalo Njemcima dokazati da su oni bolji saveznici od Hrvata, da Nijemci trebaju omogućiti stvaranje velike Srbije umjesto velike Hrvatske. Da, u Jasenovcu je bilo 5-8 puta više Židova nego Srba, ali oni su tu u sred Beograda omogućili “konačno rješenje” židovskog pitanja i napravili od Beograda - judenfrei! Prnjatovićovo svjedočenje omogućava im dokazati Njemcima da su oni sposobniji provoditi njihove zamisli od Hrvata - Hrvati stvaraju tamo nekakav industrijski logor umjesto sabirnog, a oni su stvorili Banjicu i “Sajmište” - jedini “judenlager” na svijetu, dva logora iz kojih niti jedan Židov nije izašao živ!

Ipak činjenicu da je Tuđmanova knjiga napadana zbog citiranja Prnjatovića, a nisu na isti način napadane spomenute knjige tiskane u Beogradu, jedino je i moguće objasniti spoznajom o teškom položaju Židova u Srbiji kroz cijelu povijest i zabrinutost Židova diljem svijeta za sudbinu Židova u današnjoj Srbiji. Vjerojatno je i cilj najnovijih tiskanja ovih izjava u Beogradu - pritisak na Židove!

Bulajić za svoje djelovanje ima potporu od nekih židovskih krugova u svijetu. Zato, on u knjizi koja govori o Tuđmanovoj knjizi ne želi ulaziti u te “sporne” dijelove Tuđmanove knjige! On samo kaže da *“Jevreji ne bi trebalo da prime izvinjenje predsjednika druge nezavisne države Hrvatske”!*

“TEKST KARLA PFEIFERA: PRESEDNIK, KONCENTRACIONI LOGOR JASENOVAC I JEVREJI”

U svojoj knjizi dr. Bulajić, vjerojatno nezadovoljan svojim argumentima, u napadu na Tuđmanovu knjigu, daje i tekst Karla Pfeifera “urednika ‘Gemeinde’, zvaničnog glasila Izraelitske kulturne opštine Beč, i pisca djela “Hrvatska, Vatikan i Jevreji”, objavljeno u ‘Antisemitizam u istočnoj Evropi’, u izdavačkoj kući Picus-Verlag, Beč 1992.” Već usporedba naslova knjige gospodina Pfeifera s knjigama dr. Bulajića puno govori. Budući da je Bulajić autor ove knjige, nema potrebe polemizirati s nekim drugim autorom. Ipak nemoguće se oteti dojmu da je g. Pfeifer spreman svašta povjerovati Srbima, unatoč činjenici da je predsjednik Čosić govorio o ulozi LAŽI u srpskoj povijesti. Kad čovjek pročita sljedeći njegov citat, pomislio bi da se i g. Pfeifer ponaša slično:

“U Zagrebu je 28. decembra 1993. godine održana velika komemoracija Anti Paveliću - ‘vođi’ klerikalno-fašističke hrvatske države u periodu između 1941. i 1945. godine. ‘Bez njega ne bi postojala današnja hrvatska država’, glasi zvanično obrazloženje koje i nije tako netačno.

Jedan od vodećih austrijskih novinara objasnio je pre nekoliko meseci Tuđmanovu ustašku apologiju na sledeći način: ‘Bivše ustaše donose novac’ i ‘Tuđmanu su potrebne nove ustaše kao naročito predani vojnici’. Tu se nije mnogo šta izmenilo pa su čak i austrijski neonacisti aktivni u Hrvatskoj.”

Ne ulazeći u ovu pohvalu ustaša kao vojnika od jednog od vodećih austrijskih novinara, očita je namjera autora da u maniri one Čosićeve o ulozi laži u srpskoj povijesti, sugerira da je navodno veliku proslavu (ne navodi podatke što mu znači to veliko i tko je organizirao tu proslavu) zapravo organizirala današnja hrvatska vlast!

I tako od gospodina Pfeifera mi stanovnici grada Zagreba doznajemo za tu veliku proslavu, za koju vjerojatno u Zagrebu zna šaćica ljudi! A spominjanje austrijskih neonacista aktivnih u Hrvatskoj govori mnogo samo po sebi, pa to i ne treba komentirati! Jasno je zašto su ovi “dokazi” potrebni

Bulajiću. Jednostavno prikrivanje svega onoga što se zaista događa u Srbiji (podizanje spomenika Draži Mihailoviću i dr., o čemu je bilo riječi u prethodnoj sekciji). Bulajiću je dobro došao ovaj članak, za potvrdu njegovih stavova, a da i ne mora sam uspoređivati vođe minornih desničarskih stranki u Hrvatskoj s jednim Šešeljom, ili Draškovićem, koji očito nisu vođe minornih srpskih stranaka. Ono što čudi jest činjenica da g. Pfeifer vjerojatno nije čuo ili čitao g. Cohena?!

Kao i Bulajić, tako i g. Pfeifer tvrdi da Tuđmanovo ukazivanje na činjenicu da su četnici provodili istovjetnu (i goru) politiku genocida u Drugom svjetskom ratu, predstavlja zapravo rehabilitaciju ustaša (po logici četnike je Tito primio u partizane - oni su pobjednici - pobjednici pišu povijest - pobjednici nisu zločinci koliko god zvjerstava napravili). Tako on kaže da se u Tuđmanovoj knjizi "ustaše izjednačavaju sa četnicima"²²⁰, očito ne slažući se s tim, i tako sebe stavlja u položaj da objektivni čitatelj i za njega pomisli da on vjeruje da je ubijati Hrvate i Muslimane manje zlo nego ubijati Srbe, Židove ili nekoga drugoga! Interesantno je također da je gospodinu Pfeiferu svako Tuđmanovo spominjanje nečeg lošeg što su u povijesti učinili Židovi - antisemitizam, pa čak i ako uz imena komunističkih lidera stavi i njihova prava imena. Naravno, on sigurno u svom tekstu nije pokušao objasniti činjenicu koju navodi Pravednica Ljubica Štefan, da je jedino u Zagrebu židovska općina radila cijelog rata! Ili zašto su dokumenti o spašavanju Židova od Hrvata skriveni do današnjega dana i sl. Možda je i gospodin Pfeifer slično gosp. Wiesenthalu, samo žrtva velikosrpske propagande! Žalosno, kad se zna za mnogo lošiji i pogubniji tretman kroz cijelu povijest Židova u Srbiji nego li ikad u Hrvatskoj. Pa čak i za Drugi svjetski rat Jad Vashem navodi 94 posto ubijenih Židova u Srbiji, a 75 posto u Hrvatskoj .²²¹

²²⁰ M. Bulajić, nav. djelo, str. 136.

²²¹ V. Žerjavić, *Konferencija o Jasenovcu u New Yorku*, Vjesnik, 5. 12. 1997.

Genije Čerčil? ²²²

“Retki su oni koji imaju pravu sliku o čoveku *koji je izazvao najveće klanje u istoriji čovečanstva*. Pored Ruzvelta, Čerčil je glavni krivac za sve one nevolje, koje pritištu milijone ljudi.”

²²² Beograd 1942., inv. br. 9990/HPM.

“THE WORLD HERITAGE”

Ovo poglavlje knjige puno je raznih priloga koji govore o tome kako Bulajić koristi i dalje Jasenovac u promidžbene velikosrpske svrhe! Tako nas već prvi prilog **Međunarodna zaštita - svjetska baština (world heritage) - UNESCO** upoznaje s Bulajićevom akcijom da Jasenovac dođe pod međunarodnu zaštitu. Taj prijedlog Bulajić je iznio prigodom svojega posjeta 27. 3. 1995. godine direktoru “Svjetske baštine” UNESCO-a, r. Berndu von Drosteu. Formalni prijedlog Bulajić je poslao 4. 4. 1995., a svojim pismima podržali su ga jugoslavenski ministar za vanjske poslove g. Vladimir Jovanović u ime Vlade SRJ i patrijarh Pavle u ime Srpske pravoslavne crkve. Time su pokazali da i SRJ i SRC i dalje zastupaju velikosrpske ideje. Iz knjige nije vidljivo je li g. Von Drostea, odnosno g. Mayora zasmetalo što je taj prijedlog iznio čovjek koji je upravo uveličavanjem broja žrtava, Jasenovac koristio u ostvarivanju velikosrpskog projekta Velike Srbije, koji je doveo do rata 1991.-1995. i srpskog genocida u njemu (radi se o 1995. godini, kad je cijelom svijetu još živo u sjećanju što je velikosrpski projekt donio ovim prostorima), ili nije li ga pak zasmetalo što se netko iz zemlje agresora u ratu 1991.-1995. brine o logoru u Jasenovcu, u kome postoji spomenik o žrtvama tijekom Drugog svjetskog rata, a u njegovoj zemlji i u njegovom gradu nije obilježen jedini logor isključivo za Židove u tom ratu - logor “Sajmište”, jedini “juden-lager” u svijetu. Međutim, karakteristična je rečenica kojom Bulajić završava ovaj tekst: *“Tek poslije više od devet mjeseci direktor Svjetske baštine r. Bernd von Droste je 23. januara 1996. odgovorio na pismo Saveznog ministra za inostrane poslove SR Jugoslavije.”* U prilogu su dana spomenuta pisma. Iz pisama je vidljivo da ni predstavnik Jugoslavije ni Srpske pravoslavne crkve također ne spominju logor “Sajmište” (Beograd), logor iz kojeg niti jedan Židov nije izašao živ! Slijedi pismo Bulajića “Saveznom ministru za inostrane poslove” od 5. 2. 1996., kao reakcija na odgovor g. von Drostea. U tom pismu Bulajić govori i o prijedlogu Jasenovca kao spomenika svih hrvatskih žrtava rata. Konstatira *“U toku oružane akcije Republike Hrvatske “Bljesak” došlo je do razaranja Spomen područja Jasenovac, opasnog plavljenja i uništavanja grobišta. U vezi sa ovim mogu ponuditi fotografije oskrnavljenog Memo-*

rijalnog centra Jasenovac, razrušenih objekata.”²²³ Podsjetimo se da su 1995. godine beogradske novine pisale da je i sam Spomenik srušen sa zemljom, iako on stoji cijel i neoštećen. S obzirom da je zaista područje Jasenovca bombardirano s bosanske strane, koja je u srpskim rukama, vjerojatno to pisanje beogradskog tiska odaje njihovu stvarnu namjeru da i poruše spomenik, da bi za to mogli optužiti Hrvatsku. A svakom iole pametnom mnogo govori činjenica da u mjestu Jasenovac stoji pravoslavna crkva, a da je katolička crkva srušena sa zemljom. Naravno, ono o “razrušenim objektima” opet pripada u ono o čemu nas je podučio Dobrica Ćosić (“Laž je Srbima najviše pomogla u njihovoj povijesti”). Bulajić itekako dobro zna da su mnogi novinari naivno povjerovali pisanju beogradskog tiska, pa su o ovoj srpskoj laži izvještavali svoje redakcije. Budući da je ova neistina dana u pismu koje Bulajić piše Ministarstvu inostranih poslova SRJ, koji su s time sigurno upoznati, vidi se da on zna da tom istom Ministarstvu neće smetati njegova laž! Da, Dobrica Ćosić itekako poznaje velikosrpsku politiku. Pa on sam je jedan od tvoraca Memoranduma SANU! Inače, u Biltenu 39-40, židovske općine Zagreb, svibanj/lipanj 1995., na str. 3 postoji tekst “***Napokon u Jasenovcu***”: “*Točno na pedesetu obljetnicu pobjede antifašizma i nakon četiri godine srpske agresije na Hrvatsku* (podcrtao J. P.) *delegacija žOZ u kojoj su bili predsjednik dr. Ognjen Kraus, Jasminka Domaš i Jaša Binenfeld položila je vijenac naše zajednice u podnožju spomenika jasenovačkim žrtvama. Vijence su na spomen područje položila i izaslanstva predsjednika Republike Hrvatske dr. Franje Tuđmana, Sabora, oporbenih stranaka i nevladinih organizacija.*” U tekstu se ne spominju nikakvi razrušeni objekti, a delegacija je obišla i “*samo mjesto Jasenovac koje je upravo tih dana oslobodila Hrvatska vojska i policija.*”

Izgleda da g. Bulajiću smeta ovo obilježavanje pedesete obljetnice pobjede antifašizma, iako to izrijeком ne kaže, nego piše: “*Sistem ustaških logora smrti Jasenovac, jedini je koncentracioni logor smrti na području okupirane Evrope u toku Drugog svjetskog rata, čiji proboj 22. aprila 1945. nije komemorisan povodom 50. godišnjice pobjede nad fašizmom.*”²²⁴

Analiza literature u kojoj se obrađuju događaji od 22. travnja 1945. ukazuju na prešućivanje pojedinih činjenica u svezi s tim. Tako u ***Hrvatskom Narodu*** nalazimo slijedeći tekst:

²²³ M. Bulajić, nav. djelo, str. 160.

²²⁴ Isto, str. 161.

“Napadaj neprijateljskih zrakoplova na sabirni logor u Jasenovcu; Teroristički napadaj prouzročio je mnogo žrtava među zatočenicima, Jasenovac 7.4.

Na sam Veliki petak 30.03.o.g. napadnut je od neprijateljskih zrakoplova u dva navrata po dva puta sabirni logor u Jasenovcu. Prvi napadaj izvršen je oko podneva upravo za vrijeme podnevnog odmora, kada su se gotovo svi zatočenci nalazili u središtu logora na primanju hrane i na odmoru. Drugi napadaj izvršen je poslije podne.

Kod prvog napadaja stradala je blagovaona i kuhinja pred kojom se nalazio veći broj zatočenih radnih skupina gdje su primali hranu i čekale ponovni povratak na posao. Stradala je i brijanica, koja je u to doba najviše posjećena, jer zatočenci koriste podnevni odmor da se obriju i ošišaju.

Veliku štetu i pustošenje izazvale su bombe koje su pale između ciglane i ekonomije, jer se veliki broj zatočenika preko podnevnog odmora sakupio u skladišnom prostoru ciglane, koje je razoreno.

Odmah nakon napadaja i prvog iznenađenja svi zatočenci upotrebljeni su za raskrčivanje ruševina, spašavanje i čišćenje oštećenih dijelova logora. Svi radovi dnevnog rasporeda bili su odmah prekinuti i svi zatočenci upotrebljeni su za spašavanje kad je iznenada uslijedio i drugi napadaj još većom žestinom razornim i požarnim bombama. Taj drugi napadaj izvršen je u dva vala i izazvao je u logoru velika pustošenja. Razoreni su i uređaji za razvjetljavanje, pa su na taj način bili neupotrebivi svi vodocrpni i lječnički uređaj u bolnici, koji su do toga časa služili liječnicima i zatočenicima kod davanja pomoći postradalima. Osim toga prve bombe drugog napadaja pale su na sve zatočeničke nastambe, u kojima su se nalazili zatočenci i zatočenice koji su bili bolehljivi ili su još pošteđeni od rada i nisu se dospjeli spasiti.

Napadaj neprijateljskih zrakoplova na sabirni logor u Jasenovcu prouzrokovao je mnogo štete i mnogo žrtava među zatočenicima (podcrtao J. P.). Šteta još nije ustanovljena.”²²⁵

Međutim, ovo bombardiranje logora ne spominje se u literaturi. Tako dr. Anđelko Barbić kaže: “Kada su avioni Jugoslavenskog ratnog zrakoplovstva 13.4.1945. bombardirali logor, uništivši zgradu Zapovjedništva, zatvor, zvo-

²²⁵ Hrvatski Narod, god. VII. - Broj 1304, Zgb, 8.4.'45.

naru s paketarnicom te oštetili proizvodne pogone, potpuno je obustavljen rad i proizvodnja u logorskim radionicama. Iako je u toku bombardiranja na više mjesta porušen zid oko logora, pripadnici Ustaške obrane blokirali su te dijelove i onemogućili pokušaj probijanja u pravcu sjeverozapada, gdje je zid bio najviše oštećen."²²⁶

Bombardiranje od 13. 4. 1945. spominje i dr. Nikola Živković: *"Zatočeni- ci izmoreni glađu i teškim radom nisu uspjeli da iskoriste bombardovanje logora 13. aprila 1945. godine, koje je izvela avijacija narodnooslobodilačke vojske. Uprava logora je vrlo brzo izvršila opravke porušenih zidova i pove- zala pokidane žice i likvidacija zatočenika je i dalje nastavljena."*²²⁷

Mirko Peršen²²⁸ ne spominje ni jedno od tih bombardiranja, ali daje deta- ljan opis proboja od 22. travnja 1945. godine, koji je predvodio Hrvat Ante Bakotić.

Zašto u poslijeratnoj literaturi nisu spominjane žrtve u logoru usred ovih bombardiranja jasno je, ali to upozorava i na mogućnost postojanja ovih žrtava koje nitko i ne spominje. To svakako treba dalje istraživati, osobito ako se zna da se u knjižici *"Spomen područje Jasenovac"*²²⁹ spominju i "avionski napadi na logor" i tijekom 1944.!

U svezi s takvim istraživanjima hrvatskih znanstvenika treba ovdje imati u vidu sljedeći tekst hrvatske pravедnice Ljubice Štefan:

*"Uragan otrovnih strijelica srušio se na hrvatske znanstvenike (i traje do danas) zato što su tek nedavno, jer prije nisu smjeli, iznijeli istinite podatke o ukupnom broju ratnih žrtava u nas (uključujući, razumije se, i židovske gubi- tke). Grijeh im je što su dokazali da je ona brojka od 1,700.000 **Kardeljevih** žrtava (radi većih ratnih reparacija) posvemašnja laž i izmišljotina. Hrvatski znanstvenici su osuđeni na vječno prokletstvo, jer je otkrivanje te istine povuklo za sobom i smanjenje žrtava u **Jasenovcu** s one fantastične na realnu brojku.*

²²⁶ A. Barbić, *Prilog proučavanju djelatnosti partijske organizacije u kompleksu jasenovačkih logora*, Slavonski Povijesni Zbornik 23./1986./1.-2., str. 168.

²²⁷ N. Živković, *Organizacija političkog rada u logorima sa posebnim osvrtom na Staru Gradišku i Jasenovac*, Okrugli stol "Jasenovac 1986" 14. i 15. 11. 1986., str. 189.

²²⁸ M. Peršen, *Ustaški logori*, Zagreb, 1990., str. 216-219.

²²⁹ *Spomen područje Jasenovac*, Zagreb, 1982., str. 68.

*A logor **Ausshwitz**? Već odmah poslije onoga rata židovski povjesničari došli su do 6 milijuna Židova, ubijenih u Europi, pri čemu je, po tim tvrdnjama, samo Ausshwitz progutao 4 milijuna. Tako je na spomen-ploči na devetnaest jezika, u tom bivšem logoru i stajalo sve do 1994. godine. Tada je, kao rezultat znanstvenih istraživanja, napisana nova brojka - "oko milijun i pol". Uzgred, napomenimo da Ausshwitz nije bio samo židovski logor. Ali, jedini židovski logor bilo je jedino Sajmište kod Beograda i to pola godine, kada su u njemu poubijani svi Židovi. Promjena podataka na ploči u Ausshwitzu nije izazvala planetarni skandal".*²³⁰

S druge strane Bulajić se očito ruga žrtvama Ausshwitza kad kaže: "Na osnovu izloženog tražiti od Evropskog parlamenta da se obrazuje međunarodni komitet stručnjaka za utvrđivanje istine o najbrutalnijem i najmasovnijem logoru smrti Jasenovac (podcrtao J. P.)"²³¹ Velikosrpska mitomanija već je napravila Jasenovac većim logorom od Ausshwitza!

Dr. Bulajić naravno ne predlaže davanje najšireg međunarodnog publiciteta i upoznavanje svjetske javnosti detaljnije sa srpskim genocidom u ratu 1991.-1995. nego, upravo da bi se skrenula pažnja svijeta s tih užasnih zločina koje je lako sada očuvati za povijest, on nudi svijetu Jasenovac, i to kao veći logor od Ausshwitza. Vjerujući da je velikosrpske laži teško otkriti, na stranicama 163-164. Bulajić daje tekst rezolucije Evropskog parlamenta.

Taj je tekst zapravo poziv na zaštitu konc-logora srpskog nacizma u ratu 1991.-1995., ali i logora "Sajmište" na Novom Beogradu, jedinog logora u Drugom svjetskom ratu koji je bio isključivo logor za Židove, a iz toga logora niti jedan Židov, kao ni iz logora Banjica u Beogradu, nije izašao živ. Danas, kad poslije nacizma Slobodana Miloševića, imamo u Srbiji mogućnost dolaska na vlast drugog nacista Vojislava Šešelja, odnosno njihove zajedničke vladavine, pokazuje svjetskim moćnicima da je svako prikrivanje srpskog nacizma kontraproduktivno.

Evo tog teksta u cijelosti:

²³⁰ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 3.siječnja 1997.

²³¹ M. Bulajić, nav. djelo, str. 161.

*REZOLUCIJA O EVROPSKOJ I MEĐUNARODNOJ
ZAŠTITI NACISTIČKIH KONCENTRACIONIH
LOGORA KAO ISTORIJSKIH SPOMENIKA*

Evropski parlament,

A. svestan postojećih pretnji očuvanju prostora na kome se nalaze nacistički koncentracioni logori kao i njihovog posebnog istorijskog značaja,

B. odbacujući svako proizvoljno povezivanje stvarnosti nacističkih logora sa njihovim eventualnim korišćenjem posle rata,

C. smatrajući da milioni ljudi koji su stradali u nacističkim koncentracionim logorima zaslužuju poštovanje sadašnjih i budućih generacija i da vrednost žrtvi koje su podneli za slobodu, ljudska prava i mir mora predstavljati za nauk našim mladima,

D. smatrajući da odanost uspomeni na milione žrtava ne podrazumeva samo očuvanje stratišta već i upoznavanje turista vrlo različitog porekla sa logorima i razlozima zbog kojih su deportovani,

E. pridajući izuzetan značaj očuvanju svih arhiva koje se odnose na nacističke koncentracione logore, posebno one u Arolsensu, kao i tome da se stave na raspolaganje u naučne svrhe,

F. protestujući protiv svih sadašnjih pojava oblika rasizma, antisemitizma i ksenofobije kao i svakog vraćanja na nacističku ideologiju koju je osudio civilizovani svet,

1. Poziva države članice, Savet i Komisiju da podrže, uključujući i finansijski, sve mere koje imaju za cilj očuvanja posebnog značaja nacističkih koncentracionih logora i njihovo stavljanje pod evropsku i međunarodnu zaštitu;

2. Zahteva da se pod njegovom kontrolom izvrši pregled svih zakona ili propisa država članica koji imaju za cilj borbu protiv svih oblika neonacizma i ksenofobije i insistira na tome da je obaveza Komisije, Saveta i Evropskog parlamenta kao potpisnika Svečane deklaracije protiv rasizma i ksenofobije da upotrebe sva moguća sredstva za borbu protiv svih pojava oblika neonacizma u okviru Zajednice kao i svakog osporavanja činjenice da je u logorima vršeno istrebljivanje;

3. Nalaže svom predsedniku da ovu rezoluciju dostavi Savetu, Komisiji i državama članicama.”

Ne treba vjerovatno ni napomenuti koliko se točka “A” prethodne rezolucije odnosi na logor “Sajmiše”. Prostor tog logora danas se nalazi u centru jednog od glavnih gradova evropskih država, i uopće nije sačuvan spomen na

jedini logor koji je bio logor isključivo za Židove, jedini “judenlager” u svijetu. Treba li uopće upozoravati na činjenicu da je logor, o postojanju kojega je izbrisan svaki trag, u glavnom gradu države iz koje je ponovno krenuo genocidni pohod na susjedne narode krajem dvadesetog stoljeća! Treba li posebno naglasiti ponovno i činjenicu da je to glavni grad jedne europske države - jedini glavni grad za koji se slobodno može reći da je bio grad - koncentracioni logor. Grad BEOGRAD!

U svezi s točkom “C” zaista se Europski parlament mora upitati kakvo je to poštovanje prema ljudima stradalim u logoru Sajmište, kad takvo mjesto danas nije niti obilježeno kao konc-logor. Možda mjesto stradavanja na desetine tisuća ljudi danas služi za zabavu?

Europski parlament, prema točki “D” i zbog odanosti uspomeni na te desetine tisuća stradalih u logoru Sajmište, i milijune žrtava na drugim mjestima, dužan je da prilikom primanja SRJ u svoje članstvo kao uvjet postavi obilježavanje i logora Sajmište i drugih u kojima su stradavali ljudi tijekom Drugog svjetskog rata.

Naravno, Europski parlament bi se prema obavezi koja slijedi iz točke “F” morao odrediti prema srpskom fašizmu s kraja dvadesetog stoljeća!

Slijedi zatim tekst *“Apela Svjetskoj i domaćoj javnosti za zaštitu Jasenovca”* Ministarstva za prosvjetu i kulturu SRJ. Početni dio teksta glasi: *“Ministarstvo za prosvjetu i kulturu SR Jugoslavije smatra svojom kulturnom i civilizacijskom obavezom da međunarodnoj i domaćoj javnosti ukaže na nehumanost i nedoličnost”*²³² Datum koji nosi ovaj Apel jest 1. 11. 1993. Ali vara se onaj tko misli da se “kulturna i civilizacijska obaveza” beogradskog Ministarstva odnosi na srpske konc-logore u BiH, ili na srpske konc-logora za silovanja, ili na etnička čišćenja koja su Srbi baš u to vrijeme provodili u Hrvatskoj i BiH. Apel se odnosi na Jasenovac! Treba li komentirati ovaj vrhunski cinizam jednog Ministarstva za prosvjetu i kulturu?

Sljedeći je naslov *“Spomenik Hirošime”* (str. 166). Ovom jednom stranicom Bulajić hoće upozoriti svjetske moćnike da ostave Srbe na miru u njihovom poslu etničkog čišćenja i genocida. Naravno, dr. Bulajić svjestan je da velike sile još uvijek nisu sposobne za priznanje i vlastitih zločina u Drugom svjetskom ratu, kao što su razaranja cijelih njemačkih gradova, ili pak zločina Hirošime i Nagasakija, u kojima je bilo mnogo, zaista mnogo žrtava - djece, žena, staraca. Interesantno je da se u Haagu ne sudi izvršiteljima srpskog genocida nad Hrvatima i Muslimanima u Hrvatskoj i BiH, nego uglavnom

²³² Isto, str. 165.

pripadnicima naroda koji su bili žrtve srpske agresije i genocida. Ali priznati i zločine u Drugom svjetskom ratu koje su izveli pobjednici, u Hirošimi, Nagasakiju, Dresdenu i dr. još nisu spremni! Dajući navedeni spomenik u Hirošimi u svojoj knjizi, kao da nam gospodin Bulajić želi sugerirati da moramo napraviti spomenik Vukovaru. Da zauvijek budu obilježeni srpski zločini! Treba očekivati da će svjetski moćnici pokušati spriječiti i to, jer bi time bila ovjekovječena i njihova prljava uloga u zločinu tijekom agresije na Hrvatsku i BiH 1991.-1995. Zato je bolje pričati o Jasenovcu, i dokazivati od Srpske pravoslavne crkve zadani broj srpskih žrtava, nego govoriti o neonacizmu današnje Srbije Miloševića, Šešelja, i genocidu koji su izveli na području Hrvatske i BiH tijekom agresije 1991.-1995. uz blagoslov najmoćnijih svjetskih država!

Bulajić zatim donosi pismo episkopa zvorničko-tuzlanskog od 27. 7. 1992. Ni ovog episkopa ne interesira što je to vrijeme srpskih konc-logora u BiH, što je to vrijeme srpskih konc-logora za silovanja u BiH, što je to vrijeme najbrutalnijeg etničkog čišćenja i genocida u BiH. On poručuje svijetu da to nije važno, valja jer to čine Srbi, nego da je važan Jasenovac!

Stranice 168-170 ove knjige nude nam pismo i samog Bulajića Svetom Arhijerejskom Sinodu Srpske pravoslavne crkve, u kome on kaže: *“Visoki predstavnici Srpske pravoslavne crkve zastupaju da je u Jasenovcu stradalo ako ne više ne manje od 700.000.”* Bulajić, prema dobro poznatoj shemi, prikazuje sebe kao neovisnog istraživača, i posredno, ali tako da oni to i ne primijete, ovom tvrdnjom optužuje Srpsku pravoslavnu crkvu.

Naime, odmah potom kaže: *“Licitiranje brojem žrtava genocida je zločin za sebe. (...) U popisu žrtve rata 1941-1945, izvršenom od strane Državne komisije 1964. identifikovano je 49.874 žrtava u logoru Jasenovac. S obzirom da je ovaj službeni popis, zbog utvrđene nepotpunosti (obuhvatio samo 59 procenata)...”*

Dakle Bulajić ovdje jasno tvrdi da je popis obuhvatio 59 posto svih žrtava (premda je jasno da je taj postotak služio za opravdanje Vlade Jugoslavije Vladi Njemačke), očito je da on zna za brojku od 950.000 prijavljenih žrtava do 1963. godine, koja se nije mogla dokumentirati popisom samih žrtava. Netko tko ne pozna Bulajića pomislit će da je on spominjući brojku od 700.000 ukazao upravo samoj Srpskoj Pravoslavnoj Crkvi da je njihova tvrdnja istovjetna tvrdnji da od svih žrtava Drugog svjetskog rata na području Jugoslavije oko 74 posto otpada na logor Jasenovac, odnosno da Srpska pravoslavna crkva tvrdi da je broj žrtava u Jasenovcu za više od 100.000 veći od onoga što je utvrdio popis iz 1964. za cijelu Jugoslaviju! U odgovoru, koji je

potpisao episkop niški 22. 6. 1995., ne poriče se ova tvrdnja o Jasenovcu kao isključivom stratištu na području Jugoslavije, dakle posredno potvrđuju da i oni podržavaju brojke koje su zadali njihovi prethodnici, a prema kojima je sv. Sava bio preteča Hitleru. Dapače, oni daju podršku dr. Bulajiću, ali u tom odgovoru, za razliku od dr. Bulajića, koji negira žrtve s Bleiburga, priznaju ove žrtve! Slijedi još jedan odgovor i podrška za održavanje izložbe i dokumentarnog filma o Jasenovcu, datum mu je 5. 9. 1995., a potpisao ga je mitropolit dabrobosanski.

Slijede dvije rezolucije Srba u raseljavanju koje je potpisao dr. Bulajić i snimak dva novinska članka. Nevjerojatna je, ali istinita činjenica da je te dvije rezolucije Srba u raseljavanju potpisao samo dr. Bulajić. A dr. Bulajić, kao što smo vidjeli, živi i radi u Beogradu, glavnom gradu Srbije.

“DR MILAN BULAJIĆ: JASENOVAC - SISTEM USTAŠKIH LOGORA SMRTI: ŠTA SE DOGODILO?”

Ovaj dio Bulajićeve knjige njegovo je predavanje koje je održao prvi put na Carnegie Endowment for International Peace 5. 4. 1996. Tako je u zadužbini za međunarodni mir održano predavanje koje sadrži velikosrpsko opravdanje za genocid u ratu koji je završio godinu dana ranije, tj. predavanje koje sadrži jasenovački velikosrpski mit preuveličavanja (ionako velikih) žrtava logora u Jasenovcu, a taj je mit poslužio velikosrpskoj politici mobiliziranja i pripremanja Srba u Hrvatskoj za zločine nad njihovim susjedima!

Dr. Bulajić počinje s Donjom Gradinom, tvrdeći da je u 128 mamutskih grobnica, kojima se duljina kreće od 15 do 50 metara, širina 3,5 do 4,5 metara, dubina 2,5 do 3,5 metara prosječna koncentracija skeleta 17 do 21 po metru kvadratnom. Već prvi podatak podsjeća nas da je dr. Živanović na osnovi 284 skeleta iz 7 grobnica(!) izračunao da je 700.000 ubijenih u Jasenovcu, a da je dr. Radomir Bulatović računao 9 skeleta po kvadratnom metru cjelokupnog grobnog polja - iako je antropološka komisija, koja je izvodila iskapanja od 22. do 27. lipnja 1964., utvrdila da ima u Jasenovcu 200 grobova na raznim mjestima, međusobno udaljenih i par kilometara - i tako već izračunao 1,110.929 žrtava. Dakle, već je broj žrtava Jasenovca za više od 160.000 veći od brojke koju je Jugoslavija dala Njemačkoj do 1963. godine kao broj svih žrtava na cijelom teritoriju Jugoslavije, a koju popisom žrtava iz 1964. godine nije mogla potvrditi!!! Treba li spomenuti da je ta brojka žrtava Jasenovca točno za 458.394 veća od brojke žrtava za cijelu Jugoslaviju iz popisa iz 1964.? Kako je moguće da je u samom Jasenovcu za toliko više žrtava nego na cijelom području Jugoslavije u kome je i sam Jasenovac, to mogu znati samo Bulajić i njemu slični. A sam Bulajić puno govori kad kaže “kada je razarana i etnički ratnim nasiljem “Oluja” čišćena Kninska Krajina ponovo su gađana masovna stratišta na Gradini.” Bulajić očito ne može a da u bilo kojoj prilici ne doda neku novu neistinu. Gradina je područje koje je u Bosni i Hercegovini i bila je u vrijeme “Oluje” u srpskim rukama, a područje Jasenovca, s druge strane rijeke Save, već je bilo oslobođeno kad je počela “Oluja”. Sve ratne operacije tijekom “Oluje” bile su daleko od Jasenovca. Poznato je također, da su Srbe tjerali njihove vođe u bijeg iz njihovih domova, nadajući se da će to dovesti do rata između Hrvatske i SRJ. Dakle, područje Republike Hrvatske koje su Srbi okupirali, prvo su oni etnički očistili od Hrvata, a potom

i od Srba! Da ironija bude još veća, Bulajić će reći: “Utvrđivanjem istine o Jasenovcu, sistemu ustaških logora smrti najbolje se mogu sagledati korijeni sadašnje tragedije jugoslovenskih naroda, posebno srpskog. Drugim riječima, Bulajić kaže da je u ratu 1991.-1995. najveću tragediju doživio srpski narod. Kad bi on shvatio da je rekao istinu, onda bi odmah rekao i pravu istinu o žrtvama rata općenito i žrtvama logora Jasenovac. Jer, zaista je rat 1991.-1995. velika tragedija srpskog naroda kojeg su razni Miloševići, Karadžići, Mladići, Arkani, Šešelji i Bulajići povelili u genocidni rat krajem dvadesetog stoljeća! Njihova tragedija još je i veća jer svijet nije dozvolio da ti zločinci budu kažnjeni, nego je nagradio velikosrpski zločin i time podržao da oni i dalje vjeruju u ostvarenje sna o Velikoj Srbiji, što će ih i u budućnosti voditi k novim porazima. Tako im svijet nije omogućio da prođu kroz katarzu, koja bi ih oslobodila od tog velikosrpskog ludila. A vidljivo je to i danas na izborima u Srbiji, u njihovoj najnovijoj Vladi, a pogotovo u najnovijim zločinima nad kosovskim Albancima. Tako se bitka za predsjednika Srbije vodila između dviju opcija koje su sudjelovale u genocidu 1991.-1995.: Miloševićeve i Šešeljeve, da bi one na kraju formirale zajedničku srpsku Vladu! Inače, ovo Bulajićevo: Srbi su najveće žrtve - treba shvatiti da su oni žrtve jer nisu uspjeli ostvariti svoj velikosrpski san, bez obzira koliko pri tome pobili Hrvata, Muslimana, Albanaca ili bilo koga! S druge strane, kad se razmatra velikosrpska politika, mora se voditi računa da nešto od onog što govore i jest istina. Naime, za vrijeme “Bljeska”, kad je oslobođan Jasenovac, Srbi su s bosanske strane bombardirali Spomen područje Jasenovac (Bulajić će i u ovom tekstu reći: Memorijalni centar Jasenovac razarale su snage druge hrvatske države). Moguće je da su tijekom “Oluje” to isto radili i s područjem na bosanskoj strani, pogotovo ako znamo da je to bilo vrijeme kad je Bulajićeveva akcija oko Jasenovca - kao opravdanja za sve srpske zločine u ratu 1991.-1995. - upravo bila u tijeku. Oni ne prezaju ni od čega u svojoj ekspanzionističkoj politici!

U ovom tekstu dr. Bulajić pokušava osporiti popis iz 1964.: “*Popisom ‘žrtve rata 1941.-1945.’ sprovedenim 1964., dvadeset godina posle ovih zločina, evidentirano je imenom i prezimenom 49.874 osoba. Netočnost ovog popisa može se ilustrovati zavedenim brojem žrtava u selu Veliko Nabrđe (Slavonija) - 175 (mesni podaci - 340); selo Uštice blizu Jasenovca - 129 (mesni odaci - 192), Zemun - 166 (540) ljudi itd.*” Bulajić nam ovdje opet tvrdi da je logično da su greške veće ako se žrtve broje 20 godina poslije, da su veće od njegovih brojki izvedenih mnogo godina kasnije! Međutim, navedene brojke i dalje ostaju u granicama od njemu važnih 59 %, što je za Jasenovac gotovo

10 puta manje od zadane brojke: 700.000 stradalih Srba, brojke koju je navijestila SPC.

U daljem tekstu Bulajić ponavlja podatke koje je naveo u knjizi, spominje i logor Sajmište u glavnom gradu Beogradu, a potom uspoređuje oslobođenje Beograda i činjenicu da Jasenovac nikada nije bio oslobođen. I zaista ta je usporedba nešto od izuzetnog značenja! Ona ukazuje na činjenicu da i sam dr. Bulajić smatra (i tu se on po prvi put zaista ponaša, možda i nesvjesno, kao direktor Muzeja žrtava genocida) da ne smijemo tretirati recimo samo logor “Sajmište” kao logor nego da je to zaista cijeli grad BEOGRAD. To je jedini logor u Drugom svjetskom ratu koji je istodobno bio glavni grad, u kome je živjelo puno ljudi i koji je istodobno bio veliko gubilište logora Sajmište, jedini “judenlager” u svijetu (da i ne spominjemo logor Banjicu). Evo kako to opisuje Cohen:

*“Mjesec dana kasnije, u Sajmištu je izvršeno konačno rješenje, dolaskom mobilnih plinskih komora iz Njemačke. Između marta i maja 1942., svako jutro, osim nedjeljom i praznicima, vozilo bi bilo natovareno jevrejskim ženama i djecom, i starim osobama kojima bi se zatim kazalo da se preseljavaju. U jednom činu, naizgled ljubaznom, djeci su čak davane bombone. Sa izduhom cijevi koja je usmjeravala ispuhne gasove u hermetički zatvoren prostor vozila sa žrtvama, vozilo bi nastavljalo svoj put kroz Beograd, završavajući na groblju na Avali, sedam milja jugoistočno od grada. Po dolasku, svi bi bili mrtvi.”*²³³

S druge strane, postoji i ovaj podatak:

*“Nakon što su Jevreji likvidirani, leševi pomrlih i pobijenih na “Sajmištu” odnošeni su na zemunsko Jevrejsko groblje i tu sahranjivani. Eshumacijom leševa ustanovila je specijalna anketna komisija da je na Jevrejskom groblju sahranjeno 6.500 leševa.”*²³⁴

Promatrajući Beograd kao konc-logor treba imati u vidu i same Jajince. O njima najbolje govori sljedeći citat:

“Kako nam je bilo naređeno da brojimo leševe koji su spaljivani, to mi je poznato da je u Jajincima spaljeno 68.000, a da je nespaljeno ostalo još 1.400 leševa, i to u jednoj raci 1.200 i u dvema po 100 leševa.”²³⁵

²³³ Ph. J. Cohen, nav. djelo, str. 101.

²³⁴ *Saopštenje o zločinima Austrije i Austrijanaca protiv Jugoslavije i njenih naroda, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača*, Beograd 1947., str. 95.

²³⁵ *Saopštenja br. 34-53 o zločinima okupatora i njihovih pomagača*, Beograd, 1945., str. 536.

Da, zaista je dr. Bulajić ispravno - iako nesvjesno - usporedio konc-logore Jasenovac i Beograd!

Zatim Bulajić spominje svećenika Miroslava Filipovića-Majstorovića, koji je bio zapovjednik jasenovačkog logora, ali ne kaže da je taj svećenik bio ekskomuniciran iz katoličke crkve, i mjesnog paroha Jasenovca Juraja Paršića, za koga kaže da je imao čin ustaškog kapetana, ali ne kaže da je taj ustaški kapetan uspio izboriti smjenjivanje zapovjednika Matkovića.

Slijedi još jedan Bulajićev velikosrpski biser na temu "Papa - ustaša": *"Papa Jovan Pavle II zajedno sa svojim kardinalima i biskupima, posjetio je nacistički logor smrti u Aušvicu 7. juna 1979. Međutim, kada je isti Papa bio u poseti secesionističkoj i katoličkoj Republici Hrvatskoj, 10. septembra 1994. godine - poslije razbijanja jugoslovenske države (priznato prvo od Vatikana, zatim i Njemačke) - srpski predstavnici su ga pozvali da posjeti jasenovački logor i 'osudi ubistva u Jasenovcu i drugim gubilištima u Drugom svetskom ratu". Poziv nije bio prihvaćen. I ne samo to, Njegova svetost, u pratnji kardinala Sodana, državnog sekretara Vatikana, zagrebačkog nadbiskupa kardinala Kuharića, kao i drugih kardinala i biskupa, u zagrebačkoj katedrali kle-kla je ispred groba nadbiskupa (kardinala) Stepinca, koji je osuđen kao ratni zločinac, što znači blagoslov i rehabilitaciju zločina izvršenih u ustaškoj Nezavisnoj državi Hrvatskoj u toku Drugog svjetskog rata" (podcrtao J. P.).²³⁶ Prema Bulajiću valjda je Stepinac kriv jer je bio "veliki prijatelj Židova". Prema njemu strašno je što se Papa poklonio čovjeku koji je tijekom Drugog svjetskog rata spašavao Židove i Srbe, a poznato je da su ovi drugi od velikosrpske politike "gurani" u rat za ostvarenje velikosrpskih ciljeva, dakle unapred žrtvovani! S druge strane, Srpska pravoslavna crkva proglašava episkopa Nikolaja Velimirovića, prema kome je sv. Sava preteča Hitleru - svetim!*

Potom dr. Bulajić ponovno poziva u pomoć Simona Wiesenthala, prema kome je Maks Luburić "jedan od najvećih genocidnih zločinaca Drugog svjetskog rata". Pitanje je znali li g. Wiesel, ali dr. Bulajić sigurno zna za sljedeću tvrdnju koju možemo naći u knjižici Radovana Trivunčića: "Luburić, pored svoje pripadnosti ustaškom pokretu, bio je vezan kao agent za SD (Sicherheitsdienst), najviši njemački vojnopolicijski organ, koji je pod svojom upravom imao i Gestapo".²³⁷

²³⁶ M. Bulajić, nav. djelo, str. 184-185.

²³⁷ R. Trivunčić, *Jasenovac i jasenovački logori*, Spomen-Područje Jasenovac, Biblioteka Poruke, knj. 5, 1974., str. 26.

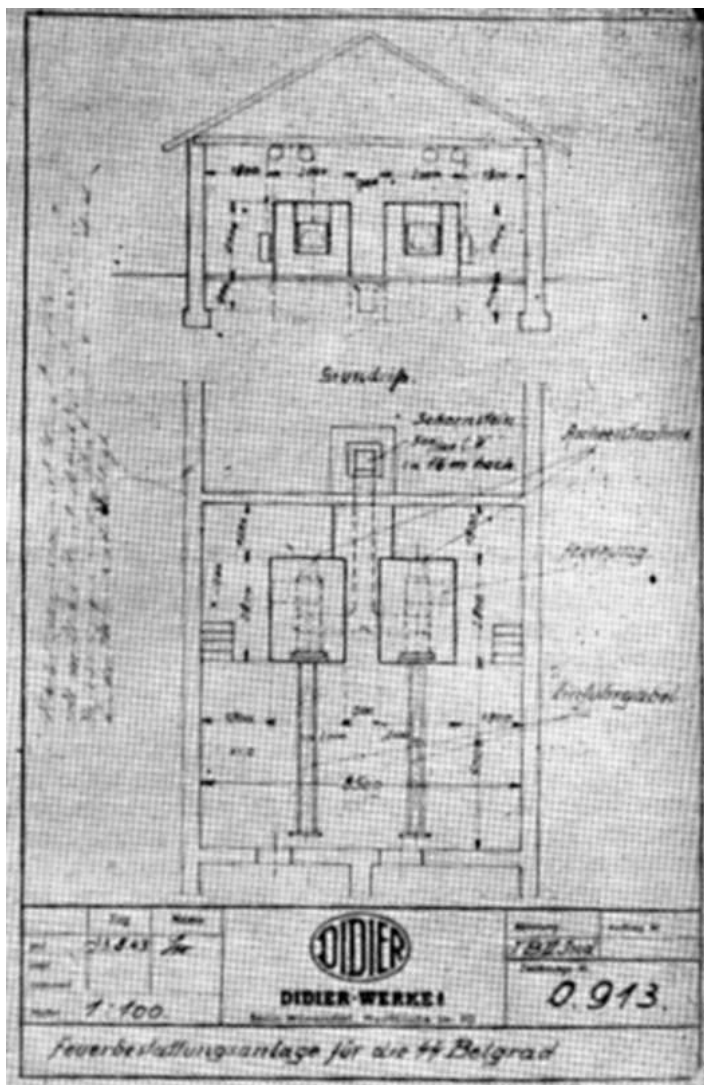
Bulajić i u ovom predavanju navodi niz citata (recimo, njegovim interesima odgovara citirati Slavenku Drakulić i Jelenu Lovrić!). Posebno su interesantne reakcije na prijedlog predsjednika Tuđmana da se Jasenovac preuredi u, kako kaže Bulajić, “Memorijalni kompleks svih hrvatskih mučenika u ratu - a naročito mučenika rata u domovini”.

Poznato je da je ovaj prijedlog naišao na široku osudu u svijetu i kod Židova. Reakcije Židova, s obzirom na holokaust moguće je i razumjeti, ali one implicitno i objašnjavaju štošta. Tako Volter Reich, direktor Memorijalnog muzeja holokausta i kaže da bi taj čin “postao savršen model za druge zemlje po čitavoj Evropi”, što i jest razlog zašto svijet strepi od takvog čina. Naime, takav čin podrazumijeva i zločine na obje strane, a poznato je da pobjedničke sile u Drugom svjetskom ratu smatraju da su zločine izveli samo poraženi, i da Hirošima, Nagasaki, Drezden i sl. nisu mjesta masovnih zločina, ali zato danas u Haagu taj isti svijet sudi uglavnom pripadnicima strane na kojoj je u ratu 1991.-1995. izvršena agresija i koji su branili svoja ognjišta!

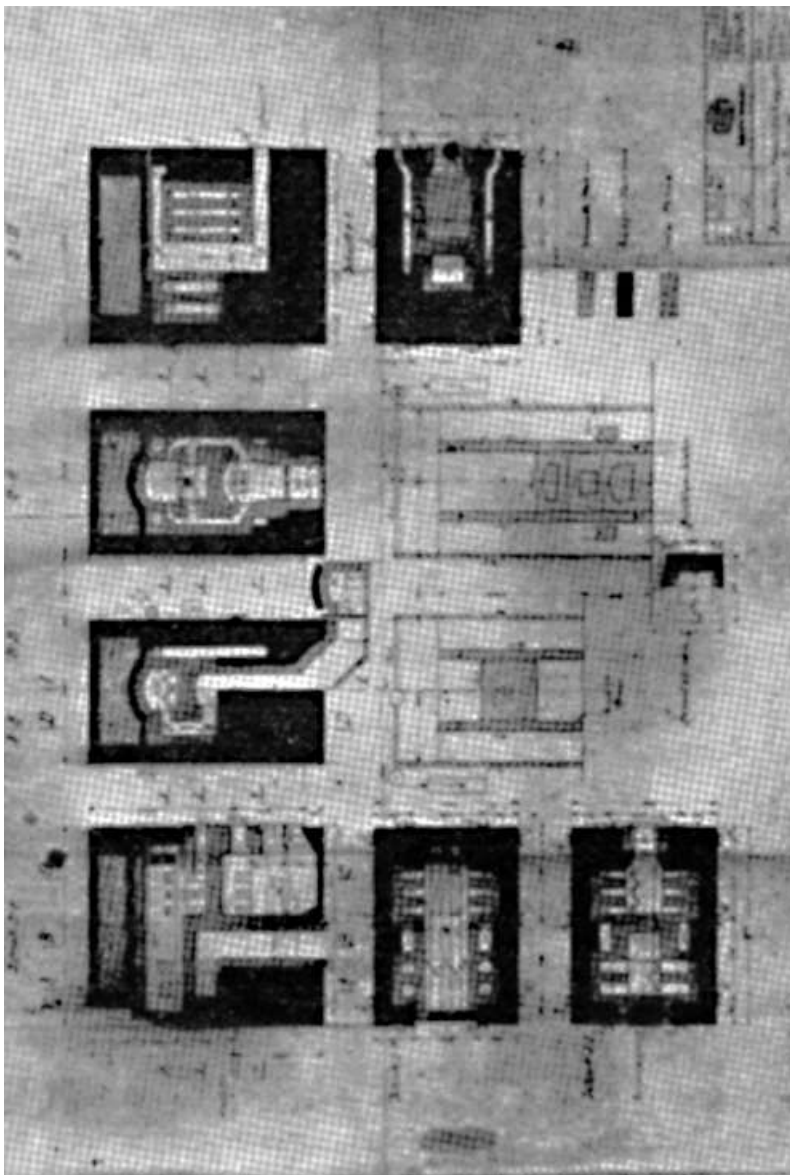
A u pismu predsjedniku Tuđmanu kojeg su u ime Yad Vashema potpisali Avner Shalev i Dr Joseph Burg spominje se memorijalno područje ubijenih i ubica. Očito je da oni i ne znaju da se radi najviše o ubijenim golobradim mladićima koji su mobilizirani krajem rata i koji su pobijeni bez ikakva suda.

Zaista se jedino neznanjem može opravdati da za takve mladiće netko, iole dobronamjeran, u što ne sumnjam za navedenu gospodu, kaže da su ubojice - USTAŠE. Također je očito da su takve reakcije posljedica i neznanja i velikosrpske propagande. Naime, u NDH nisu ustaše bili jedina vojska! A u Jasenovcu ima i pobijenih zločinaca - četnika, koji su, kako Cohen kaže “funkcionirali kao instrument politike genocida“! Među njima bilo je i oko 150 najviših četničkih Dražinih zapovjednika na čelu s Pavlom Đurišićem, kao i glavnim četničkim ideologom Dragišom Vasićem!²³⁸

A što reći ako je vjerovati tvrdnji dr. Srboљuba Živanovića, da su prije izgradnje spomenika u Jasenovcu izvođena iskopavanja i tom prigodom pronađena grobišta ljudi pripadana **“populaciji koja je nosila svetle komponente”**. Njegovo svjedočenje ukazuje na činjenicu da se radi o pogubljenim Hrvatima s Križnog puta. Što ako je sondiranje obavljeno na mjestu gdje je izgrađen sam spomenik? Je li spomenik izgrađen na grobištu Hrvata s Križnog puta?

Plan krematorija za logore na Banjici i Sajmištu

Plan banjičkih krematorijskih peći

Činjenica je da Tito nikada nije položio cvijeće na jasenovački spomenik! Tuđman jest!

Iz ovog je Bulajićevog predavanja već komentirani dio u kome Bulajić citira protonamjesnika Milenka Popovića: “*NI JEDAN JEDINI borac Drugog svjetskog rata nije pokopan u Jasenovcu, već samo civilne žrtve planiranog i unapred smišljenog ustaškog terora*”, a odmah zatim govori i o partizanima stradalim u logoru! Ipak, možemo li o oko 150 najviših četničkih Dražinih zapovjednika na čelu s Pavlom Đurišićem, kao i o glavnom četničkom ideologu Dragiši Vasiću govoriti kao o “civilnim žrtvama planiranog i unapred smišljenog ustaškog terora”?

Bulajić završava ovo poglavlje svojim poznatim zahtjevom za međunarodnu zaštitu logora Jasenovac, i ta njegova inicijativa dana je u posebnom poglavlju ove knjige. Nema potrebe to ponovno komentirati, a poznato je kako je neslavno prošla ova inicijativa u New Yorku!

²³⁸ Lj. Štefan, Hrvatsko Slovo, 20. ožujka 1998.

Гадни јеврејини кушаш народ на немачког војника
који пролази.

Gadni Jevrejin huška narod na nemačkog vojnika koji prolazi.

И глорни победилец пада од јунака чија се храброст
скрива iza плота

*I gordi pobedilac pada od "junaka" čija se hrabrost skriva
iza plota.*

За мушко убиство страшно је одмазда:
главна лова кућа заведена Срба...

*Za mučko ubistvo strašna je odmazda:
Plamen liže kuće zavedenih Srba...*

До неба достижу облаци густог суруг дима, изнад градова
засутих леšевима

*Do neba dostižu oblaci gustog surog dima, iznad predela zasutih
leševima*

Tada gadni kraljica nema drugog posla do da
pokupi plodove svoga rada

*Tada gadni huškač nema drugog posla do da pokupi plodove
svoga rada*

Ali, svest Srbina vraća se ponovo!
On sam sudi krivcu za svoj zli udes

*Ali, svest Srbina vraća se ponovo!
On sam sudi krivcu za svoj zli udes*

“PROVOKATORI NA DELU”, BEOGRAD 1941.

U dosadašnjem tekstu pokazano je da je uloga velikosrpskog jasenovačkog mita mnogo šira od podnaslova ove knjige. Ne radi se samo o skrivanju istine o beogradskim konc-logorima, bolje reći o jedinstvenom konc-logoru Beograd, nego o skrivanju istine o velikosrpskoj politici općenito, a pogotovo u Drugom svjetskom ratu. Naime, antifašistički otpor u Srbiji bio je kra-tkotrajan upravo zbog činjenice što je protiv njega bila Srpska pravoslavna crkva i intelektualna elita tadašnje Srbije. Oni su vjerovali u uspjeh Hitlerova novog poretka i težili su stvaranju Velike Srbije u sklopu njega. A zašto je baš Beograd bio prvi grad u porobljenoj Europi proglašen “judenfrei”, zašto je baš Beograd bio jedini grad koji je imao jedini logor isključivo za Židove, jedini “judenlager”, možda najbolje pokazuje jedna mala knjižica tiskana 1941.godine u Beogradu. Ta se knjižica, s naslovom “Provokatori na delu”²³⁹, sastoji samo od šest slika koje dajemo na idućim stranicama ove knjige. A prve dvije riječi ispod prve slike - **gadni jevrejin** - sve govore.

²³⁹ Ova knjižica nalazi se u HPM, Inv. br. 9956/1.

ZAKLJUČAK

Bulajićeva knjiga s dva naslova: *Nezavisna država Hrvatska - JASENOVAC - Sistem ustaških logora smrti - Tuđmanov Jasenovački mit*, odnosno: “*Jasenovački mit*” *Franje Tuđmana - Genocid nad Srbima, Jevrejima i Ciganima*, jest velikosrpski odgovor na knjigu dr. Franje Tuđmana, *Bespuća povijesne zbiljnosti - Rasprava o povijesti i filozofiji zlosilja*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 1990. Naravno, dr. Bulajić, ne može polemizirati s ta-kvom knjigom kakva je knjiga dr. Tuđmana jer mu nedostaje znanje i kultura dijaloga. Zato se Bulajić zaustavlja, uglavnom, samo na pitanju broja žrtava, posebice žrtava u Jasenovcu. Prema uobičajenoj velikosrpskoj maniri, on koristi neistine u najvećoj mogućoj mjeri, pa zna tvrditi da je Tuđman rekao nešto čega nema u njegovoj knjizi. Zaista, školski primjer velikosrpskog korištenja laži jest primjer u kojem on tvrdi da je dr. Tuđman “ustvrdio da je netačan broj jevrejskih žrtava holokausta 5,1 milion, već ‘samo’ oko 900 hiljada”, iako je lako provjeriti da dr. Tuđman citira Raula Hilberga (str. 156 Tuđmanove knjige) koji “navodi da je od 5,100.000 žrtava evidentirano 900.000, a isti autor kaže “broj od šest milijuna neki smatraju krajnje ‘pretjeranim’, navodeći milijun žrtava kao ‘nepristranu prosudbu’.” Poput ove Bulajićevske interpretacije brojki od 5,100.000 i 900.000 i sve je ostalo u njegovoj knjizi.

Slična je i Bulajićevska interpretacija broja žrtava rata u Jugoslaviji, i s tim u svezi broja žrtava logora Jasenovac! Zato iznesimo osnovne podatke u svezi s tim brojkama. Godine 1947. Vladeta Vučković, tada student druge godine matematike i zaposlen u Demografskom odjeljenju Saveznog statističkog ureda Jugoslavije, od direktora Dolfe Vogelnika i njegova pomoćnika Alojza Debevca, dobio je zadatak da izračuna gubitke u ratu. Ovi su taj posao dali početniku zato što nije bio obavljen popis pučanstva, koji bi bio prijeko potreban za takvu računicu. Tako je Vučković izračunao brojku od 1,700.000 demografskih gubitaka. Međutim, želeći izboriti što veću ratnu reparaciju od Njemačke, i želeći uvećati doprinos Jugoslavije pobjedi Saveznika, na konferenciji u Parizu Jugoslavija je izašla s tvrdnjom o 1,706.000 žrtava rata (E. Kardelj)! Kad je 1948. bio obavljen popis pučanstva, Vogelnik je morao opravdati brojku koju je E. Kardelj iznio u Parizu, pa je u Statističkoj reviji 1./1952. objavio članak prema kome su demografski gubici u Jugoslaviji

najvjerojatnije 3,250.000, a da donja granica ostaje 2,900.000. Na taj “znanstveni” članak reagirao je već u idućem broju Statističke revije (2./1952.) Ivo Lah, koji je konstatirao da je prema računici dr. Vogelnika prosječni godišnji priraštaj od 1941. do 1948. iznosio 2,13, a sigurno 1,86 posto, što Jugoslavija nije nikad imala. Naime, u razdoblju 1921. do 1931. bio je priraštaj 1,5 posto, a nakon 1931. taj je postotak stalno u padu, te je 1939. bio samo 1,1 posto.

Dvije godine kasnije u Američkom birou za popis stanovništva izračunali su da je broj žrtava rata u Jugoslaviji bio 1,067.000 (P. Mayers i A. Campbell). U tadašnjoj državi bilo je poslije toga jasno da se ne može od Njemačke zahtijevati ono što je izneseno na konferenciji u Parizu. Tako je već do 1963. godine Vlada Jugoslavije revidirala svoj zahtjev Vladi Njemačke, smanjivši broj žrtava od prvotnih 1,706.000 na 950.000. Međutim, Vlada Njemačke nije prihvatila ni taj zahtjev nego je zahtijevala varijabilne podatke, te je 1964. obavljen popis žrtava rata koji je dao brojku od 597.323 žrtve rata.

Primijetimo da je razlika između brojke od 950.000 na koju je Jugoslavija već do 1963. godine revidirala broj žrtava rata i brojke koja je dobivena popisom iz 1964. godine jednaka ukupnim žrtvama koje je Velika Britanija imala u Drugom svjetskom ratu!

Nema dvojbe da je popis iz 1964. bio od izuzetnog značenja za tadašnju državu, pa je besmisleno i pomisliti da on nije dobro napravljen. Brojka je iza-zvala paniku, i problem je “riješeno” idućom formulacijom: *“Popisom je stvarno obuhvaćeno 597 hiljada poginulih žrtava rata, što znači 56-59 posto od onih koje je trebalo obuhvatiti popisom.”* Lako je provjeriti kako broj 597.323 jest nešto iznad 59 posto od broja 950.000 koji je već bio dostavljen Njemačkoj, ali i približno 56 posto brojke do koje su došli Mayers i Campbell. Popis je dao i broj žrtava Jasenovca - 49.874! Podaci su skriveni od javnosti!

Naravno, budući da je dr. Bulajić bio zaposlen u Ministarstvu vanjskih poslova Jugoslavije, on je, vjerojatno, sve ovo znao, za razliku od drugih istraživača, jer je problem unutar zemlje riješen tako da se o ovome do dana današnjeg ne bi znalo da nije bilo Bulajićeve knjige. Upravo njegovo prikri- vanje brojke od 950.000, koja je do 1963. godine dana Njemačkoj, ukazalo je na njezinu važnost!

Već pri kraju Titova života u Srbiji je uzelo maha ostvarivanje velikosrpskog projekta. Tako je postalo jasno čemu je dovela odluka o primanju četnika u partizanske redove, iako su i srpski komunisti također bili bliski veli-

kosrpskom projektu. U tom je projektu Jasenovac i broj žrtava u njemu trebao imati značajnu ulogu, i prirodno je da u tome glavnu ulogu ima onaj tko je znao nešto što drugi nisu mogli znati - dakle, čovjek iz Saveznog sekretarijata za inostrane poslove SFRJ - dr. Bulajić. Budući da je za ostvarivanje velikosrpskog projekta došlo do konsenzusa najvažnijih srpskih čimbenika: komunista, vojske i Srpske pravoslavne crkve, logično je bilo, kad je riječ o korištenju logora Jasenovac, u dokazivanju genocidnosti hrvatskog naroda, a u cilju izazivanja pobune srpskog pučanstva u Hrvatskoj, koristiti istovjetnu politiku iz Drugog svjetskog rata. Kao i u Drugom svjetskom ratu, to je trebao biti i važan promidžbeni korak, kojem smo svjedoci i današnjih dana!

Kako je to izgledalo u Drugom svjetskom ratu?

Logori su postojali i u Srbiji, gdje praktično od kraja 1941. do kraja rata nije bilo nikakvog otpora pučanstva. U Hrvatskoj ih je sigurno moralo biti više, gdje je bio stalni otpor NDH, a pogotovo stoga što su četnici popa Đujića i drugi odmah počeli sa zvjerstvima nad Hrvatima, što je izazivalo isti takav odgovor.

Zato se pojavljuje lažno pismo bivšeg ministra i jugoslavenskog unitarista dr. Prvislava Grisogona zagrebačkom nadbiskupu Alojziju Stepincu, u kojem se spominju užasni zločini u NDH. Ti se zločini i opisuju, a opisi se podudaraju sa zločinima koje su srpski četnici radili u svim ratovima u ovom stoljeću, vjerojatno i ranije, jer su dio srpske narodne epike.

Pismo je umnožavano i raspačano među hrvatskim Srbima, s očitom namjerom i znanim učinkom, a i u inozemstvu. I sam Bulajić u ovoj će knjizi reći *“od manjeg je značaja pitanje autorstva”*, što je i točno - pismo je odigralo svoju ulogu! Ali takva tvrdnja, ponovno puno govori!

Druga karakteristika velikosrpske propagande tijekom Drugog svjetskog rata bila je umnožavanje broja srpskih žrtava u NDH. Tako je prema njima već krajem 1941. godine spominjana brojka od 382.000, više od 518.000 krajem veljače 1942., zatim 600.000 u listopadu 1942., pa 800.000 tijekom 1943., da bi do kraja rata taj broj iznosio više od milijun.

Slične podatke koristila je SPC. Srpskoj pravoslavnoj crkvi ovo je bilo potrebno da bi skrenula pažnju s činjenice da su najviši crkveni krugovi i srpska intelektualna elita kolaborirali s Nijemcima i sami propagirali nacističku politiku i vjerovali u mogućnost stvaranja Velike Srbije u sklopu Hitlerova

poretka. Tako je episkop žički Nikolaj Velimirović (danas “sveti Nikolaj” u SPC) još 1935. u knjižici “Nacionalizam Svetog Save” tvrdio da je Sveti Sava preteča Hitlera, a ni drugi visoki dužnosnici ove crkve nisu puno zaostajali za njima.

S Nijemcima nisu kolaborirali samo oni, nego najveći dio srpskog naroda. Tako je 13. 8. 1941. godine 545 Srba, uključujući i neke od najistaknutijih i najutjecajnijih osoba zemlje izdalo “Apel srpskom narodu”, koji poziva na lojalnost nacistima i osuđuje partizanski pokret kao nepatriotski. Prva tri potpisnika Apela jesu tri episkopa SPC! Kasnije je 28 tih potpisnika postalo članovima SANU, a poznata je uloga ove Akademije (Memorandum SANU) u pripremi rata 1991.-1995.

Veliki problem SPC bila je i činjenica što je ponašanje visokih crkvenih krugova Katoličke crkve u Hrvatskoj bilo potpuno drukčije, pa je nadbiskup zagrebački Alojzije Stepinac dizao svoj glas protiv nacističke i rasističke politike, pomagao i spašavao i židove i Srbe, i bio poznat kao “židovski prijatelj”.

Komunistička lažna optužba o Stepincu kao ratnom zločincu zato odgovara velikosrpskoj politici jer skreće pogled i s nečasnog ponašanja Srpske pravoslavne crkve. Tome cilju trudi se dodati svoj doprinos i dr. Bulajić, pa u ovoj knjizi izgovara optužbu kojoj po besmislenosti vjerojatno nema premca u povijesti - Stepinac je učinio zločin veleizdaje jer je (misleći o dobrobiti svog naroda i njegovoj težnji za slobodom, prihvatio stvaranje hrvatske države) prekršio “svečanu zakletvu na vernost Njegovom Veličanstvu”.

S brojkama žrtava Drugog svjetskog rata, sličnim onim iz velikosrpske propagande tijekom Drugog svjetskog rata, kreće se i u pripremi za rat 1991.-1995. Tako Srpska pravoslavna crkva zastupa mišljenje da je samo u Jasenovcu stradalo “ako ne više ne manje od 700.000”, a Jasenovac nazivaju “najveći srpski grad pod zemljom”! Zapravo, velika priča o Jasenovcu skreće pogled s beogradskih logora Sajmište i Banjica, bolje reći s logora Beograd. A kad govorimo o samom Sajmištu, važno je istaći da je to jedini konc-logor u Drugom svjetskom ratu koji je bio logor isključivo za Židove, jedini “juden-lager” u svijetu, i iz koga niti jedan Židov nije izašao živ (kao uostalom ni iz Banjice). Međutim, smaknuća logoraša izvođena su i na ulicama Beograda, korištenjem mobilnih plinskih komora, a i grobišta su bila na raznim mjestima na području grada! Tako je Beograd zapravo jedini glavni grad jedne države

koji je bio i konc-logor u Drugom svjetskom ratu! I sve to pred očima cijeloga grada.

Pozivajući se na brojku od 59 posto, koja je zapravo bilo jugoslavensko opravdanje pred Nijemcima, za nemogućnost potvrde dane brojke žrtava rata, dr. Bulajić, tvrdeći suprotno, kreće u dokazivanje da je SPC u pravu, znajući da je popis iz 1964. bio itekako dobro urađen jer su interesi bili veliki. Tvrdnja da će se točniji popis moći utvrditi kasnije daleko je od svake logike, ali vidjeli smo već da je dr. Bulajić spreman koristiti sve značajke velikosrpske politike - neistinu u prvom redu. A ni logika mu nije jača strana.

Naime, ako i prihvatimo tvrdnju da je popis žrtava iz 1964. g. zaista obuhvatio 59 posto svih žrtava, dakle da je točna brojka od 950.000 žrtava Drugog svjetskog rata na području Jugoslavije, izlazi da je prema Srpskoj pravoslavnoj crkvi, prema Bulajiću i općenito prema velikosrpskoj propagandi oko 74 posto svih žrtava stradalo u Jasenovcu. A ako koristimo brojku koju je dao sam popis žrtava iz 1964. godine, izlazi da je u samom Jasenovcu ubijeno preko 100.000 ljudi više nego na području cijele Jugoslavije, uključujući i sam Jasenovac.

Kako tako nešto mogu tvrditi ljudi iz jedne crkve, koji bi trebali biti moralni autoritet sredine u kojoj djeluje? Tako nešto toliko je besmisleno da su toga bili svjesni i autori te besmislice. Međutim, vješto krijući podatak o tome da je Jugoslavija već do 1963. godine, u svojim zahtjevima za reparacijom, Njemačkoj dostavila brojku od 950.000 žrtava, velikosrpska politika upravo je ovako besmisleni tvrdnju koristila za mobilizaciju srpskog pučanstva za rat 1991.-1995. i srpski genocid u njemu.

Uvidjevši, da upravo tome i vodi takva politika, jedan Srbin, dr. Bogoljub Kočović, i jedan Hrvat, inž. Vladimir Žerjavić, neovisno jedan od drugoga, kreću u ponovno istraživanje gubitaka Drugog svjetskog rata. Srpski je demograf izračunao 1,014.000, a hrvatski 1,027.000 žrtava. Primijetimo da je broj žrtava dobiven popisom iz 1964. točno 58,9 posto od Kočovićeve brojke, dakle, veoma blizu "famoznih" 59 posto, "famoznih" zato jer je smiješno poslije izvršenoga popisa znati točan postotak "onih koje je trebalo obuhvatiti popisom", a koji nisu popisani.

Podaci Kočovića i Žerjavića potvrđuju procjene koje su vrijedile i ranije i s kojima je Jugoslavija izašla pred Njemačku, ali koje nije mogla potvrditi popisom iz 1964. Istraživanja koja vjerojatno opravdavaju djelovanje dr.

Bulajića u šezdesetim, nepovoljna su za dr. Bulajića osamdesetih i devedesetih godina! On se zato “obračunava” (samo) sa Žerjavićevim rezultatima, uspoređujući njegove procjene za BiH (316.000) s onim što tvrdi 1989. Predsjedništvo Republičke konferencije SSRN (453.877). Kako je to Predsjedništvo 1989. godine moglo znati točniju brojku od brojke koja je dobivena popisom iz 1964. (177.045 bez kolaboracionista) nije poznato, ali zato će Bulajić tvrditi: “Važno je napomenuti da ni broj od 453.877 ne predstavlja konačan broj žrtava na području Bosne i Hercegovine.” On naravno “dokazuje” i navodnu netočnost popisa iz 1964., navodeći podatke za sela Veliko Nabrđe, Uštice, Zemun, ne navodeći odakle mu sada točni “mesni podaci”. Ali i ti podaci samo potvrđuju Kočovićeve i Žerjavićeve procjene. Naravno, on to ne “vidi”, nego smatra da je dovoljno reći da su njihovi rezultati netočni te stalno ponavljati brojku od 700.000 žrtava u Jasenovcu, dakle brojku koja je više od 70 posto od brojke koju je Jugoslavija dostavila Njemačkoj još do 1963. godine!

Pri svemu tome, dr. Bulajiću nije važno da prema takvom njegovom računu izlazi da su Srbi tijekom Drugog svjetskog rata morali imati mnogo, mnogo veći natalitet nego u predratnim i poslijeratnim godinama! Bez obzira što rata u Srbiji nije bilo od kraja 1941. do kraja rata, tako nešto je teško (i žalosno) obrazložiti. Važno je ponavljati kao papiga brojku od 700.000 pobijenih u Jasenovcu, vjerojatno i zato što prave brojke pokazuju da je više žrtava bilo u beogradskim logorima nego u Jasenovcu.

Rezultati ovakve politike doveli su do stravičnih rezultata u ratu 1991.-1995. Recimo samo neke podatke o ratu u Hrvatskoj. Još 1990. JNA je zauzela Baranju, općinu Beli Manastir (sa samo 25,5 posto Srba), u kolovozu 1991. napadnuti su Vukovar (37,4 posto Srba) i dijelovi općina Osijek i Vinkovci. Pored zauzetih 11 općina s većinskim srpskim pučanstvom, zauzeli su općine Petrinja (44,6 posto Srba), Pakrac (46,4 posto), Podravska Slatina (35,8 posto), dio općine Nova Gradiška (21,8 posto), Slunj (29,8 posto), Drniš (21,3 posto), dio općine Otočac (32,2 posto), dio općine Karlovac (26,6 posto). Grad Vukovar potpuno je razoren, a i mnoga mjesta naseljena ne samo Hrvatima. Sve vrijeme Srbi su granatirali slobodna područja, stambena naselja, tvornice, crkve, škole, bolnice, pa su čak minirali i razorili branu na hidrocentrali Peruća.

Na okupiranom području i u neposrednoj blizini potpuno ili djelomično porušeno je više od 140.000 stambenih objekata, 120 tvornica, 1023 sakralna

objekta (crkava, kapela, samostana i župnih dvora), oko 50 škola, 20 bolnica, 60 mostova na cestama i prugama, električni i telefonski vodovi. Na okupiranom području Hrvatima je oduzimano gotovo sve. Protjerano je ili izbjeglo 180.000 ljudi. Iz BiH je izbjeglo oko 200.000 Muslimana i 160.000 Hrvata, iz Vojvodine 45.000, iz Srbije 15.000, sa Kosova 7.000 i iz Crne Gore oko 500 Hrvata. Jedno vrijeme Hrvatska je imala više od 600.000 izbjeglica i prognika. Najgore od svega velik je broj izgubljenih života, invalida rata i unesrećenih obitelji. A da ne govorimo kakvi su podaci za BiH!

Umjesto svega toga, nekima je i nadalje važnije manipulirati žrtvama Drugog ssvjetskog rata, poglavito žrtvama Jasenovca. Time oni najviše govore o sebi samima!

SUMMARY

The largest part of Bulajić's book Jasenovac intends to respond, by using Great Serbian hegemonist argumentation, to Tuđman's book *Wastelands of Historical Reality: Discussion on History and Philosophy of Aggressive Violence*. It is obvious that Bulajić - as I already proved - is not competent to debate with Tuđman's book, primarily because of the fact that he is lacking abilities and knowledge to do so. This is why Bulajić deals primarily with the question of the number of victims, especially at the camp at Jasenovac. In true Great Serbian fashion, he uses untruths in the largest possible number, and attributes comments to Dr. Tuđman which were never made in Dr. Tuđman's book. A textbook example of Great Serbian use of lies is Bulajić's claim that Dr. Tuđman "argued that the figure of 5.1 million Jewish victims is incorrect, that it is 'only' about 900 000," even if it is easy to show that Dr. Tuđman cites Raul Hilberg (p.156 of Tuđman's book) who "says that of 5.1 million victims only 900 000 can be documented," and the same author says that "the figure of six million is considered by some as a gross exaggeration, and that the figure of one million is the most impartial amount." The rest of Bulajić's interpretations are based on tendentious speculations, as well as the one example mentioned above.

This is also the case with Bulajić's interpretation of the number of victims of the war in Yugoslavia, and related to that, the number of victims at Jasenovac. This is why we have to provide the basic data related to these statistics. In 1947, Vladeta Vučković, then a second year student of mathematics employed at the demographic division of the Federal Statistics Office of Yugoslavia, received instructions from the director of the office, Dolf Vogeltnik, and his assistant Alojz Debevec, to calculate the number of victims of the Second World War. They assigned this task to a novice because a comprehensive census had not been taken, something that is essential for making this kind of calculation. In this way Vučković arrived at the figure of 1.7

million demographic losses. In the meantime, hoping to increase its allotment of German reparations payments, and hoping to augment its contribution to the Allied victory, Yugoslavia presented the figure of 1.706 million victims to the peace conference at Paris by its Minister of foreign affairs Eduard Kardelj. In 1948, when a national census was made, Vogeltnik had to justify the figure which Kardelj had presented to the Paris conference, so in the Statistical Review 1/1952, he published an article wherein he claimed that the demographic losses sustained by Yugoslavia were most probably 3.25 million, or, at the very least, 2.9 million. Ivo Lah replied to this "scholarly" article in the following issue of the Statistical Review 2/1952, where he argued that according to Vogeltnik's calculations the average annual growth rate between 1941 and 1948 was at 2.13%, or, at the very least, 1.86%, a level it had never reached. During the period 1921-1931, Yugoslavia's annual growth rate was 1.5%, and after 1931 it dropped off continually, falling to 1.1% by 1939. Two years after Vogeltnik made his estimates, the American Bureau for Population Losses calculated that the number of victims in Yugoslavia was 1.067 million (P. Mayers and A. Campbell). After this, it was clear to Yugoslav authorities that the size of the request for reparations payments from Germany presented at Paris could not be substantiated. Thus, by 1963, the Yugoslav government had revised its claim to the German government, reducing the number of victims to 950 000, down from its original claim of 1.706 million. In the meantime, the German government did not accept this claim either, but insisted on variable data, so that in 1964 a census of war victims was taken which arrived at a figure of 597 323 victims. It can hardly escape notice that the difference between 950 000, which Yugoslavia had accepted by 1963, and the figure based on the 1964 census is roughly equal to the total losses experienced by Great Britain during the Second World War. There can be no doubt that the 1964 census was of great importance to Yugoslavia, so it would be unlikely that it would have been made carelessly. The calculation based on the 1964 census created a panic, and was "solved" by recourse to the following formula: "The census accounts for 597 000 deaths during the war, which means that it has recorded 56-59 % of the losses that it should have accounted for." It is easy to verify that 597 223 is 59% of the 950 000 already presented to the German government, and about 56% of the amount calculated by Mayers and Campbell. The census gave the figure of 49 874 as the number of victims of the Jasenovac camp! The evidence was hidden from the public! Of

course, since Dr. Bulajić was employed with the Yugoslav Ministry of Foreign Affairs, he probably knew about all of this, unlike other researchers. The problem inside the country was solved in such a way that none of this would have been known had it not been for Bulajić's book. The very fact that he covered up the figure of 950 000, which was presented to Germany, reveals its importance.

By the end of Tito's life, the Great Serbian project began to gain force in Serbia. It thus became clear why the claim that the četniks had been accepted into the ranks of the communists, even if the Serbian communists were not far removed from Great Serbian designs. Jasenovac and the number of its victims had an important part to play in this project, and so it is not only natural that someone who knew something no one else knew played a main role in this - Dr. Bulajić - a person who worked in the Yugoslav Federal Secretariat for Foreign Affairs. Since the realization of the Great Serbian project required the consensus of the most important Serbian groups (the communists, the army, and the Serbian Orthodox Church), it is logical that when it had to do with the camp at Jasenovac, in trying to prove the genocidal capacity of the Croatian people, with the aim of inciting the Serbs of Croatia to revolt, one had to resort to the politics of the Second World War. Just as in the Second World War, this had to be an important step forward, to which we are witnesses even today!

How did things look during the Second World War?

The camps existed in Serbia as well, where from the end of 1941 to the end of the war there was no revolt among the populace. There had to be more camps in Croatia, where there was constant resistance to NDH (The Independent State of Croatia), and especially due to the brutal attacks against Croats by the incursions of četniks, which evoked a response in kind. This is why the letter of the former Yugoslav royal diplomat Dr. Prvislav Grisogono to the Archbishop of Zagreb Alojz Stepinac was forged, in which the horrible crimes of the period of NDH are mentioned. These crimes are described, but these descriptions correspond with the crimes committed by Serbian četniks in all the wars of this century, probably even earlier, since they are a part of the Serbian national epic. This letter was widely distributed among the Serbs of Croatia, with obvious intentions, and abroad as well. Even Bulajić admits in his book that "the question of authorship is unimportant," which is true - but the letter had already played out its propaganda part. But this kind

of argument shows much as well. Another characteristic of Greater Serbian propaganda during the war was an exaggeration of the number of victims of the NDH. According to these sources, the number of victims by the end of 1941 was 382 000, more than 518 000 by the end of February 1942, then 600 000 by October of 1942, 800 000 during 1943, and over one million by the end of the war. Similar data was used by the Serbian Orthodox Church. This was necessary to the Serbian Orthodox Church in order to divert attention from the fact that the highest circles within the Church and the Serbian intellectual elites collaborated with the Germans and themselves propagated Nazi politics and believed that it was possible to achieve Great Serbian ambitions within the Hitler's system. In his 1935 book, *The Nationalism of Saint Sava*, the bishop of Čiča, Nikolaj Velimirović, claimed that St. Sava was a precursor of Hitler. Other high-ranking officials of the Serbian Orthodox Church were not far behind Velimirović in this respect. But the clergy of the Serbian Orthodox Church was not alone in cooperating with the Germans, the large majority of Serbs did as well. This is why on August 13, 1941, 545 prominent Serbs issued the "Appeal to the Serbian people," which called upon Serbs to be loyal to the German occupiers and condemned the partisan movement as unpatriotic. The first three signatories on the appeal were bishops of the Serbian Orthodox Church. Later, 28 of the signatories became members of Serbian Academy of Sciences and Arts, whose role in the preparation of the 1991-1995 war is well-known (see the Academy's memorandum).

The fact that the highest circles of the Catholic Church behaved differently presented a serious problem for the Serbian Orthodox Church. Archbishop Stepinac of Zagreb spoke out against Nazi and racist policies, he helped to save the lives of Jews, and was known as a "friend of the Jews." This is why the communist's false accusations against Stepinac as a war criminal help Great Serbian propaganda, because it diverts attention from the dishonourable behaviour of the Serbian Orthodox Church. Dr. Bulajić attempts to assist in this respect. Thus in his book he makes accusations which are so absurd that they are unparalleled in historiography - Stepinac is accused of committing treason, because he (thinking of the good of his people and his people's desire for freedom, accepted the creation of a Croat state) broke the "holy vow of faithfulness to His Majesty, i.e. to the king Alexander of Yugoslavia."

With the figure for the victims of the Second World War similar to those claimed by Great Serbian propagandists during the course of the Second

World War, Bulajić turns his attention to the preparations of the 1991-1995 war. Accordingly, the Serbian Orthodox Church presents the opinion that at Jasenovac “if not more, than certainly not less than 700 000” people died, and Jasenovac is referred to as the second largest Serbian city “below ground.” In fact, the story of Jasenovac deflects attention from the Belgrade camps of Sajmište and Banjica, better put, from the Belgrade camp. With reference to Sajmište, it is important to note that it is the only concentration camp in the Second World War which was set up exclusively for Jews, the only “Jewish camp” (Judenlager) in the world, from which no Jews survived (this was true of Banjica as well). Camp inmates were executed on the streets of Belgrade, using mobile gas chambers, and mass graves were located in various parts of the city. This makes Belgrade the only capital city that was also a concentration camp during the war; and all of this in plain view of the city’s inhabitants.

Referring to the number of 59%, which was the Yugoslav war victims figure submitted to the Germans, because an exact estimate of the number of victims was considered impossible, Dr. Bulajić, claiming the opposite, goes in the opposite direction trying to verify the numbers claimed by the Serbian Orthodox Church, Bulajić knows that the census taken in 1964 was accurate because the interest in the census was very great. The argument that a more thorough census will be possible at a later date is not logical, but we have seen that Dr. Bulajić is prepared to use all the methods of Great Serbian propaganda - first and foremost - lies. Logic is certainly not his great side. Namely, if the figure of the 1964 census is accepted as including 59% of all victims, so that 950 000 is the exact number of victims of the Second World War on Yugoslavian territory, it must be accepted that according to the Serbian Orthodox Church, according to Bulajić, and according to Great Serbian propaganda in general, about 74% of all deaths in the war occurred at Jasenovac. And if we use the number provided by the census of victims in 1964, it becomes apparent that at Jasenovac alone 100 000 more people were killed than in the whole territory of Yugoslavia, including Jasenovac. How can something like this be maintained by the members of a Church, which should act as a moral authority in its society? This is so absurd that the authorities themselves must be aware of it. In the meantime, they hide the fact that already in 1963, in Yugoslavia’s claim on reparations from Germany, Yugoslavia presented Germany with a figure of 950 000 victims. Great

Serbian politics used exactly this kind of false information in its mobilization of the Serbian populace for war and genocide in 1991-1995.

Realizing that politics were going in this direction, a Serb, Dr. Bogoljub Kočović, and a Croat, eng. Vladimir Žerjavić, independently of each other, began anew to calculate the losses incurred during the Second World War. The Serbian demographer calculated a figure of 1.014 million, and the Croatian 1.027 million. We notice that the number of victims counted in 1964 is 58.9% of Kočović's amount, that is to say, very close to the "infamous" 59%, "infamous" because it is odd to note that after the investigation of the number of victims one knows exactly the percentage of the census which was supposed to be known in the first place. Kočović's and Žerjavić's results confirm the earlier figures which Yugoslavia presented to Germany, but which were not substantiated by the figure reached in the 1964 census. Research which validates the work of Bulajić in the sixties, is unfavourable to Bulajić in the eighties and nineties! He therefore takes issue with Žerjavić's (only) results, comparing the results for Bosnia and Hercegovina done by Žerjavić (316 000) and those by the Presidential Republican Conference of the Socialist League of Working People in 1989. How could the Presidential Conference have a more accurate number (taking away 177 045 collaborationist deaths) than the one reached in 1964 is not known, but this is why Bulajić then claims: "It is important to remember that the amount of 453 877 does not represent the final number of the deaths in the territory of Bosnia-hercegovina." Of course, he nominally "proves" the innaccuracy of the results attained in the census of 1964, citing the cases of the villages Veliko Nabrđe, Uštice, Zemun, but he does not show where his more accurate information came from for this "city data." But even then figures only prove the accuracy of Kočović's and Žerjavić's calculations. Of course, he does not "see" this, but feels it is acceptable to simply say that their results are inaccurate and to continue to claim that Jasenovac claimed 700 000 victims, that is, a number that is more than 70% of the number which Yugoslavia presented to Germany in 1963. It is likewise unimportant to Bulajić that acceptance of this figure would mean that the Serbs experienced a much larger birth rate during the war than they had either immediately before or after it. Regardless of the fact that there was no war in Serbia from the end of 1941 to the end of the war, it is hard (and sad), to make such a claim. It is important only to repeat the false number of 700 000 killed

at Jasenovac, probably because the real number would reveal that more people were killed in Belgrade camps than at Jasenovac.

The effects of this kind of politics brought catastrophic results in the war in 1991-1995. Let's just recount a few facts from the war in Croatia. Already in 1990, the Yugoslav National Army took Baranja, district Beli Manastir (with a 25.5% Serb population), in August 1991 Vukovar was attacked (37.4% Serb) and parts of the districts of Osijek and Vinkovci. Along with eleven occupied districts with majority Serb populations, the Serbs also occupied the districts of Petrinja (44.6% Serb), Pakrac (46.4%), Podravska Slatina (35.8%) and a part of Nova Gradiška (21.8%), Slunj (29.8%), Drniš (21.3%), Otočac (32.2%) and Karlovac (26.2%). The city of Vukovar was completely destroyed, and other cities settled not only by Croats. During the entire time Serbs shelled unoccupied territories, apartment complexes, factories, churches, schools, hospitals, and they even mined the dam at the Peruća hydroelectric plant. In occupied territories and in the areas nearby, 140 000 residences, 120 factories, 1023 sacred objects (churches, chapels, monasteries, and parish houses), about 50 schools, 20 hospitals, 60 railway and road bridges, electric and telephone lines were wholly or partly destroyed. In occupied territories, Croats lost all their possessions. In Croatia, about 180 000 people were forced to flee their homes. From Bosnia, about 200 000 Muslims and 160 000 Croats fled, from Vojvodina, 45 000 Croats, from Serbia 15 000, from Kosovo 7 000, and from Montenegro 500. At one point, Croatia housed 600 000 refugees. Worst of all are the large number of dead and permanently injured, as well as the devastated families. These statistics did not include the war in Bosnia and Hercegovina.

In the meantime, some still manipulate the data on the victims of the Second World War, particularly those at Jasenovac.

KAZALO IMENA

A

Abramowitz, Morton, 18
 Aćimović, Milan, 48
 Adamović, Stevan, 87, 88
 Albala, David, 150
 Almuli, Jaša, 146
 Andelinović, G., 132
 Arkan, 24, 127
 Artuković, Andrija, 9, 10, 112, 33, 88, 94, 97

B

Bačić, Lazo, 142
 Badler, Paul, 110
 Bakarić, Vladimir, 88
 Bakotić, Ante, 163
 Banjanin, J., 132
 Barbić, Anđelko, 162
 Barešić, Miro, 9
 Bašetina, Mihajlo, 123
 Bašić, Slavko, 86
 Bein, Johanan, 19
 Beker, Avi, 19
 Beluhan, Milan, 96
 Beljo, Ante, 74-76
 Berenbaum, Michael, 18
 Berger, Egon, 54
 Bičanić, Rudolf, 33
 Binenfeld, Jaša, 161
 Boban, Ljubo, 14, 56, 57, 118, 133
 Bogdanović, Bogdan, 10, 28
 Bošković, Boško, 122, 123
 Branković, Vuk, 119
 Brgles, Josip, 139
 Brink, Janeten, 18
 Brodar, Vida, 71
 Budak, Mile, 33, 36

Bulajić, Milan, 7-47, 52-71, 73-85, 87-90, 92,
 95, 99, 125, 129, 144, 147, 148, 152-155,
 157-160, 167, 169, 172, 173, 176-178,
 180, 183-191, 197, 199
 Bulatović, Radomir, 71, 168
 Bulić, Dragutin, 49
 Burg, Joseph, 173

C

Campbel, Arthur, 58, 62, 190
 Canki, Pavao, 13
 Cerovski, Božidar, 13
 Cohen, Philip J., 32, 33, 36, 38, 40, 42, 46, 47,
 54-60, 62, 66, 74, 82, 86, 114, 115, 120-
 122, 130, 147-152, 158, 171

Ć

Ćosić, Dobrica, 11, 53, 115, 116, 117, 141,
 157, 161

D

Damaskinos, Papandreu, 99
 David, Filip, 152
 De Gaul, Charles, 55
 Debevć, Alojz, 181
 Dedijer, Vladimir, 10, 11, 60
 Dionizije, 96
 Dizdar, Zdravko, 27, 43, 63, 114
 Dmitrašnović, R., 83
 Dokmanović, Slavko, 23
 Domaš, Jasminka, 161
 Dragić, Stanko, 142
 Drakulić, Slavenka, 173
 Drašković, Vuk, 153, 1158
 Droste, Bernd von, 21, 160
 Dubajić, Simo, 64
 Durham, Edith M., 121

S

Schäfer, 110
 Scholl, Alan, 18
 Schiner, Kent, 154
 Schuckart, 98
 Shalev, Avner, 173
 Shomrony, Amiel, 111
 Singer, 108
 Sobolevski, Mihael, 29
 Stamatović, Milija, 135
 Starčević, Ante, 34
 Steed, 71
 Stepinac, Alojzije, 13, 16, 90-98, 117-120,
 122, 172, 183-184, 191-192,
 Stern, Arpad, 99
 Stern, Dragutin, 99
 Stipetić, Vladimir, 72, 73
 Stojanović, Nikola, 42
 Strossmayer, Josip Juraj, 96

Š

Šakić, Dinko, 22
 Šeper, Franjo, 95
 Šešelj, Vojislav, 115, 116, 149, 152, 164, 170
 Škringer, Tereza, 107, 108
 Štefan, Ljubica, 33, 77, 95, 98, 108, 109, 110,
 114, 136, 146, 147, 158, 162
 Šuvar, Stipe, 12, 14

T

Tadić, Dušan, 18, 78, 130
 Tadić, Ljubomir, 13, 78
 Tasić, Dragomir, 58, 60
 Tito, Josip Broz, 8, 42 49, 50, 64, 88, 134,
 135, 158, 174, 183, 191
 Trivunčić, Dušan, 140
 Trivunčić, Radovan, 28, 54, 74, 140, 173
 Trotsky, Leon, 129
 Tucović, Dimitrije, 120

Tuđman, Franjo, 8, 11, 15, 17, 21, 25, 27, 28,
 31-57, 66, 70, 73, 75, 76, 85-89, 90-95,
 112, 117-118, 132, 134, 135, 141, 142,
 154-159, 173, 174, 188-189
 Turner, Harold, 121

V

Valerijan, episkop, 106
 Van den Broek, Hans, 17
 Varnava, patrijarh, 109
 Vasić, Dragiša, 113, 173, 174
 Velimirović, Nikolaj, 57, 107-110, 172, 186,
 192
 Vogelink, Dolfe, 58-60, 180-189
 Vrhovec, 10
 Vučković, Vladeta, 56, 180, 188
 Vujković, Svetozar, 50, 84, 146
 Vukomanović, M., 83

W

Waldheim, Kurt, 17, 54, 56
 Weinberg, 21
 Welas, Vilko, 98
 Wiesenthal, Simon, 11, 18, 22, 68, 142,
 146, 158, 172, 173
 Wojtila, Karol, 17

Z

Zafranović, Lordan, 11
 Zagorac, Đuro, 56, 67
 Zaks, Shimon, 20
 Zei, Ari, 20
 Zmaj, Jovan Jovanović, 102
 Zorkić, S., 94
 Zuroff, Efraim, 21, 25
 Zvi, Ravner, 21
 Zvicer, Petar, 135

Ž

Žerjavić, Vladimir, 14, 27, 58-68, 70, 73, 74,
 90, 185-186
 Živanović, Srboljub, 14, 70, 86, 169, 174
 Živković, Jovan, 88
 Živković, Nikola, 70, 163

D

Đilas, Milovan, 41
 Đujić, Momčilo, 49, 114, 149
 Đurić, Rajko, 74
 Đurišić, Pavle, 49, 63, 112, 114, 173-174

E

Eagleburger, Lawrence, 127
 Eichmann, Adolf, 9
 Ereš, Stjepan, 96

F

Filipović-Majstorović, Miroslav, 172
 Freiburger, Miroslav-Šalom, 99, 100
 Frunklin, Gregori, 53

G

Gaus, Erna, 18
 Garašanin, Ilija, 34, 47
 Genscher, Hans Dietrich 16
 German, partijarh, 10
 Glavina, Frano 123
 Glišić, Vjenceslav, 64
 Goldstein, Slavko, 14, 56, 69
 Grbić, Čedo, 89
 Grenton, Karla, 18
 Grisogono, Prvislav, 73, 118, 124, 128, 136, 138, 190
 Grobman, Alex, 18
 Grol, M., 136
 Grupković, Dragutin, 68, 74
 Guptil, Merille, 13

H

Hafner, Zora, 96
 Hebrang, Andrija, 11, 56, 59, 78, 73, 94
 Helm, Hans, 99
 Hilberg, Raul, 54, 192
 Himmler, Heinrich, 98
 Hitler, Adolf, 18, 33, 50-56, 94, 107, 110-121, 157, 171, 184

I

Ivanković, Nenad, 78
 Ivanović, L., 93

J

Janković, Nikola, 128
 Jareb, Mario, 23
 Jesih, Dragutin, 114
 Jevđević, Dobrosav, 68
 Jevtić, Atanasije, 154
 Josif, mitropolit, 114, 136
 Jovan, episkop, 106
 Jovanović, Dragomir (Dragi), 48, 76, 80, 22
 Jovanović, Joco, 149
 Jovanović, V., 18, 168

K

Kadelburg, Lavoslav, 12
 Karadžić, Radovan, 24, 124, 170
 Karadžić, Vuk Stefanović, 32, 118, 120
 Karađorđe, 92, 92, 146
 Karađorđević, Aleksandar, 42, 148
 Kardelj, Edvard, 56, 180, 188, 190
 Kasche, Siegfried, 54, 73
 Kisić, Radivoj, 79
 Klein, Bernard, 7, 19, 21
 Klein, Josip, 99
 Kluić, Stevan, 112
 Knežević, 132
 Kočović, Bogoljub, 58, 59, 62-64, 70, 184, 194
 Kogard, 130
 Konjuh, Ankica, 148, 150
 Kožul, Stjepan, 87
 Krajačić, Stevo, 10, 86
 Kraljević, Marko, 1118
 Kraus, Ognjen, 160
 Krieger, 144
 Krišto, Jure, 96
 Krušelj, Željko, 56, 67, 70, 71
 Kuharić, Franjo, 130 14, 64, 172
 Kuničić, Vinko, 111
 Kustić, Živko, 13
 Kvaternik, Eugen-Dido, 12

L

Lah, Ivo, 58-60
 Lazić, Petar, 94
 Lazić, Žika, 124
 Lengel-Krizman, Narcisa, 74
 Levin, Nora, 53
 Lituchy, Barry, 20
 Lorković, Mladen, 12
 Lovrić, Jelena 173
 Löhr, Alexander, 109
 Luburić, Maks, 110, 172

LJ

Ljotić, Dimitrije, 48, 49, 130, 149, 152

M

Maček, Vlatko, 72
 Mačković, Ruža, 138
 Maksimov, Germogen, 94
 Mandić, Klara, 12, 151, 149
 Marcone, Giuseppe Ramiro, 97
 Margolis, Gerard, 18
 Marković, Ante, 73
 Matijević, 112
 Matković, 11, 172
 Mayers, Paul, 56, 62, 182, 190
 Mayor, 160
 McAdams, D. Michael, 146
 Mećava, A., 84
 Meštrović, Ilija, 125
 Meštrović, Ivan, 125
 Meysner, August, 34
 Mifka, Spiridon, 94
 Mihailović, Draža, 49, 50, 65 130,
 Mijatović, Anđelko, 76
 Mijović Kočan, Stijepo. 89
 Miletić, Antun, 70,
 Milić, Milan, K., 126
 Milinković, Ante, 74
 Milošević, Slobodan, 10, 16, 23, 26, 40, 68,
 115, 121, 136, 143, 150, 168,
 Mock, Alois, 17
 Moljević, Stevan, 26
 Muhlen, Norbert, 53
 Mušicki, Kosta, 48, 49

N

Nedić, Milan, 48, 49, 50, 51, 146, 150-161
 Nektarije, episkop, 107
 Nikolić, Nikola, 54
 Novak, Viktor, 47, 136
 Novaković, B., 83

O

Obrenović, Miloš, 152
 Omrčanin, Ivo, 160

P

Pantić, 142
 Papa Ivan Pavao II., 172
 Papa Pio XII., 98
 Paršić, Jure, 113, 172
 Paspas, Ivo, 86, 89
 Pašić, Nikola 149
 Pavelić, Ante, 12, 33, 92, 137
 Pavle, partijarh, 166
 Pavlović, Jovan, 14
 Pećanac, Kosta, 46, 132
 Peršen, Mirko, 179
 Petrović, Aleksandar, 68
 Petrović, Ilija, 79
 Petrović, Marislav, 43
 Petrović, R. 69
 Pfeifer, Karl, 157, 158
 Pogačnik, Antun, 71
 Popović, Milenko, 36, 174
 Popović, Vlastimir, 81, 82
 Pribićević, Svetozar, 30, 31
 Primorac, Igor, 99
 Prnjatović, Vojislav, 154-157
 Prokić, Lazar, 122

R

Radišić, Đorđe, 28
 Ranković, Aleksandar, 8
 Ravner, Zvi, 18
 Redemaher, Franc, 110
 Reich, Valter, 173
 Ribbentrop, Joachim von, 51
 Riesman, David, 36, 37
 Rittig, Svetozar, 95
 Rolović, Vladimir, 9

BILJEŠKA O AUTORU.

Dr. Josip Pečarić rođen je 1948. g. u Kotoru, Boka kotorska. Magistrirao je elektrotehniku i doktorirao matematičke znanosti. Redoviti je sveučilišni profesor matematike na Tekstilno-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, voditelj Seminara "Nejednakosti i primjene" na Matematičkom odjelu PMF-a (Sveučilište u Zagrebu) i glavni istraživač istoimenog projekta Republike Hrvatske. Redoviti je član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti i aktivni član The New York Academy of Science. Član je Hrvatskog matematičkog društva, The American Mathematical Society i drugih međunarodnih stručnih organizacija. Autor je ili koautor više od 450 znanstvenih radova iz matematike i oko 50 radova iz elektrotehnike, geofizike, geologije, građevinarstva, fizike i povijesti. Autor je ili koautor 16 knjiga (13 iz matematike i jedna iz fizike). Četiri njegove knjige tiskale su na engleskom jeziku poznate izdavačke kuće Academic Press i Kluwer Academic Publishers. Jedan je od vodećih svjetskih stručnjaka u području teorije nejednakosti, pa u svjetskim referativnim žurnalima (SAD i Njemačka) za njega kažu da je "veliko ime u teoriji nejednakosti". Editor-in-Chief međunarodnog časopisa "Mathematical Inequalities & Applications", a u Editorial Board-u tog časopisa nalazi se šezdesetak najpoznatijih svjetskih znanstvenika iz toga područja. Član je Editorial Board-a u još šest međunarodnih časopisa. Pod njegovim mentorstvom izrađen je ili je u tijeku izrada više doktorskih disertacija u zemlji i inozemstvu. Akademik Pečarić ima ogromnu znanstvenu suradnju s nizom matematičara iz SAD, Kanade, Izraela, Engleske, Švedske, Njemačke, Austrije, Italije, Grčke, Rumunjske, Bugarske, Kine, Japana, Australije, Singapura itd., a više puta bio je visiting profesor na sveučilištima u Australiji, Italiji, Švedskoj ili je kao pozvani predavač sudjelovao na značajnim međunarodnim skupovima. Recenzent je niza međunarodnih časopisa i izdavačkih kuća. Dobitnik je Godišnje državne nagrade za prirodne znanosti za 1997. godinu. Odlikovan je 1999. g. Redom Danice Hrvatske s likom Ruđera Boškovića. Pored ove znanstvene aktivnosti akademik Pečarić poznat je i po svojoj publicističkoj djelatnosti. Autor je ili koautor niza novinskih tekstova i povijesnih članaka, prvenstveno vezanih za položaj Hrvata u Boki kotorskoj, kao i knjiga "Srpski mit o Jasenovcu" i "Borba za Boku kotorsku".